

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AGATHA CHRISTIE

Kahverengi Elbiseli Adam

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Anne Beddingfeld, babasını kaybettikten sonra Londra'da yaşamaya karar verir. Ve günün birinde, içinde her zaman var olan macera tutkusu, Hyde Park'ın köşesindeki metro istasyonunda yaşadığı bir olayla canlanır. İstasyondaki bir adam rayların üstüne düşerek ölmüştür. Ama ne var ki olay görüldüğü gibi değildir.

Anne, kaza olmadığını inandığı olayın peşini bırakmaz ve elindeki tek ipucuyla "Albay" olarak da bilinen katilin asıl kimliğini ortaya çıkarmaya çalışır. Ancak bilmediği şey Albay'ın da onun peşinde olduğudur.

"Polisiye romanlar kraliçesinden ilginç bir roman."

The Observer

"Türünün en iyisi."

New Statesman

Agatha Christie

ISBN 978-975-21-1188-2

9

78975211

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

KİTABIN ORJİNAL ADI

THE MAN IN THE BROWN SUIT

YAYIN HAKLARI

© AGATHA CHRISTIE
AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET AŞ

KAPAK

GÜLHAN TAŞLI

BASKI

1. BASIM / KASIM 2009
AKDENİZ YAYINCILIK AŞ
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad.
No: 32 Mahmutbey - Bağcılar / İstanbul

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ'YE AİTTİR.

ISBN 978 - 975 - 21 - 1188 - 2

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad.
No: 32 Mahmutbey - Bağcılar / İstanbul

Tel: 0.212.446 38 88 pbx

Faks: 0.212.446 38 90

<http://www.altinkitaplar.com.tr>
info@altinkitaplar.com.tr

Ücretsiz PDF Kitap - <https://rantey.org>

AGATHA CHRISTIE

Kahverengi Elbiseli Adam

TÜRKÇESİ
ÇİĞDEM ÖZTEKİN

Ücretsiz PDF Kitap <https://rantey.org>

E. A. B.'ye
Yolculuğun anısına, belki bir gün
aslan öyküleri de yazarım.

GİRİŞ

Paris'te büyük heyecan yaratan Rus balerin Nadina, kendini coşkulu alkışların ve tezahüratın büyüüne kaptırarak tekrar tekrar eğilip selam verdi. Çekik siyah gözleri daha da kısılmış, ince uzun kırmızı dudakları hoş bir gülümsemeyle yukarı doğru kıvrılmıştı. Perde kırmızı mavi ve mor renklerin hâkim olduğu gösterişli *décor*'u hışırdayarak kapatırken Fransız seyirci hâlâ büyük bir coşkuyla hayranlığını dile getiriyordu. Balerin adeta dans eden mavi ve oranj tül-lerin arasından geçip sahneden ayrıldı. Kuliste sakallı bir adam tarafından heyecanla kucaklandı. Bu adam, onun menajeri idi.

“Muhteşemdin, *petite* muhteşem!” diye haykırdı adam. “Bu akşam kendini bile aştın.” Ve onu içtenlikle iki yanağından öptü.

Madam Nadina böylesi coşkulara, tezahürlara alışkındı. Pek fazla önemsemeden doğruca soyunma odasına geçti. Odanın her tarafı hayranları tarafından gönderilmiş buketler ve çiçek sepetleriyle doluydu, askılarda ise her biri bir tasarım harikası sayılabilecek muhteşem giysiler asılıydı. Odaya rahatsız edici şekilde çiçek ve parfüm kokusu hâkimdi. Madamın oda hizmetçisi Jeanne, hanıma övgü dolu sözcüklerle yaklaştı. Ancak kapının çalınması bu övgü dolu sözleri yarıda kesti. Kapıyı açan Jeanne elinde bir kartvizitle geri döndü.

Agatha Christie

“Madamla görüşmek isteyen biri var, acaba görüşmek ister miydiniz?”

“Bir bakayım.”

Balerin kayıtsız bir tavırla kartvizite uzandı. Ancak kartın üstündeki “Kont Sergius Paulovitch” ismini gördüğü anda gözlerinde bir merak parıltısı belirdi.

“Onunla görüşmek isterim. Jeanne lütfen, hemen sarı *peignoir*’umu ver. Haydi, çabuk ol! Kont gelince de ortadan kaybol!”

“*Bien,*” madam.”

Jeanne, *peignoir*’u getirdi, bu; sarı şifondan yapılmış, beyaz sansar kürklü nefis bir sabahlıktı. Nadina sabahlığı giydi ve kendi kendine mutlulukla gülümsedi. Bu arada ince uzun beyaz eliyle sabırsızlık içinde tuvalet masasının cam yüzeyine vuruyordu.

Kont kendisine tanınan bu ayrıcalığa tam zamanında gelerek karşılık verdi; orta boylu, çok ince, zarif, soluk benizli, son derece bitkin görünen biriydi. Eğer kendine özgü tuhaf davranış biçimi dikkate alınmayacak olsa, insanın kısa bir ayrılığın ardından bile çok zor anımsayacağı sıradan bir tipti. Abartılı bir nezaketle eğilerek balerinin elini öptü.

“Gerçekten çok nazıksınız madam.”

Jeanne kapıyı kapatıp odadan çıkmadan önce konuşmanın ancak bu kadarını duyabilmişti. Misafiriyle yalnız kalan Nadina’nın yüzündeki gülümseme hemen değişti.

“Her ne kadar aynı milletten olsak da sanırım Rusça konuşmamıza gerek yok,” dedi.

Misafiri bu öneriyi memnuniyetle kabul etti. “Her ikimiz de Rusça bilmediğimize göre zaten en doğrusu bu.”

(*) Peki.

Kahverengi Elbiseli Adam

İngilizce konuşmaya karar verdiler. Dışarıdan kontun konuşmasını duyan biri onun İngiliz olduğunu düşünürdü. Ne de olsa o Londra'daki bir müzikholde oyuncu adayı olarak başlamıştı hayatına.

"Bu geceki gösteriniz muhteşemdi," dedi. "Tebrikler."

Kadın, "Hep aynı şey," dedi. "Mutlu değilim. Durumum hiç iyi değil. Savaş sırasındaki kuşkular asla silinmedi. Sürekli izleniyor ve rapor ediliyorum."

"Ama casuslukla suçlanmanız gibi bir durum asla söz konusu olmadı, değil mi?"

"Şef, planlarını böyle bir durumla karşılaşmayacak kadar ustalıkla yapar."

Kont gülümseyerek, "Albay'ım çok yaşa," diye mırıldandı. "Ne ilginç değil mi, emekliye ayrılmayı düşünüyormuş? Emekli olmak! Aynen bir doktor, kasap ya da marangoz gibi..."

Nadina, kontun sözlerini, "Ya da bir işadamı gibi," diye tamamladı. "Buna hiç şaşırnamak gerek. 'Albay' zaten her zaman farklıydı, kusursuz bir işadamıydı. Bir işadamının fabrikada yapılacak işleri planladığı gibi o da bir cinayetin nasıl olması gerektiğini planlar. Kendisini olayın dışında tutacak şekilde bir dizi başarılı *darbe* planlar ve uygular, bu arada onun 'mesleği' olarak da tanımlayabileceğimiz yeteneklerini ustalıkla kullanırdı. Mücevher hırsızlığı, hükümet darbesi, casusluk, (savaş döneminde oldukça gündemdeydi) sabotaj, faili meçhul cinayetler, neredeyse yapmadığı, yapamadığı şey yoktu. Ama en önemlisi, ne zaman durması gerektiğini her zaman bilir. Oyun tehlikeli bir hal mi aldı, hemen ustalıkla geri çekilmeyi bilirdi, hem de büyük bir servetle!"

Kont bundan kuşku duyduğunu belirten bir tavırla, "Hımm," dedi. "Ama bu bizim açımızdan çok riskli, yıpratıcı bir durum. Bıçak sırtında yaşıyoruz."

"Ama karşılığını da aldık, hem de çok cömertçe."

Nadina'nın ses tonundaki alaycılık adamın onu sert bakışlarla süzmesine neden oldu. Nadina kendi kendine gülümsüyor, bu da kontun merakını daha da artırıyordu. Yine de diplomatça davranmayı yeğledi.

“Evet, Albay ödemelerde her zaman çok cömert davranmıştır. Bence başarısında da bunun çok büyük payı vardı, her planına uygun bir günah keçisi daima bulundururdu. Çok zekiydi, hiç kuşkusuz çok zekiydi. Gerçek bir dâhi! Ve çok güzel bir yaşam felsefesi vardı: ‘Eğer bir şeyi güvenle yapmak istiyorsan asla kendin yapma!’ Şu halimize bak, hepimiz onun emrindeyiz ve boğazımıza kadar suça batmış durumdayız, ama hiçbirimizin elinde onunla ilgili bir şey yok.”

Bir süre konuşmadı, kadının kendisine itiraz etmesini bekler gibiydi. Ancak Nadina sessiz kalmayı ve önceden olduğu gibi gülümsemeye devam etti.

“Aramızdan hiçbiri,” diye ekledi kont. “Tabii senin dışında! Aslında kimse onun batıl inançları olduğunu bilmez. Sanırım yıllar önce bir falcıya gitmiş, hani şu gelecekle ilgili tahminlerde bulunan kadınlardan birine. Kadın, ona başarılarla dolu bir ömür süreceğini ancak bu başarılı sürecin bir kadın yüzünden altüst olacağını söylemiş.”

Kont nihayet Nadina'nın ilgisini çekmeyi başarmıştı. Kadın dik-katlice dinliyordu.

“Tuhaf, çok tuhaf!” diye mırıldandı. “Bir kadın yüzünden mi demiştiniz?”

Adam güldü ve omuzlarını silkti.

“Hiç kuşkusuz... neyse şimdilerde bu işten çekilmeyi düşündüğüne göre, belki de evlenecektir. Servetini kısa zamanda tüketecek genç sosyetik bir güzelle.”

Nadina başını salladı.

“Hayır, hayır, bu doğru olamaz. Hemen yarın Londra'ya gitmeliyim.”

Kahverengi Elbiseli Adam

“Peki ya buradaki bağlantılarınız?”

“Buradan yalnızca bir tek gece için ayrılacağım. Aynen kraliyet ailesine mensup kişilerin yaptığı gibi kılık değiştireceğim. Hiç kimse Fransa’dan ayrıldığımı bilmeyecek. Neden gideceğimi biliyor musunuz?”

“Herhalde yılın bu mevsiminde zevk için gidecek değilsiniz. Ocak Londra’da çok sisli ve kötü geçen bir aydır. Bu yolculuğa çıkıyorsanız, bundan bir beklentiniz olmalı.”

“Kesinlikle.” Ayağa kalktı ve zarafeti elden bırakmadan küstahça bir gururla adamın hemen karşısına dikildi. “Biraz önce şefle bir alıp vereceğimiz olmadığını söylemişsiniz,” dedi. “Bunda yanılıyor-sunuz. Benim var. Bir kadın olarak onun karşısına çıkabilecek cesarete... aynı zamanda zekâya. Evet, bunun için cesarete ihtiyaç var ve ben de ona sahibim. De Beers elmaslarını anımsıyor musunuz?”

“Elbette anımsıyorum. Olay savaş başlamadan hemen önce, Kimberley’de olmuştu, değil mi? O konuyla bir ilgim olmadı, ayrıntıları da asla öğrenemedim. Her nedense olay hemen örtbas edilmişti, değil mi? İyi bir iş olmalı!”

“Taşlar yüz bin sterlin değerindeydiler. O olaya yalnızca ikimiz karışmıştık, Albay’ın planına göre öyle olması gerekiyordu. Plan; çalınan De Beers elmaslarının o sıralar Kimberley’de bulunan iki genç madencinin Güney Amerika’dan getirdikleri elmas örnekleriyle değiştirilmesiydi. Başarıyla da uygulandı. Tabii olayın ardından tüm şüpheler de onların üzerinde toplandı.”

Kont hayranlıkla, “Çok zekice bir plan,” dedi.

“Bilirsiniz, Albay her zaman çok zekiydi ve her zaman kusursuz, dâhice planlar yapar. Neyse, ben de o arada üzerime düşeni yaptım, ama bu arada Albay’ın öngörmediği bir şey daha yaptım. Güney Amerika’dan getirilen taşlardan birkaçını sakladım. Bunlardan birkaç tanesi eşsiz parçalardı ve kolayca De Beers’le ilgisi olmadığı ka-

nıtlanabilirdi. Bu elmaslar bende olduğu sürece, çok değerli şefimiz avucumun içinde demektir. Eğer bu iki madenci temize çıkarlarsa bütün şüpheler Albay'ın üzerinde toplanır. Bunca yıl hiç konuşmadım, hep sustum, ona karşı elimde silahım olduğunu bilmek beni rahatlatıyordu. Ama şimdi durum değiştı. Payımı istiyorum ve bu pay hiç de küçük olmayacak rahatlıkla dudak uçuklatacak kadar büyük bir miktar olacağını söyleyebilirim.”

Kont, “Olağanüstü!” dedi. “Hiç kuşkusuz bu elmasları nereye giderseniz yanınızda götürüyorsunuzdur.”

Meraklı gözlerle odayı inceledi.

Nadina hafifçe güldü.

“Yanıyorsunuz, o kadar da aptal değilim. Elmaslar hiç kimse- nin aklına gelmeyecek çok güvenli bir yerde.”

“Sizin zekânızdan asla kuşku duymadım, saygıdeğer bayan, ama izin verirseniz size bu konuda biraz aptallık ettiğinizi söylemek durumundayım. Sizin de çok iyi bildiğiniz gibi Albay hafife alınabilecek, şantaj yapılacak biri değil.”

Nadina güldü.

“Ondan korkmuyorum. Korktuğum bir tek kişi vardı... o da öldü.”

Kont, onu meraklı bakışlarla süzdü.

“Öyleyse umut edelim de yeniden dirilmesin.”

Balerin panik içinde, “Ne demek istiyorsunuz?” diye sordu.

Kont şaşırımış gibi görünüyordu.

“Yalnızca yeniden ortaya çıkmasının, dirilmesinin sizin açınızdan korkunç bir şey olacağını söylemek istemiştim,” diye mırıldandı. “Aptalca bir şaka işte!”

Nadina rahatlayarak derin bir soluk aldı.

“Oh hayır, öldüğünden eminim. Savaşta öldü. O bir zamanlar... sevdiğim adamdı.”

Kont kayıtsız bir tavırla, “Güney Afrika'dayken mi?” diye sordu.

Kahverengi Elbiseli Adam

“Evet, mademki sordunuz evet, Güney Afrika’dayken.”

“Orası sizin anavatanınızdı, değil mi?”

Nadina başını sallayarak onayladı. Kont ayağa kalktı ve şapkasına uzandı.

“Neyse,” dedi. “Ne yapmanız gerektiğini siz daha iyi bilirsiniz. Ama sizin yerinizde olsam geçmişte kalmış ölü bir âşıktan çok ‘Albay’dan’ korkardım. O ne yapacağı önceden kestirilecek ve küçümsenebilecek biri değil.”

Nadina alaycı bir tavrıyla güldü.

“Sanki onu bunca yıldan sonra hiç tanıımıyormuşum gibi konuşuyorsunuz.”

Kont yumuşak bir ses tonuyla, “Acaba? Tanıdığınız konusunda ciddi kuşkularım var,” dedi. “Cidden tam olarak tanıdığınızı sanmıyorum.”

“Ah ben de hiç aptal sayılmam. Üstelik bu işte yalnız da değilim. Yarın, Southampton’a Güney Afrika’dan gelen bir gemi yavaşacak ve o geminin güvertesinde Afrika’dan özellikle benim isteğim üzerine buraya gelen bir adam olacak. Söz konusu kişi benim bazı emirlerimi yerine getirdi. Bu olayda ‘Albay’ karşısında bir değil iki kişi bulacak.”

“Sizce bunu yapmanız akıllıca mı?”

“Bu gerekli.”

“Bu adama güveniyor musunuz?”

Balerinin yüzünde tuhaf bir gülümseme belirdi.

“Ondan kesinlikle eminim. Belki yetersiz, ama kesinlikle güvenilir bir adam!” Sözlerine ara verdikten sonra tamamen farklı bir ses tonuyla ekledi: “Bu arada bu kişinin kocam olduğunu da belirteyim.”

BÖLÜM 1

Etrafımda bulunan herkes benden bu öykümü yazmamı istedi; hatta bu konuda ısrar etti. En büyüğünden (örneğin Lord Nasby) en küçüğüne (son İngiltere ziyaretimde karşılaştığını eski hizmetçimiz Emily’ye kadar herkes). “Bu öykünüzü olağanüstü bir roman haline getirebilirsiniz küçük hanım,” dedi ısrarlı bir şekilde.

Bunu yapabilecek yeteneğe sahip olduğumun bilincindeyim. Bu olaya daha işin başında karışmış, sonuna kadar da içinde kalmış ve sonuçta da “zaferle” çıkmayı başarmıştım. Bilmediğim bazı noktaları da Sir Eustace Pedler’in büyük bir nezaket göstererek kullanmama izin verdiği anı defteri sayesinde aydınlatma olanağı buldum. Bu da benim açımdan büyük bir şans oldu.

Neyse artık zamanı geldi. Anne Beddingfeld öyküsünü anlatmaya başlıyor:

Her zaman macera düşkünü bir insan oldum. Aslında son derece sıradan bir yaşantım vardı. Babam Profesör Beddingfeld “İlkel İnsanlar” konusunda söz sahibi bir bilim adamıydı. Onun gerçek bir dâhi olduğunu herkes kabul ediyordu. Akli tamamen Paleolitik Dönem’e takılıp kaldığı için modern dünyada yaşadığı için sıkılıyordu. Babam modern insanla ilgilenmiyordu, Neolitik Dönem insanını bi-

le koyun çobanı olmaktan öte gidememiş olmakla aşağılıyor, Orta Paleolitik Dönem Mousterien topluluklarına kadar hiçbir dönem onu heyecanlandırmıyordu.

Ne yazık ki insanoğlunun modern yaşamın tamamen dışında kalarak yaşaması imkânsız. Ne olursa olsun kasapla, sütçüyle ya da manavla bir şekilde ilişki kurmak zorundayız. Bu yüzden de babamın geçmişe gömülüp kalması, anneminse henüz ben bebekken ölmesi beni daha küçük yaşımdan başlayarak yaşamın zorluklarına katlanmak zorunda bıraktı. Aslında Paleolitik dönem kültüründen, Aurignacian olsun, Mousterien olsun, Chellian olsun, hepsinden nefret etmeme rağmen ne yazık ki babamın *Neandertal İnsanı ve Ataları* isimli kitabını daktilo ettiğim gibi bazı düzeltmelerini de yapmak zorunda kaldım. Nedense bu insanların çok eski devirlerde yaşamış olduklarını bildiğim halde onların var olmuş olmaları bile beni rahatsız ediyordu. Neandertal insanından nefret ediyor ve onların çok uzak çağlarda soylarının tükenmiş olmasını mutluluk verici bir durum olarak nitelendiriyordum.

Babamın bu konudaki duygularımı anlayıp anlamadığını bilmiyordum. Herhalde anlamıyordu ama zaten anlasa da önemseyeceğini sanmıyordum. Hiçbir zaman başkalarının ne düşündüğüyle hiç ilgilenmemiştir. Bence bu bir anlamda onun büyüklüğünün de göstergesiydi. Bir şekilde günlük yaşamın gerekliliklerinden tamamen kopuk yaşamayı başarıyordu.

Yemek konusunda örnek bir insandı, önüne ne konulursa yerdi, ama iş yemeğin parasını ödemeye gelince tüm keyfi kaçırdı. Hiçbir zaman paramız olmadı. Babamın yetenekleri ve başarıları bize belirli bir gelir sağlayacak nitelikte değildi. Toplumda önemli bir yeri olmasına rağmen halk onun varlığından haberdar bile değildi. Uzun süreli çalışmalar sonucunda yazdığı kitaplar ve insanlık tarihi hakkında çok geniş bilgi içeriyorsa da genel anlamda toplumu hiç, ama hiç ilgilendirmiyordu. Yalnızca bir kez halkın dikkatini çek-

mişti, o da bir dernek toplantısında, şempanzelerin gelişimi hakkında bir konferans verdiğinde. O konferansta babam geçmişteki insan ırkının incelenmesinde bazı antropoit özellikler görüldüğünü, geçmişteki şempanzelerin gelişmiş şempanzelerden çok daha fazla insan ırkına benzediğini anlatmıştı. Buna göre atalarımız insandan çok maymuna benzer özelliklere sahipti, şempanzelerin ataları ise bugünkü örneklerine göre çok daha gelişmiş bir soyu temsil ediyorlardı, yani günümüz şempanzeleri yozlaşmış örneklerdi. Babamın bu konferansı üzerine *Daily Budget* gazetesi; “Biz maymun soyundan gelmiyoruz da maymunlar mı bizim soyumuzdan geliyorlar? Ünlü profesör maymunların insan soyunun yozlaşmış örnekleri olduğunu söyledi,” diye yazdı. Hemen bundan sonra bir gazeteci babamı görmeye geldi ve bu teori hakkında gazeteleri için bir yazı dizisi hazırlamasını istedi. Babamın bu kadar sinirlendiğini hiç görmemiştim. O gazeteciyi büyük bir seremoni ile kovarken ben çok üzül müştüm, çünkü para sıkıntısı çekiyorduk. Hatta bir an için genç adamın arkasından koşarak babamın fikrini değiştirdiğini, makaleleri posta ile yollayacağını söylemeyi bile düşündüm. İstedikleri yazıları ben de kolaylıkla yazabilirdim. *Daily Budget* gazetesi okumadığı için babamın bundan haberi olması olasılığı da yok denecek kadar azdı. Ama yine de bu riski göze alamayarak şapkamı takıp üzgün bir şekilde köye bize kızgın olan kasapla görüşmeye gittim.

Daily Budget’den gelen genç gazeteci evimize giren ilk genç erkekti. İzinde olduğu zamanlarda iriyarı bir denizci ile flört eden hizmetçimiz Emily’ye özenirdim. Emily ayrıca kendi deyimiyle “el altında tutmak için” denizci yokken manavın çırağı ya da kimyagerin asistanı ile de çıkardı. İlgilenebileceğim, tavlama çalı şacağı m biri olmadığı için üzü lüyordum. Bir defasında Profesör Peterson, bana tutkuyla sarılmış ve beni öpmeye çalışmıştı. Hatta “incecik bir belim” olduğunu da söylemişti, ama bu iltifat şekli daha ben beşikteyken demode olmuştu.

Böylesine sıradan, sıkıcı bir yaşama mahkûm olduğum halde tutkulu bir aşk, romantizm ve macera yaşamak istiyordum. Kasabanın kütüphanesinden ödünç alıp okuduğum eski, yırtık pırtık aşk ve macera romanlarındaki tehlikeli maceralardan ve aşklardan büyük zevk alıyor, bir hamleleriyle karşısındakileri yere seren kaslı, kuvvetli erkek kahramanlar düşlerime giriyordu. Ne yazık ki köyde, okuduğum romanlardaki kahramanlara benzeyen hiç kimse yoktu.

Kasabamızda bir de sinema vardı. Haftada bir *Pamela'nın Maceraları*'nı oynatırdı. Pamela çok hoş, büyüleyici, olağanüstü yeteneklere sahip genç bir kadındı. Hiçbir şeyden çekinmiyordu. Korkusuzca uçaktan atlar, denizaltılara binip denizlerin dibinde maceralara atılır, gökdelenlere tırmanır, gözünü kırpmadan yeraltı dünyasına karışırdı. Ancak hiç de zeki değildi, her filmde mafya babasının eline geçer, ama her nedense adamın aklına onun başına hafifçe vurup onu bayıltmak gelmediği için bir şekilde kaçıp kurtulmayı başarırdı. Filmler hep onun yakalanıp gaz odasına gönderilmesi ya da başının akıl almaz bir şekilde dertte olmasıyla biter ve filmin bir hafta sonraki bölümünün hemen başında bir erkek kahraman tarafından kurtarılırdı. Sinemadan adeta büyülenmiş bir halde, kalbim çarparak çıkar, ama eve döndüğümde çoğunlukla gaz şirketinden parayı ödemediğimiz takdirde gazı keseceklerine dair bir ihtarname bulurdum. Ve de tüm sevincim uçup giderdi.

Bütün bunlara rağmen, o an için farkında olmasam bile her geçen an büyük bir maceraya doğru hızla sürükleniyordum.

Sanırım Kuzey Rodezya'daki eski Broken Hill maden ocağında bilinmeyen bir iskelet kafası bulunduğunu birçoğunuz hiç duymamışsınızdır. Ama ben, bir sabah aşağıya indiğim zaman babamı son derecede heyecanlı bir şekilde buldum. Büyük bir heyecanlı öykünün tamamını anlattı.

“Anlıyorsun değil mi, Anne? İlk bakışta bu bir Java kafatasına benziyor, ama bu yalnızca görüntü, tamamen yüzeysel bir çözümleme. Hayır, burada benim hep üzerinde durduğum bir durum-

Kahverengi Elbiseli Adam

la karşı karşıyayız. Neandertal soyunun atalarından birine ait olmalı. Cebelitarık'ta bulunan kafataslarının bulunan en eski Neandertal kafatası örnekleri olduğunu mu sanıyorsun? Neden öyle olsun ki? Bu soyun kökeni Afrika'dır. Sonra Avrupa'ya geçmişler..."

Telaşla, "Baba, balığın üzerine marmelat sürülmez," diyerek dalgın babamın eline sarıldım. "Evet, ne diyordun?"

"Avrupa'ya geçtiler..."

Tam bu sırada boğazına kılçık kaçtığı için birden öksürmeye başladı ve sözü yarıda kesildi.

Yemeğin sonunda ayağa kalkarken, "Hemen harekete geçmeliyiz," dedi. "Kaybedecek zamanımız yok. Hiç zaman kaybetmeden oraya gitmeliyiz. Hiç kuşkusuz çevrede araştırılacak çok sayıda umulmadık, ilginç şeyler bulabiliriz. Bakalım benim tahmin ettiğim şekilde Mousterian dönemine ait bulgular örneğin o döneme ait ilkel öküz kalıntılarına ya da aslında gergedanların atalarına rastlayabilecek miyiz? Evet, herhalde çok yakında küçük bir bilim adamı ordu-su oraya doğru yola çıkacaktır. Onlardan önce orada olmalıyız. Hemen bugün Cook Seyahat Şirketi'ni arar mısın Anne."

Yavaşça, "Peki ya para sorununu nasıl çözeceğiz?" diye sordum. Dikkatle yüzüme baktı.

"Senin bu fikirlerin beni her zaman umutsuzluğa düşürüyor yavruçüğüm. Para canlısı olmamalıyız. Hayır, hayır, ilim söz konusuysa cimri olunamaz."

"Ama Cook'lar para canlısı olabilirler."

Babamın canı sıkılmıştı.

"Sevgili Anne, sen de onlara peşin para verirsin."

"Ama hazırda param yok ki."

Babam iyice sinirlenmişe benziyordu.

"Sevgili yavrum, gerçekten de bu saçma para sorunlarıyla kaybedecek zamanım yok benim. Banka... Daha dün menajerim bir yetmiş beş sterlinden bahsediyordu."

“Sanırım o bankadan çektiğiniz tutardı.”

“Ah evet. Doğru. Peki, sen de yayımcımı ara.”

İsteksizce kabul ettim. Babamın kitapları paradan çok şöhet getiriyordu. Ama yine de hemen Rodezya’ya gitme fikri hoşuma gitmişti. Kendimden geçmiş bir halde coşkuyla, “Sessiz, güçlü, sert erkekler,” diye mırıldandım. Sonra babamın görünüşündeki bir tuhaflik dikkatimi çekti.

“Ayakkabılarınızı yanlış giymişsiniz babacığım,” dedim. “Kahverengiye çıkarıp, siyahın diğer tekini giyin. Sakın kaşkolünüzü almayı unutmayın. Bugün hava gerçekten de çok soğuk.”

Birkaç dakika sonra babam evden çıkarken ayakkabılarını değiştirmiş, sımsıkı giyinmişti.

O akşam eve geç döndü. Pardösüsü ve kaşkolünün olmadığını görünce bir an dehşete kapıldım.

“Çok haklısın sevgili Anne,” dedi. “Mağaraya girerken çıkar-mıştım onları. İnsan oradayken çok kirleniyor.”

Babamın bir defasında her tarafının toz içinde eve geldiğini anımsamıştım. Ona hak verdiğimi gösterecek şekilde başımı salladım.

Little Hampsley’e yerleşmemizin asıl nedeni buranın Aurignacian kültürüne ait çok zengin tarihi kalıntıların gömülü olduğu Hampsley höyüğünün çok yakınında olmasıydı. Köyde küçük bir de müze vardı. Babam bütün gününü müze müdürüyle yeraltı ölçümleri yapmakla ve yöredeki mağaralardan eski devirlerde yaşamış ayı ve gergedan kemiklerini, fosilleri gün ışığına çıkarmakla geçirirdi.

Babam o gece boyunca çok kötü öksürdü ve ertesi sabah da ateşi çıktı. Hemen doktor çağırdım.

Zavallı babacığım, çok istediği bu yolculuğa çıkma şansı olmadı. Şiddetli bir zatürree geçiriyordu. Dört gün sonra da öldü.

BÖLÜM 2

Herkes bana çok iyi davranıyordu. Olanlar karşısında sersemlemiş olmakla birlikte bunu takdir edebiliyordum. Zaten çok büyük bir keder içinde değildim. Babam beni hiçbir zaman sevmemişti. Bunu çok iyi biliyordum. Eğer sevseydi ben de onu severdim. Hayır, aramızda bir sevgi bağı yoktu, ama birbirimize bağlıydık, birlikteydik, ona bakıyordum ve içten içe bilgisine, bilime olan bağlılığına hayranlık ve saygı duyuyordum. Ve babamın yaşamı boyunca aradığını bulmak üzereyken ölmüş olması beni çok üzüyordu. Eğer onu duvarları eskiçağ insanlarına ait av sahneleri ve motiflerle süslü bir mağaraya gömebilseydim kendimi çok mutlu hissedecektim. Ne var ki toplumsal kurallar onu kasabanın kilisesinde yapılan görkemli törenin ardından yöredeki kilisenin mezarlığındaki düzenli, mermer bir mezara gömdürmemi gerektirdi. Her ne kadar iyi niyetle söylenmiş olsalar da rahibin beni avutma çabaları da pek yararlı olmadı.

Her zaman peşinde koştuğum şeyin -özgürlüğümün- artık benim elimde olduğunu kavramam biraz zaman aldı. Öksüzdüm, beş parasızdım, ama özgürdüm. Böylece çevremdeki insanların sevecenliklerini daha doğru değerlendirebildim. Rahip bütün gücüyle beni karısının bir yardımcıya ihtiyacı olduğuna ikna etmeye çalıştı. Köyedeki küçük kütüphanede birden bir yardımcı ihtiyacı ortaya çıktı. Ve de

köydeki doktor yazdığı reçetelerin parasını aldığı için defalarca özür dileyip aksırıp öksürdükten sonra kendisi ile evlenmemi istedi.

Çok şaşırmıştım. Doktor otuz kırk yaşları arasında, şişman, kısa boylu tıknaz bir adamdı. *Pamela'nın Maceraları*'ndaki kahramanlara benzemediği gibi sessiz ve haşın, güçlü Rodezyalı tipiyle de uzaktan yakından bir ilgisi yoktu. Bir süre düşündükten sonra benimle niçin evlenmek istediğini sordum. Epeyce bocaladıktan sonra her doktorun kendisine yardımcı olabilecek bir eşe ihtiyaç duyduğunu söyledi. Bu sözleri durumu iyice berbat etmişti, öneride en ufak bir romantizm kırıntısı bile bırakmamıştı, ama içimden bir ses bana bu öneriyi kabul etmemin doğru olacağını söylüyordu. Güvenlik... işte bana önerilen buydu. Güvenlik ve rahat, huzurlu bir ev. Şimdi düşününce o zaman bu ufak adama haksızlık ettiğimi anlıyorum. Belki bana gerçekten âşıktı, ama yanlış gereksiz bir duyarlılıkla hissettiklerini doğru olarak yansıtmaktan çekinmişti. Her neyse, romantizm ve macera tutkumun öne çıkmasıyla bu öneriyi hemen reddettim.

“Çok teşekkür ederim, çok naziksiniz,” dedim. “Ama bu olanaksız. Bir adama deli gibi âşık olmadan asla evlenemem.”

“Bir düşünüseniz, belki...”

Kısaca, “Olamaz,” diyerek kestirip attım.

İç çekerek, “İyi ama yavrucuğum, bu durumda ne yapmayı düşünüyorsunuz?” diye sordu.

Bir an bile tereddüt etmeden, “Dünyayı gezmeyi ve macera yaşamayı,” diye yanıtladım.

“Miss Anne, yaşıınız çok küçük. Anlamıyorsunuz...”

“Yaşamın güçlüklerini mi? Hayır, anlıyorum doktor, hem de çok iyi anlıyorum. Ben romantik bir okul öğrencisi değilim. Dik kafalı, çıkarıcı, şirret bir insanım. Eğer sizinle evlenseydim bunu hemen anlardınız.”

“Yine de bir düşünseniz...”

“Düşünemeyeceğim.”

Yeniden içini çekerek, “Öyleyse size başka bir önerim var,” dedi. “Wales’de oturan bir teyzem var. Kendisine yardımcı olacak birini arıyordu. Nasıl, bu size uyar mı?”

“Hayır doktor, Londra’ya gitme konusunda kararlıyım. Eğer başıma bir şey gelecekse Londra’da gelsin. Her zaman uyanık olacağımdan emin olabilirsiniz. Göreceksiniz şansım bana yardım edecek, kısa bir süre sonra belki Çin’de, belki Timbuktu’da olduğumun haberini alacaksınız.”

Bir sonraki misafirim babamın Londra’daki temsilcisi Bay Flemming idi. Yalnızca beni görmek için köye gelmişti. Kendisi de iyi bir antropolog olan Bay Flemming, babamın hayranlarındandı. Saçları ağarmış, ince yüzlü, uzun boylu zarif bir insandı. Odaya girdiğim anda hemen ayağa kalkarak bana doğru ilerledi ve iki elimi birden avuçlarının içine aldı.

“Zavallı çocuk,” dedi. “Zavallı çocukcağız.”

Farkında olmadan zavallı bir öksüz gibi davranmaktan zevk almaya başlamıştım. O da beni bu şekilde davranmam için yönlendirdi. Sevecen, nazik ve şefkatliydi, beni dünyanın adaletsizliği karşısında yapayalnız kalmış aptal, zavallı bir kız olarak görüyor, bu nedenle de bana bir baba sevecenliğiyle davranıyordu. Ona aksini ispat edemeyeceğimi daha ilk başta anlamıştım. Zaten sonradan da bu konuda haklı olduğum ortaya çıktı.

“Sana bazı şeyleri açıklarken beni dikkatle dinleyebileceğine inanıyor musun?”

“Evet.”

“Bildiğin gibi baban çok büyük bir adamdı, bilim dünyası onu daima takdir etmiştir. Ancak ne yazık ki iyi bir işadamı değildi.”

Bunu Bay Flemming kadar olmasa da çok iyi biliyordum, ama o an için bunu dile getirmedim. Bay Flemming sözlerini sürdürdü:

“Bu konuda pek bir bilgin olduğunu sanmıyorum. Ama ben elimden geldiği kadar durumu açıklamaya çalışacağım.”

Açıklamaları gereğinden çok daha uzun sürdü. Sonuç olarak 87 sterlin 17 şilin 4 penny ile yaşamla yüzleşmek zorunda olduğumu öğrenmiştim. Bu gerçekten de son derece az bir miktardı. Bay Flemming’in sözü nereye getireceğini merak ediyordum, sonuçta İskoçya’da yaşayan bir teyzesi olduğunu ve bu hanımın genç bir yardımcıya ihtiyacı olduğunu söyleyeceğinden emindim. Ama yanılmışım.

“Asıl sorun,” diye ekledi. “Bundan sonra ne yapacağınız. Gelecek! Bildiğim kadarıyla hâlâ hayatta olan bir akrabanız yok.”

O anda kendimi bir sinema kahramanına benzeterek, “Bu dünyada yapayalnızım,” dedim.

“Arkadaşlarınız var mı?”

Minnettarlıkla, “Herkes bana çok yakın davrandı,” dedim.

“Böyle genç ve sevimli bir hanıma kim yakınlık göstermez?” dedi. “Neyse, şimdi ne yapabileceğimizi düşünmeliyiz.” Bir an tereddüt ettikten sonra ekledi. “Bir süre için gelip bizimle kalmak ister miydin?”

O anda yerimden sıçradım. Londra! Her şeyin olabileceği bir yer!

“Çok çok teşekkür ederim. Doğru mu duydum? Gerçekten sizinle kalabilir miyim? Çalışıp hayatımı kazanmak zorunda olduğumun bilincindeyim.”

“Evet, evet yavrum, kesinlikle anlıyorum. Sana uygun bir iş ayarlamaya çalışırız.”

Bay Flemming’in “uygun” derken kastettiği işle benim hayallerimdeki işin aynı olmadığını hissediyordum, ama şimdi bunu dile getirmenin ne yeri ne de zamanı değildi.

Kahverengi Elbiseli Adam

“Öyleyse anlaştık,” dedi. “Neden hemen bugün benimle gelmiyorsun?”

“Oh çok teşekkür ederim. Ama Bayan Flemming...”

“Karım bizimle kaldığın için mutlu olacaktır.”

Erkeklerin eşlerini düşündükleri kadar iyi tanıyıp tanımadıklarından şüpheliyim. Eğer benim bir kocam olsaydı, bana sormadan eve öksüz bir kız getirmesine çok kızardım.

“İstasyondan ona telgraf çekeriz,” diye ekledi.

Hemen bana ait olan çok az sayıdaki eşyayı toplayıverdim. Şapkamı giyerken içim burkuldu, çünkü bu benim tipik, “Meryem şapkası” olarak nitelendirdiğim türde bir şap kaydı. Bunu söylerken düşündüğüm tek şey hizmetçi kızların izinli olduğu günlerde dışarı çıkarken bu tip şapkalar takmalarıydı, ama elimdeki şapkayı onlar bile takmazdı. Siyah hasırdan, yumuşamış, pelte gibi olmuş bir şeydi. Bir zamanlar dâhice bir esinlenme ile şapkayı yere atıp üzerinde tepinmiş, bir iki kez yumruklamış, tepesini içine çökertmişim ve üzerine kübist bir sanatkârın düşlerini süsleyecek nitelikte uyumsuz bir havuç takmışım. Tabii havuç şimdi yoktu, bu kez de bu el emeğimin geri kalan kısmını tamamlamaya çalıştım. Ustaca birkaç çekiştirme ve şekil vermenin ardından şapka Mary eskisinden daha da berbat, daha fazla acıma duygusu uyandıracak bir hal aldı, ki bu, o anki amacıma kesinlikle uyuyordu. Bu eski püskü şeyle gerçek bir öksüze benze miştim. Bayan Flemming’in beni nasıl karşılayacağını bilememekten dolayı çok gergindim, ama bu acıklı görünümümle beni bağrına basmasını bekliyordum.

Aslında Bay Flemming de oldukça gergindi. Bunu Kensington Meydanı’ndaki evlerinin merdivenlerinden çıkarken daha iyi anladım. Bayan Flemming, beni çok iyi karşıladı. Güçlü, dirençli, ama kendi halinde sakin bir kadındı. İyi bir ev hanımı ve iyi bir anne olduğu her halinden anlaşılıyordu. Beni tertemiz, rahat bir odaya gö-

türdü. Bir eksik olmadığını, orada rahat edeceğini umduğunu ve çayın on beş dakika sonra hazır olacağını söyledi. Sonra da beni odaya yerleşmem için yalnız bıraktı.

Aşağıda birinci kattaki oturma odasına girmesiyle birlikte, sesinin yükseldiğini duydum.

“İyi ama Henry hiç anlamıyorum.” Cümlelerin sonunu duyamadım, ama ses tonu zaten durumu açıklamaya yetiyordu. Birkaç dakika sonra daha yüksek tonda, hırçın bir sesle, “Haklısın!” dediğini duydum. “Gerçekten güzel bir kız!” dedi.

Yaşam gerçekten çok zor. Güzel olmazsanız erkekler size iyi davranmıyorlar. Güzel olunca da kadınlarla geçinemiyorsunuz.

İç çekerek saçımı taramaya başladım. Saçlarım güzeldir. Siyah uzun... gerçek anlamda siyah -koyu kahverengi değil- onları alnımdan geriye doğru taradım. İpek gibi kulaklarımın üzerine döküldüler. Saçlarımı elimle düzensizce yukarı topladım. Kulaklarıma baktım. Hiç fena görünmüyorlardı, ama neye yarardı ki? Onlar da Profesör Peterson’un “ince bel kavramı” gibi *demodeydiler*. Hazırlanmam bittiğinde törenlerde, küçük bereleri kırmızı ceketleriyle sıra halinde yürüyen öksüzlere benzemiştim.

Aşağıda Bayan Flemming’in sevgi dolu bakışlarının kulaklarıma odaklandığını fark ettim. Bay Flemming ise şaşırmış görünüyordu. İçinden hiç kuşkusuz, bu çocuk ne yaptı ki böyle, diyordu.

Günün geri kalan kısmı iyi geçti. Ama bir an önce iş aramaya başlamama karar verildi.

Odama gittiğim zaman dikkatle aynada yüzümü inceledim. Gerçekten güzel miydim? Doğrusu ya hiç de o kadar güzel olduğum söylenemezdi. Burnum ne tipik bir Yunan burnuydu, ne de ucu hafifçe yukarı kalkık güzel bir burundu. Bir zamanlar bir papaz yardımcısı bana, “Gözleriniz, karanlık, zifiri karanlık bir ormana hapsedilmiş güneş ışığı gibi,” demişti. Ama zaten her papaz yardımcısının kafasında gerek-

Kahverengi Elbiseli Adam

tiğinde söyleyeceği o kadar çok alıntı cümle vardır ki. Halbuki ben elâ hareli gözlerim olmasındansa menekşe mavisi gözlerim olmasını yeğlerdim. Ama yine de yeşil göz bir maceraperest için çok daha elverişli bir renk.

Kollarımı ve omuzlarımı açıkta bırakan siyah bir elbise giydim. Saçlarımı açık bırakıp geriye doğru taradım. Yüzüme de cildimin normalden daha açık tonda görünmesi için bolca pudra sürdüm. Uzun araştırmalardan sonra valizimde bulduğum eski bir rujla da dudaklarımı boyadım. Gözlerimin altına yanık mantarla siyah bir çizgi çektim. Son olarak da omuzlarıma kırmızı bir şal attım, saçlarımin arasına yine kırmızı tüyden bir toka yerleştirdim ve dudaklarımın arasına da bir sigara koyarak aynaya baktım. Görüntüm hiç de fena değildi.

Beğeniyle aynaya doğru, “Maceraperest Anna!” diye seslendim. “Maceraperest Anna! 1. Bölüm: ‘Kensington’daki Ev!’”

Şu kızlar gerçekten aptal yaratıklar.

BÖLÜM 3

Bunu izleyen haftalar benim için bir hayli sıkıcı geçti. Bayan Flemming ve arkadaşları ilginç tipler değillerdi. Saatlerce kendilerinden, çocuklarından, çocukları için iyi süt bulmanın güçlüklerinden ve süt iyi olmadığı zaman, sütçüye söylediklerinden bahsediyorlardı. Sonra sıra hizmetçilerden şikâyeteye, iyi hizmetçi bulmanın zorluklarına, işçi bulma kurumundaki kadına neler söylediklerine ve oradaki kadının onlara nasıl yanıt verdiğiine geliyordu. Gazete okumuyor, dünyada olup bitenlerle ilgilenmiyorlardı. Yolculuk etmekten de hoşlanmıyorlardı. İngiltere dışındaki her yer onlar için çok farklı ve uzaktı. Tabii Riviera'yı biliyor ve kabulleniyorlardı, çünkü orada dostlarına rastlıyorlardı.

Bütün bunlara, onları dinlemeye güçlükle katlanabiliyordum. Bu kadınların çoğu zengindi. İsteseler bu büyük, olağanüstü güzelliklerle dolu dünyayı dolaşabilirlerdi, ama onlar pis, karanlık Londra'da oturup sütçüden ya da hizmetçilerden söz etmeyi yeğliyorlardı. Şimdi o günleri düşününce ne denli hoşgörüsüz davrandığımı anlıyorum. Ama ne yapayım ki, o kadınlar *aptaldı*, hatta kendi seçimleri olan işler için bile. Birçokları evlerinin idaresini yapmakta, hesap tutmakta bile yetersizdi. Ben ne yapabilirdim?

İşlerim yavaş ilerliyordu. Evimiz ve eşyalarımız satıldı, ama aldığım para ancak borçlarımızı kapatmaya yetti. İş bulmayı da başaramamıştım. Aslında buna pek de istekli değildim. Macera aradı-

Kahverengi Elbiseli Adam

ğıma göre maceranın bir şekilde gelip beni bulacağını düşünüyordum. Bir şeyi çok isteyen insanın sonuçta muhakkak istediğini elde edebileceği hakkındaki varsayıma kesinlikle inanıyordum.

Ve bu varsayımım gerçek yaşamda da deneyimlerle kanıtlanmak üzereydi.

Ocak ayının ilk günleriydi... tam olarak söylemek gerekirse ocak ayının sekizinci günü. Kendisine yardımcı olacak bir sekreter aradığını söyleyen, ama aslında yılda 25 sterlin karşılığında günde on iki saat çalıştıracak birini arayan bir bayanla yaptığım başarısız iş görüşmesinden eve dönüyordum. Konuşmadaki karşılıklı, açığa dökülemeyen bir samimiyetsizliğin verdiği sıkıntıyı biraz olsun giderebilmek için yolu biraz uzatıp Edgware Caddesi boyunca yürüdüm, (görüşme yaptığım ev St. John's Wood'daydı). Sonra Hyde Park'a girip St. Georgia Hastanesi'nin önünden geçtim. Tam orada Hyde Park'ın köşesinde metro istasyonuna girerek Gloucester'a bilet aldım.

Aşağı inince, istasyonun en uzak ucuna kadar yürüdüm. Down Street yönünde ve iki tünel arasında bir çıkış *olup olmadığını* kendi gözlerimle görmek istiyordum. Öngörümün doğru çıkmasından çokça bir sevinç duydum. İstasyon kalabalık değildi. Benim bulunduğum uzak noktada ise yalnızca bir adam ve ben vardık. Adamın yanından geçerken belli belirsiz naftalin kokusu aldım. Dayanamadığım bir koku varsa o da naftalin kokusudur. Adamın kalın paltosu naftalin kokuyordu. Londra'da palto ocak ayından evvel giyilmeye başlandığı için adamın paltosundaki naftalin kokusunun şimdiye kadar kaybolmuş olması gerekirdi. Adam hemen arkamda, tünelin hemen hemen en uç noktasında duruyordu. O kadar derin düşüncelere dalmıştı ki onu rahatsız etmeden tepeden tırnağa süzdüm. Ufak tefek ve zayıftı. Mavi gözlü, siyah sakallı, koyu renk tenliydi.

Herhalde Londra'ya yeni geldi, diye düşündüm. Paltosunun naftalin kokmasının nedeni de buydu. Hindistan'dan gelmiş olmalı. Subay değil, olsa sakalı olmazdı. Belki de çay yetiştiriyordu.

Tam o anda adam bulunduğu yere doğru döndü ve bana baktı. Sonra gözleri arkamda bir yere takılıp kaldı. Yüz ifadesi değışti. Korkuydu bu... neredeyse dehşet içindeydi. Görünmeyen bir tehlike-den kaçarcasına geriye doğru bir adım attı. Ne var ki en uç noktada olduğunu unutmuştu. Doğruca aşağı rayların üzerine yuvarlandı. Hemen arkasından raylarda bir şimşek çaktı ve korkunç, canhıraş bir ses çıktı. Çığlık attım. İnsanlar koşarak bize doğru geldiler. Birden ortaya çıkan iki istasyon görevlisi hemen duruma el koydu.

Tuhaf, korku ve heyecan karışımı bir duygu içindeydim. Olduğum yerde donakalmıştım. Bir yarım bu birden ortaya çıkan felaket karşısında dehşete düşmüş, diğer yarım ise tam bir soğukkanlılık içinde büyük bir merakla adamın bedeninin raylardan kaldırılıp yeniden perona konulmasını izlemek istiyordu. Tekrar perona çıkarılan adamı görmek istiyordum.

“Lütfen izin verin de geçeyim. Ben doktorum.”

Kahverengi sakallı bir adam yanımdan geçerek hareketsiz yatan beden üzerine eğildi.

Doktor, adamı muayene ederken ben tuhaf bir gerçekdışılık duygusu içindeydim. Olanlara inanamıyordum, sanki gerçek değildi bütün olanlar. Sonuçta doktor başını sallayarak doğruldu. “Ölmüş. Yapılacak bir şey yok,” dedi.

Hepimiz cesedin etrafına toplandık. O sırada bir hamal sesini yükselterek, “Geri çekilin,” dedi. “Ne diye adamın başında toplanıyorsunuz ki?”

Birden ani bir mide bulantısıyla arkamı döndüm ve hiç bakmadan merdivenlerden yukarı asansöre koştum. Kendimi çok kötü hissediyordum. Bir an önce açık havaya çıkmalıyım. Cesedi muayene eden doktor hemen önümde duruyordu. Asansörün kapısı kapanmak üzereydi, doktor birden hızlanarak asansöre doğru koştı. Ve bu arada da küçük bir kâğıt parçası düşürdü.

Kahverengi Elbiseli Adam

Durup kâğıdı aldım ve arkasından koştum. Ama kapılar yüzüme kapanıverdi. Kâğıt elimde orada kalakaldım. Bu arada asansör sokak seviyesine ulaşmış olmalıydı. Dolayısıyla koşmamın hiçbir anlamı da yoktu. Kâğıdın çok önemli olmadığını umarak bir göz attım. Bu ikiye bölünmüş bir dosya kâğıdıydı ve üzerine kurşunkalemle birtakım şekiller ve sözcükler karalanmıştı. Aşağıda kâğıtta yazılı olanları görüyorsunuz:

1 7.1 22 Kibborden Castle

Aslında bu bana hiç de önemli bir belge gibi görünmemişti. Ama yine de atıp atmamakta tereddüt ettim. Kâğıt elimde orada dururken ister istemez burnumu çekiştirdim. Hoşuma gitmeyen bir koku almıştım. Yine naftalin! Kâğıdı kokladım. Evet, kesinlikle naftalin kokuyordu. Peki, ama öyleyse...

Kâğıdı dikkatle katlayarak çantama yerleştirdim. Yavaş yavaş eve doğru yürürken bir hayli düşünme fırsatım oldu.

Eve gelir gelmez Bayan Flemming'e metroda feci bir kazaya tanık olduğumu, kendimi iyi hissetmediğimi ve doğruca odama çıkıp yatmak istediğimi söyledim. Bir fincan çay içmem için ısrar etti. Bir süre sonra yalnız kaldığımda eve gelirken yaptığım plan üzerinde çalışmaya başladım. Kendini doktor olarak tanıtan adam cesedi muayene ederken kapıldığım tuhaf gerçekdışılık duygusunun nedenini anlamaya çalışıyordum. Önce yere aynen cesedin bulunduğu pozisyonda yattım. Sonra yerime bir yastık yerleştirdim ve anımsayabildiğim kadarıyla doktorun her hareketini ve el işaretini taklit ettim. İşimi bitirdiğimde istediğimi öğrenmişim. Dizlerimin üzerinde doğrularak duvarları seyretmeye başladım.

O gün akşam gazetelerinde metroda bir adamın öldüğüne ilişkin kısa bir haber çıktı. Bunun bir cinayet mi, yoksa intihar mı ol-

duğuna henüz karar verilememişti. Üzerime düşeni yapmalıyım. Bildiklerimi ve gördüklerimi Bay Flemming'e anlattığımda o da benimle aynı fikirde olduğunu belirtti.

"Hiç kuşkusuz soruşturma sırasında seninle de görüşmek isteyeceklerdir," dedi. "Olayı senin kadar yakından gören başka biri daha olmadığını söylemiştin, değil mi?"

"Hemen arkamda bize yaklaşan biri olduğunu hisseder gibiydim, ama bundan emin değilim. Zaten olsa da benim kadar yakın olamazdı."

Soruşturma yapıldı. Bay Flemming gerekli tüm ayarlamaları yaptı ve beni oraya da kendisi götürdü. Benim bu olaydan dolayı sarılacağımı düşündüğü için yanımdan hiç ayrılmadı. Oysa benim asıl amacım ondan kurtulmaktı. Adamın cebinden bir emlakçının yazdığı, Marlow yakınlarında, nehir kenarındaki bir eve ilişkin öneri mektubundan başka bir şey çıkmamıştı. Mektup Russell Oteli'nde kalan L. B. Carton ismine yazılmıştı. Otelin resepsiyon memuru, cesedi teşhis etti ve adamın bir gün önce otellerine gelerek, bir oda tutmuş olduğunu söyledi. Otel kaydında da "L. B. Carton, Kimberley Güney Afrika," yazıyordu. Vapurdan inip doğrudan bu otele gelmiş olmalıydı.

Olayla ilgili bir şeyler gören tek kişi bendim. Müfettiş, "Bunun bir kaza olduğunu söyleyebilir misiniz?" diye sordu.

"Bundan eminim," diye yanıtladım. "Bir şeyden korkarak arkasının boşluk olduğunu unuttu ve bilinçsizce geri adım atmasıyla birlikte aşağı düştü."

"Peki, neden korkmuş olabilir?"

"İşte bunu bilmiyorum. Ama bir şey olmuştu. Paniğe kapıldığı anlaşılıyordu."

Duyarsız jüri üyelerinden biri bazı insanların kedilerden korktuğunu, adamın da kedi görmüş olabileceğini belirtti. Bunun pek parlak bir fikir olduğunu sanmıyordum, ama jürinin hoşuna gitti. Ne de olsa hepsi bir an önce evlerine gitmek için sabırsızlanıyorlardı ve

Kahverengi Elbiseli Adam

olayı düşünöldüğü gibi intihar değil yalnızca bir kaza olarak nitelendirmekte kararlıydılar.

Polis müfettişi, “Cesedi ilk muayene eden doktorun ortaya çıkmaması bana çok tuhaf görünüyor,” dedi. “Hemen orada onun da ismi ve adresi alınmalıydı. Bunun yapılmamış olması tuhaf.”

Kendi kendime gülümsedim. Doktorla ilgili farklı düşüncelerim vardı. Bu konuda bir an önce Scotland Yard’a başvurmaya karar vermiştim.

Ancak ertesi sabah bir sürprizle başladı. Flemming’ler *Daily Budget* gazetesi alıyorlardı ve sürpriz de bu gazetede idi.

METRODAKİ KAZANIN TUHAF SONUCU

YALNIZ BİR KADIN EVİNDE BOĞULMUŞ OLARAK BULUNDU

Hemen merakla okudum:

“Marlow’da Mill House adlı bir evde dün son derece şaşırtıcı bir olay yaşandı. Sir Eustace Pedler’e ait olan Mill House mobilyasız olarak kiraya verilmektedir. Evin adresi Hyde Park Corner İstasyonu’nda kendisini rayların üzerine atarak intihar ettiğı düşünölen adamın cebinde bulunmuştu. Dün de bu evin üst kat odalarından birinde genç ve güzel bir kadına ait bir ceset bulundu. Kadının boğularak öldüröldüğü anlaşılmıştır. Kendisinin yabancı uyruklu olduğı düşünölmekte olup ceset henüz teşhis edilmemiştir. Polis bulunan delilleri değerlendirmektedir. Evin sahibi olan Sir Eustace Pedler kışlarını Riviera’da geçirmektedir.”

BÖLÜM 4

Ölen kadını teşhis edecek kimse çıkmadı. Yapılan incelemelerde şu sonuçlara ulaşıldı:

Ocak ayının sekizinde, saat bir sularında aksanından yabancı olduğu anlaşılan çok şık bir bayan Knightsbridge'de Messrs Butler ve Park Emlak Ofisi'ne gelmişti. Kadın Thames Nehri civarında Londra'ya yakın bir ev kiralamak ya da satın almak istediğini söylemişti. İlgililer kendisine aralarında Sir Pedler'in evi de bulunan birkaç ev göstermişlerdi. Kadın adının Bayan de Castina olduğunu söyleyerek Ritz'de kaldığını belirtmiş, ancak otelde yapılan soruşturma neticesinde orada söz edilen isimde bir bayanın kalmadığı öğrenilmişti. Otel personelinde hiç kimse de cesedi teşhis edememişti.

Bu konuda tek ifade veren aynı zamanda Mill House'la da ilgilenen Sir Pedler'in bahçıvanının karısı Bayan James oldu. Kadın bahsedilen günde saat üç civarında genç bir kadının evi görmeye geldiğini söyledi. Emlakçıdan aldığı kâğıdı gösterdiği için Bayan James anahtarları kendisine vermişti. Bayan James anayol üzerindeki başka bir evde yaşadığı ve evi de kiraya verilecek evden biraz uzakta olduğu için evi gezmeye gelenlere eşlik etmiyordu. Kadından birkaç dakika sonra da genç bir adam gelmişti. Adam geniş omuzlu, uzun boylu, bronz tenli, gri gözlüydü. Sinek kaydı tıraş olmuş, kahverengi bir elbise giymişti. Bayan James'e evi gezmeye gelen hanı-

Kahverengi Elbiseli Adam

mın arkadaşı olduğunu ve telgraf çekmek için postaneye uğradığı için geç kaldığını söylemişti. Kadın, onu da eve yönlendirmiş ve bunda bir sakınca görmemişti.

Adam beş dakika kadar sonra tekrar gelerek anahtarları geri vermiş ve evin kendilerine uygun olmadığını belirtmişti. Bayan James kadını görmemiş, ancak onun önden gitmiş olabileceğini düşünmüştü. Ancak genç adamın bir şeye üzülmüş olduğu, iyi görünmediği dikkatini çekmişti. Bayan James bu durumu, “Hortlak görmüş gibiydi. Hastalanmış olduğunu düşündüm,” diye açıklıyordu.

Ertesi gün başka bir çift gelerek evi gezmek istemiş ve yukarıdaki odalardan birinde yerde yatan cesedi bulmuşlardı. Bayan James bu cesedin bir gün evvel gelen hanıma ait olduğunu belirtmişti. Emlakçı da cesedi Bayan De Castina olarak tanımlamıştı. Polis doktoru, kadının yaklaşık yirmi dört saat önce ölmüş olduğunu saptamıştı. Tabii ki *Daily Budget* gazetesi bu bilgiler ışığında şu sonuca varıyordu: Tünelde ölen adam önce kadını öldürmüştü ve sonra da intihar etmişti. Ne var ki tüneldeki adam saat ikide ölmüştü, kadın ise saat üçte henüz sağdı. Bu da doğal olarak iki olay arasında hiçbir bağlantı olmayacağını kanıtlıyordu. Evin adresinin adamın cebinden çıkması yalnızca yaşamda sık sık karşılaşılan tuhaf rastlantılardan biriydi.

Mahkemede “bilinmeyen kişi ya da kişiler tarafından taammüden cinayet” kararına varıldı ve bir katilin serbest dolaştığına kanaat getirilerek polis ve *Daily Budget* “Kahverengi Elbiseli Adam”ı aramaya başladılar. Bayan James’in ısrarla belirttiğine göre genç kadın eve girdiğinde evde hiç kimse yoktu. O öğleden sonra eve genç kadın dışında giren tek kişi söz konusu kahverengili adam olmuştu. Dolayısıyla Bayan de Castina’nın katilinin bu adam olduğu apaçık ortadaydı. Kadın siyah bir kordon parçası ile boğularak öldürülmüştü ve anlaşıldığı kadarıyla öylesine ani bir saldırıyla karşılaşmıştı ki bağırma bile zaman bulamamıştı. Kadının siyah ipek el çantasın-

da bir not defteri, biraz bozuk para, dantelli bir mendil ve Londra'ya birinci sınıf bir gidiş dönüş tren biletinin dönüş yarısı bulunmuştu. Kısacası elle tutulur hiçbir şey yoktu.

Bunlar *Daily Budget*'in kamuoyuna açıkladığı ayrıntılardı. Gazete hemen her gün manşetten, "*Kahverengi Elbiseli Adam bulunmalı*," diye feryat ediyordu. Günde yaklaşık beş yüz kişi bu konuda bilgi verebileceklerini bildirirken de uzun boylu yanık tenli genç erkekler, kendilerine kahverengi elbise diken terzilerini lanetliyordu. Cinayetin metrodaki kazayla ilgisinin olması ise, yalnızca bir rastlantı olarak nitelendirilmiş ve toplumun zihninden silinip gitmişti.

Peki, ama acaba bu gerçekten bir rastlantı mıydı? Bundan emin değildim. Bu konuda etki altında kaldığım, önyargılı olduğum kesindi -metrodaki kaza benim olayımdı- ve kanımca bu iki olayın arasında bir şekilde bir bağlantı vardı. Her iki olayda da yurtdışında yaşayan bir İngiliz -yanık tenli- bir adam söz konusuydu. Daha başka şeyler de vardı tabii. Böylece bu bulgular ışığında sonunda cesaretimi toplayarak atağa geçtim. Scotland Yard'a gidip Mill House cinayetiyle ilgilenen sorumluyla görüşmek istediğimi söyledim.

Bu isteğimin anlaşılması oldukça uzun sürdü, yanlışlıkla kayıp şemsiyeler kısmına başvurmuştum. Neyse, sonuçta güçlükle de olsa derdimi anlatarak küçük bir odaya alındım ve detektif Meadows'la tanıştırıldım.

Meadows ufak tefek, kızılımsı sarı renkte saçları olan biriydi. Bence hali, tavrı bir şekilde insanı tedirgin ediyordu. Sıradan giysilerin içinde köşesinde sinip oturan tipik bir memurdu.

Gergin bir havada, "Günaydın," dedim.

"Günaydın, oturmaz mısınız? Sanırım bize anlatacak işe yarar bir şeyleriniz varmış?" dedi.

Ses tonundan böyle bir şeyin olamayacağına inandığı anlaşılıyordu. Sinirlerimin iyice gerildiğini hissediyordum.

Kahverengi Elbiseli Adam

“Herhalde metroda öldürülen adamı anımsıyorsunuzdur,” dedim. “Hani şu cebinden Marlow’daki evin adresi çıkan adamı.”

“Ah,” dedi. “Siz soruşturma sırasında ifade veren Miss Beddingfeld’siniz. Evet, gerçekten de adamın cebinden de aynı adres çıkmıştı. Ama ev kiralık olduğuna göre aynı adres daha birçok kişide de bulunabilirdi... öldürülme nedeni bu olamaz.”

Kendimi tutmakta zorlanıyordum.

“Bu adamın cebinde bilet bulunmaması dikkatinizi çekmedi mi?”

“Biletini düşürmüş olabilir. Bu son derece olağan bir şey. Birçok kez benim de başıma geldi.”

“Ya cebinde hiç parasının olmaması?”

“Pantolonunun cebinde biraz bozuk para vardı.”

“Ama cüzdanı yoktu.”

“Bazı erkekler cüzdan ya da not defteri taşımazlar.”

Konuya başka bir yönden yaklaşmaya çalıştım.

“Peki, sizce doktorun ortaya çıkmaması tuhaf değil mi?”

“Doktorlar yoğun insanlar, birçoğu gazete okumaya bile fırsat bulamıyor. Ayrıca kaza tamamen aklından çıkmış da olabilir. Unutmuştur.”

Sevimli bir ses tonuyla, “Hiçbir şeyi tuhaf görmemeye kararlı gibisiniz, müfettiş,” dedim.

“Şey, bence siz de her şeyde bir tuhafılık arar gibisiniz, Miss Beddingfeld, sanki bundan zevk alıyorsunuz. Genç hanımlar romantik olurlar, bunu biliyorum. Maceradan hoşlanırlar. Ama ben çok yoğun biri olarak...”

Neyi ima ettiğini anlayarak ayağa kalktım.

O sırada köşede sessiz sedasız oturan başka bir adam söze karıştı:

“Belki de bu genç bayan, bize kısaca bu konuya ilişkin görüşlerini belirtmek istiyordur.” Dedektif bu adamdan etkilenmişe benziyordu.

“Haydi, gelin Miss Beddingfeld,” dedi. “Hemen alınmayın. Soru sordunuz ve cevabını aldınız. Evet, şimdi de siz, bize kafanızdaki kileri anlatın.”

İncinen gururum ile anlatmak istediğim varsayımlarım arasında bocalıyordum. İncinen gururuma aldırmamaya karar verdim.

“Yapılan soruşturmada bunun intihar olmadığından kesin olarak emin olduğunuzu söylemişsiniz, değil mi?” diye sordu.

“Evet, bundan eminim,” dedim. “Adam korkmuştu. Onu korkutan neydi? Bu ben değildim. Belki de istasyonda, arkamda bize doğru gelen biri vardı, tanıdığı biri.”

“Siz kimseyi görmediniz mi?”

“Hayır,” dedim. “Başımı çevirmedi. Sonra adamı rayların üzerinden yukarı çıkardıkları anda birisi beni iterek ileri atıldı ve doktor olduğunu söyledi.”

“Ama bunda şaşılacak bir şey yok ki.”

“O adam doktor değildi.”

“Bunu nasıl anladınız Miss Beddingfeld?”

“Tam olarak söylemek güç. Savaş sırasında hastanede çalıştım ve doktorların hastaları nasıl muayene ettiklerini bilirim. O adam mesleki duyarlılıktan uzaktı. Ayrıca hiçbir doktor kalbi vücudun sağ tarafında aramak gafletine düşmez.”

“O öyle mi yaptı?”

“Evet, o anda ben de bunu fark etmemiştim. Ama tuhaf bir şeyler olduğunu hissetmiştim. Eve dönünce gördüklerimi canlandırdım ve orada bana neyin tuhaf görüldüğünü anladım.”

Müfettiş, “Hım,” dedi. Yavaşça kalem kâğıdına uzandı.

“Ellerini adamın vücudunun üst kısmında dolaştırırken daha çok ceplerini araştırıyor gibiydi. Bu arada istediğini de alma fırsatı bulmuştur.”

Kahverengi Elbiseli Adam

“Bu bana pek olası gibi gelmiyor ama...” diyen müfettiş iç çekerek ekledi. “Bana adamı tanımlayabilir misiniz?”

“Uzun boylu ve geniş omuzluydu. Siyah bir palto, siyah bot ve bir de kasket giymişti. Siyah sakallıydı. Altın rengi metal çerçeveli gözlüğü vardı.”

Müfettiş, “Sakalı, paltoyu ve gözlükleri çıkarırsak onu tanımlayacak pek bir özellik kalmıyor,” diye homurdandı. “Eğer isterse görünüşünü beş dakika içinde değiştirebilirdi ki, eğer sizin dediğiniz gibi şüpheli biriye bunu yapmış olması mümkün.”

Ben bunu hiç düşünmemiştim. Ama o andan itibaren müfettişe daha fazla bir şey söylemenin anlamı olmayacağını düşünerek ayağa kalktım.

Gitmeye yeltendiğimi görünce, “Söyleyeceklerinizin hepsi bu kadar mı?” diye sordu.

“Evet,” dedim. Ancak son bir darbe fırsatını kullanmadan edemeyecektim. “Kafa biçimi tipik brakisefaldi.” Bunu gizlemesi pek o kadar da kolay değil.”

Mutlulukla Müfettiş Meadows’un bocalamasını izledim. Brakisefalin nasıl yazılacağını bilmediği belliydi.

(*) Kafatasının ön alt eksenine göre kısa (kimse), kısa kafalı.

BÖLÜM 5

İlk içerlemenin ve kızgınlığın ardından bundan sonra nasıl bir yol izlemem gerektiği konusunda karar vermeme kolay oldu. Scotland Yard'a müracaat ederken kafamda yarım yamalak da olsa bir plan hazırlamıştım. Yapacağım görüşme başarısız olduğu takdirde uygulamaya koyulacak bir plan (gerçekten de beklediğim gibi başarısız olmuştu). Bunu uygulamak için ihtiyacım olan tek şey biraz cesaretti.

İnsanın normal halinde yapmaktan çekineceği ya da düşünemeyeceği şeyler sinirlenince kolayca aklına geliyor. Kararımı değiştireceğimden korkarak doğruca Lord Nasby'nin evine gittim.

Lord Nasby, *Daily Budget*'in de sahibi olan bir milyonerdi. Bunun dışında daha başka birçok gazetenin de sahibiydi, ama *Daily Budget*'i evladı gibi seviyordu. İngiltere'de yaşayan hemen herkes onu *Daily Budget*'in sahibi olarak tanırdı. Lord Nasby'yle ilgili her şey gazetesinde hemen her gün ayrıntılı olarak verildiği için şu an onu nerede bulabileceğimi biliyordum. Evinde sekreterine günlük notlarını yazdırmakla meşgul olmalıydı.

Her isteyen kadının onunla istediği anda görüşemeyeceğini elbette ki biliyordum. Ama ben bunun için gerekli önlemi önceden almıştım. Flemming'lerin evinin girişindeki kartvizit kutusunda Lomamsley markisinin kartını görmüştüm. Marki İngiltere'nin en ünlü ve nüfuzlu kişilerinden biriydi. Kartı almış, üzerini özenle temizle-

yerek, “Lütfen Miss Beddingfeld’e birkaç dakikanızı ayırma lütfunda bulunur musunuz,” diye yazmışım. Maceraperestler bunun gibi ufak tefek risklere girmelidirler.

Girişimim işe yaradı. İriyarı bir uşak kartı alarak gitti. Ardından sıska bir sekreter görüldü. Onu kolaylıkla kandırabildim. İkna olmuş bir halde uzaklaştı. Kısa bir süre sonra yeniden gelerek kendisini izlememi rica etti. Onun ardından büyük bir odaya girdim. Orada bulunan sekreter beni görünce sanki başka bir dünyadan gelmiş biriymişim gibi saygıyla geri geri odadan çıkarak kapıyı kapattı. Böylece odada Lord Nasby ile baş başa kaldık.

Lord iriyarı bir adamdı. Büyük başlı, büyük yüzlü, büyük bıyıklı, büyük göbekli... Hemen kendimi topladım. Ben buraya Lord Nasby’nin göbeğini seyretmeye gelmemiştim. Zaten kendisi de o anda gürlmeye başlamıştı bile.

“Evet, neler oluyor? Loamsley’in isteği ne? Sekreteri misiniz? Ne istiyorsunuz?”

Soğukkanlı olmaya çalışarak, “Öncelikle,” dedim. “Ben Loamsley’i tanımıyorum ve kendisi de benim varlığımdan haberdar değil. Kartını yanlarında kaldığım evin kartvizitliğinde buldum ve üzerindeki yazıları da ben yazdım. Çünkü sizi görmem gerekiyordu.”

Bir an öfkeden patlayacakmış gibi gerindi, ama sonra yutkunarak bundan vazgeçti.

“Soğukkanlılığınızı takdir ediyorum küçük hanım. Evet, işte karşınızdayım! Eğer beni ilgilendirecek bir şey söylerseniz, size fazladan iki dakika daha ayırabilirim.”

“Bu kolay,” diye yanıtladım. “Sizin ilginizi çekecek bir şeyler anlatacağımdan eminim. Söyleyeceklerim Mill House’daki cinayetle ilgili.”

“Eğer ‘Kahverengi Elbiseli Adam’ı buldunuzsa, editörümüze bilgi verebilirsiniz.”

“Eğer sürekli konuşmamı keserseniz burada iki dakikadan daha fazla kalmam gerekecek,” dedim. “Sözünü ettiğiniz ‘Kahverengi Elbiseli Adamı’ henüz bulamadım, ama bulmakta kararlıyım.”

Mümkün olduğunca kısa cümlelerle ona metrodaki olayı ve bu iki olay arasındaki bağlantıya ilişkin öngörülerimi anlattım. Sözlerimi bitirdiğim zaman hiç ummadığım şekilde birden, “Brakisefal kafatasları hakkındaki bilginizin kaynağı ne?” diye sordu.

Ona babamdan bahsettim.

“Şu maymuncu adam mı? Hah? Sizin de onunla aynı kafada bir insan olduğunuz anlaşılıyor genç bayan. Söyledikleriniz çok zayıf bir olasılık. Üzerine gidilecek kadar bir değeri yok. Şu durumda bizim işimize yaramaz.”

“Bunun kesinlikle farkındayım,” dedim.

“Öyle ise daha ne istiyorsunuz?”

“Bu konuda araştırma yapabilmek için gazetenizde bir iş istiyorum.”

“Bunu yapamam. Bu iş üzerinde çalışan bir adamımız var.”

“Ama benim de kendime özgü yöntemlerim ve tesadüfen öğrendiğim bilgiler var.”

“Şimdi bana anlattıklarınız mı?”

“Yoo, hayır Lord Nasby kendime sakladığım bazı şeyler var.”

“Demek öyle? Akıllı bir kıza benziyorsunuz. Evet, neymiş o bahsettiğiniz şeyler bakayım?”

“Şu doktor sanılan adam asansöre binerken bir kâğıt düşürdü. Kâğıdı ben aldım. Naftalin kokuyordu, aynı şekilde ölen adam da naftalin kokuyordu. Doktorda ise bu koku yoktu. Böylece doktorun bu kâğıdı ölen adamdan almış olduğunu anladım. Üzerinde iki kelime ve bazı şekiller vardı.”

“Şu kâğıdı bir görelim bakalım.”

Lord Nasby elini kayıtsızca bana doğru uzattı.

Kahverengi Elbiseli Adam

Gülümseyerek, “Olmaz,” dedim. “Bu benim ipucum, anlıyorsunuz ya.”

“Haklıymışım. Gerçekten çok akıllı bir kızsınız. Kâğıdı polise vermediniz, değil mi?”

“Bu sabah oraya gittiğimde niyetim vermektir. Ama bu olayın Marlow cinayeti ile hiçbir ilgisi olmadığında ısrar ettiler. Bu koşullarda ben de kâğıdı onlara göstermemeye karar verdim. Hem müfettiş de beni tatmin etmedi.”

“Akılsız bir adammış. Sevgili yavrucuğum, sizin için tek yapabileceğim şu. Araştırmaya devam edin. Eğer yayımlanmaya değer -ilginç bir şey- bulabilirseniz bize getirin, işte o zaman size bir şans tanırız. *Daily Budget*’de gerçek yeteneklere her zaman yer vardır. Ama önce kendinizi kanıtlamalısınız. Anlıyorsunuz, değil mi?”

Ona teşekkür ederek rahatsız ettiğim için özür diledim.

“Önemli değil,” dedi. “Genç, güzel bir hanıma her zaman hoşgörü gösterebilirim. Hem iki dakika dediniz, kesilmelere rağmen üç oldu. Bu bir kadın için büyük başarı. Herhalde bu, bilimsel kafayla yetiştirildiğiniz için olmalı.”

Yeniden caddeye çıktığımda uzun zamandır koşmuş gibi soluk soluğaydım. Lord Nasby’yi yeni tanıyan biri olarak oldukça babacan bulmuştum.

BÖLÜM 6

Eve döndüğümde içim mutlaka doluydu. Girişimlerim umduğumdan çok daha iyi sonuç vermişti. Lord Nasby çok cana yakın ve içten davranmıştı. Onun da dediği gibi şimdi yapmam gereken “işe yarar” bir şeyler bulmaktı. Konuşması beni hırslandırmıştı. Kendimi odama kilitledim ve o değerli kâğıdı çıkararak incelemeye başladım. Gizemin çözümü bu kâğıttaydı.

İlk olarak rakamların ne anlama geldiğini bulmam gerekiyordu? Beş rakam vardı ve ikinciden sonra da bir nokta işareti... Kendi kendime, “On yedi... yüz yirmi iki,” diye mırıldandım.

Benim için hiçbir şey ifade etmiyordu.

Sonra sayıları topladım. Bu romanlarda şifreleri çözmekte kullanılan bir yöntemdi ve bazen şaşırtıcı sonuçlar doğurabiliyordu.

“Yedi bir daha sekiz eder. Bir daha dokuz, iki daha on bir ve iki daha on üç.”

On üç! Uğursuz rakam! Acaba bu bir uyarı mıydı? Belki! Kim bilir? Neyse, bu bir uyarı da olsa hiçbir faydası yoktu. Ben herhangi bir suikastçının gerçek yaşamda on üç rakamını böyle yazmak isteyeceğini hiç düşünmüyordum. Eğer on üçü kastediyorsa, açıkça “13” yazardı... hepsi bu!

Bir ile ikinin arasında bir boşluk vardı. Yirmi ikiyi yüz yetmiş birden çıkardım. Sonuç yüz elli bir çıktı. Çıkarmayı yeniden yaptım

ve bu kez yüz kırk dokuz sonucuna vardım. Bu aritmetik denemeleri hiç kuşkusuz hoş ve yararlıydı, ama gizemi çözmeye en ufak bir yardımı bile olmuyordu. Aritmetiği bir kenara bırakıp çıkarıp çarpmaktan vazgeçtim ve sözcüklerle ilgilenmeye başladım.

Kilmorden Castle. İşte somut bir şey. Bir yer. Belki de aristokrat bir ailenin malikânesi. Ya da ilginç bir harabe?

Evet, bu gömülü hazine fikri aklıma yatmıştı. Rakamlarla genellikle gömülü bir hazinenin yeri belirtilirdi. Bir adım sağa, yedi adım sola, bir metre kazıp yirmi iki adım at. Bu da bir fikirdi. Bunun üzerinde daha sonra da düşünebilirdim. Şimdi ise hemen *Kilmorden Castle*'a gitmem gerekiyordu.

Gizlice odamdan çıktım ve kolumda gerekli kitaplarla geri döndüm. *Kim Kimdir? Almanak, Antik Evler Tarihi ve Britanya Adaları.*

Zaman hızla geçiyordu. Giderek artan bir sıkıntı ve sabırla, dikkatlice aramayı sürdürdüm. Bir süre sonra son kitabı da öfkeyle kapattım. Tuhaftı ama *Kilmorden Castle* diye bir yer yoktu.

Bu benim için hiç beklemediğim bir sonuçtu. Şok olmuşum. Böyle bir yer *olmalıydı*. Olmasa biri neden böyle bir isim uydurup kâğıda yazacaktı ki? Saçma!

O anda aklıma başka bir fikir geldi. Belki de bu ev varoşlarda sahibi tarafından kale şekline getirilmiş, şekli gereği böyle isimlendirilmiş bir yerdi. Eğer öyleyse bulmak çok zor olacaktı. Çaresizlik içinde dizlerimin üzerine çöktüm (Önemli bir iş yaparken yere oturmak alışkanlığım vardı). Ne yapmam gerektiğini düşünüyordum.

İzleyebileceğim başka bir yol daha var mıydı? Ciddi olarak düşündüm ve sonra birden aklıma gelen bir şeyle ayağa fırladım. Tabii ya! "Cinayet yerini" görmeliydim. En iyi dedektifler hep böyle yapmazlar mıydı? Ne kadar sonra giderlerse gitsinler daima polis gözünden kaçan önemli bir ipucu bulurlardı. Durum ortadaydı. Marlow'a gitmeliydim.

Peki ama eve nasıl girecektim? Birkaç şey düşündükten sonra en kolayında karar kıldım. Ev kiralıktı. Hiç kuşkusuz hâlâ da kiralık olmalıydı. Evi kiralamak isteyen biri gibi görünecektim.

Yöredeki küçük emlakçılardan birine gitmeye karar verdim, ne de olsa onların kayıtlarında daha az yer olurdu ve kolaylıkla aradığım yere ulaşabilirdim.

Ne yazık ki bunda yanılmış, gittiğim emlakçıyı küçümsemiştim. Adam bir düzine yer çıkardı. Hepsine de bir bahane bulmakta bir hayli zorlandım. Sonuçta umudunu kaybetmiş biri rolü takınıp emlakçının gözlerinin içine bakarak sordum. “Gerçekten başka yer yok mu? Şöyle nehir kenarında bahçeli, büyükçe bir yer?” Gazetelerden öğrendiğim kadarıyla Mill House’u tarif etmeye çalışıyordum.

Adam çekinerek, “Sir Eustace Pedler’in evi var ama...” dedi. “Hani şu Mill House denilen ev.”

“Yoksa... yoksa...” diye kekeledim. Bu şaşırılmış numarasını oldukça iyi yapmaya başlamıştım.

“Evet orası. Cinayetin işlendiği yer. Ama belki sizin için...”

Güvenini yeniden kazanmış biri havasında, “Buna aldıracağımı sanmıyorum,” dedim. “Hem bu durumda belki ucuza da kiralayabilirim.” Artık içtenliğime açıkça inanılmasını sağladığım kanısındaydım.

Bunun iyi bir çıkış olduğunu düşünüyordum.

“Olabilir. Zaten şu durumda o evin kolayca kiraya verilebileceğini sanmıyoruz... uşaklar filan, biliyorsunuz işte. Eğer yeri gördükten sonra beğenirseniz, o zaman sizden kira konusunda bir öneride bulunmanızı isteyeceğim. Sizin için bir kâğıt yazmamı ister miydiniz?”

“Lütfen...”

Yarım saat sonra Mill House denilen evdeydim. Kapıyı birkaç kez tıklattıktan sonra kapı şişman, orta yaşlı bir kadın tarafından açıldı.

“Eve hiç kimse giremez, bunu anlıyor musunuz? Siz gazetecilerden bıktım artık. Sir Eustace’ın emriyle... Oh lütfen beni bağışla-

kın hanımefendi, sizin gazeteci olduğunuzu sandım. Bir dakika bile rahat bırakmıyorlar. Hayır, ev kiraya verilmedi, verileceğini de de sanmıyorum.”

“Yoksa su tesisatı mı bozuk?” diye sordum.

“Yok canım. *Su tesisatı* kusursuz. Yoksa burada öldürülen o yabancı bayanı duymadınız mı?”

“Sanırım gazetede böyle bir şey okumuştum,” dedim.

Bu umursamaz davranışım kadını rahatlatmış. Eğer ilgi gösterseydim belki de midye gibi kabuğuna çekiliverecekti. Hatta konuya açıklık getirme gereği bile duydu.

“Duymanız gerekirdi,” dedi. “Bütün gazeteler yazmış. *Daily Budget* hâlâ cinayeti işleyen kahverengi elbiseli adamı yakalamaya çalışıyor. Onlara göre polisimiz iyi çalışmıyormuş. Neyse umarım yakalarlar. Gerçi adam o kadar yakışıklı, güven veren, kusursuz bir tipti ki! Asker havası vardı... korkarım savaşta yaralanmış ve bu yüzden bir tuhaf olmuştur. Bu genelde oluyor. Kardeşimin oğlu da öyle olmuştu. Belki de kötü bir kadındı. Bu yabancı kadınlar çok kötü olabiliyorlar. Gerçi çok güzel bir kadındı ama... şimdi sizin durduğunuz yerde durmuştu.”

“Esmer miydi, sarışın mıydı?” diye sordum. “Gazetede çıkan fotoğraflarda belli olmuyordu da.”

“Siyah saçlıydı. Yüzü beyazdı, hatta sanırım doğal denemeyecek kadar beyazdı. Dudaklarını ise çok fazla boyamıştı, kıpkırmızıydı. Bu hiç hoş değil, biraz pudra kullanmış olsa belki ama...”

İki eski arkadaş gibi sohbet etmeye başlamıştık. Bir soru daha sordum.

“Sinirli ya da üzgün müydü?”

“Hiç değildi. Aksine hoşuna giden bir şey varmışçasına kendi kendine gülümsüyordu. Zaten bu yüzden ertesi gün diğer çift bir cinayet işlenmiş olduğunu ve polis çağırmanız gerektiğini söylediklerinde şaşkınlıktan donakaldım, duyduklarına hiç inanamadım. Sanı-

rım bunu asla unutmayacağım. Bundan böyle hava karardıktan sonra ne için olursa olsun o eve ayak basmayacağım. Eğer Sir Eustace yalvarmamış olsaydı artık burada, bu evde de oturmazdım.”

“Sir Eustace Pedler’in Cannes’da olduğunu zannediyordum.”

“Öyleydi, sayın bayan. Bu olayı duyunca Sir Eustace’ın sekreteri Bay Pagett, burada kalmamız için bize çift maaş teklif etti. Eşim John da bugünleri iyi değerlendirmek gerek dedi.”

Kocasını çok takdir ediyormuş gibi davrandım.

Bayan James birden konuya geri dönerek, “Adama gelince,” dedi. “İşte asıl gergin, hatta diyebilirim ki üzgün olan *oydu*. Gözleri -çok açık renkti- özellikle dikkat ettim, hüznle parlıyordu. Heyecanlı olduğunu düşündüm. Kötü bir şey olabileceği hiç aklıma gelmezdi. Hatta geri geldiğindeki tuhaf halinden bile kuşkulandım.”

“Evde ne kadar kaldı?”

“Oh fazla değil. Sanırım beş dakika filan.”

“Sizce boyu ne kadardı? Bir seksen var mıydı?”

“Emin değilim, ama olabilir.”

“Temiz giyimli ve tıraşlı olduğunu söylemişsiniz, değil mi?”

“Evet, öyle miss. Hatta bıyık izi bile yoktu.”

Birden, “Çenesi parlıyor muydu?” diye sordum.

Bayan James, beni şaşkınlık dolu bakışlarla süzdü.

“Sorduğunuza göre söyleyeyim. Gerçekten de *öyleydi*. Nereden biliyorsunuz?”

“Tuhaf ama bütün katillerin çeneleri parlak olur,” dedim. Bayan James tüm iyi niyetiyle bu açıklamamın doğru olduğunu düşündü.

“Gerçekten mi? Hiç böyle bir şey duymamıştım.”

“Herhalde kafa şekline de dikkat etmemişsinizdir,” dedim.

“Sıradandı. Herkes gibi. Artık gidip anahtarları getireyim mi?”

Anahtarları da alarak Mill House’a doğru yürüdüm. Olayların o ana kadarki gelişiminden mutluydum. Bayan James’in tanımladığı adamla tünelde kendini “doktor” olarak tanıtan adam arasında ben-

zerlik olmaması o kadar da önemli değildi. Bir palto, sakal ve altın çerçeveli gözlükler. Doktor orta yaşlı görünüyordu, ama çevik hareketleri dikkatimi çekmişti.

Kazada ölen adam (ben, onu “Naftalin Kokan Adam” diye adlandırmıştım) ile Bayan de Castina -ya da artık adı her neyse- bu yabancı kadın sanırım Mill House’da buluşmak üzere sözleşmişlerdi. Olayları ancak bu şekilde birleştirebiliyordum. Belki izlenmekten belki de başka bir nedenden korktukları için bu evi gezmek bahanesiyle ikisi de ayrı ayrı adres alarak burada buluşmak gibi dâhice bir yöntemle baş vurmuşlardı.

Naftalinli adamın metroda hiç beklemediği bir anda birden karşısında “doktor”u görmüş olduğundan ve bu karşılaşma nedeniyle paniğe kapıldığından neredeyse emindim. Peki ya sonra ne olmuştu? “Doktor” kılık değiştirmiş ve kadını Marlow’daki bu eve kadar izlemişti. Herhalde sakalını aceleyle çıkarmış olduğu için de çenesinde yapıştırıcının izleri kalmıştı ve bunlar hâlâ parlıyordu. Aslında Bayan James’e sorduğum o sorunun nedeni de buydu.

Düşünceler içerisinde dalgınca yürürken evin eski tarzdaki, küçük kapısının önüne gelmişim. Kapıyı anahtarla açarak içeri girdim. Antre alçak ve karanlıktı, içerisi bütün boş evler gibi rutubet kokuyordu, ürperdim. Acaba daha birkaç gün önce “kendi kendine gülümseyerek” buraya gelen kadın bu havayı soluyunca içi titremiş miydi? Önszileri onu uyarmamış mıydı? Dudaklarındaki gülümseme kaybolmamış, tuhaf bir korku duymamış mıydı? Yoksa kısa bir süre sonra başına geleceklerden habersiz gülümseyerek merdivenlerden yukarı mı çıkmıştı? Kalbim daha da hızlı çarpmaya başlamıştı. Ev gerçekten boş muydu? Yoksa beni de mi aynı uğursuzluk bekliyordu? Yaşamımda belki de ilk kez çok sık kullanılan bir sözcük olan “atmosfer’in” anlamını kavırıyordum. Bu evde farklı bir atmosfer vardı, acımasız, gaddar, tehditkâr, uğursuz, şeytanca bir atmosfer...

BÖLÜM 7

Üzerimdeki baskıdan ve sıkıcı duygulardan sıyrılmaya çalışarak hızla yukarı çıktım. Cinayetin işlendiği odayı bulmakta güçlük çekmedim. Çünkü cesedin bulunduğu gün hava yağışlıydı ve halısız odanın birçok yerinde belirgin, büyük bot izleri vardı. Acaba katil de ayak izi bırakmış mıydı? Bırakmış olsaydı hiç kuşkusuz polisin dikkatini çekmiş olurdu. Hem ayrıca cinayet günü hava kuru ve açıktı.

Odada ilgi çekici hiçbir şey yoktu. Kare biçiminde, körfeze bakan iki büyük penceresi olan, beyaz duvarlı bir odaydı. Çıplak zeminde buradan kaldırılan halının izleri seçiliyordu. Her tarafı dikkatle araştırdım, ama elle tutulur hiçbir şey bulamadım. Görünen o ki zeki, genç bir dedektif olarak ben atlanmış bir ipucu bulmakta zorlanacaktım.

Beraberimde bir defterle kalem getirmiştim. Aslında not alacak pek bir şey yoktu, ama yalnızca hayal kırıklığımı gidermek için deftere kabaca odanın şeklini çizdim. Tam geri dönmek için çantama kalemimi koyacağım anda kalem elimden kayarak yere düştü ve zeminde yuvarlanmaya başladı.

Mill House oldukça eski bir yapıydı ve döşeme tahtaları da bir o kadar eski ve düzensizdi. Kalem yuvarlanarak pencerelerden birinin altına kadar gitti ve orada kaldı. Her pencerenin iç tarafında, oturulabilecek büyüklükte geniş bir bölme ve bunun altında da küçük bir dolap vardı. Kalem tam dolap kapağının önünde duruyordu.

Hatta öyleydi ki kapak açık olsaydı kalem neredeyse doğrudan içine girecekti. Gerçekten de dolabın kapağını açmamla birlikte kalem en dip köşeye kadar yuvarlandı. Dolabın içi karanlıktı, ışık az olduğu için içini görmek mümkün değildi, ancak yine de el yordamıyla içini araştırdım. Ve içeri yuvarlanan kalemim dışında boş olduğunu fark ettim. Ama doğam gereği meraklı bir tip olduğum için aynı şeyi karşıdaki pencerenin altındaki dolapta da yapmaya karar verdim.

Dolap ilk incelemede boşmuş hissini veriyorsa da iyice araştırınca elim dolabın en dip köşesindeki boşluğa ya da çatlağa girmiş sert, kalın silindir şeklindeki bir cisme değdi. Bu şeyi elime alır almaz onun ne olduğunu hemen anladım. Bu bir film kutusuydu. Sonunda bir ipucu bulabilmiştim.

Tabii bu, buraya yuvarlanıp sıkışmış, dolap boşaltıldığında bulunamamış, Sir Eustace Pedler'e ait bir film de olabilirdi. Yanılmış olabilirdim, ama hiç sanmıyordum. Üzerindeki kırmızı kâğıt yeniye benziyordu, üstelik üstünde ancak iki üç günde oluşabilecek kadar toz vardı... yani cinayet gününden kalmış olması olasıydı. Eğer uzun zamandır orada olsaydı üzerinin kalın bir toz tabakasıyla kaplanmış olması gerekirdi.

Peki, ama bunu kim düşürmüştü? Kadın mı, adam mı? Kadının çantasının yere düşüp açıldığını, içindekilerin etrafa saçıldığını okuduğumu anımsıyordum. Eğer bu filmin yuvarlanarak dolaba gireceği şekilde dolabın kapağı açık olmuş olsaydı, yanında etrafa saçılan bozuk paralardan birkaçının da olması gerekirdi. Bu film kutusunu düşürenin kadın olduğunu düşünmüyordum.

Birden kuşku içinde etrafı koklamaya başladım. Yoksa naftalin kokusu bende saplantı haline mi geliyordu? Film kutusunun naftalin koktuğuna yemin edebilirdim. Burnuma götürdüm ve bir daha kokladım. Kendine özgü kimyasal bir kokusu vardı, ama bunun yanında güçlü bir şekilde o nefret ettiğim kokuyu da alıyordum. Aynı

anda bunun nedenini de keşfettim. Film kutusunun ucuna bir kumaş parçası takılmıştı. İşte naftalin kokan da bu kumaş parçasıydı. Demek bu film, belki daha başkaları da bir süre metroda ölen adamın cebinde dolaşmıştı. Acaba düşüren kişi o muydu? Hiç sanmıyordum. Davranışları bunun aksini gösteriyordu.

Hayır, bunu düşüren diğer adam olmalıydı, yani kendini “doktor” olarak tanıtan adam. Kâğıdı alırken filmi de almıştı. Ve kadınla girdiği mücadelede bunu buraya düşürmüştü.

Evet, işte aradığım ipucunu bulmuştum! Film banyo ettirdikten sonra üzerinde çalışabileceğim çok daha fazla bilgiye sahip olacaktım.

Memnuniyet hissiyle evden ayrıldım, anahtarları Bayan James’e verdim ve doğruca istasyona gittim. Eve dönerken kâğıdı çıkarıp tekrar inceledim. Birden rakamlar yeni bir anlam kazanmıştı. Belki de bu rakamlar bir tarihi gösteriyordu? 17.1.1922 - 17 Ocak 1922. Bu doğru olmalıydı! Bunu daha önce düşünemediğim için kendime kızdım. Şimdi sıra *Kilmorden Castle*’ı bulmaya gelmişti, acele etmeliydim çünkü bugün ayın on dördüydü, yani önümde yalnızca üç gün vardı. Ne aradığını bilmeyen biri için umutsuz denilebilecek kadar kısa bir süre!

Filmi banyoya vermek için çok geçti. Ayrıca yemeğe gecikmek için de acele etmem gerekiyordu, hemen Kensington’a gitmeliydim. İçimden bir his sezgilerimde yanılmadığımı söylüyordu. Bay Flemming’e ölen adamın eşyalarının arasından bir fotoğraf makinesi çıkıp çıkmadığını sordum. Onun bu cinayet ile çok ilgilendiğini ve en ufak ayrıntısına kadar her şeyi takip ettiğini biliyordum.

Ancak olumsuz yanıt almak beni şaşırttı. Carton’un bütün eşyaları, konuya ışık tutabilecek bir ipucu bulabilmek umudu ile iyice incelenmişti. Bay Flemming fotoğraf makinesi ya da o türden bir şeyler çıkmadığından kesinlikle emindi.

İşte bu varsayımı allak bullak ediyordu. Fotoğraf makinesi olmayan biri ne diye film taşıyacaktı ki?

Kahverengi Elbiseli Adam

Ertesi gün sabah erkenden filmi banyo ettirmeye götürdüm. Bu konuya o kadar önem veriyordum ki, Kodak firmasının Regent Street'teki merkezine gittim. Film vererek her fotoğraftan bir kopya yapmalarını istedim. Adam sarı kâğıdı açarak filmi koruyucu kutusundan çıkardı ve bana bakarak gülümsedi.

“Sanırım bir yanlışlık yaptınız, sayın bayan.”

“Oh hayır. Hiç sanmıyorum.”

“Bana yanlış makarayı getirmişsiniz. Bu film *kullanılmamış*.”

Elimden geldiğince kendime hâkim olmaya çalışarak dışarı çıktım. Ne diyeyim, arada sırada insanın ne kadar aptal olabileceğini öğrenmesi iyi oluyor. Ama nedense hiç kimse bunu kabullenmiyor.

Caddede yürürken birden büyük denizcilik acentelerinden birinin önünde kalakaldım. Vitrinde acentenin gemilerinden birinin maketi vardı ve üzerinde “Kenilworth Şatosu” yazıyordu. O anda aklıma çılgın bir fikir geldi. Hemen kapıyı açarak içeri girdim. Doğruca görevlinin yanına gittim ve tereddütlü (bu kez içimden geldiği gibi!) bir tonda mırıldandım:

“*Kilmorden Castle*.”

“Ayın on yedisinde Southampton’dan kalkıyor. Cape Town’a mı? Birinci sınıf mı ikinci sınıf mı?”

“Fiatı ne kadar?”

“Birinci sınıf 87 sterlin...”

Kadının sözünü yarıda kestim. Rastlantının böylesi inanılmazdı. Söylenen tutar tam benim servetim kadardı. Ve ben servetimi bu yolda harcayacaktım.

“Birinci sınıf olsun,” dedim.

İşte gerçek macera şimdi başlıyordu.

BÖLÜM 8

(Sir Eustace Pedler'in anılarından alıntılar)

Çok tuhaftır ama hiçbir zaman aradığım huzuru bulamadım. Halbuki ben sakın bir yaşamdan başka hiçbir isteği olmayan bir adamım. Üyesi olduğum kulübümü, briç oynadığım kareyi, iyi pişirilmiş yemekleri ve seçkin şarapları severim. Yazın İngiltere'de, kışın ise Riviera'da bulunmak hoşuma gider. Sansasyonel olaylara karışmak hiçbir zaman istememişimdir. Aslında şöminenin karşısındaki koltuğuma oturup gazetede olan biteni okumak hoşuma gider. Ancak macera hususundaki hevesim asla bundan ileri gitmemiştir. Yaşamdaki tek amacım tam anlamıyla huzurlu olmak. Bu uğurda çok şey feda ettim ve çok para kaybettim. Yine de her zaman başarabildiğimi söyleyemem. Eğer olaylar doğrudan benimle ilgili olmasalar bile çevremde çok fazla olay oluyor ve ben istemeyerek de olsa bunlara karışmak durumunda kalıyorum. Ve de bundan nefret ediyorum.

Bütün bunlar da o sabah sekreterim Guy Pagett'nin elinde bir telgraf, yüzü cenazedeymiş gibi asık odama girmesiyle başladı. Guy Pagett gayretli, titiz, özenli, çalışkan ve her bakımdan övgüye layık bir adamdır. Ancak beni onun kadar sıkıcı ikinci bir insan olamaz. Uzun bir süredir ondan kurtulmanın yolunu arı-

Kahverengi Elbiseli Adam

yorum. Ne var ki iyi bir sekreteri kovmak, yokluğuyla baş edebilmek o kadar da kolay değil. Sekreterim erken kalkar, ciddi, çalışkan ve işgüzar; genel anlamda hiçbir kötü alışkanlığı yoktur. Adamın tek eğlenceli yanı yüzü. Yüzü dördüncü yüzyıl kiralık katillerini andırıyor, hani o dönemde soyluların kirli işlerini gördürmek isteyecekleri türde biri o.

Eğer beni de çalışmaya zorlamasa ona hiç aldırmayacağım. Çalışmak benim için hafife alınabilecek, havadan sudan, önemsiz bir şey. Acaba Guy Pagett' nin yaşamında önemsemediği bir şey var mıdır? Her şeyi ciddiye alır. Zaten onunla yaşamının bu denli güç olmasının nedeni de bu.

Geçen hafta dâhiyane bir buluşla onu Floransa' ya yollamayı başardım. O sırada bana Floransa' dan bahsediyor ve orayı görmeyi ne çok istediğini anlatıyordu.

Hemen, “Sevgili dostum,” dedim. “Hiç durma, hemen yarın oraya gidiyorsun. Bütün masraflar benden.”

Aslında ocak ayı Floransa' ya gitmek için hiç de uygun bir zaman değil, ama Pagett için hiç fark etmezdi. Onu elinde şehir rehberi, tüm resim galerilerini ve tarihi eserleri incelerken düşünüyordum. Ve bu fiyata bir hafta özgür kalabilmek benim için çok ucuz bile sayılabilirdi.

Muhteşem bir hafta geçirdiğimi söyleyebilirim, istediğim her şeyi yaptım ve istemediğim hiçbir şeyi de yapmadım. Ancak o sabah gözlerimi açıp Pagett' nin sabahın saat dokuzunda benimle ışığın arasında yatağın başucunda durduğunu gördüğümde özgürlüğümün sona erdiğini anladım.

“Ne o dostum,” dedim. “Cenazeden mi geliyorsun yoksa cenaze bu sabah mı?”

Pagett şakadan hiç anlamaz, zaten espriden de pek hoşlanmazdı. Öylece yüzüme baktı. “Bildiğiniz gibi Sir Eustace?”

“Neyi biliyorum?” diye sordum. “Yüzündeki ifadeden anladığım kadarıyla bu sabah en yakın ve değerli akrabalarından biri vefat etmiş olmalı.”

Pagett bu şakamı duymazdan geldi, tepki vermedi.

“Sanırım bu konuda bilginiz yok,” diyerek elindeki telgrafi bana uzattı. “Erken kaldırılmaktan hoşlanmadığınızı biliyorum, ama saat dokuz.” Pagett için sabahın dokuzu günün neredeyse ortasıdır. “Ayrıca bu durumda...” Hâlâ elinde olan telgrafi tekrar uzattı.

“O da ne?” diye sordum.

“Marlow polisinden gelen bir telgraf. Evinizde bir kadın öldürülmüş.”

İşte bunu duyunca gerçekten yerimden fırladım.

“Hangi sersem?” diye haykırdım. “Niye benim evimde ölmüş? Kim öldürmüş?”

“Bundan bahsetmiyorlar. Sanırım derhal İngiltere’ye dönmemiz gerekiyor Sir Eustace.”

“Sakin böyle bir girişimde bulunma. Niye gitmemiz gereksin ki?”

“Polis...”

“Benim polisle ne işim olabilir?”

“Olay sizin evinizde olmuş.”

“Bu benim hatam değil ki, şanssızlığım.”

Pagett sıkıntıyla başını salladı.

Ve ardında üzgün bir ifadeyle, “Seçim yörenizdekiler üzerinde çok olumsuz bir etkisi olabilir,” diye ekledi.

Nedendir bilmem ama birçok konuda Pagett’ nin önsezilerinin benimkinden çok daha doğru olduğuna inanırım. Gerçi bir parlamento üyesi hiçbir şekilde genç bir kadın gelip de kendisini parlamenterin boş evinde öldürttü diye polis tarafından suçlanamazdı ama saygın İngiliz toplumunun bu olaya ne gözle bakacağı önceden bilinemezdi.

Kahverengi Elbiseli Adam

Pagett üzüntülü bir ifadeyle, “Ölen kadının yabancı uyruklu olması durumu daha da kötüleştiriyor,” dedi.

Artık onun haklı olduğuna daha çok inanıyordum. İnsanın evinde bir kadının öldürülmüş olması zaten çok kötü, onur kırıcı bir durumdu, üstüne üstlük bir de yabancı olması durumu çok daha da kötüleştiriyordu. O anda aklıma başka bir şey geldi.

“Aman Tanrım!” diye haykırdım. “Umarım bu durum Caroline’i çok sarsmamıştır.”

Caroline yemeklerimi pişiren yardımcım. Bu arada bahçıvanının da karısı. Nasıl bir ev hanımı olduğunu bilmem ama çok iyi bir aşçı olduğu kesin. James ise asla iyi bir bahçıvan değil. Ama Caroline’in lezzetli yemekleri uğruna onlara rahat geçebilecekleri bir ücret ödüyor ve evimin müstemilatında oturmalarına izin veriyorum.

Pagett, “Bu olaydan sonra orada kalacağını hiç sanmam,” dedi.

“Sen zaten her zaman iyimser bir adamsındır,” dedim.

Sanırım gerçekten de İngiltere’ye dönmem gerekiyordu. Pagett de açıkça bunda ısrarlıydı. Üstelik Caroline’i de ikna etmek gerekiyordu.

Üç gün sonra.

Uzaklaşma olanakları olmasına rağmen kışın İngiltere’den ayrılamayanlara gerçekten acıyorum. Gerçekten berbat bir iklim. Hava çok kötü. Bütün bu olanlar son derece rahatsız edici. Em-lakçı bu olaydan sonra Mill House’un kiraya verilmesinin olanaksız olduğunu söylüyor. Caroline’i ücretini iki katına çıkararak kalmaya ikna edebildik. Bunu ona Cannes’dan telgraf çekerek de yapabildik. Aslında hep söylediğim gibi buraya gelmemiz pek bir işe yaramadı. Yarın geri dönmeyi düşünüyorum.

Bir gün sonra.

Çok ilginç, şaşırtıcı olaylar oluyor. İktidarın en çekilmez üyelerden biri olan Augustus Milray' i gördüm. Kulüpte beni bir köşeye çekerken diplomatik bir sır saklıyormuş gibi tuhaf davranıyordu. Bir sürü şey anlattı. Güney Afrika ve oradaki sanayileşmeden bahsetti. Ve de oradaki hükümet darbelerine ilişkin söylentilerden. Bu darbeyi tetikleyen gizli girişimlerden... Elimden geldiğince sabırla dinledim. Sonunda sesi neredeyse fısıltı halini aldı ve ellerinde doğrudan General Smuts' a ulaştırılması gereken bir paket olduğunu söyledi.

Esnememi tutmaya çalışarak, "Haklı olduğunuzdan eminim," dedim.

"Ama bunları kendisine nasıl ulaştıracamız? Durumumuz çok kritik."

"Posta yok mu? Üzerine iki penilik bir pul yapıştırıp en yakın posta kutusuna atıverin."

"Aziz dostum Pedler! Postayla olacak iş mi?"

Hükümetin evraklarını niye bir kurye ile göndererek dikkatleri büsbütün üzerine çektiğini daima merak etmişimdir.

"Eğer postayı beğenmiyorsanız, adamlarınızdan birini gönderin. Eminim yolculuk hoşuna gidecektir," dedim.

"Olanaksız," dedi. "Nedenleri var aziz dostum Pedler.. nedenleri var."

"İyi," diyerek ayağa kalktım. "Anlattıklarınız her ne kadar ilginç olsa da artık gitmem gerekiyor."

"Bir dakika," dedi. "Bir dakikanızı rica edeceğim. Güney Afrika' ya gitmeyi düşünmez misiniz? Rodezya ile ilgilendiğinizi biliyorum. Bildiğim kadarı Rodezya' nın Güney Afrika Birliği' ne alınacak olması sizi ilgilendiriyor."

"Bir ay sonra gitmeyi düşünüyordum."

Kahverengi Elbiseli Adam

“Daha önce gidemez misiniz? Örneğin bu ay, daha doğrusu bu hafta?”

“Olabilir ama böyle bir niyetim yok.”

“Hükümete büyük bir hizmette bulunmuş olursunuz. Bu hizmetinizin karşılıksız olacağını düşünmeyin.”

“Yani benim kuryelik yapmamı mı istiyorsunuz?”

“Doğru. Zevk için yolculuk ediyormuş gibi görüneceksiniz.”

“Evet,” dedim. “Gidebilirim. Zaten ben de bir an önce İngiltere’den uzaklaşmak istiyordum.”

“Güney Afrika’nın iklimini çok beğeneceksiniz.”

“O iklimi çok iyi bilirim,” dedim. “Savaştan hemen önce oradaydım.”

“Size minnettarım Pedler! Paketi size bir kurye aracılığıyla ulaştıracağım. Doğruca General Smut’un eline teslim edilmesi gerekiyor, anlıyorsunuz, değil mi? Kilmorden Castle adlı gemi bu cumartesi günü hareket ediyor... iyi bir gemi!”

Ayrılmadan önce onu Pall Mall’a kadar geçirdim. İçtenlikle elimi sıkarak tekrar tekrar teşekkür etti. Eve doğru yürürken hükümetin politikasına, gizli saklı girişimlerine akıl erdirmeye çalışıyordum.

Ertesi akşam sadık uşağım Jarvis, bir beyin özel bir nedenle beni görmek istediğini, ama ismini vermemekte ısrarcı olduğunu bildirdi. Yine sigortacılardan biri gelmiş olmalıydı, bu ayaküstü satışıçılardan hiç hoşlanmadığım için Jarvis’ten adama onunla görüşemeyeceğimi söylemesini istedim. Maalesef böyle durumlarda çok yardımcı olabilecek Guy Pagett kırk yılda bir işe yarayacakken, safra kesesi ağrısı nedeniyle yatıyordu. Bu dürrüst çalışkan adam zayıf sindirim sistemi nedeniyle sık sık safra kesesi ve mide ağrısı çekiyordu.

Jarvis geri geldi

"Bu bey Bay Milray tarafından gönderildiğini size bildirmemi istedi, Sir Eustace."

Bu durumu değiştiriyordu. Birkaç dakika sonra konuğumla kütüphanede karşı karşıyaydım. İri yapılı, koyu bronz tenli genç bir adamdı. Gözünün kenarından çenesine kadar diyagonal uzanan derin yara izi olmasaydı ilk bakışta çok yakışıklı olduğunu söyleyebilirdim.

"Evet," dedim. "Konu neydi?"

"Beni size Bay Milray yolladı, Sir Eustace. Sekreteriniz olarak size Güney Afrika yolculuğunuzda eşlik edeceğim."

"İyi de," dedim. "Zaten bir sekreterim var benim. Başkasına ihtiyacım yok."

"Sanırım olacak, Sir Eustace. Sekreteriniz şu anda nerede?"

"Rahatsızlandı, yatıyor," diye açıkladım.

"Hastalandığından emin misiniz?"

"Elbette. Sık sık safra kesesiyle ilgili problem yaşar."

Konuğum gülümsedi.

"Gerçekten safrası mı ağrıyor, yoksa ağrııyor mu? Bunu zaman gösterecek. Ancak size şu kadarını söyleyebilirim, Sir Eustace. Sekreterinizin ortadan kaldırılması gibi bir girişim Bay Milray için zor olmayacaktır. Yoo, hayır, kendiniz için korkmamalısınız."

Sanırım o anda yüzümde ister istemez bir korku ifadesi belirmişti.

"Tehdit altında değilsiniz. Ancak sekreterinizin ortadan kaldırılması size ulaşılmasını kolaylaştıracaktır. Her neyse, Bay Milray size eşlik etmemi istiyor. Tabii döviz gereksiniminin sağlanmasıyla biz ilgileneceğiz... her ne kadar ikinci bir sekreteriniz olması gerektiğine karar vermiş olsanız da pasaportla ilgili gerekli hazırlıkları yapmak ise size kalıyor."

Kahverengi Elbiseli Adam

Kararlı, deneyimli bir genç adama benziyordu. Karşılıklı olarak dikkatlice birbirimizi süzdük.

İsteksizce, "Peki, peki," dedim.

"Size eşlik edeceğim konusunda kimseye bir şey söylemeyin."

Yeniden, "Peki," dedim.

Belki de bu adamı yanıma almamda yarar vardı, ama içimden bir ses giderek derinlere daldığımı söylüyordu. Üstelik tam da huzura kavuştuğumu sandığım bir anda!

Konuğum yanımdan ayrılmak üzereyken onu engelledim.

Alaycı bir tonda, "Yeni sekreterimin ismini bilmem gerekmez mi?" diye sordum.

Bir an düşündü.

Sonra, "Harry Rayburn uygun bir isim gibi görünüyor," dedi.

Tuhaf bir ifade ediş biçimi...

Üçüncü kez, "Peki," dedim.

BÖLÜM 9

(Anne'in öyküsünden)

Bir kahramanı deniz tutması kadar korkunç bir şey olamaz. Romanlardaki kahramanlar ise gemi ne kadar fazla sağa sola yatarsa o denli mutlu olur, adeta bundan zevk alırlar. Diğer yolcuların hepsi deniz tutmuş, hasta yatarken kahraman tek başına güvertede gezinir, fırtınaya cesaretle karşı durur. Açık yüreklilikle itiraf etmeliyim ki, *Kilmorden*'ın daha ilk sallanışında yüzüm bembeyaz oldu ve midem ağzıma geldi. Sempatik bir bayan kamarot hemen yardımcı olmaya çalışarak peksimet ve zencefilli gazoz önerdi.

Tam üç gün kamaramda öğürüp durdum. Araştırmamı unutmuş-tum ve gizemi çözmek konusundaki kararlılığım da kaybolmuştu. O an için gemi acentesinden çıkıp büyük bir hevesle South Kensington'daki eve koşan Anne'den farklı, çok farklı biri idim.

Şimdi koşarak oturma odasına girdiğim zamanki halimi hatırlayınca içimden gülmek geliyordu. Bayan Flemming orada yalnızdı. Odaya girdiğimi görünce başını çevirdi.

"Anne tatlım, sen mi geldin? Seninle konuşmak istediğim bir konu var."

Sabırsızlığımı frenlemeye çalışarak, "Evet!" dedim.

“Miss Emery yanımızdan ayrılıyor.” Miss Emery evin kâhyasıydı. “Halen bir iş bulamamış olduğuna göre -acaba hep bizimle kalmak hoşuna gider miydi- bu işi yapmak ister miydin?”

Gururum okşanmıştı. Beni hiçbir zaman istememiş olduğunu biliyordum. Bu öneriyi yapmasının tek nedeni de yalnızca yardım-severliğiydi. İçimden onu eleştirdiğim için pişmanlık duyuyordum. Ayağa kalkarak ona doğru koştum ve kollarımı boynuna doladım.

“Siz çok çok iyi bir insansınız,” dedim. “İyi, iyi, çok iyi bir insan! Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum. Ama maalesef ben cumartesi günü gemiyle Güney Afrika’ya hareket edeceğim.”

Bu ani tepkim Bayan Flemming’i şaşırtmıştı. Böylesine yoğun sevgi gösterilerine alışık değildi. Özellikle de söylediklerim onu daha da heyecanlandırdı.

“Güney Afrika’ya mı? Sevgili Anne! Böyle bir işe kalkışmadan önce bunu etraflıca düşünmeliyiz.”

İşte bunu asla istemiyordum. Biletimi aldığımı ve oraya varınca hizmetçi olarak çalışmayı düşündüğümü açıkladım. O anda aklıma gelen tek şey buydu. Güney Afrika’da hizmetçiye çok fazla ihtiyaç olduğunu belirttim. Ona kendimi idare edebilecek yaşta olduğumu söyleyerek, ikna etmek için elimden geleni yaptım. Sonuçta iç çekerek, daha fazla ısrar etmeden gitmemi kabul etti. Evden ayrılırken de elime bir zarf sıkıştırdı. Zarfın içinde yirmi beş sterlin ve şu not vardı: “Bunu alınmadan, sevgilerimle kabul edeceğini umut ederim.” Gerçekten çok iyi kalpli bir kadındı. Onunla aynı evde daha fazla yaşamayı sürdüremezdim, ama aslında iyi, güvenilir bir insan olduğunu da biliyordum.

Evet, işte cebimde yirmi beş sterlin, dünyaya meydan okuyor, macera arıyordum.

Yolculuğumun dördüncü gününde kamarot beni güverteye çıkmam için zorladı. Geminin altında kalırsam daha çabuk ölebileceğim gibi bir duygu içinde, inatla kamaramdan çıkmayı reddettim.

O ise beni Madeira Adaları'na yaklaştığımızı söyleyerek özendirdi. Birden içimde bir umut belirdi. Gemiden ayrıлып sahile çıkabilirdim. Orada hizmetçilik yapmaya bile razıyım. Karaya ayak basmak için her şeye katlanabilirdim.

Paltoma iyice sarınmış battaniyenin içine adeta gömülmüş bir halde, kendimi güvertedeki şezlonglardan birine attım. Orada gözlerim kapalı yatıyor, yaşıyor olmaktan bile nefret ediyordum. Sarı saçlı genç bir adam olan geminin muhasebecisi gelip yanıma oturdu. Çocuksu, yuvarlak bir yüzü vardı.

“Merhaba. Kendinize acıyorsunuz, değil mi?”

Nefretle, “Evet,” diye yanıt verdim.

“Bir iki gün sonra olanların hepsini unutacaksınız. Körfez oldukça dalgalıydı, yolcular çok sarsıldı, ama bundan sonra hava sakin olacak. Yarın sizi çubuğa halka geçirme oyunu oynamaya davet ediyorum.”

Yanıt vermedim.

“Hiç iyileşmeyeceğinizi mi sanıyorsunuz? Sizden çok daha kötü durumda çok yolcu gördüm, iki gün sonra geminin en neşeli insanları olup çıktılar. Siz de öyle olacaksınız.”

Ona yalancı olduğunu söyleyecek gücüm bile yoktu. Bunu ters ters bakarak ifade etmeye çalıştım. Birkaç dakika daha boş boş gevezelik ettikten sonra nezaketle yanımdan ayrıldı. Önümden birçok insan gelip geçiyor ve yine geçiyordu. “Spor yapan” çiftler, gülüşen gençler, koşuşan çocuklar... Kendilerini iyi hissetmeyen, rengi solmuş birkaç yolcu ise aynen benim gibi şezlonglarda yatıyorlardı.

Hava güzeldi. Serin, ama asla soğuk değil, ılık, sakın bir hava. Güneş parlıyordu. Farkına bile varmadan biraz iyileşmiştim. Etraftakileri incelemeye başladım. Özellikle dikkatimi bir kadın çekmişti. Otuzlu yaşlarda, yuvarlak hatlı, mavi gözlü, çilli suratlı, orta boylu güzel bir kadın... Sadeliğine rağmen son derece şık olan giysilerini Paris'teki iyi bir modaevinde “özel” olarak diktirmiş olduğu anlaşı-

lıyordu. Kadının öylesine hoş, ama kendinden emin bir tavrı vardı ki, gören geminin sahibi olduğunu düşünebilirdi.

Gemi personeli, kadının emirlerini yerine getirmek için etrafında koşturuyordu. Kadının özel bir şezlongu ve herkesten çok daha fazla yastığı vardı. Şezlongu koyduracağı yer konusunda tam üç kez fikir değiştirdi. Ne var ki o her şeye rağmen yine de hoş ve çekici kalmayı başarıyordu. O bu dünyadaki ne istediğini, nasıl elde edeceğini bilen ve bunu yaparken saldırgan, rahatsız edici olmamayı becerebilen ender insanlardandı. Eğer iyileşebilirsem -ki aslında bu konuda hiç umudum yoktu- onunla konuşmak bana zevk verecekti.

Öğlene doğru Madeira'ya vardık. Kıpırdayacak halim yoktu, ama güverteye gelen ve eşyalarını sergileyen satıcıların renkli, gösterişli mallarını seyretmek hoşuma gitmişti. Satılanlar arasında çiçek de vardı. Burnumu koskoca bir demet nemli menekşenin arasına sokup kokusunu içime çekince, kendimi daha iyi hissettim. Aslında tam da o anın bu yolculuğu sonlandırmak için uygun olduğunu düşünmedim değil. Kamarot tavuk suyuna yapılmış çorbanın yararından söz ettiğinde önce şiddetle itiraz ettim. Ama gelince hoşuma gitti, içip bitirdim.

Biraz önce ilgilendiğim çekici kadın sahile çıkmıştı. Döndüğünde yanında uzun boylu, asker tavrılı, siyah saçlı ve bronz tenli genç bir adam vardı. Adamın o sabah güvertede bir yukarı bir aşağı dolaştığı dikkatimi çekmişti. Birden onu Rodezyalı güçlü, sakın adamlardan biriymiş gibi hissettim. Kırk yaşlarında vardı. Şakakları hafif kırılmış olmasına rağmen güvertedeki en yakışıklı erkek oydu.

Kamarot daha kalın bir battaniye getirdiği zaman ona bu çekici kadının kim olduğunu sordum.

“Sosyeteden, çok tanınmış biri. Bayan Clarence Blair. Hakkında gazetelerde çıkan yazıları okumuş olmalısınız.”

Başımı sallarken artan bir ilgiyle kadına bir kez daha baktım. Bayan Blair gerçekten de günümüzün en beğenilen ve kendisinden en

çok bahsettiren kadınlarından biriydi. Her zaman tüm bakışların odağı olmaktan içten içe zevk aldığı anlaşıyordu. Etrafında aynı gemide olmanın avantajını kullanarak onunla yakınlık kurmak isteyen birçok insan vardı. Bayan Blair'in bu insanları nezaketle uzaklaştırmaktaki ustalığını hayranlıkla izledim. Kendisine kavalie olarak genç, güçlü sakın adamı seçmişe benziyordu ve adam da kendisine sunulan bu ayrıcalıktan mutluydu, durumu akıllıca idare ediyordu.

Çok tuhaf, ama ertesi sabah Bayan Blair güvertede kavaliesi ile birkaç tur attıktan sonra tam şezlongumun yanında durdu.

"Bu sabah kendinizi daha iyi hissediyor musunuz?"

Ona teşekkür ederek gerçekten de kendimi biraz daha insan gibi hissettiğimi söyledim.

"Dün hasta görünüyordunuz. Öyle ki Albay Race'le birlikte gemide bir cenaze merasimine tanık olacağımızı sandık, bizi hayal kırıklığına uğrattınız."

Güldüm.

"Hava almak bana iyi geldi."

Albay Race gülümseyerek, "Açık hava gibisi yoktur," dedi.

Bayan Blair yanımdaki şezlonga oturarak küçük bir baş işareti ile kavaliesini uzaklaştırdı.

"O havasız kamaralara kapanmak insanı öldürebilir. Umarım sizinki üst katta, dışarıya bakanlardandır."

Başımı salladım.

"İyi ama tatlım, neden değiştirmiyorsun? Bir sürü boş kamara var. Madeira'da inen çok oldu. Gemi neredeyse boşaldı. Muhasebeci ile konuşun. Çok şirin bir çocuk. Benimkini hemen değiştirdi. Eski kamaramı hiç sevmemiştim. Yemeğe indiğin zaman konuş onunla."

Titredim.

"Kıpırdayamam."

"Saçmalama. Haydi gel, şöyle biraz yürüyelim."

Kahverengi Elbiseli Adam

Cesaret verircesine gülümsedi. Başlangıçta bacaklarım titriyordu, ama birkaç kez bir aşağı, bir yukarı yürüyünce bacaklarım açıldı, kendimi çok daha iyi hissettim.

Birkaç turdan sonra Albay Race de bize katıldı.

“Diğer taraftan Tenerife(*) Dağları’nın tepelerini görebilirsiniz,” dedi.

“Görebilir miyiz? Ne dersin, fotoğrafımı da çekebilir miyiz?”

“Hayır, ama engellemiş olmayayım, hevesinizi almak istiyorsanız çekin.”

Bayan Blair güldü.

“Haksızlık ediyorsunuz. Bazı fotoğraflarım çok iyi çıkıyor.”

“Doğru. Sanırım yüzde üç kadarı.”

Üçümüz birlikte güvertenin diğer tarafına geçtik. Buradan pembe bir sis tabakasına sarınmış dağların karlı, bembeyaz parlayan zirveleri görünüyordu. Hayranlıkla bağırdım. Bayan Blair hemen fotoğraf makinesini almaya gitti.

Albay Race’in alaycı sözlerine aldırmayarak, heyecanla deklanşöre bastı.

“Ah, gördünüz mü işte, film bitmiş.” Ses tonu değişmişti. Düş kırıklığı açıkça anlaşılıyordu. “Halbuki her zaman ‘hazırda’ tutarım.”

Albay gülerek, “Çocukların yeni oyuncaklarıyla oynamalarını seyretmek her zaman hoşuma gitmiştir,” dedi.

“Ne kadar kötüsünüz! Neyse ki yedekte bir filmim daha var.”

Cebinden yeni bir film çıkardı. Ama geminin birden sallanmasıyla birlikte dengesini kaybetti ve kenara tutunmak istedi. Film elinden kenardan kayarak aşağı düştü.

Bayan Blair umutsuzca, “Ah!” diye haykırdı. Tırabzandan aşağı baktı. “Acaba denize mi düştü?”

“Hayır. Hiç kuşkusuz aşağı güvertedeki talihsiz bir kamarotun kafasını yarmayı başarmışsınızdır.”

(*) Kanarya Adaları Özerk Bölgesi’nin yedi adasından en büyüğüdür.

Bu arada küçük bir oğlan çocuğu dikkatimizi çekmeden flüt benzeri bir alet çalarak birkaç adım yakınımıza kadar gelmişti.

Bayan Blair sevinç içerisinde, “Öğlen yemeği,” dedi. “Kahvaltıdan beri iki fincan çaydan başka bir şey koymadım ağzıma. Siz de yiyecek misiniz Miss Beddingfeld?”

Tereddütle, “Şey,” dedim. “Evet, *sanırım* acıkmışım.”

“Fevkalade! Muhasebecinin masasında oturduğunuzu biliyorum. Onu kamara konusunda sıkıştırın.”

Salondaki yerimi buldum, yemeğe temkinli bir şekilde başladım, ama bitirdiğim zaman biraz fazla kaçırılmış olduğumu anladım. Bir gün önceki dostum geminin muhasebecisi beni iyileşmemden dolayı kutladı. O gün herkesin kamarasını değiştirdiğini anlattı. Ve bana eşyalarımın hemen, hiç gecikmeden dışarıya bakan bir üst kamara-ya taşınacağına söz verdi.

Masada dört kişiydik. Ben, iki yaşlıca hanım ve sürekli “zavallı siyah” kardeşlerimizden bahseden bir misyoner.

Diğer masalara baktım. Bayan Blair, kaptanın masasında oturuyordu. Albay Race de hemen yanındaydı. Kaptanın diğer tarafında saçları kırışmış asil görünümlü bir adam oturuyordu. Buradaki insanların çoğunu güvertede görmüştüm, ama aralarında birini gördüğümü hiç anımsamıyordum. Eğer güverteye gelmiş olsaydı hiç kuşkusuz dikkatimi çekmiş olurdu. Uzun boylu ve siyah saçlıydı. Tuhaf, insanı rahatsız eden, itici bir tipi vardı. Muhasebeciye merakla onun kim olduğunu sordum.

“O mu? Sir Eustace Pedler’in sekreteri. Zavallı adam, fena halde deniz tuttu, daha önce hiç dışarı çıkamadı. Sir Eustace’a eşlik eden iki sekreteri var, ama ikisini de deniz tuttu. Diğeri henüz ortaya çıkmadı. Bunun ismi Pagett.”

Demek Mill House’un sahibi Sir Eustace Pedler de gemideydi. Belki de bu yalnızca bir rastlantıydı, ama yine de...

Muhasebeci dostum, “İşte şurada kaptanın hemen yanında oturan Sir Eustace Pedler,” diye ekledi. “Şatafatlı moruk!”

Kahverengi Elbiseli Adam

Sekreterin yüzüne baktıkça ondan daha az hoşlanmaya başladım. Büyük gözkapakları, yassı kafası giderek daha da itici göründü.

Salondan onunla aynı zamanda çıktım. Onlar güverteye çıkarırken ben hemen arkalarındaydım. Sir Eustace ile konuşuyordu. Bu konuşmanın bir kısmına kulak misafiri olabildim.

“Kamara sorunu ile hemen ilgileneneğim. Bütün eşyalarınız orada iken kamaranızda çalışmak olanaksız!”

Sir Eustace, “Sevgili dostum,” dedi. “Kamara (a) uyumak ve (b) giyinmek içindir. Kamaramda yayılıp bütün gün daktilo gürültüsü yapmana izin vermek gibi bir niyetim hiç yok.”

“İşte ben de tam olarak bundan bahsediyordum Sir Eustace. Çalışacak bir yer bulmamız gerek...”

İşte tam olarak o anda onlardan ayrılarak yer değişiminin gerçekleşip gerçekleşmediğini görmeye kendi kamarama gittim. Kamaronun eşyalarını toparlamakla meşguldü.

“Çok güzel bir kamara bayan. D güvertesinde 13 numara.”

“Oh hayır,” diye haykırdım. “13 olmasın.”

Üzerinde titizlendiğim tek batıl itikadım 13 rakamının uğursuzluğu. Çok güzel bir kamaraydı, ama aptalca bir itikatla itiraz ettim. Nerede ise ağlayacaktım.

“Taşınabileceğim başka bir kamara yok mu?” diye sordum.

“Sancak tarafında 17 numara var. Bu sabah boştu, ama başkasına verilmiş olabilir. Eğer bir erkeğe verildiyse, nasıl olsa eşyası çok değildir, değiştirebiliriz. Üstelik erkekler genellikle kadınlar gibi batıl itikatlara sahip değildirler. Bu durumda belki de sizinle yer değiştirmeyi kabul eder.”

Ona minnettar olacağımı belirttim. Gidip muhasebeci ile konuştu. Geri döndüğünde sırtıyordu.

“İşi hallettim,” dedi. “Taşınabiliriz.”

Beni 17 numaraya götürdü. Burası 13 kadar büyük değildi, ama benim için yeterliydi.

Agatha Christie

Kamarot, “Hemen eşyalarınızı toplayacağım,” dedi.

Tam bu anda kapıda o çirkin yüzlü “meymenetsiz” (ona bu ismi takmıştım) adamla burun buruna geldik.

“Çok affedersiniz,” dedi. “Ancak bu kamara Sir Eustace Pedler’e verilmiş durumda.”

Kamarot, “Tamam efendim,” dedi. “Sizin için 13 numarayı ayarladık.”

“Hayır. Biz 17 numaraya taşınacaktık.”

“13 numara daha büyük ve rahat bir kamaradır efendim.”

“Ben özellikle 17 numarayı seçtim. Muhasebeci de kabul etti.”

Soğuk bir tavırla, “Affedersiniz,” dedim. “On yedi numara da bana verilmiş bulunuyor.”

Kamarot da söze karıştı.

“Öbür kamara aynı, üstelik daha da büyük.”

“Ben 17 numarayı istiyorum.”

O anda başka, yeni bir ses, “Neler oluyor?” diye sordu. “Kamarot eşyalarımı buraya bırakın, lütfen! Burası bana ait.”

Bu, yemekte yanımda oturan misyonerdi... Edward Chichester.

“Affedersiniz ama,” dedim. “Burası benim kamaram.”

Bay Pagett, “Burası Sir Eustace Pedler’e ayrıldı,” dedi.

Hepimiz giderek sinirleniyorduk.

Misyoner, “Bu tartışmaya katıldığım için özür dilerim,” dedi.

Masum bir gülümsemenin ardında gerçek niyetini gizlemeye çalışıyordu. Sakin insanların genellikle tartışmalardan galip çıktıklarına tanık olmuşum.

Hemen kapının yanına geçti.

Kamarot, “Siz iskele tarafındaki 28 numaraya geçeceksiniz,” dedi. “Orası çok güzel bir kamaradır efendim.”

“Korkarım ki ısrar etmem gerekiyor. 17 numara bana söz verilmişti.”

Kahverengi Elbiseli Adam

Hiçbirimiz vazgeçmek istemiyorduk. Aslında ben 28 numaraya geçebilirdim. Benim için hiç fark etmezdi. On üç olmasında neresi olursa olsundu. Sinirlenmiştim. İlk vazgeçen olmaya da niyetim yoktu. Chichester'ı de zaten hiç sevmemiştim. Yemek yerken takma dişlerinin takırdaması sinirime dokunuyordu. Çok daha basit nedenlerle nefret edilen öyle çok erkek vardır ki...

Hepimiz sürekli aynı şeyi tekrarladık durduk. Kamarot inatla diğer kamaraların daha güzel olduğunu anlatmaya çalıştı. Hiçbirimiz ona aldırmadık.

Pagett artık sinirlerine hâkim olamıyordu. Misyoner hâlâ aynı masum havadaydı. Bense kendime güçlkle hâkim oluyordum. Yine de hepimiz inat ediyorduk.

Kamarotun bir işareti ve fısıldadığı bir sözcük bana fikir verdi. Sahneden yavaşça çekildim, böylece muhasebeci ile ilk görüşme şansını yakalayan da ben oldum.

“Oh lütfen,” dedim. “Bana 17 numarayı vereceğinizi söylemiştiniz değil mi? Ama diğerleri vazgeçmiyor. Bay Chichester ve Bay Pagett. Bana *vereceksiniz*, değil mi?”

Her zaman kadınları denizciler kadar iyi anlayan başka biri olmadığını söylerim. Küçük muhasebeci hemen olay yerine giderek ustalıklı konuya el koydu. Duruma hâkim oldu. Adamlara 17 numaranın bana verildiğini, isterlerse 13 ya da 28'i sekizi alabileceklerini ya da kendi kamaralarında kalabileceklerini söyledi.

Gözlerimle ona bir kahraman olduğunu anlattım ve yeni odama yerleştim. Münakaşa beni dünyaya döndürmüştü. Deniz durgundu, hava da giderek ısınıyordu. Kötü günler geçmişte kalmıştı. Şimdi biraz daha iyiydim.

Güverteye çıkarak halka oyunu gibi güverte oyunlarına katıldım. Daha birçok spora da kaydoldum. Çay güvertede verildi. Çaydan sonra, birkaç gençle *shovel-board* oynadım. Herkes bana karşı son derece nazik ve iyi davranıyordu. Yaşamdan hoşlanmaya başlamıştım.

Kamarama gittiğimde kamarotu yüzü asık buldum.

“Kamaranızda çok kötü bir koku var bayan,” dedi. “Ne olduğunu bilmiyorum, ama burada uyuyabileceğinizi sanmıyorum. İsterseniz -yalnızca bu gece için- sizi C güvertesinde boş olan başka bir kamaraya taşıyayım.”

Koku gerçekten iğrençti. Kamarota üstümü değiştirenken bu konuyu düşüneceğimi söyledim. Pis kokuyu soluyarak tuvalete girdim.

Bu koku neydi? Ölü bir fare mi? Hayır, daha kötüydü, çok farklı bir kokuydu bu. Ben bu kokuyu biliyordum. Daha önce koklamıştım. Şey... Ah! Evet, buldum! Asefoetida! Savaş sırasında kısa bir süre bir hastanede çalışmıştım. Dolayısıyla bu kötü kokulu sinir ilaçlarını tanıyordum.

Asefoetida! Evet, evet koku buydu. Peki, ama nasıl?

Olayı anlayarak divana çöktüm. Birisi Asefoetida’yı kasten kamarama koymuştu. Peki, ama neden? Belki de boşaltmam için. Peki, ama beni kaçırmak için neden bu kadar uğraşıyorlardı? O gün öğleden sonraki tartışmayı bir de başka açıdan düşündüm. Bu 17 numaralı kamarada ne vardı ki, herkes buraya yerleşmek istiyordu? Diğer iki kamara da daha iyi olmasına rağmen niye her iki adam da burayı almak için o kadar ısrarcı olmuşlardı?

17! Hep aynı rakam! Ayın 17’sinde Southampton’dan hareket ettik. 17... Birden yutkundum. Anlamıştım. Valizimi açarak çoraplarımın arasına sakladığım o değerli kâğıdı çıkardım.

17 1 22 – Bunu *Kilmorden Castle*’ın limandan ayrılış tarihi olarak algılamıştım. Ama ya yanıldıysam? Düşününce bunu yazanın, ayı ve günü yazarken yılı yazmaya gerek görmediğini anladım. Diyelim ki, 17 kamara numarası. Ya 1? Zaman... Saat 1’de. Öyleyse 22 günün tarihi olmalı. Takvimime baktım.

Ertesi gün ayın 22 siydi!

BÖLÜM 10

Çok heyecanlanmıştım. Sonuçta gerçek bir ipucu yakaladığımdan emindim. Kamarayı terk etmemeliydim, bu kesindi. Asafoetida'nın kamaraya konma nedeni buydu. Olayları bir daha gözden geçirdim.

Yarın ayın yirmi ikisiydi veya öğlen birde ya da gece birde bir şeyler olacaktı. Nedense gece saat bir bana daha uygun görünüyordu. Şimdi saat yediydi. Altı saat içerisinde neler döndüğünü öğrenecektim.

Akşamı nasıl geçirdiğimi bilmiyorum. Erkenden kamarama çekildim. Kadın kamarota başımın ağrıdığını ve kokuya aldırmadığını söyledim. O bunu kabul etmek istemedi, ama ben ısrarcı davrandım.

Gece hiç bitmeyecekmiş kadar uzundu. Hemen yatağa girmeme rağmen olası bir acil duruma karşı üzerime kalın pazen bir sabahlık giymiştim ve terliklerim de ayağımdaydı. Böylece gerektiğinde hemen yataktan fırlayıp olaya müdahale edebilecektim.

Ne olmasını bekliyordum? Bilmem. Kafamın içinde bir sürü tilki, bir sürü olmayacak düşünce, kanıtlanmamış ipucu dolaşıp duruyordu. Ama bir tek şeyden emindim, o da gece saat birde *bir şeyler* olacaktı.

Saatler ilerledikçe yolcuların teker teker kamaralarına çekildiğini duyuyordum. Açık duran pencereden konuşma sesleri, gülüş-

meler geliyordu. Sonra sessizlik. Işıkların çoğu söndürüldü. Dışarıda, koridorda yanan ışığın verdiği aydınlıkla kamaramın içi loş görünüyordu. Saatin gece yarısını çaldığını duydum. Ondan sonra geçirdiğim bir saat belki de yaşamımın en uzun saatiydi. Bu kez yanılmadığımdan emin olmak için sürekli saatimi kontrol ediyordum.

Eğer varsayımlarım yanlışsa, saat birde hiçbir şey olmazsa bir hiç uğruna tüm servetimi sokağa atmış, kendi kendimi aptal duruma düşürmüş olacaktım. Kalbim heyecanla çarpıyordu.

Saatin çaldığını duydum. Saat birdi! Ve hiçbir... ama bir dakika... o da neydi? Dışarıda sesler vardı, koridor boyunca hızla koşan birinin ayak sesleri.

Birden kamaramın kapısı yıldırım hızıyla açıldı ve içeriye bir adam daldı.

Suluk soluğa, “Kurtarın beni,” dedi. “İzliyorlar.”

Tartışmanın ya da açıklama istemenin zamanı değildi. Dışarıda ayak sesleri vardı. Harekete geçmek için yalnızca kırk saniyem vardı. Ayağa fırladım ve kamaranın ortasında yabancı adamın tam karşısına dikildim.

Kamara bir seksen boyunda bir adamın saklanması için uygun bir yer değildi. Bir kolumla kamaradaki seyyar dolabı çektim. Hemmen arkasına girdi. Ben de kapağını açıp lavaboyu indirdim. Bu arada diğer elimle de saçlarımı tepeme toplayarak başımı musluğun altına sokmuştum. Görüntü bakış açısına bağlı olarak hem artistikti, hem de değildi. Saçlarını tepesine toplamış, lavaboda biraz sabunla boynunu yıkamaya çalışan bir kadının görüntüsünden kuşkulananmak kimsenin aklına bile gelmezdi.

Tam o anda kapıya vurulduğunu duydum. “Giriniz” dememe fırsat kalmadan kapı açıldı.

Bilmem ne görmeyi umuyordum. Ama sanırım Bay Pagett’i elinde bir tabanca ile görmeyi umuyordum. Ya da misyoneri elinde

kum torbası ya da başka bir silahla. Ama karşımda saf bir yüz ifadesi ve şaşkın bakışlarıyla gece nöbeti tutan bir kamarot bulmayı hiç beklemiyordum.

“Affedersiniz hanımefendi. Bağırдыңınızı duyduğumu sandım.”

“Hayır,” dedim. “Ben bağırmadım.”

“Rahatsız ettiğim için özür dilerim.”

“Önemli değil,” dedim. “Zaten uyuyamamıştım. Başımı yıkanmanın iyi geleceğini düşündüm.” Bunu her zaman yapmadığımı belirtmeyi nedense uygun görmüştüm.

Yeniden, “Çok özür dilerim,” dedi. “Dışarıda sarhoş biri dolaşıyordu. Bayanlardan birinin kamarasına girerek olay çıkarabilir diye düşündük.”

“Ne korkunç!” dedim. “Herhalde buraya gelmez, değil mi?”

“Oh hayır zannetmem. Eğer gelirse zile basın. İyi geceler.”

“İyi geceler.”

Kapıyı açıp koridora bir göz attım. Görünürde uzaklaşan gece nöbetçisi kamarottan başka kimse yoktu.

Sarhoş! Demek olayın açıklaması buydu. Aşırı duygusal öngörülerimin çöküşüydü bu. Sandığı biraz daha çekerek, “Lütfen derhal oradan çıkın,” dedim.

Yanıt alamadım. Eğilip baktım. Konuğum kıpırdamadan yatıyordu. Uyuyor olmalıydı. Omzunu dürttüm. Ama yine kıpırdamadı.

Sıkıntıyla, körkütük sarhoş, diye düşündüm. Ne yapacağım şimdi.

Tam o anda gördüğüm bir şey soluğumu kesti. Yerde ufak, kırmızı bir leke vardı.

Bütün gücümü toplayıp adamı kamaranın ortasına kadar sürükledim. Yüzünün beyazlığından bayılmış olduğu anlaşıyordu. Baygınlığının nedenini anlamam hiç zor olmadı. Sol kürek kemiğinin altından bıçaklanmıştı. Derin bir yaraydı. Ceketini çıkararak işe başladım.

Soğuk suyun etkisi ile ayılıp doğruldu.

“Sakin olun, lütfen,” dedim.

Kendine kolaylıkla hâkim olabilen genç bir insandı. Hemen ayağa kalktı ve yerinde sallanarak biraz durakladı.

“Teşekkür ederim. Benim için bir şey yapmanıza hiç gerek yok.”

Tavırları küstah hatta bir ölçüde agresifti. Teşekkür etmediği gibi, yüzünde en ufak bir minnettarlık belirtisi de yoktu.

“Derin bir yara,” dedim. “Tedavi etmeme izin vermelisiniz.”

“Böyle bir şey yapmayacaksınız.”

Sanki ondan bir şey isteyen benmişim gibi yüzüme karşı açk-
ça bağırmişti. Çabuk sinirlenen biri olarak birden öfkelen dim.

Soğuk bir tavırla, “Sizi bu davranışlarınızdan dolayı tebrik etmemi beklemeyin,” dedim.

“Hiç olmazsa sizi varlığımdan kurtarabilirim,” diyerek kapıya yöneldi, ama sendeledi. Ani bir hareketle onu yakaladığım gibi divana oturttum.

Kayıtsızca, “Aptallık etmeyin,” dedim. “Üzerinizden kanlar akarak gemide dolaşmak niyetinde değ ilsiniz herhalde?”

Sanırım bana hak vermiş olacak ki, yarasını elimden geldiğ ince özenle sararken sak in sak in oturdu.

İş imi bitirirken, “İşte oldu,” dedim. “Bir süre idare eder. Ş imdi lütfen kendinizi daha iyi hissediyorsanız eğer bana neler olup bittiğ ini anlatır mısınız?”

“Çok üzgünüm ama bu merakınızı gideremeyeceğ im.”

Acı acı gülümsedi ve ekledi. “Eğer bir şey i herkes in duyması nı istiyorsan bir kadına söyle. İstemiyorsan ağ zını sıkı tut!”

“Benim sır saklayamayacağ ımı mı düşünüyorsunuz?”

“Düşünüyor değ ilim, biliyorum.”

Ayağ a kalktı.

“Her neyse,” dedim. “Yine de bu akşam yaşadıklar ımdan sonra anlatacak bir şeyler im oldu.”

Kahverengi Elbiseli Adam

Aldırmayarak, “Hiç kuşkum yok!” dedi.

Öfkeyle, “Ne cesaretle bana...” diye bağırdım.

Karşılıklı durmuş, iki düşman gibi birbirimizi süzüyorduk. İlk kez görünüşüne dikkat ettim. Siyah kıvrıkcık saçları, sivri çenesi, yanğındaki yara izi, bana tanımlanamaz alaycılıkla bakan uçuk mavi gözleri hemen dikkat çekiyordu. Tehlikeli bir şeyler vardı bu adamda.

Sahte bir tatlılıkla, “Daha yaşamınızı kurtardığım için bana teşekkür bile etmediniz,” dedim.

İşte onu şimdi yakalamıştım. Yaşamını bana borçlu olduğunu anımsatmamın ona çok ağır geleceğini hissediyordum. İçgüdülerimde yanılmadığımdan emindim. Aslında benim için hiç önemli değildi. Yalnızca onu incitmek istemiştım. O zamana dek hiçbirini bu denli incitmek istediğimi anımsamıyordum.

“Tanrı biliyor ya keşke kurtarmasaydınız,” dedi. “Ölup kurtulmak daha iyiydi.”

“Borcunuzu anımsamanız iyi oldu. Bundan böyle kurtulamazsınız. Sizin yaşamınızı kurtardım ve bana teşekkür etmenizi bekliyorum.”

Eğer bakışlarla insan öldürülebilseydi, o an ölmüş olurdum. Kabaca beni kenara itti. Kapıya ulaştığında arkasını dönmeden omzunun üzerinden, “Ne şimdi ne başka bir zaman size asla teşekkür etmeyeceğim. Ama borcumun bilincindeyim. Bir gün bunu ödeyeceğim.”

Gitmişti. Ellerim kenetli arkasından bakakaldım. Kalbim hızla çarpıyordu.

BÖLÜM 11

O gece daha başka bir şey olmadı. Ertesi sabah geç uyanıp kahvaltımı yatakta yaptım. Güverteye çıktığımda Bayan Blair, beni heyecanla karşıladı.

“Günaydın, Çingene kızı! Gelin, yanıma oturun. Dün gece iyi uyumamışa benziyorsunuz.”

Otururken, “Niye bana böyle dediniz?” diye sordum.

“Kızdınız mı? Size yakışıyor bu isim. Sizinle tanıştığımdan beri size bu ismi vermek istemiştım. Sizi diğer insanlardan ayıran bu Çingene kanı. Bu gemide sıkılmadan konuşabileceğim iki insan var. Biri Albay Race, diğeri siz.”

“Tuhaf,” dedim. “Ben de sizin için böyle düşünmüştüm. Ama benim çok daha anlaşılabilir nedenlerim vardı. Siz çok daha özel, ilgi çeken bir insansınız.”

Bayan Blair başını sallayarak, “Çok iyi bir tanımlama!” dedi. “Bana kendinizi anlatın Çingene kızı. Niye Güney Afrika’ya gidiyorsunuz?”

Ona, babamın araştırmalarından bahsettim.

“Demek siz Charles Beddingfeld’in kızıısınız? Zaten sizin öyle sıradan bir genç kız olmadığınızı anlamıştım. Broken Hill’de daha başka kafatasları çıkarmaya mı gidiyorsunuz?”

Temkinli bir tavırla, “Olabilir,” dedim. “Ama aynı zamanda başka planlarım da var.”

“Ne gizemli bir kızsın sen! Neyse bu sabah çok yorgun görünüyorsunuz. İyi uyumadınız mı? Gemide uyumadan yapamam. Ancak aptalların on saat uyudukları söylenir. Bıraksalar ben yirmi saat uyuyabilirim.”

Esnerken uykulu bir kedi yavrusuna benziyordu.

“Aptal bir kamarot dün gecenin bir yarısında düşürdüğüm filmi geri vermek için uyandırdı. Öylesine aptalca davrandı ki. Kolu nu havalandırmanın içinden uzatıp neredeyse karnımın ortasına bıraktı filmi. Bir dakika için bombalandığımı zannettim.”

O anda güvertenin diğer ucundan Albay Race’i görünce, “İşte albayınız da geliyor,” dedim.

“Hiç de ‘benim’ albayım sayılmaz. Aslında size hayran! Hiç kaçmaya çalışma.”

“Yalnızca saçlarıma bir bant geçirmek istiyorum. Herhalde şap kadan daha rahat olur.”

Hızla oradan uzaklaştım. Her nedense Albay Race’in varlığı beni rahatsız ediyordu. Beni ürküten ender insanlardan biriydi o.

Kamarama inerek asi saçlarıma toparlayacak bir şey aradım. Düzenli bir insan olduğum için eşyalarımı belirli bir şekilde yerleştirmekten ve de öyle tutmaktan hoşlanırım. Dolayısıyla çekmecemi açar açmaz birisinin burayı karıştırmış olduğunu anladım. Her şey karmakarışık. Diğer çekmecelere ve küçük gardıroba da baktım. Onlarda da aynı durum vardı. Sanki birisi aceleyle bir şeyler aramıştı burada.

Sinirlenerek asık bir suratla divanın ucuna iliştim. Kim ve ne için kamaramı karıştırmıştı? Ne aramış olabilirlerdi? Yoksa almak istedikleri o üzerinde karalanmış şekiller ve sözcükler olan kâğıt parçası mıydı? Sıkıntıyla başımı salladım. Artık onun değeri kalmamıştı ki! Peki, ama aradıkları şey ne olabilirdi ki?

Düşünmek istiyordum. Dün geceki olay -gerçi heyecan vericiydi ama- olaya hiçbir açıklık getirmemişti. Odama birdenbire dalan genç adam kimdi? Onu daha önce ne güvertede, ne yemek salonunda, ne de başka bir yerde görmemiştim. Gemi personelinen biri miydi yoksa yolculardan biri miydi? Onu kim yaralamıştı? Niye bıçaklanmıştı? Bu 17 numaralı kamarayı bu kadar önemli kılan neydi? Bunların hepsi birer gizemdi ve hiç kuşkusuz *Kilmorden Castle*'da buna benzer daha birçok gizem vardı.

Aklımdan parmaklarımla dikkat etmem, izlemem gereken insanları saydım.

Dün geceki konuşumu hemen, bir gün daha geçirmeden bulaçağıma dair kendi kendime söz verdikten sonra bir yana bıraktım. Ve izlenmeye değer diğerlerini seçmeye başladım.

1) Sir Eustace Pedler. Mill House adlı evin sahibiydi ve *Kilmorden Castle*'da bulunması rastlantı olmayabilirdi.

2) Bay Pagett. Kötü bakışlı sekreter! 17 numaralı kamarayı almak için çok fazla gayret etmişti. (Not: Sir Eustace Pedler'e Cannes'da eşlik edip etmediğini öğren.)

3) Misyoner Edward Chichester. Onun aleyhinde olan tek noktada 17 numaralı kamarayı istemekteki ısrarıydı. Bu tamamen kişisel de olabilirdi. İnatçılığın bazen komik nedenleri vardır.

Bay Chichester ile küçük bir konuşma yapmanın zararı olmayacağına karar verdim. Aceleyle başıma küçük bir eşarp bağlayıp yeniden güverteye çıktığımda içim içime sığmıyordu. Şanslıyım. Konuşacağım kimse demirlere dayanmış bitki çayı içiyordu. Yanına gittim.

En içten gülümsememle, “Beni kamara konusundan dolayı bağışladığınızı umarım,” dedim.

“Kin beslemek Hıristiyanlık’a yakışmaz,” dedi. “Ama gemi muhasebecisi özellikle o kamara için bana söz vermişti.”

“Muhasebeciler çok meşgul insanlar,” dedim. “Bazen bazı sözlerini unutmalarını anlayışla karşılamak gerek, öyle değil mi?”

Bay Chichester yanıt vermedi.

Ben yine de, “Güney Afrika’ya bu ilk yolculuğunuz mu?” diye sordum.

“Güney Afrika’ya evet. Ama son iki yılda Doğu Afrika’nın iç kısımlarındaki yamyam kabilelerinde çalıştım.”

“Ne ilginç! Hiç güçlükle kaçıp kurtulduğunuz oldu mu?”

“Kaçmak mı?”

“Yani yenilmekten...”

“Kutsal konuları bu denli hafife almamalısınız, Miss Beddingfeld.”

“Yamyamlığın kutsal bir konu olduğunu bilmiyordum.”

Bu sözcükler ağzımdan dökülürken aklıma başka bir şey geldi. Son iki sene Afrika’da çalışmış olan bir insanın yanık tenli olması gerekirdi. Halbuki misyoner hiç de öyle görünmüyordu, derisi bir bebeğinki kadar beyazdı. Bu şüphe çeken bir durumdu. Aslında ses tonu ve davranışları son derece normaldi. Hatta fazla bile. Peki, ama bu hali -biraz *yapmacık* bir din adamını çağrıştırmıyor muydu- yoksa yanılıyor muydum?

Little Hampsley’de tanıdığım rahipleri düşündüm. Bazılarını sevmiş, bazılarını sevmemiştim, ama onların hiçbiri Bay Chichester’e hiç benzemiyordu. Bu misyoner gibi havalarda gezmiyor, daha insanca hareket ediyorlardı.

Ben bunları düşünürken yanımdan Sir Eustace Pedler geçti. Tam Bay Chichester’in yanından geçerken, yere eğilip bir kâğıt parçası aldı ve rahibe uzatarak, “Bunu düşürmüşsünüz,” dedi.

Sir Eustace hiç duraklamadan geçip gitti. Sanırım rahibin ne denli şaşırdığını fark etmemişti. Ama ben etmiştim. Kâğıdın niteliği her neyse bulunması onu fena halde sarsmıştı. Rengi sarardı. Kâğıdı avucunun içinde buruşturdu. İşte şimdi kuşkularım yüz misli artmıştı.

Kendisini izlediğimi fark edince hemen sırtarak bir açıklama yapmaya başladı.

“Küçük bir vaaz hazırlıyordum da,” dedi.

Kibarca, “Sahi mi?” dedim.

Küçük bir vaaz, öyle mi! Hayır Bay Chichester, olmadı, çok sıradan bir açıklama bu!

Hemen ardından da ağzının içinde bir şeyler geveleyerek yanımından ayrıldı. Ah o kâğıdı Sir Pedler’in yerine ben bulmuş olsaydım, bunu öyle isterdim ki! Ancak şu kesindi ki Bay Chichester’i şüpheliler listesinden silmek kolay olmayacaktı. Hatta onu en başa yazacaktım.

Öğle yemeğinden sonra kahve içmek için salona girdiğimde Sir Eustace, Bay Pagett, Bayan Blair ve Albay Race’in birlikte oturmakta olduklarını gördüm. Bayan Blair’in bana gülümseyerek baktığını görünce doğruca yanlarına gittim ve onlara katıldım. İtalya’dan bahsediyorlardı.

Bayan Blair, “Bu yanlış,” diyordu. “*Aqua calda* soğuk su anlamına geliyor olmalı, sıcak değil.”

Sir Eustace gülerek, “Latince uzmanı değilsiniz,” dedi.

Bayan Blair, “Erkekler Latince hakkında geniş bilgiye sahip olduklarını zannederler,” dedi. “Ama eski kiliselerdeki yazıtları tercüme etmelerini istediğiniz zaman asla yapamazlar. Kem küm edip kekeleyip dururlar ve bir şekilde bu işten kendilerini sıyıırırlar.”

Albay Race, “Doğru,” dedi. “Ben bunu hep yapıyorum.”

“Ama ben İtalyanları çok severim,” diye ekledi Bayan Blair. “Öyle yardımcı olmaya istekli bir halleri var ki, insan ister istemez mahcup oluyor. Örneğin bir adres sorsanız “önce sağa, sonra sola” gibi sözlerle tanımlayacaklarına anlaşılacak şekilde bir sürü açıklamalarla anlatmaya çalışıyorlar. Hatta yine de anlamakta zorlandığınızı fark ederlerse kolunuzdan tutup aradığınız yere kadar götürüyorlar.”

Sir Eustace gülümseyerek sekreterine döndü. “Sana da Floransa’da böyle mi oldu, Pagett?”

Her nedense bu soru sekreterin hiç hoşuna gitmemişti. Kızardı ve kekeleyerek yanıt verdi:

“Oh evet... kesinlikle. Evet... evet...”

Sonra da bir özür mırıldanarak ayağa kalktı ve salonu terk etti. Sir Eustace uzaklaşan sekreterinin arkasından bakarken, “Guy Pagett’nin Floransa’da bazı karanlık işler çevirdiğinden şüphelenmeye başlıyorum,” dedi. “Ne zaman İtalya’dan ve özellikle de Floransa’dan bahsedilse ya konuyu değiştiriyor ya da uzaklaşıyor.”

Bayan Blair heyecanla, “Belki de orada birini öldürmüştür,” dedi. “Görüntüsüyle insanda, umarım sizi incitmiyorumdur Sir Eustace, katil olabilecek biri izlenimi yaratıyor.”

“Evet, zavallı Cingueccento! İnsanların böyle düşünmesi bana çok komik geliyor, özellikle de onun ne denli yasalara bağlı ve saygılı bir insan olduğunu bilen biri olarak!”

Albay Race, “Yanınızda uzun zamandır çalışıyor, değil mi Sir Eustace?” diye sordu.

Sir Eustace iç çekerek, “Altı yıldır,” dedi.

Bayan Blair, “Sizin için çok değerli olmalı,” dedi.

“Değerli! Evet, çok değerlidir.” Zavallı adam, Bay Pagett’nin değerli olması sanki kendisi için elem verici bir durummuş gibi bir sıkıntı içindeydi. “Ama yüzü sizde güven uyandırmalı, leydim. Hiçbir akıllı katil onun kadar katile benzemeyi göze alamaz. Örneğin yüzyılın katili Crippen düşünemeyeceğiniz kadar yakışıklı biridir.”

Bayan Blair, “O da bir gemide yakalanmıştı, değil mi?” diye mırıldandı.

Arkamızda hafif bir tıkırtı oldu. Hemen döndüm. Bay Chichester kahve fincanını düşürmüştü.

Ardından grubumuz dağıldı. Bayan Blair yatmaya gitti, ben de güverteye çıktım ve Albay Race de beni izledi.

“Size ulaşmak çok zor, Miss Beddingfeld,” dedi. “Dün gece dans sırasında sizi her yerde aradım.”

“Erken yatmıştım,” dedim.

“Bu gece de hemen kaçacak mısınız? Yoksa benimle dansa gelir misiniz?”

“Sizinle dans etmekten mutluluk duyarım,” diye kekeledim. “Ama Bayan Blair...”

“Arkadaşımız Bayan Blair dans etmekten hiç hoşlanmıyor.”

“Ya siz?”

“Sizinle dans etmek isterdim.”

“Öyle mi?” Sinirlenmiştim.

Albay Race'den biraz çekiniyordum. Ama yine de hoşuma gitmiyor değildi. Bu ihtiyar profesörlerle fosilleşmiş kafataslarından bahsetmekten çok daha iyiydi. Albay Race tam idealimdeki Rodez-yalı tipiydi. Belki de onunla evlenirdim! Daha böyle bir teklif almamıştım, ama izcilerin hep dediği gibi “Daima hazır olmalısın!” Biz kadınlar -her nedense- tanıştığımız her erkeği olası koca ya da erkek arkadaş olarak görme eğilimindeyizdir.

O akşam onunla birkaç kere dans ettim. İyi dans ediyordu. Dans bitip de yatmaya gitmeyi düşündüğüm sırada güvertede dolaşmayı önerdi. Birkaç tur attıktan sonra yan yana duran iki şezlonga oturduk. Görünürlerde kimse yoktu. Biraz havadan sudan söz ettik.

“Biliyor musunuz Miss Beddingfeld?” dedi. “Sanırım bir zamanlar babanızla tanışmıştım. Çok ilginç bir adamdı. Branşında eşsizdi. Üstelik branşı beni de çok yakından ilgilendiriyordu. Benim de bu konuda alçakgönüllü bazı araştırmalarım olmuştu. Dordogne bölgesine gittiğimde...”

Kahverengi Elbiseli Adam

Bilimsel konulardan bahsetmeye başladık, Albay Race övünmekte haklıydı. Bu konuda oldukça bilgiliydi. Ama bir iki kez öyle hatalar yaptı ki, o anda bunların yalnızca bir dil sürçmesi olduğunu düşündüm. Ama o hemen anlayıp durumu düzeltti. Bir defasında Mousterian Dönemi'nin Aurignacian'dan sonra geldiğini söyledi ki, bu konu hakkında biraz bilgisi olan biri için bile bağışlanamaz bir hataydı.

Kamarama döndüğümde saat on iki olmuştu. Yaptığı o tuhaf hatalara hâlâ şaşıyordum. Arkeoloji hakkında hiçbir bilgisi olmadığı halde, böyle bir konuya girmesi yalnızca bana yakınlaşmak için bir fırsat yaratma olabilir miydi? Bu hiç de akla yakın bir sonuç değildi, hoşuma gitmemişti. Başımı sallayarak yatmaya hazırlandım.

Tam uyumak üzereyken aklıma gelen bir şeyle yerimden sıçradım. Ağzımdan *laf almaya* çalışmış olabilir miydi? Belki de o hataları özellikle beni denemek için yapmıştı, yani benim bu konuda bilgi sahibi olup olmadığımı anlamak için. Yoksa benim Anne Beddingfeld olmadığımın mı şüpheleniyordu?

Ama niye?

BÖLÜM 12

(Sir Eustace Pedler'in anılarından)

Gemideki yaşam hakkında söylenecek tek şey var. Huzurlu! Çok şükür ki, saçlarım beyaz olduğu için güvertedeki yakışık-sız faaliyetlere... elma kapma, yumurta ya da patateslerle yarış ya da Brother Bill veya Bolster Bar gibi daha da berbat spor-tif oyunlara katılmak zorunda kalmıyorum. İnsanların bu yoru-cu, eziyetli oyunlardan ne zevk aldıklarını hiçbir zaman anla-yamadım. Ama dünyada aptal çok. İnsan onların varlığı için Tanrı'ya şükredip uzak durmaya çalışıyor.

İyi bir denizci olmam büyük şans. Ama zavallı Pagett değil. Daha Solent'ten ayrılmamızla birlikte rengi soldu. Sanırım di-ğer -sözde- sekreterimi de deniz tuttu. Henüz ortalıklarda gö-rünmedi. Belki de bu deniz tutması değil de yüksek diplomasi gereğidir. Asıl önemli olan onunla ilgilenmem gerekmemesi. Gemidekiler iğrenç bir grup. Yalnızca doğru dürüst iki briç oyuncusu ve bir de akli başında kadın -Bayan Blarence Blair-var. Onunla tabii ki önceden de tanışıyorduk. Tanıdığım mizah duygusu olan ender kadınlardandır. Onunla konuşmak hoş-u-ma gidiyor, ama yanında sürekli o uzun bacaklı, sülük gibi ya-

Kahverengi Elbiseli Adam

pışkan sersem olmasa çok daha fazla keyif alabilirdim. Albay Race denilen bu adamdan gerçekten hoşlandığını hiç sanmıyorum. Gerçi yakışıklı bir adam, ama durgun su kadar anlamsız. Kadın yazarların ve genç kızların bayılacağı bir tip, güçlü ve sakin.

Madeira'dan ayrıldıktan sonra Guy Pagett iş hakkında başımın etini yemeye başladı. Lanet olsun, kim gemi yolculuğunda çalışmak ister ki? Evet, yayımcıma "Anılarımı" yaz başında teslim etmek için söz verdim ama acelesi ne? Anıları kim okur ki? Kenar mahallelerdeki ihtiyar kadınlar. Zaten benim anılarımda ilginç ne olabilir ki? Yaşamım boyunca birçok toplumda ünlü ve saygın sayılan kişiyle bir arada olmuş olmanın dışında. Pagett'nin asistanlığında ancak onlarla ilgili tatsız tuzsuz anekdotlar toparlayabiliyorum. Gerçek şu ki, Pagett bu iş için çok fazla dürüst! Tanıdığım insanlar hakkında olmamış şeyler yaratmama izin vermiyor.

Ona iyi ve nazik davranmayı denedim.

"Yavrucuğum, gemi kalıntısından farksız bir görüntün var. Senin güneşte güvertede uzanman gerekiyor. Hayır... hayır, tek bir sözcük daha istemiyorum. İş bekleyebilir," dedim ama nafile. Bundan sonra tek bildiğim bir kamara daha almak için uğraşmaya başladığı.

"Odanızda çalışılacak yer yok Sir Eustace. Her taraf eşya dolu." Sesinin tonunu duyan olsa eşyalarımın -çalışmayı olanaksız kılacak- örümcek ya da kara böcekler olduğunu sanabilirdi.

Ona -her ne kadar kendisi bunun farkında değilse de- insanın yolculukta yanına her koşulda gereksinim duyacak kadar kıyafet alması gerektiğini açıklamaya çalıştım. Bunu her zaman benim davranışlarım karşısında takındığı alaycı ve yapmacık gülümsemesiyle dinledi ve aldırmayarak kendi bildiğini okudu.

“Benim küçük kamaramda da çalışmamız olanaksız.”

Pagett’ nin yakındığı “küçük kamarayı” tahmin edebiliyordum.

Genelde geminin en iyi kamarasını o alırdı.

Alaycı bir tonda, “Eh ne yapalım?” dedim. “Bu defa kaptanı kısıpca alamamışsın. İstersen fazla eşyalarını benim kamarama yolla.”

Pagett gibi adamlara şaka yapmak tehlikelidir. Söylediklerimi ciddiye alarak hemen önerimin üzerine atladı.

“Daktilodan ve kasadan kurtulabilsem...” diyecek oldu.

Kasa dediği birkaç ton ağırlığındaydı. Hamallarla her zaman aramızda tartışma çıkmasına neden oluyordu. Pagett’ nin yaşam boyu en büyük amacı hep onu bana kakalamak olmuştur. Bu aramızda bitip tükenmez bir tartışma konusudur. O bunun içindekileri hep benim özel eşyalarım olarak nitelendirmişti. Bense onun içindekileri bir sekreterin gerçekten yardımcı olabileceği yegâne malzemeler olarak görüyordum.

Hemen, “Bir kamara daha tutalım,” dedim.

Konu aslında basitti, ama Pagett her konuya gizemli bir hava vermeye bayılır. Ertesi gün yanıma geldiğinde yüzü bir Rönesans suikastçısından farksızdı.

“Bana ofis olarak kullanmak üzere 17 numaralı kamerayı tutmamı söylemişsiniz.”

“Evet. Ne oldu? Kasa kapıya mı sıkıştı?”

Pagett ciddiyetle, “Tüm kamaraların kapıları aynı boyutta,” diye açıkladı. “Bakın Sir Eustace, o kamarada bir tuhaflık var.” O anda zihnimden okuduğum korku romanlarından pasajlar geçti.

“Yani sence orada hayaletler mi var? Nasıl olsa orada uyumayacağız, sorun değil. Hayaletlerin daktilolara dokundukları görülmemiştir.”

Kahverengi Elbiseli Adam

Pagett sorunun hayaletler olmadığını ve bir süre sonra da 17 numaralı kamarayı alamadığını söyledi. Bana uzun, abartılı bir öykü anlattı. Söylediğine göre o, Bay Chichester ve Beddingfeld adındaki kız o kamara için neredeyse birbirlerine giriyorlarmış. Sonuçta kızın kazandığını söylemeye bile hiç gerek yok, Pagett anlaşıldığı kadarıyla bu olay nedeniyle kendini kötü hissediyordu.

“28’de 13’de iyi kamaralar oldukları halde ikisi de 17’den vazgeçmediler. Hatta bakmak bile istemediler.”

Esnememek için kendimi zor tutarak, “İyi ya,” dedim. “Bu konuyu uzatmanın bir anlamı yok.”

“Ama siz bana 17 numarayı almamı söylemiştiniz.”

İşte bu tipik bir, “Benim için elini ateşe bile sokmaya hazır.” Pagett davranışydı.

“Sevgili dostum,” dedim sabırlı bir şekilde. “Sana 17 numara dememin nedeni boş olduğunu görmemdi. Ama bunu söylerken bu konuyu bir ölüm kalım meselesi haline sokacağın hiç aklıma gelmemişti. 13’de 28’de işimizi görebilir.”

Sert bakışlarla beni süzdü.

“Bir şey daha var,” diye belirtti. “Kamarayı Miss Beddingfeld aldı ama bu sabah Chichester’in oradan kaçarcasına çıktığını gördüm.”

Onu ciddi bakışlarla süzdüm.

“Eğer misyoner olmasına rağmen oldukça kötü niyetli bir tip olan Chichester ve o çekici kızcağız, Miss Anne Beddingfeld hakkında bir skandal yaratmak peşindeysen ben buna taraftar değilim, bir tek sözcüğüne bile inanmıyorum.” Ve soğuk bir tonda ekledim. “Anne Beddingfeld çok güzel bir kız, muhteşem bacakları var. Diyebilirim ki gemideki en güzel bacaklı kız o.”

Pagett, Anne Beddingfeld’in bacaklarından bahsetmemden hoşlanmamıştı. Kendisi bacakların farkında bile olmayan erkekler-

dendir ya da olsa bile bunu açıkça söyleyecek cesareti olmayanlardan. Dolayısıyla benim bu gibi açıklamalarımı basit buluyor, sinirleniyordu. Pagett'i kızdırmaktan hoşlandığım için devam ettim. "Eğer onunla tanışırsan bu akşam yemekte masamıza davet ettiğimi söyle. Bu akşam Kıyafet Balosu var. Bu arada sen de hemen gemideki mağazaya gidip bana uygun bir giysi bulmalısın."

"Herhalde kılık değiştirmeyeceksiniz, değil mi?"

Yüz ifadesinden bunu benim gibi saygın bir adama yakıştırmadığı anlaşılıyordu. Şok olmuş ve sıkıntılı bir haldeydi. Acı çekiyor gibi görünüyordu. Aslında kıyafet değiştirmek gibi bir niyetim yoktu, ama Pagett'nin bu dehşete düşmüş hali hoşuma gidiyordu.

"Ne demek istiyorsun? Tabii ki kılık değiştireceğim. Sen de öyle."

Pagett irkildi.

"Haydi, şimdi mağazaya git ve bu konuyu hallet. Bu konuyu da burada noktalayalım.

Pagett, beni gözleriyle tepeden tırnağa süzerek, "Sizin ölçülerinizde bir şey bulamam ki," dedi.

Pagett bazen istemeden oldukça kırıncı olabilir.

"Ayrıca salonda da altı kişilik bir masa ayırt. Kaptan, güzel bacaklı kız, Bayan Blair..."

Pagett, "Bayan Blair'i Albay Race'den ayıramazsınız," diyerek sözümü kesti. "Onların birlikte yemek yemek için sözleştiklerini biliyorum."

Pagett her zaman her şeyi bilirdi. Canım sıkılmıştı.

"Race de kim?" diye sordum.

"Daha önce de söylediğim gibi -Pagett her şeyi bilir- ya da bildiğini sanırdı. Yine her zamanki gizemli bakışlarını takındı.

"Onun gizli servisten olduğunu söylüyorlar, Sir Eustace. Hatta büyüklerinden biri olduğunu. Ama tabii kesin bir şey söyleyemem."

Kahverengi Elbiseli Adam

“Şu hükümetin saçmalığına bak!” dedim. “Gemide böyle biri varken gizli evrakları taşıma görevini bana veriyorlar. Üstelik benim gibi barışçı, biraz huzurdan başka bir şey istemeyen bir adama.”

Pagett daha da gizemli bir hal aldı. Bir adım yaklaşarak sesi ni alçalttı.

“Bana sorarsanız her şey bir tuhaf, Sir Eustace,” diye fısıldadı. “Yola çıkmadan önce hastalanmam...”

“Sevgili dostum,” diye sözünü kestim. “Safra krizin tutmuştu. Zaten senin karnın hep ağrır.”

Pagett hafiften ürkmüştü.

“Bu her zamankine benzemiyordu. Bu kez...”

“Allah aşkına Pagett, hastalığının ayrıntılarını anlatmaya başlama. Duymak istemiyorum.”

“Peki, Sir Eustance. Ama bence zehirlendim!”

“Hıh!” dedim. “Yine Rayburn ile konuşmuşsun.” İnkâr etmedi.

“Ne olursa olsun Sir Eustace, o da aynı kanıda ve böyle düşünmesi de normal, bunu bilecek biri o.”

“Sahi nerelerde bu adam?” diye sordum. “Gemiye bindiğimizden beri görmedim onu.”

Pagett tekrar sesini alçaltarak, “Hasta olduğunu ileri sürerek kamarasından dışarı çıkmıyor,” dedi. “Ama bunun kamuflaj olduğundan eminim. Böylelikle etrafı daha iyi gözetleyebiliyor.”

“Gözetliyor mu?”

“Sizin güvende olmanız için Sir Eustace. Bir saldırıya uğramanız olasılığına karşı...”

“Çok hoş bir adamsın Pagett,” dedim. “Hayal gücünün sınır tanımadığı kanısındayım. Eğer senin yerinde olsam baloya Azrail ya da cellat kostümüyle giderdim. Senin yaslı güzelliğine de bu yakışır.”

Söylediklerim çenesini bir süre için kapatmasına yetmişti. Güverteye çıktım. Beddingfeld, misyonerle derin bir sohbete dalmıştı. Zaten kadınlar hep din adamlarının etrafında dolaşırlar. Benim boyutlarımdaki bir adam eğilmekten nefret eder, ama yine de misyonerin ayağının dibinde uçuşan kâğıdı eğilip almak nezaketini gösterdim.

Bu gayretimden dolayı bir teşekkür bile alamadım. Ama kâğıtta yazılı olanları istemeden okumuştum. Zaten yalnızca bir tek cümle vardı.

“Burnunu her şeye sokmamaya çalış, yoksa senin için daha fena olur.”

Doğrusu bir misyoner için ilginç bir belgeydi. Bu Chichester’in kim olduğunu şimdi merak ediyordum. Halbuki süt kadar saf ve yumuşak görünüyordu. Ama görünüş aldatıcı olabilir, Pagett’e soracaktım. Pagett her şeyi bilirdi.

Bayan Blair’in yanındaki şezlonga oturarak onun, Race ile baş başa konuşmasını yarıda kestim ve günümüzdeki ruhban sınıfını hiç anlamadığımı belirttim.

Sonra da onu akşam Kıyafet Balosu’nda masamıza yemeğe davet ettim. Her nasıl yaptıysa Race de kendini davet ettirdi. Yemekten sonra, Beddingfeld adlı kız da bizimle kahve içmeye geldi. Bacakları hakkında yanılmamıştım. Gemideki en güzel bacaklardı bunlar. Onu da davet etmeliydim.

Pagett’in Floransa’da neler çevirdiğini öğrenmek istiyordum. Ne zaman İtalya’dan bahsedilse ezilip büzülüyor. Onun ne kadar akli başında, gerçekçi biri olduğunu bilmesem, büyük bir aşktan şüphelenebilirdim...

Yine de acaba? Merak ediyordum! Ne kadar ağır uslu olursa olsun... eğer böyle bir şey varsa bu beni çok sevindirecekti.

Pagett, gizemli bir günah! Muhteşem!

BÖLÜM 13

Tuhaf bir akşamdı.

Geminin mağazasında bana uyan tek giysi bir ayıcık kostümüydü. İngiltere’de olsam böyle bir akşamda ayı kıyafetine girip kızlarla oynamak hoşuma bile gidebilirdi, ama bu ekvator için hiç de uygun bir giysi değildi. Yine de eğlenceli kişiliğimle yaptığım katkılarla “gemiye getirilen en iyi giysi” dalında birincilik aldım. O gece için gemiden kiralanmış bir giysi için saçma bir ödül! Ama nasıl olsa giysilerin kiralanmış mı yoksa özellikle yaptırılmış mı olduğu kimseyi ilgilendirmiyordu.

Bayan Blair farklı bir kılığa girmeyi reddetti. Anlaşılan o da bu konuda Pagett ile aynı fikirdeydi. Albay Race de onu örnek aldı. Anne Beddingfeld kendisine çok yakışan bir Çingene kıyafeti giymişti ve olağanüstü güzel görünüyordu. Pagett başının ağrıdığını ileri sürerek ortadan kayboldu. Ufak tefek, tuhaf bir adam olan Reeves’ten onun yerini almasını istedim. Reeves Güney Afrika’daki İşçi Partisi’nin bir üyesiydi. Gerçi son derece itici, iğrenç bir adamdı, ama bana isteğim bilgileri verebilecek tek kişi olduğu için onunla olan ilişkiyi iyi tutmak istiyordum. Bu Güney Afrika’daki hükümet darbesi konusunu her iki taraftan da dinlemek niyetindeydim.

Dans büyük bir olaydı. Anne Beddingfeld ile iki kez dans ettim, zavallı kız hoşlanmış gibi davranmak zorunda kaldı. Bayan Blair ile de bir kere dans ettim. Ama o hoşlanmış gibi davranma gereği hissetmedi. Sonra beğendiğim her kadınla birkaç kere dans ettim.

Yemek için aşağı salona indik. Şampanya ısmarladım. Garson gemide ellerinde bulunan en iyi şampanyanın Clicquot 1911 olduğunu söyledi ve bunda da ısrar etti. Zorunlu olarak onun önerisine uydum. Şampanyanın Albay Race'in dilini çözen şeylerden biri olduğu ortaya çıkmıştı. Adamcağızın adeta çenesi düştü. Bu önce bir süre için hoşuma gitti, ama sonra benim yerime Albay Race'in partinin odak noktası haline geldiğini görünce canım sıkıldı. Üstelik anılarımı yazmamla da uzun uzun alay etti.

"Bu günün birinde boşboğazlığınızın kanıtı olacak, sevgili dostum Pedler," dedi.

"Sevgili dostum Race," dedim. "Düşündüğünüz kadar aptal olmadığımı belirtmek isterim. Gevezelik ediyor olabilirim, ama kâğıt üzerine dökecek değilim. Ölümümün ardından geride kalan birçok insan hakkındaki görüşlerimi anılarımda okuyabilecekler, ama benim hakkımdaki görüşlerinde ekleyecek ya da yanıldıklarını düşünerek çıkaracak bir şey bulabileceklerinden şüpheliyim. Anılarını yazmak diğer insanların tutum ve düşünceleri, mizaçları hakkındaki fikirlerinizi bildirmenin en nazik yoludur, asla kendinizinkileri değil."

"Şunu da unutmayın ki, farkında olmadan kendinizi de anlatabilirsiniz."

Kısaca, "Psikoanalistlerin gözünde her şey iğrenç ve çıplaktır," dedim.

Kahverengi Elbiseli Adam

Miss Beddingfeld parlak gözlerini kocaman açarak, “Sizin de çok ilgi çekici bir yaşamınız olmalı Albay Race,” dedi.

Kızlar bu konuda çok yetenekliydi. Othello da Desdamona’yı anlattığı öykülerle büyülememiş miydi, iyi de Desdamona da uysal dinleyişi ile Otello’yu mest etmiş olamaz mı?

Her neyse, böylece kızın sayesinde Race saf dışı kaldı. Aslan öyküleri anlatmaya başladı. Bir adam ne kadar çok aslan avlamışsa diğer erkekler üzerindeki etkisi de o kadar büyük oluyor. Artık benim de bir aslan hikâyesi anlatmamın zamanının geldiğini anlamıştım. Hem de neşeli, canlı bir öykü.

“Bu arada, bu anlattıklarınız bana duyduğum çok ilginç bir öyküyü anımsattı,” dedim. “Dostlarımdan biri bir gün, Doğu Afrika’da aslan avına çıkmıştı. Bir gece herhangi bir nedenle çadırından çıktığında duyduğu bir kükreme sesiyle irkilmiş. Hemen arkasını dönmüş ve bir aslanın üzerine atlamak üzere olduğunu görmüş. Silahı çadırdan almış. Hemen dizlerinin üzerine çökmüş. Böylelikle aslan da üzerinden atlamış. Onu kaçırdığına kızan hayvan tekrar saldırmış. Arkadaşım tekrar eğilmiş ve aslan yeniden üzerinden atlamış, üçüncü kez de aynı şey olmuş, ama bu defa arkadaşım çadırın kapısına ulaşabilmiş. Hemen içeri koşup tüfeğini almış. Elinde tüfekle dışarı çıktığındaysa aslanın ortadan kaybolduğunu görmüş. Bu onu çok şaşırtmış. Arkasında ufak bir açıklık olan çadırın diğer tarafına dolanmış. Aslan oradaymış ve alçaktan atlayış talimleri yapıyormuş.”

Bu öyküm alkışlarla karşılandı. Biraz daha şampanya içtim. “Bu dostumun başına diğerinden daha tuhaf bir olay daha gelmiş,” diye ekledim.

“Ülkeyi yürüyerek boydan boya geçiyormuş. Gündüz sıcağına kalmamak için yardımcılarına sabah erkenden, henüz gün ağarmadan karanlıkta hareket etmelerini söylemiş. Katırlar

yürümemekte inat ettiği için bu isteğini gerçekleştirmekte çok zorlanmışlar, ama çeşitli güçlüklerden sonra yola koyulmuşlar. Yola çıktıklarında arabayı çeken katırlar rüzgâr gibi koşmaya başlamış. Gün doğunca bunun sebebini anlamışlar. Gece karanlığında yanlışlıkla katırlardan birinin yerine aslan bağladıklarını görmüşler.”

Bu öyküm de elbette alkışlarla karşılandı, masadaki herkes neşe içindeydi. En büyük tezahüratı yapan sanırım İşçi Partisi üyesi olan dostum oldu. Ama bu arada ciddiyetini ve soğukkanlılığını hiç bozmadı.

Endişeyle, “Tanrım,” dedi. “Sonra kim kurtarmış onları?”

Bayan Blair, “Rodezya’ya gitmem gerekiyor,” dedi. “Albay Race’in bize anlattıklarından sonra kendimi buna zorunlu hissediyorum. Ama sanırım bu çok zor bir yolculuk olacak, trenle beş gün.”

“Benim vagonuma katılabilirsiniz,” dedim.

“Oh Sir Eustace, çok naziksiniz! Ciddi misiniz?”

“Ciddi miyim?” diye yinelerken bir bardak şampanya daha içtim.

Bayan Blair iç çekerek, “Bir hafta daha, sonra Güney Afrika’dayız,” dedi.

Duygusal bir havada, “Ah Güney Afrika!” dedim ve son zamanda Koloniler Enstitüsü’nde verdiğim konferanstan bir pasajı yineledim:

“Güney Afrika’nın dünyaya sunacak nesi var? Neleri? Meyve-leri ve çiftlikleri, yün ve bambu elyafları, sürüleri ve av hayvanları, altın ve elmas madenleri...”

Hiç ara vermeden konuşuyordum. Durduğum anda Reeves’in hemen söze karışıp av hayvanlarının postlarının eskisi kadar

Kahverengi Elbiseli Adam

değerli olmadığını, açlıktan hayvanların bile tarlalara hücum edip dikenli tellere takıldığını, Rand'daki madencilerin yaşam koşullarının zorluğunu anlatacağını biliyordum. Ve ben de bir kapitalist olarak kınanmayı kaldıracak havada değildim. Ancak sözlerim yine de büyüğü sözcük "elmastan" kaynaklanan bir nedenle kesildi.

Bayan Blair iç çekerek, "Elmaslar!" diye mırıldandı.

Miss Beddingfeld'de onu izledi.

"Elmaslar!"

Her ikisi de Albay Race'e bakıyordu.

"Kimberley'de bulundunuz, değil mi?"

Kimberley'de ben de bulunmuştum, ama söylememe fırsat olmadı. Race soru yağmuruna tutulmuştu. Madenler nasıldı? Yerlilerin bu madenler üzerinde hiçbir hak iddia edemedikleri doğru muydu? Falan filan!

Race bütün soruları teker teker yanıtlayarak bu konuda ne kadar bilgi sahibi olduğunu kanıtladı. Yerlilerin kontrol altında tutulmasını, De Beers'in maden arama yöntemlerini anlattı.

Bayan Blair sanki böyle bir amaçla oraya gidiyormuşçasına bir hayal kırıklığı içinde, "Yani oradan elmas çalınması olanaksız mı?" diye sordu.

Race, "Olanaksız diye bir şey yoktur Bayan Blair," dedi. "Hırsızlıklar olmuyor değil... Size Kafirin yarasının içine elmas saklayışını anlatmıştım."

"Evet, ama çok kısa."

"Yakın geçmişte, yani savaştan hemen önceydi bu. Bu olayı siz de anımsayacaksınız Pedler. O sıralar siz de Güney Afrika'daydınız, değil mi?"

Başımınla onayladım.

Miss Beddingfeld, "Lütfen bize de anlatın," diye yalvardı. "Oh lütfen!"

Race gülümsedi. "Peki anlatayım. Herhalde hepiniz Güney Afrika'daki madenlerin ünlü işletmecisi Sir Laurence Eardsley'nin adını duymuşsunuzdur. Onunkiler altın madenleriydi, ama bu öyküde oğlundan dolayı ona yer vermemiz gerekiyor. Savaştan hemen önce İngiliz Gine'sinin kayalık kısmında Kimberley kadar zengin yeni elmas yataklarının bulunduğu söylentilerinin ortaya çıktığını anımsarsınız. İşte o sıralar söylendiğine göre Güney Amerika'dan gelen iki genç kâşif hatırı sayılır büyüklükte bir miktar işlenmemiş elmas getirmişlerdi. Daha önce de bu yörede, çok yakınlardaki Essequibo ve Mazaruni nehirlerinde küçük boyda elmaslar bulunmuştu. Ama bu genç kâşifler John Eardsley ve arkadaşı Lucas iki nehrin birleştiği noktada büyük karbon yataklarının bulunduğunu ileri sürüyorlardı. Bu bulunan elmaslar çeşitli renklerdeydi: Mavi, sarı, pembe, yeşil, siyah ve en saf beyaz. Eardsley ve Lucas Kimberley'ye gelerek buldukları kıymetli taşları test ettirmek istediler. O dönemde De Beers'de büyük bir soygun olduğu ortaya çıktı. O günlerde İngiltere'ye gönderilen elmaslar paket yapılıyor, paket büyük bir kasaya yerleştiriliyor, kasanın iki anahtarı iki ayrı kişiye veriliyor, üçüncü bir kişi ise yalnızca şifreyi biliyordu. Sonra elmas paketleri bankaya teslim ediliyor, banka da bunları İngiltere'ye gönderiyordu. Her bir paket en aşağı 100.000 sterlin değerindeydi."

Yine bu sevkiyatlardan birinde banka paketlerden birinin üzerindeki mühürden şüphelendi. Her nasılsa paket açılmış ve içine elmasların yerine şeker doldurulmuştu.

Nasıl olup da şüphelerin John Eardsley üzerinde toplandığını bilmiyorum. Cambridge'te okurken çok müsrif olduğu ve ba-

Kahverengi Elbiseli Adam

basının birçok kez onun borçlarını kapatmak zorunda kaldığı biliniyordu. Her neyse, kısa bir süre sonra bu Amerika Elmasları öyküsünün bir hayalden öteye gitmediği anlaşıldı. John Eardsley tutuklandı. Evinde yüklü miktarda De Beers elması bulundu.

Ama iş mahkemeye gitmedi, çünkü Sir Lawrence Eardsley kayıp elmasların bedelini ödeyerek De Beers'leri sakinleştirdi, onlar da şikâyetten vazgeçtiler. Soygunun nasıl yapıldığı ise asla anlaşılamadı. Ama oğlunun bir hırsız olduğunu öğrenmek ihtiyarın zaten zayıf olan kalbine fazla gelmişti. Çok kısa bir süre sonra kalp krizi geçirdi. John'un ise kaderinde bağışlanmak vardı. Serbest kaldı. Savaşa gitti. Kahramanca çarpıştı ve bir istasyonu sabote ederken öldü. Böylece adındaki kara lekeyi de silmiş oldu. Sir Laurance bundan bir ay önce üçüncü bir kalp krizini atlatamayarak öldü. Vasiyetname yapmaya bile fırsat bulamadan öldüğü için de sonsuz serveti çok az tanıdığı bir akrabasına kaldı.

Albay bir an durdu. Yeni bir yorum ve soru yağmuru başlamıştı. O sırada bir şey Miss Beddingfeld'in dikkatini çekmiş olacak ki aniden arkasını döndü. Onun hayret nidasıyla birlikte ben de başımı çevirdim.

Kapının eşiğinde yeni sekreterim Rayburn duruyordu.

Yanık tenine rağmen yüzü hayalet görmüşçesine solgundu. Sanırım Race'in öyküsü onu çok etkilemişti.

Birden bizim onu gördüğümüzü fark ederek arkasını döndü ve ortadan kayboldu.

Anne Beddingfeld merakla, "Kim olduğunu biliyor musunuz?" diye sordu.

"Diğer sekreterim," diye açıkladım. "Bay Rayburn. Deniz tuttuğu için hasta yatıyordu, ortalarda görünmedi."

Agatha Christie

Miss Beddingfeld tabağının yanındaki ekmekle oynuyordu.

“Uzun zamandan beri mi yanınızda çalışıyor?”

“Çok fazla olmadı.”

Kaçamak cevaplarla kadınlar aldatılamaz. Siz kaçtıkça onlar üzerinize gelirler. Anne Beddingfeld’de öyle yaptı.

“Ne kadar zamandır yanınızda?”

“Şey yani bu yolculuğa çıkarken yanıma aldım. Çok eski bir dostum önerdi.”

Kız başka bir şey söylemedi. Ama derin bir sessizliğe büründü. Düşünüyordu. Anlattığı konu hakkında bir soru sorma sırasının bana geldiğini düşünerek Race’e döndüm.

“Sir Laurence’ın mirasını kimin aldığını biliyor musunuz, Race? Tanıyor musunuz onu?”

Gülerek, “Bilmem gerekiyor, çünkü o kişi benim,” dedi.

BÖLÜM 14

(Anne anlatıyor)

Kıyafet balosunun olduğu gece ilk kez birine açılmamın gerektiğine karar verdim. Şimdiye dek tek adamı oynamış, hatta bundan zevk almıştım. Ama şimdi artık her şey değişmişti. Artık kendi kararlarımın güvenemiyordum. Belki de ilk defa yalnızlık ve terk edilmişlik duygusu içimi kaplıyordu.

Üzerimde Çingene kıyafetleriyle yatağımın kenarına oturdum ve düşünmeye başladım. İlk aklıma gelen Albay Race. Benimle ilgileniyor görünüyordu. Bana yardımcı olmak isteyeceğinden eminim. Aptal bir adam da değildi. Ama biraz düşününce yine de çelişkiye düştüm. Emretmeye alışmış bir insandı o. Olayı bütünüyle kendi kontrolüne almak isteyecekti. Halbuki bu *benim* gizemimdi. Ayrıca kendi kendime itiraf etmek istemesem de Albay Race'e güvenmememi gerektiren başka nedenler de vardı.

Sonra aklıma Bayan Blair geldi. Bana çok yakınlık göstermişti. Bundan bir anlam çıkarıp kendimi kandırmak istemiyordum. Belki de yalnızca benimle hoş vakit geçirmişti. Sadece yolculuğun getirdiği bir yakınlıktı. Yine de onun ilgisini çekmenin benim elimde olduğunun bilincindeydim. Yaşamda çok şey görüp geçirmiş, deneyim-

li bir kadındı. Ona hiç alışık olmadığı türde bir heyecan verebilirdim. Onu seviyor, doğal davranışlarından, duygusallıktan uzak gerçekçi tavırlarından, özgür, yapmacık olmayan hareketlerinden hoşlanıyordum.

Kararımı vermiştim. Onunla konuşacaktım. Henüz yatmamış olmalıydı.

Sonra onun kamara numarasını bilmediğimi hatırladım. Kuşkusuz dostum gece nöbetçisi kadın kamarot biliyor olmalıydı.

Zili çaldım. Uzunca bir süre sonra bir görevli geldi. Bana istediğim bilgiyi verdi. Bayan Blair'in kamara numarası 71'di. Adam zile geç yanıt verdiği için özür diledi ve bütün kamaralara bakmak mecburiyetinde olduğunu söyledi.

"Peki ya nöbetçi kamarot bayan nerede?" diye sordum.

"Onlar saat onda işi bırakırlar."

"Hayır. Gece nöbetçisini soruyorum."

"Gece nöbetinde bayan kamarot olmaz."

"Ama -ama- geçen gece saat birde odama bir bayan kamarot geldi."

"Herhalde düş görmüş olacaksınız bayan. Gece saat ondan sonra görevli bayan kamarot yoktur."

Adam gittikten sonra öğrendiğim bu yeni bilgiyi hazmetmek için tek başıma kaldım. Peki, ama ayın yirmi ikisinde gece yarısı odama gelen bayan kamarot kimdi? Giderek suratım asıldı ve bu bilinmeyen düşmanımın kurnazlığını, becerisini ve cüretkârlığını kabullenmek durumunda kaldım. Sonra kendimi topladım, kamaramdan çıktım ve Bayan Blair'inkine gittim. Kapıya vurdum.

İçeriden, "Kim o?" diye soran bir ses duyuldu.

"Benim. Anne Beddingfeld."

"Ah, içeri gel, Çingene kızı."

İçeri girdim. Her yer etrafa dağıtılmış giysilerle doluydu. Bayan Blair ise şimdiye kadar gördüğüm en güzel kimonoyu giymişti. Siyah turuncu karışık bir renkte ve sırmalarla işlenmiş bir kimonoydu. Baktıkça hayranlığım bir kat artıyordu.

Birden, “Bayan Blair,” dedim. “Size yaşam öykümü anlatmaya geldim! Tabii sizin için de çok geç değilse ve sizi sıkmayacaksam.”

“Asla,” dedi. “Zaten yatmaktan hiç hoşlanmam.” En içten ve tatlı gülümsemesi ile bana bakıyordu. “Yaşam öykünüzü dinlemekten zevk duyacağım. Zaten siz çok değişik bir tipsiniz, Çingene kıızı. Gecenin saat birinde yaşam öyküsünü anlatmak kimsenin aklına gelmez. Özellikle de sizin yaptığınız gibi haftalarca merakımı hiç umursamadıktan sonra. Umursanmamaya hiç alışık değilim. Bu hoş bir değişiklik! Haydi divana yerleşip içinizi dökün.”

Ona bütün öyküyü anlattım. Bütün ayrıntılara girdiğim için oldukça uzun sürdü. Bitirdiğimde derin derin içini çekti, ama söylemesini beklediklerimi söylemedi. Bana bakarak güldü ve, “Biliyor musun Anne, sen çok tuhaf bir kızsın,” dedi. “Sen hiç endişe duymaz mısın?”

“Endişe mi?”

“Evet, endişe, endişe, endişe. Tek başına neredeyse beş parasız yola çıkarken! Kendini elinde beş kuruşun bile kalmamış bir halde yabancı bir ülkede bulduğunda ne yapmayı düşünüyordun?”

“Başıma gelmedikçe düşünmeme ne gerek var. Şimdilik kendime yetecek kadar param var. Bayan Flemming’in bana verdiği yirmi beş sterline henüz dokunmadım, sonra dün oyunda da kazandım. Toplamda kırk sterlinim var. Neden böyle dediniz ki, şimdilik yeterince param var.”

Bayan Blair, “Yeterince para mı? Aman Tanrım!” diye mırıldandı. “Doğrusu ben bunu yapamazdım Anne. Tuttuğunu koparan biri olmama ve her yerde tanınmama rağmen ben asla tek başıma beş parasız, bilmediğim yerlere gidemezdim.”

Agatha Christie

“Ama işin asıl eğlenceli yanı da bu!” diye isyan ettim. “Bu insan macera tutkusu veriyor.”

Bana bakıp birkaç kez başını salladıktan sonra gülümsedi.

“Çok şanslısın Anne. Şu dünya üzerinde senin gibi düşünen çok az insan vardır.”

“Evet,” dedim sabırsızlıkla. “Anlattıklarım hakkında ne düşünüyorsunuz, Bayan Blair?”

“Sanırım bu şimdiye dek duyduğum en heyecanlı öykü. Şimdi, ilk olarak bana Bayan Blair demekten vazgeçmelisin. Suzanne çok daha iyi değil mi? Anlaştık mı?”

“Çok hoşuma gider, Suzanne.”

“Güzel, kız! Şimdi konuya gelelim. Bıçaklanarak odana gelenin Sir Eustace’ın sekreteri olduğunu -uzun suratlı Pagett değil diğeri olduğunu söylemiştin değil mi?”

Başımınla onayladım.

“Bu da bize Sir Eustace’la olay arasında en azından iki bağlantı olduğunu gösteriyor. Birincisi kadın onun evinde öldürülüyor. İkincisi ise sekreteri bıçaklanarak gece yarısı senin odana sığmıyor. Ben, şahsen Sir Eustace’dan şüphelenmiyorum, ama bu kadarının rastlantı olduğuna da inanamıyorum. Eğer kendisi farkında olmasa bile, bir şekilde bir ilişkisi var.”

“Sonra da gece gelen kadın kamarot olayı,” diye düşünceli düşünceli ekledi. “Nasıl bir kadındı?”

“Pek dikkat etmedim. O kadar gergin ve heyecanlıydım ki, kamarot, bana önemsizmiş gibi göründü. Ama yüzü yabancı değildi. Herhalde daha önce gemide gördüm onu. Bir daha görsem hemen tanırım.”

“Demek yüzü yabancı değildi. Erkek olmadığına emin misin?”

“Boyu çok uzundu,” dedim.

“Hım. Bu Sir Eustace olamaz. Bay Pagett de. Hımım... bir dakika.”

Kahverengi Elbiseli Adam

Bir kâğıt alarak heyecanla bir şeyler çizmeye başladı. Başını bir yana yatırarak dikkatle çizdiğine baktı.

Kâğıdı bana uzatırken, “Edward Chichester’e çok benziyor, ama...” dedi. “Kadın kamarot bu muydu?” diye ekledi.

“A... evet,” diye bağırdım. “Suzanne çok akıllısın.”

Elini hafifçe sallayarak komplimanı geçiştirdi.

“Zaten hep o misyonerden şüpheleniyordum. Geçen gün Crip-pen’den bahsederken kahve fincanını düşürüşünü, yüzünün sarı-ye-şil bir renk almasını anımsıyor musun?”

“17 numaralı kamarayı almak için de bayağı uğraşmıştı.”

“Evet, buraya kadar bütün taşlar yerine oturuyor, iyi güzel de bu ne *anlama* geliyor? Acaba 17 numaralı kamarada saat birde ne olacaktı? Herhalde olay sekreterin bıçaklanması değildi. Belirli bir gün, saat ve yer... bir bıçaklama olayı için belirlenmiş olamaz. Herhalde bu bir randevuydu ve sekreter randevuya giderken bıçaklandı. Peki, ama kiminle buluşacaktı? Hiç kuşkusuz seninle değil. Chichester’le olabilir. Ya da Pagett ile.”

“Bu olamaz,” diye itiraz ettim. “Birbirlerini her istedikleri zaman görebiliyorlar.”

Bir an için ikimiz de düşüncelerimize dalarak sustuk. Bir süre sonra Suzanne konuya başka bir yönden yaklaşarak söze girdi.

“Kamarada bir şey saklanmış olabilir mi?”

“Bu akla daha yakın,” diye onayladım. “Bu eşyalarımın ertesi sabah karıştırılmış olmasını da açıklıyor. Ama kamaramda saklı bir şey olmadığından eminim.”

“O genç adam gece oradayken çekmeceye bir şey saklamış olamaz mı?”

Başımı sallayarak, “Görürdüm,” dedim.

“Aradıkları şu senin sakladığın kıymetli kâğıt parçası olmasın?”

“Olabilir, ama bu da anlamsız geliyor bana. Üzerinde yalnızca bir tarih ve zaman var... ve o da geçti.”

Suzanne başını salladı.

“Tabii ya. Hayır, kâğıt değildi. Bu arada, o kâğıt yanında mı? Görmek isterdim.”

Kâğıdı 1 numaralı kanıt olarak yanımda getirmiştim. Ona verdim. Kaşlarını çatarak inceledi.

“17’den sonra bir nokta var. Niye 1’den sonra yok?”

“Ama biraz aralık bırakılmış...”

“Evet, aralık var ama...”

Birdenbire ayağa kalkıp kâğıdı ışığa mümkün olduğunca yaklaştırarak daha da yakından baktı. Heyecanını zorlukla bastırdığı belli oluyordu.

“Anne bu bir nokta değil. Kâğıdın defosu. Kâğıt kusurlu, görüyor musun? Bu durumda noktaya aldırmayıp yalnızca aralıkları dikkate almalıyız.”

Ayağa kalkmış yanında duruyordum. Rakamları gördüğüm gibi okudum.

“1 71 22.”

Suzanne, “Görüyor musun?” dedi. “Aynı şey ama yine de farklı. Saat olarak yine birde. Ayın yirmi ikisinde, ama 71 numaralı kamara. Yani *benim* kamaramda Anne!”

Ayakta durmuş, yeni buluşumuzun verdiği mutlulukla birbirimize bakıyorduk. Öylesine heyecanlıydık ki, bizi gören gizemi çözdük sanırdı. Sonra birden ayaklarımın üstüne bastım.

“Ama Suzanne. yirmi ikisi gecesi burada bir şey olmadı ki,” dedim.

“Hayır! Olmadı.”

Birden aklıma başka bir fikir geldi.

“Bu senin kendi kamaran değil, değil mi Suzanne? Yani ilk olarak kaldığın kamara bu değildi.”

“Hayır, muhasebeci bana burayı sonradan verdi.”

Kahverengi Elbiseli Adam

“Acaba burası gemi hareket etmeden önce başka birine verilmiş olabilir mi? Yolculuğa katılmayan birine... Bunu öğrensek çok iyi olacak.”

“Bunu öğrenmemize lüzum yok Çingene kızı,” dedi. “Ben biliyorum. Muhasebeci bahsetti. Kamara Bayan Grey adına rezerve edilmiş. Ama Bayan Grey şu ünlü Madame Nadina’nın takma ismiymiş. Hani şu ünlü Rus balerinin. Londra’da pek tanınmıyor, ama Paris’te kiler bu kadın için deli oluyor. Savaş boyunca Paris’te olay yarattı. Sanırım çok çekici bir kadın! Muhasebeci onun gemide bulunamamasından dolayı çok üzgündü, bana uzun uzun ondan bahsetti. Daha sonra Albay Race de onun hakkında bir şeyler anlattı. Paris’te onun hakkında söylentiler varmış. Casus olduğundan şüpheleniliyormuş, ama kanıtlanamamış. Albay Race bu konuda çok bilgili, sanırım bir şekilde olayla ilgisi var. Çok ilginç şeyler anlattı. Alman kökenli olmayan bir çete varmış. Çetenin başı kendisinden ‘Albay’ diye bahsedilen biriymiş. Onun İngiliz olduğunu sanıyorlarmış, ama kimliği asla saptanamamış. Ama uluslararası komplolar düzenleyen bir çeteymiş bu. Soygunculuk, casusluk, saldırı, cinayet -her şeyi yapar- sonuçta masum bir insanı günah keçisi olarak ileri sürerlermiş. Albay denilen adam olağanüstü zeki biri olmalı! Bu balerinin de onun ajanlarından biri olduğu söyleniliyormuş, ama kanıtlanamamış. Evet, Anne, doğru iz üzerindeyiz. Nadina tam böyle bir işe karışacak tipte bir kadın. Ayın yirmi ikisi gecesi için kararlaştırılan randevu onunla ve bu kamaradaydı. Peki, ama o nerede? Niye gemiye gelmedi?”

Birden beynimde bir şimşek çaktı.

Yavaşça, “Gemiye gelecekti,” dedim.

“Peki, ama niye gelmedi?”

“Çünkü öldü o, Suzanne. Nadina, Marlow’da öldürülen kadın.”

Bir an aklım Marlow’daki ıssız evin o boş odasına gitti. Yeniden o gizemli, o korkulu havayı hissettim. Bir an kalemimin düşü-

şünü ve filmi buluşumu hatırladım. Bir film, bu bana bir şey çağrıştırıyordu. Bir film makarası hakkında bir şeyler duymuştum. Ama nerede? Niye bu düşüncüyü Bayan Blair ile paylaşmıyorum?

Birden onu yakalayarak heyecanla sarstım.

“Film! Hani şu sana vantilatörden uzatılan film. Yirmi iki gecesi değil miydi o?”

“Hani şu kaybettiğim film mi?”

“Aynı olduğunu nereden biliyorsun? Niye sana o şekilde verilsin ki, hem de gece yarısı? Bu aptalca bir şey. Hayır, bu bir mesajdı. Film kutusundan çıkarılmış ve içine başka bir şey konmuştu. Film hâlâ yanında mı?”

“Kullanmış olabilirim. Hayır, işte burada. Birden komodinın gözüne koyduğumu anımsadım.”

Bana uzattı.

Sıradan bir film kutusuydu. Titreyen ellerimle aldım. Kalbim delicesine çarpıyordu. Gereğinden çok daha fazla ağırdı.

Titreyen parmaklarımla filmi havadan koruyan kâğıdı yırttım. Kapağı açmamla birlikte bir sürü parlak çakıl taşı yatağın üzerine serildi.

Hayal kırıklığıyla, “Çakıl taşları,” dedim.

Suzanne, “Çakıl taşları mı?” diye haykırdı.

Sesinin tonu beni de heyecanlandırmıştı.

“Çakıl taşı mı? Hayır Anne bunlar çakıl taşı değil! *Elmas!*”

BÖLÜM 15

Büyülenmiş bir halde yatağın üzerindeki küçük parlak cam yığınının bakakalmıştım. Birini elime aldım. Ağırlığı olmasa kırk bir cam parçası olduğunu sanabilirdim.

“Emin misin Suzanne?” dedim.

“Oh evet tatlım. Bu konuda hiç yanılmayacak kadar çok işlenmemiş elmas gördüm. Şahane şeyler bunlar. Anne bunlar olağanüstü güzellikte parçalar... yanılmıyorsa aralarında eşsiz olanlar da var. Bunların bir öyküsü olmalı.”

“Bu gece dinlediğimiz öykü!” diye bağırdım.

“Yani...”

“Albay Race’in anlattığı öykü. Bu bir rastlantı olamaz. Bir amaçla anlattı.”

“Yani yarattığı etkiyi görmek için mi?”

Başımınla onayladım.

“Sir Eustace’ın üzerindeki etkisini mi?”

“Evet.”

Böyle söylememe rağmen içimde beni huzursuz eden bir şüphe vardı. Sir Eustace’ı denemek mi istemişti, yoksa başka birini, örneğin beni mi? Bir gece önceki sohbet sırasında “ağzımın arandığı” duygusuna kapılışımı anımsadım. Her nedense Albay Race bir şeylerden şüpheleniyordu. İyi de onun bu olayla ilgisi neydi? Bu konunun neresinde yer alıyordu?

“Albay Race kim ve ne?” diye sordum.

Suzanne, “Bunu yanıtlamak zor,” dedi. “Kendisi iyi bir avcı olarak tanınıyor ve senin de duyduğun gibi Sir Laurence Eardsley’nin uzaktan kuzeni ve tek vârisi. Onunla bu yolculuğa kadar hiç karşılaşmamıştım. Sık sık Afrika’ya yolculuk ediyormuş. Gizli serviste çalıştığına ilişkin genel bir kanı var. Doğru olup olmadığını bilmiyorum. Gerçekten çok gizemli bir adam.”

“Anladığım kadarıyla ona, Sir Laurence’dan büyük bir servet kalmış.”

“Sevgili Anne, adam para içinde yüzüyor. Biliyor musun, o tam sana göre biri.”

“Sen bu gemide olduğun sürece benim onu elde etmem olanaksız,” dedim. “Ah bu evli kadınlar!”

Suzanne kendini beğenen bir havada, “Herkesin kendine göre farklı bir çekiciliği vardır,” dedi. “Herkes benim Clarence’a, yani eşime sadık olduğumu bilir. Sadık, sevdiğin bir eş ile sevişmek öylesine güvenli ve zevk vericidir ki.”

“Clarence için senin gibi bir kadınla evli olmak muhteşem bir şey olmalı,” dedim.

“Neyse, birlikte yaşamaya değer biri olduğum kesin. Yine de her zaman dışişlerindeki ofisine kaçıp, gözlükleri gözünde koltuğunda uyuklamaya bayılır. Ona telgraf çekip Race hakkında bilgi isteyebiliriz. Telgraf çekmeye bayılırım. Clarence ise hiç hoşlanmaz. Basit bir mektubun da aynı işi görebileceğini söyler. Yine de bize bir şey söyleyeceğini hiç sanmıyorum. Sır saklamayı da çok sever. Zaten onunla yaşamayı bu denli zorlaştıran da bu suskunluğu! Neyse şimdi çöpçatanlığımıza dönelim. Albay Race’in senden çok etkilenmiş olduğundan eminim, Anne. Onu güzel gözlerinle bir iki kez süzsen sorun çözümlenecek. Herkes gemide nişanlanır. Zaten yapacak başka bir iş yoktur ki.”

“Ben evlenmek istemiyorum.”

“İstemiyor musun? Neden ki? Ben evli olmaktan hoşlanıyorum... Clarence ile olsa bile.”

Bu uçarlığa dudak büktüm.

Kahverengi Elbiseli Adam

“Bilmek istediğim bir şey var,” diyerek konuyu değiştirdim. “Albay Race’in bu konu ile ilgisi ne? Nasıl girmiş bu işin içine? Ve bu olaydaki yeri ne?”

“O öyküyü anlatmasının yalnızca bir rastlantı olabileceğine inanmıyor musun?”

Kararlılıkla, “Hayır,” dedim. “Hepimizi yakından inceliyordu. Anımsamıyor musun, elmaslardan bazılarının çalındığını söyledi, hepsinin değil? Belki de bunlar o çalınanlardır ya da belki...”

“Belki ne?”

Açık bir yanıt vermedim.

“Bilmek isterdim,” dedim. “Acaba diğer adama ne oldu? Eardsley değil de... neydi adı? Lucas!”

“Sanırım olayı çözmeye başlıyoruz. Bütün bu insanların peşinde olduğu şey bu elmaslar. Herhalde o, ‘Kahverengi Elbiseli Adam’ Nadina’yı bu elmasları elde edebilmek için öldürdü.”

Sert bir tavırla, “Nadina’yı o öldürmedi,” dedim.

“Tabii o öldürdü. Başka kim öldürmüş olabilir?”

“Bilmiyorum. Ama onun öldürmediğine eminim.”

“Ama kadından üç dakika sonra eve o girmiş ve bembeyaz bir suratla geri dönmüş.”

“Çünkü onu ölü olarak bulmuştu.”

“İyi de eve başka kimse girmemiş ki.”

“Belki katil içerideydi ya da eve başka bir yoldan girdi. Bahçıvanın evine uğramış olması şart değil. Duvardan da tırmanmış olabilir.”

Suzanne dik dik bana baktı.

“*Kahverengi Elbiseli Adam*,” diye mırıldandı. “Kim olduğunu bilmek isterdim. Onun metrodaki doktorla aynı adam olduğu söyleniyor. Herhalde makyajını silip kadını Marlow’a kadar takip etti. Bunun için yeterli zamanı vardı. Carton ile kadın orada buluşacaklardı, her ikisi de aynı evi gezmek için adres almışlardı. İzlendiklerinden şüphelendikleri için Marlow’daki evde rastlantı sonucu karşılaşmış

gibi buluşmaya karar vermiş olmalılar. Ne var ki Carton, kendisini izleyenin ‘Kahverengi Elbisesi Adam’ olduğunu bilmiyordu. Metroda onu karşısında görünce paniğe kapıldı ve geriye doğru kaçarken rayların üzerine düştü. Bütün bunlar apaçık ortada, öyle değil mi Anne?”

Yanıt vermedim.

“Evet, böyle olmuş olmalı. Adam kâğıdı ölen adamdan aldı, ama acele ile giderken yolda düşürdü. Sonra kadını Marlow’a kadar takip etti. Peki ya oraya gidip kadını öldürdükten ya da senin iddia ettiğin gibi ölü olarak bulduktan sonra ne yaptı? Nereye gitti?”

Yine hiçbir şey söylemedim.

Suzanne düşünceli bir tavırla, “Çok merak ediyorum,” dedi. “Acaba Sir Eustace’ı kendisini bu gemiye sekreteri olarak getirmek için zorlamış olabilir mi? Bu onun dikkat çekmeden İngiltere’den güvenli bir şekilde çıkabilmesinin, polisi atlatmasının tek yoluydu. Peki, ama Sir Eustace’a bunu nasıl kabul ettirdi? Anlaşıldığına göre Sir Eustace’ı avucunun içine almış durumda.”

“Ya da Pagett’i,” diye belirttim.

“Pagett’den hoşlanmıyor gibisin Anne. Sir Eustace’ın dediğine göre son derece çalışkan, yetenekli ve güvenilir bir adammış. Onu sevmiyoruz, ama bu doğru olabilir. Neyse, bana sorarsan Rayburn ‘Kahverengi Elbiseli Adam’ın ta kendisi. Kâğıdı okudu ve düşürdü. Senin gibi noktaya aldanarak ayın yirmi ikisinde gece yarısı 17 numaralı kamaraya girdi. Daha önce de bu kamarayı almak için de Pagett aracılığıyla ısrar etti. Sonra yolda biri onu bıçakladı...”

“Kim?” diye sordum.

“Chichester. Evet, işte şimdi her şey yerli yerine oturuyor. Lord Nasby’ye telgraf çekip ‘Kahverengi Elbiseli Adamı’ bulduğunu bildir. Bu telgrafla servet sahibi olursun Anne.”

“Bazı şeyleri atlamıyor musun?” diye sordum.

“Ne gibi? Rayburn’ün yüzünde bir yara izi var. Biliyorum... bu makyajla da yapılabilir. Yapısı ve boyu uyuyor. Şu Scotland Yard da sözünü ettiğin kafa şekli neydi?”

Kahverengi Elbiseli Adam

Bir an için şaşırdım. Gerçi Suzanne bilgili, kültürlü bir kadındı, antropolojinin teknik terimlerini de bilmemesi için dua ederek yanıtladım. “Dolikosefal.” (*)

Suzanne şüpheli bir şekilde baktı.

“Öyle miydi?”

“Evet. Yani uzun kafalı. Genişliği uzunluğunun yüzde yetmiş beşinden az olan kafalara böyle denir.”

Bir an bir sessizlik oldu. Tam rahat bir soluk alıyordum ki, Suzanne birden, “Ya tersi nedir?” diye sordu.

“Tersi derken neyi kastediyorsun?”

“Bunun bir de tersi olmalı. Peki, genişliği uzunluğunun yüzde yetmiş beşinden fazla olan kafalara ne denir?”

İsteksizce, “Brakisefal,” diye mırıldandım.

“Evet. Sanırım daha önce söylediğin sözcük buydu.”

“Öyle mi dedim? Dilim sürçmüş olmalı. Dolikosefal demek istemiştım.” Elimden geldiğince bundan eminmiş gibi bir izlenim bırakmaya çalışıyordum.

Suzanne, beni meraklı bakışlarla süzdü ve sonra güldü. “Çok güzel yalan söylüyorsun Çingene kızı. Ama şimdi doğruyu söylemen gerekiyor, böylece hem zaman kazanırız, hem de doğru bilgiye ulaşabiliriz.”

İsteksizce, “Söyleyecek bir şey yok ki,” dedim.

“Gerçekten yok mu?”

“Galiba söylemeliyim,” dedim yavaşça. “Bundan utanmıyorum. İnsan başına gelen bir şeyden utanmamalı. Çok kabaydı, küstahtı ve minnet hissetmiyordu, ama onu anladığımı sanıyorum. Bu aynen bir köpeği zincirlemek -ya da ona kötü davranmak gibi bir şey- böyle bir durumda onun önüne geleni ısırmasını bekleyemezsiniz. Bu kadar doğal bir şey bu. O da aynen bu durumdaydı - Öfkeli ve acımasız. Onu neden koruduğumu bilmiyorum - ama koruyorum işte. Bir şekil-

(*) Uzun kafalı.

de önemsiyorum. Onu bir kez görmek tüm yaşamımı altüst etmeye yetti. Onu seviyorum. İstiyorum. Gerekirse Afrika'nın tamamını yalınayak bir ucundan diğerine kadar yürüyerek dolaşır onu bulur ve beni sevmesi için yalvarırım. Onun için ölebilirim. Onun için çalışır, kölesi olur, hatta isterse onun için dilenebilir ya da borç bile alabilirim. İşte... şimdi öğrendin artık.”

Suzanne uzun uzun beni süzdü.

“Sen hiç ama hiç İngilizize benzemiyorsun Çingene kızı,” dedi bir süre sonra. “Sende romantikliğın zerresi bile yok. Şimdiye dek hiç senin kadar gerçekçi ve aynı zamanda ihtiraslı bir insan gördüğümü anımsamıyorum. Ben hiç kimse için bunları hissedemem... hissetmedim de... ama yine de... sana imreniyorum Çingene kızı. Âşık olabilmek de bir şey. Birçok insan başaramaz bunu. Neyse ki o küçük doktorla evlenmemişsin, adam açısından büyük şans. Adam hiç de evinin içinde senin gibi patlayıcı bir madde bulundurmak isteyecek adama benzemiyor. Neyse, bu durumda herhalde Lord Nasby'ye telgraf çekmeyeceksin.”

Başım la onayladım.

“Onun masum olduğuna inanıyor musun?”

“Masum insanların asılabileceğine de inanıyorum,” dedim.

“Hım, evet! Anne tatlım, bak, gerçeklerle yüzleşebilmelisin... hem de hemen şimdi! Haydi, her şeye rağmen kadını öldürenin bu adam olabileceğini kabul et.”

“Hayır,” dedim. “O öldürmedi.”

“Duygusal olma.”

“Hayır, o değil. Öldürebilirdi. Hatta bu niyetle kadını izlemiş de olabilir. Ama bunu o yapsa kadını küçük bir kordon parçasıyla boğmazdı. Eğer katil o olsaydı kadını elleriyle boğardı.”

Suzanne hafifçe ürperdi. Gözleri kısıldı.

“Anne, şimdi senin bu genç adamı niye bu kadar çekici bulduğunu daha iyi anlıyorum.”

BÖLÜM 16

Ertesi sabah Albay Race ile konuşmak fırsatı buldum. Kahvaltı henüz bitmişti. Güvertede aşağı yukarı birlikte yürüyorduk.

“Bu sabah Çingene’miz nasıl? Karayı ve karavanını özlüyor mu?” diye sordu.

Başımı salladım.

“Şimdi deniz o kadar sakın ki sonsuza dek bu gemide kalmak isterdim.”

“Bu ne duygusallık!”

“Yani siz bu sabah denizi hoş bulmuyor musunuz?”

Kenardaki tırabzana dayandık. Deniz cam gibi parlıyordu. Üstü sanki yağlanmış gibiydi. Kübik bir resim gibi rengârenk -mavi, açık yeşil, zümrüt yeşili, pembe ve oranj- pırıltılar oynayıyordu suyun yüzeyinde. Arada sırada ortaya çıkan gümüş parıltılarsa sıçrayan balıklardı. Hava rutubetli ve sıcak, hatta boğucuydu. Hafif meltem insanı adeta okşuyordu.

Sessizliği bozarak, “Dün gece bize anlattığınız öykü çok ilginçti,” dedim.

“Hangisi?”

“Şu elmaslar hakkında olan.”

“Anladığım kadarıyla tüm kadınlar elmaslarla ilgileniyorlar.”

“Tabii ilgileniyoruz. Bu arada, diğer adama ne oldu? Sanırım iki kişi olduklarını söylemişsiniz.”

“Genç Lucas mı? Tabii birini serbest bırakıp diğerini hapsedemeyecekleri için onu da serbest bıraktılar, özgür olarak çekip gitti.”

“Peki, sonra ne oldu? Yani sonu ne oldu, bilen var mı?”

Albay Race denizi seyrediyordu. Yüzü maske takmışçasına ifadesizdi, ama nedense sorumdan hiç hoşlanmamış olduğunu hissediyordum. Yine de hemen yanıt verdi.

“O da savaşa katıldı ve cesaretle, özveriyle savaştı. Sonra yaralandığı ve daha sonra da yok sayıldığı bildirildi, sonuçta da öldüğü kabul edildi.”

Bu kadarı bana bilmek istediğimi anlatmaya yetmişti. Başka bir şey sormadım. Yine de Albay Race’in bu konuda daha neler bildiğini merak ediyordum. Bu olaydaki rolünü öğrenmek istiyordum.

Bir şey daha yaptım. Filmî kamaraya atan gece nöbetçisi ile konuştum. Eline biraz para sıkıştırıp cesaretlendirince dili çözüldü.

“Hanımefendi korkmadılar umarım? Bana zararsız bir şaka gibi görünmüştü. Bir iddia ya da öyle bir şey, ben öyle algıladım.”

Yavaş yavaş ağızından her şeyi aldım. Cape Town’dan İngiltere’ye yaptıkları yolculuk sırasında biri ona filmi vermiş ve dönüş yolculuğunda, ayın yirmi ikisinde 71 numaralı kamaradaki yatağın üstüne atmasını istemişti. Kamarada bir bayan bulunacaktı ve bunun bir iddia olduğunu söylemişlerdi. Bu oyundaki rolü için kamarota iyi para verildiğini tahmin ediyordum. Kadının ismini söylememişlerdi. Tabii ki kamarot Bayan Blair’in muhasebeciyle konuşup kamarasını değiştirdiğini ve 71 numaralı kamaraya yerleştiğini bilemezdi. Dolaşısıyla onun yanlış kadın olduğunu da anlamamıştı. Bu şakayı hazırlayan adamın ismi Carton’du ve tanımı metroda öldürülen adama aynen uyuyordu.

Böylece hiç değilse bir olayın gizemi çözülmüş, elmasların bütün bu olaylarda anahtar rol oynadığı ortaya çıkmıştı.

Kilmorden’da günler çok çabuk geçti. Cape Town limanına yaklaştıkça ben de bundan sonra ne yapacağıma karar vermeye mecbur

kaldım. İzlemek istediğim o kadar çok insan vardı ki. Bay Chichester, Sir Eustace, sekreteri ve de evet... elbette Albay Race. Ne yapmalıydım? Üzerinde asıl durmam gereken Chichester'di. Sir Eustace ve sekreteri Pagett'i tam şüpheliler listemden silecektim ki, bir konuşma kafamda yeni şüpheler uyandırdı.

Bay Pagett'nin Floransa'dan bahsedildiğinde verdiği beklenmedik duygusal tepkiyi unutmuştum. Yolculuğumuzun son gecesinde hepimiz güvertede oturuyorduk. Sir Eustace, sekreterine safça bir şey sordu. Sorunun ne olduğunu unuttum, ama yanılmıyorsam İtalya'daki tren yolları hakkında bir şeydi. Bay Pagett'nin o anda telaşlandığını fark ettim. Aynı şey daha önce de dikkatimi çekmişti. Sir Eustace, Bayan Blair'i dansa kaldırıncı hemen sekreterin yanındaki koltuğa geçtim. Bu konuyu aydınlatmayı aklıma koymuştum.

"Her zaman İtalya'ya gitmek isterim," diye konuşmaya başladım. "Özellikle de Floransa'ya. Orası hoşunuza gitmedi mi?"

"Çok hoşuma gitti Miss Beddingfeld. Eğer izin verirseniz Sir Eustace'ın yanıtlanacak birkaç mektubu..."

Ceketinin koluna yapıştım.

"Oh kaçmayın lütfen." Merakımı bastırmakta zorlanıyordum. "Eminim ki Sir Eustace, beni masada yalnız bırakmanızı istemez. Anladığım kadarıyla Floransa'dan bahsetmek hiç hoşunuza gitmiyor. Ah Bay Pagett, sanırım orayla ilgili öğrenilmesini istemediğiniz küçük bir sırrınız var."

Elim hâlâ kolunun üzerinde olduğu için irkildiğini hissettim.

"Hiç de değil Miss Beddingfeld. Hiç de değil. Orayı size anlatmaktan zevk duyardım, ama gerçekten çekilecek telgraflar var..."

"Bay Pagett ne kadar sudan bir bahane. Sir Eustace'a söylerim..."

Daha fazla devam etmedim. Yeniden irkildi. Sinirleri çok gergindi.

"Bilmek istediğiniz nedir?" diye sordu.

Sesindeki kadere boyun eğmiş zavallı tınısı beni içten içe güldürüyordu.

“Her şeyi. Resimleri, zeytin ağaçlarını...” Kendimi kaybedip daha ileri gitmemek için bir an durdum. “Herhalde İtalyanca da biliyorsunuzdur?”

“Maalesef tek kelime bilmiyorum. Ama tabii hamallarla ve şey... rehberlerle anlaşılabiliyordum.”

“Elbette,” dedim. “Peki, oradaki favori resminiz hangisi?”

“Ah Madonna elbette. Biliyorsunuz Rafael’in ünlü eseri,” dedi.

“Güzel Floransa,” diye mırıldanarak iç çektim. “Arno’nun kolları üzerine kurulmuş muhteşem şehir. Arno ne kadar güzel bir nehir, değil mi? Hele Duomo, Duomo’yu anımsıyor musunuz?”

“Tabii tabii.”

“O da çok güzel bir nehir, değil mi?” diye yalan söyledim. “Hatta Arno’dan bile daha güzel.”

“Dediğiniz doğru. Kesinlikle öyle.”

İşte tuzağıma düşmüştü. Attığım yemi yutmuş olmasının verdiği keyifle devam ettim. Ama yine de hâlâ bazı şüphelerim vardı. Bay Pagett söylediği her kelimeyle birlikte daha fazla avucumun içine düşüyordu. Bu adam yaşamı boyunca hiç Floransa’ya gitmemişti.

Peki, ama Floransa’ya gitmediyse neredeydi? İngiltere’de mi? Mill House cinayeti sırasında herhalde İngiltere’deydi. Birden yeni bir atağa geçmiştim.

“Tuhaf ama,” dedim. “Bana sizi daha önce bir yerde görmüşüm gibi geliyor. Ama yanılıyor olabilirim, çünkü siz o sırada Floransa’daymışsınız. Ama yine de...”

Onu dikkatle inceliyordum. Gözlerinde beliren korkuyu görmemek imkânsızdı. Diliyle kuruyan dudaklarını ıslattı.

“Nerede... şey... nerede?”

“Sizi nerede mi gördüm?” Hamlemi sürdürmeliydim. “Marlow’da olmalı. Marlow’u biliyorsunuz değil mi? Ah ne kadar aptalım değil mi, elbette, orada Sir Eustace’ın da evi var.”

Kahverengi Elbiseli Adam

Kurbanım abuk sabuk bir homurdanma ile özür dileyerek hemen yanımdan kalktı ve kaçtı.

O gece heyecanla Suzanne'ın kamarasına koştum.

“Anlıyorsun değil mi?” diye sordum öykümü bitirirken. “Marlow cinayeti olduğu sırada Pagett İngiltere’deymiş. Hâlâ ‘Kahverengi Elbiseli Adam’ın’ suçlu olduğuna inanıyor musun?”

Suzanne muzipçe gülerken göz kırptı ve, “Emin olduğum tek bir şey var,” dedi.

“Neymiş o?”

“Kahverengi Elbiseli Adam’ın zavallı Pagett’ten çok daha yaksıklı olduğu... Haydi Anne, hemen kızma. Yalnızca şaka yapıyordum. Otur şuraya. Şaka bir yana çok önemli bir ipucu yakaladığına inanıyorum. Şimdiye dek Pagett’nin tamamen suçsuz olduğunu düşünüyorduk. Şimdi olmadığını öğrendik.”

“Tamam,” dedim. “Onu gözden uzak tutmamalıyız.”

“Hepsi gibi,” diye ekledi. “İşte ben de seninle bu konu hakkında konuşmak istiyordum. Bir de şu para konusunda! Hayır, hemen burunun dikine gitme. Ne denli gururlu ve özgürlüğüne düşkün biri olduğunu biliyorum, ama bu olayda kendi bildiğini yapmamalısın. Biz ortağız. Sana, seni sevdiğim ya da kimsesiz bir kız olduğun için bir tek kuruş bile öneriyor değilim. Ama heyecandan hoşlanırım ve macera uğruna para harcamaya da hazırım. Parayı düşünmeden bu işe birlikte devam edeceğiz. İlk olarak tüm masraflar bana ait olmak üzere benimle birlikte Mount Nelson Otel’ine geleceksin ve bundan sonra ne yapacağımızı orada konuşacağız.”

Bu konuyu tartıştık. Sonuçta kaybeden ben oldum. Ama bundan hoşlanmamıştım. Bu olayı tek başıma çözmek istiyordum.

Sonunda Suzanne ayağa kalkarak gerindi ve, “Öyleyse anlaştık,” dedi. “Bunları konuşmaktan sıkıldım. Şimdi biraz da kurbanlarımızdan bahsedelim. Bay Chichester, Durban’a gidiyor. Sir Eustace

Cape Town'da bizimle aynı otelde yani Mount Nelson'da kalacak, sonra da Rodezya'ya gidecek. Kendi vagonuyla seyahat edecek; geçen akşam birkaç kadeh şampanya içtikten sonra beni de vagonuna davet etti. Pek hevesli değildi, ama eğer davetini hatırlatırsam sanırım sözünde duracaktır.”

“Güzel,” dedim. “Sen Sir Eustace ile Pagett'i izle, Chichester'i bana bırak. Ya Albay Race ne olacak?”

Suzanne tuhaf tuhaf baktı.

“Anne, herhalde Albay Race'den şüphe...”

“Şüpheleniyorum. Herkesten şüpheleniyorum, öyle bir durumdayım ki etrafına bakınan insanlardan bile şüpheleniyorum.”

Suzanne düşünceli bir tavırla, “Albay Race de Rodezya'ya gidiyor,” dedi. “Eğer Sir Eustace'a onu da davet ettirebilsek...”

“Bunu sen başarabilirsin,” dedim. “Sen her istediğini başarabilirsin.”

“Yağcılığa da bayılırım,” diye takıldı.

Suzanne'ın bu konuda tüm yeteneklerini kullanmasına karar vererek ayrıldık.

Hemen yatamayacak kadar heyecanlıydım. Bu gece benim gemideki son gecemdi. Ertesi sabah erkenden False Koyu'na giriyorduk.

Güverteye çıktım. Esinti rahatlatıcı ve ılıktı. Gemi hafif hafif sallanıyordu. Güverte karanlık ve ıssızdı. Saat gece yarısını geçmişti.

Denize doğru eğilerek yakamozları, dalgaların köpüklerini seyrettim. Afrika karşımızdaydı. Gecenin karanlığı içinde, karanlık suları yara yara ona doğru ilerliyorduk. Bu muhteşem dünyada yalnızlığımı hissettim. Değişik bir dinginlik duygusu içinde, sessizlikte hayallere dalarak zamanı unutmuştum.

Birden bir tehlike sezerek irkildim. Hiçbir şey duymamıştım, ama önsezilerim beni uyarıyordu. Hemen arkama baktım. Karanlıkta bir gölge yavaşça bana yaklaşıyordu. Arkamı dönmemle birlikte sıç-

Kahverengi Elbiseli Adam

radı. Kuvvetli bir el bağırmamı engelleyecek şekilde boğazımı sıkma-ya başladı. Çaresizce kendimi savunmaya çalışıyor, dövüşüyordum. Ama hiç şansım yoktu. Neredeyse boğulmak üzere olmama rağmen kadınlara özgü tüm dövüş tekniklerini uygulamaya çalışıyor, ısıyor, tırmalıyordum. Adamsa bağırmamı engellemeye çalışıyordu. Eğer geldiğini fark etmemiş olsaydım beni kolayca denize atacaktı, geri kalanını köpekbalıkları halledecekti.

Mücadele ettikçe gücümü yitirdiğimi hissediyordum. Bunu rakibim de hissetmişti. Tüm gücüyle bastırıyordu. O sırada sessiz adımlarla başka bir gölge de yanımıza yaklaştı. Kuvvetli bir yumrukla düşmanımı boylu boyunca yere serdi. Kurtulunca arkama dayandım. Bitkindim, titriyordum.

Kurtarıcım hemen bana dönerek, “Canınız çok yanmış,” dedi.

Sesinde haşın bir ton vardı. Sanki beni bu hale getireni lanetliyordu. Daha konuşmaya başlamadan tanımıştım onu. Bu benimkiydi... yüzünde yara izi olan adam!

Ne var ki onun bir an için benimle ilgilenmesi düşmanıma kaçacak fırsatı vermişti. Hemen ayağa kalktı ve koşarak güvertenin diğer ucunda kayboldu. Rayburn bir küfür savurarak onun peşine düştü.

Olayların dışında kalmaktan her zaman nefret etmişimdir. Takibe ben de katıldım... kötü bir üçüncü! Bu arada geminin diğer tarafındaki güverteye geçmiştik. Oradaki salonun kapısının önünde adam hareketsiz yatıyordu. Rayburn üzerine eğilmişti.

Soluk soluğa, “Ona tekrar mı vurdunuz?” diye sordum.

Acımasız bir ifadeyle, “Gerek kalmadı,” diye mırıldandı. “Kapının önüne yığılıp kalmış. Ya da açamadı, numara yapıyor. Neyse anlayacağız. Şimdi kim olduğunu görelim de.”

Kalbim çarparak iyice yaklaştım. Bana saldıran adam Chiches-ter’den daha iriyarıydı. Ayrıca Chichester böyle olaylarda bıçak kullanılacak adamdı, ellerine güvenemezdi.

Rayburn bir kibrit çaktı. İkimiz birden şaşkınlıkla bağırdık. Bu adam Guy Pagett'di.

Rayburn karşısında onu bulduğu için öfkelenmişti.

"Pagett," diye mırıldandı. "Aman Tanrım Pagett'miş."

Kendimi daha üstün hissettim.

"Şaşırmış görünüyorsunuz."

"Evet," dedi ağır ağır. "Ondan hiç şüphelenmemiştim." Birden bana dönerek, "Ya siz? Siz şüphelendiniz mi? Sanırım onu daha si-ze saldırdığı anda tanımışsınızdır," dedi.

"Hayır. Tanımadım. Ama ben şaşırmadım."

Bana şüpheyle baktı.

"Bu işlere neden karıştığınızı merak ediyorum. Ne bildiğinizi de..."

Gülümsedim.

"Oldukça bilgim var... şey... Bay Lucas," dedim.

Kolumu yakaladı. Farkında olmadan öylesine sıkımişti ki inledim.

"Bu ismi de nereden çıkardınız?" diye sordu.

En tatlı sesimle, "Sizin isminiz değil mi?" diye sordum. "Yoksa 'Kahverengi Elbiseli Adam' diye çağırılmak daha mı çok hoşunuza giderdi?"

Bu onu mahvetti. Kolumu bırakarak birkaç adım geriledi.

Derin bir soluk aldıktan sonra, "Siz genç bir kız mısınız, yoksa bir büyücü mü?" diye sordu.

"Yalnızca bir dost," dedim ona doğru bir adım atarak. "Size bir kez yardım etmeyi önermiştim. Şimdi yine öneriyorum. Kabul edecek misiniz?"

Yanıtı gerilememe neden oldu.

"Hayır! Ne seninle, ne de başka bir kadınla hiç işim olmaz. Cehenneme kadar yolun var."

Yine sinirlerim bozulmaya başlamıştı.

“Belki de,” dedim. “Ne derece benim avucumda olduğunuzun farkında bile değilsiniz? Kaptana söyleyeceğim tek bir sözcük...”

“Umrumda değil...” diye bağırdı. Sonra çevik bir hareketle yanına geldi. “Mademki gerçekleri konuşuyoruz, şu anda asıl benim avucumda olan sizsiniz sayın bayan! Benim gücümü hissetmiyor musunuz? İşte böyle boğazınızı sıkabilirim.” Söylediğini yaptı. İki elini gırtlığına sarmış ve hafifçe sıkıyordu. “İşte böyle... şurada bilinçsiz yatan dostumuz gibi, ama başarı sağlayarak yaşamınıza son vermek. Ve sonra da cesedinizi de köpekbalıklarına atmak. Ne dersiniz?”

Hiçbir şey söylemedim. Yalnızca güldüm. Yine de tehlikenin farkındaydım. O anda benden nefret etti. Ama tehlikeyi ve onun ellerinin boğazımdaki temasını seviyordum. O anı yaşamımın hiçbir anı ile değişmezdim.

Hafifçe sırtarak beni bıraktı.

“Adınız neydi sizin?” diye sordu.

“Anne Beddingfeld.”

“Siz hiçbir şeyden korkmaz mısınız Anne Beddingfeld?”

Soğukkanlılıkla gülümseyerek, “Ah tabii korkarım,” dedim. “Eşekarlılarından, dedikoducu kadınlardan, çok genç erkeklerden, hamamböceklerinden ve ukala tezgâhtarlardan.”

Yine kısa ve kısık bir kahkaha attı. Sonra baygın Pagett’i ayak kabısının ucu ile itti.

“Bu herifi ne yapacağız? Denize mi atacağız?”

Aynı soğukkanlılıkla, “Nasıl isterseniz,” dedim.

“Sizin soğukkanlılığınızı, içtenliğinizi ve kana susamış içgüdülerinizi takdir ediyorum Miss Beddingfeld,” dedi. “Ama onu burada bıraksak daha iyi olur. Ciddi bir yarası yok.”

Tatlı bir sesle, “İkinci bir cinayetten mi çekiniyorsunuz,” diye sordum.

Çok şaşırmıştı.

“İkinci bir cinayet mi?”

“Marlow’daki kadın,” diyerek etkisini görmeye çalıştım.

O anda suratı asıldı. Varlığını unutmuş gibiydi.

“Onu öldürebilirdim,” dedi. “Bazen onu gerçekten öldürmek istediğimi düşünüyorum...”

Tüm bedenim ölen kadına karşı vahşi bir nefret duygusuyla sarsıldı. Eğer o anda orada olsaydı onu ben öldürecektim... Böyle düşündüğüne göre bir zamanlar ona âşık... evet âşık... âşık.

Kendimi toplayarak sakın bir sesle, “Galiba söylenilmesi gereken her şeyi söyledik,” dedim. “İyi geceler hariç.”

“İyi geceler ve elveda Miss Beddingfeld.”

“*Au revoir*, Bay Lucas.”

Bunu duyunca yine irkildi. Yanıma sokuldu.

“Niye öyle söylüyorsunuz? Neden *au revoir* dediniz?”

“Çünkü tekrar görüşeceğimize inanıyorum.”

“Eğer elimde olursa görüşmeyeceğiz,” dedi.

Sesinin tonu yumuşak olduğu için alınmadım. Aksine kendimi tebrik ettim. Aptal değildim.

“Yine de,” diye ısrar ettim. “Görüşeceğimizi sanıyorum.”

“Neden?”

Başımı salladım. Duygularımı ifade edecek uygun sözcükleri bulamıyordum.

Birden hırsıyla, “Ben sizi asla bir daha görmek istemiyorum,” dedi.

Bu gerçekten çok büyük bir kabalıktı, ama ben yalnızca hafifçe gülerek karanlığa karıştım.

Arkamdan geldiğini, sonra durduğunu ve bir sözcük fısıldadığını duydum.

Sanırım, “Cadı,” demişti.

BÖLÜM 17

(Sir Eustace Pedler'in anılarından)

Mount Nelson Oteli, Cape Town, Güney Afrika

Kilmorden'dan ayrılmak benim açımdan gerçekten rahatlatıcı oldu. Gemide olduğum sürece etrafımın bir entrika ağıyla çevrilmiş olduğunun farkındaydım. Üstelik Guy Pagett de son gece sarhoşlar arasında çıkan bir kavgaya karıştı. Tabii bunu inkâr ediyordu, ama durum apaçık ortadaydı. Eğer bir adam karşınıza kafasında kocaman bir şiş ve gözünün üzerinde gökkuşağının taşıdığı bütün renkleri ihtiva eden bir çürük ile gelse siz ne düşünürdünüz?

Elbette Pagett bu olanlar hakkında da gizemli bir tavır takındı. Anlattıklarından bu mor gözlerin beni korumak için olduğu gibi bir sonuç ortaya çıkıyordu. Anlattığı öykü öylesine tutarsız ve biçimsizdi ki ne bir şey diyebildim, ne de bir anlam verebildim.

Söylediğine göre şüpheli davranışları olan biri dikkatini çekmiş. Bu Pagett'nin ifadesi. Tabii olayı hemen bir Alman casusluğuna bağladı. Şüpheli derken neyi kastettiğinin kendisi de farkında değildi. Bunu ona da söyledim.

“Gece yarısından sonra güvertede sanki bir kaçak gibi tuhaf bir şekilde dolaşıyordu, Bay Eustace.”

“İyi de senin orada ne işin vardı? Neden normal bir vatandaş gibi yatağında uyumuyordun?” diye sordum.

“Sizin telgraflarınızla ilgileniyordum, Sir Eustace. Ayrıca anılarınızı daktilo ediyordum.”

“Yani?”

“Yatmadan önce etrafa bir göz atmak istedim. Adam kamaranızın bulunduğu koridordan çıkıyordu. Adamın hali tavrı şüphemi uyandırdı. Bir terslik olduğunu hissettim. Merdivenlerden salona çıktı. Ben de onu izledim.”

“Sevgili Pagett,” dedim. “Uykusu kaçan birinin gecenin bir yarısında güverteye çıkmasında şüphelenilecek ne olabilir ki? Gemilerde birçok insan güvertede uyur. Çok rahat bir şeydir. Birçok kez ben de bunu yapmayı düşünmüştüm. Çımacılar saat beşte güverteyi yıkarken uyuyanları da ıslatmasalar, asıl sorun bu.” Hafifçe ürperdim.

“Her neyse,” diye ekledim. “Adamı zaten uykusuzluk çekerken bir de rahatsız ettiysen seni bu hale getirmesi nedense beni hiç şaşırtmadı.”

Pagett sabırlı görünüyordu.

“Eğer öykümü bitirmeme izin verirseniz Sir Eustace,” dedi.

“Bu adamın orada hiçbir işi olmamasına rağmen sizin kamaranızın etrafında sinsi sinsi dolaştığından, etrafı kolaçan ettiğinden eminim. Aşağıdaki koridorda yalnızca iki kamara var, biri sizin biri de Albay Race’in.”

“Race,” dedim dikkatlice puromu yakarken. “Senin yardımın olmadan da kendini koruyabilir, Pagett.” Sonra ekledim tabii ben de.”

Pagett yanıma yaklaşarak derin bir soluk aldı. Bir sır açıklamadan önce hep böyle yapardı.

Kahverengi Elbiseli Adam

"Bakın Sir Eustace... sandım ki... şimdi ise eminim... o adam Rayburn' dü."

"Rayburn mü?"

"Evet, Sir Eustace."

Başımı salladım.

"Rayburn gece yarısından sonra beni uyandırmaya kalkışmayacak kadar akli başında bir adamdır."

"Haklısınız Sir Eustace. Anladığıma göre görüşmek istediği Albay Race'di. Emir üzerine gizli bir buluşma!"

Biraz geri çekilerek, "Tıslayıp durma Pagett," dedim. "Hem soluk alışını da kontrol et. Bu düşüncen çok saçma. Neden gecenin yarısında gizlice buluşmak istesinler ki? Eğer birbirlerine söyleyecekleri bir şey varsa yemekten sonra çay içerken dikkat çekmeden konuşabilirlerdi."

Pagett'nin tatmin olmadığını görüyordum.

Israrla, "Dün gece bir şeyler dönüyordu, Sir Eustace," diye belirtti. "Yoksa Rayburn, bana niye öyle şiddetle vursun ki?"

"Vuranın Rayburn olduğundan emin misin?"

Pagett bundan kesinlikle emindi. Zaten tüm öyküde kararsız olmadığı tek nokta da buydu.

"Bütün bu olanlarda bir tuhaflık var," diye ekledi. "Öncelikle Rayburn nerede?"

Gerçekten de karaya çıktığımızdan beri onu hiç görmemiştik. Otele bizimle gelmedi. Ama ne olursa olsun onun Pagett'den çekindiğini kabul edemem. Aslına bakılırsa canımı çok sıkıyordu. Sekreterlerimden biri ortadan yok olmuştu, diğeri ise nakavt olmuş bir boksörden farksızdı. Onu bu haliyle yanımda do-laştıramazdım. Aksi halde tüm Cape Town'a alay konusu olur-dum. Bugün akşamüzeri Milray' in bilet doux' unu() yerine tes-*

(*) Resmi belge.

lim etmek üzere randevum vardı, ama bu durumuyla Pagett'i yanımda götüremezdim. Ona da korumasına lanet olsun!

Benim de sinirlerim bozuk. Berbat tiplerle berbat bir kahvaltı etmek durumunda kaldım. Şişman Hollandalı bir garson kız, kokmuş bir balık getirmek için beni yarım saat bekletti. Üstelik limana girdiğimiz için saat beşte kalkmak ve karantina var mı, yok mu diye kontrole gelen doktorun çirkin suratını görmek, bir de üstüne ellerimi başımın üstünde tutmak zorunda kalkmak beni çok yordu.

Daha sonra

Çok ciddi bir şey oldu. Tam randevu saatinde başkanla buluştum ve Milray'ın verdiği mühürlü zarfı teslim ettim. Nasıl olduğunu bilmiyorum, ama zarfın içinden evrak yerine boş bir kâğıt çıktı. Dıştan ise zarf kesinlikle dokunulmamış görünüyordu.

Başımın büyük ölçüde dertte olduğu kesindi. Neden sanki o bunak Milray'e kanıp bu işe bulaşmışım ki?

Pagett tam anlamıyla karşısındakini teselli etmeye çalışırken ezen tiplerdendir. Onun böyle durumlarda bir yandan beni teselli etmeye çalışırken bir yandan da takındığı bilgiç tavırları, içten içe duyduğu zafer sevinci beni deli ediyor. Tabii bu karışıklıktan yararlanarak kasayı benim üzerime bırakmayı da başardı. Eğer dikkatli olmazsa bir dahaki sefere bulunacağı cenaze merasimi kendisinin ki olacak.

Her neyse sonuçta onu dinlemek zorunda kaldım.

"Belki de Sir Eustace, Rayburn, Bay Milray ile konuşmanızı duymuştur. Anımsıyor musunuz, size Bay Milray'den yazılı bir belge getirmemişti? Rayburn'ü yalnızca kendi ifadesine dayanarak kabul ettiniz."

Kahverengi Elbiseli Adam

“Yani sence Rayburn hain mi?”

Pagett öyle olduğunu düşünüyordu. Gözündeki morluğun bu düşüncesinde ne kadar payı olduğunu hiç bilemiyorum. Rayburn’ün aleyhine konuştu da konuştu. Ama Rayburn’ün görüşü bende hiç bu izlenimi yaratmıyordu. Bu konuda bir şey yapmak niyetinde değildim. Eğer bir insan aptal yerine konduğuna kabullendiyse bunun açığa çıkmasını istememesi kadar doğal bir şey olamaz.

Ancak başına gelenlere rağmen enerjisinden hiçbir şey kaybetmeyen Pagett bu konuda her türden etkin önlemi almakta kararlıydı. Tabii kendi yöntemleriyle. Durumu polise açıkladı, sayısız telgraf çekti, harekete geçirdiği bir sürü İngiliz ve Hollandalı devlet memurunun masrafı benden dilediklerince viski soda içmelerini sağladı.

O gece Milray’ın yanıtını aldık. Ortadan kaybolan son sekreterimden haberi yoktu! Bu olayın bütünü içinde rahatlatan belki de tek bir noktaydı.

Yine de Pagett’e, “Seni zehirlememişlerdi,” dedim. “Yalnızca karnın ağrımıştı.”

İrkildiğini gördüm. Zafer benimdi.

Daha sonra

Pagett formundaydı. Kafası zehir gibi çalışıyordu. Şimdi de Rayburn’ün, “Kahverengi Elbiseli Adam” olduğuna taktı. Galiba haklı da. Zaten genelde hep o haklı çıkar. Ama durum giderek daha da sıkıcı bir hal alıyor. Ne kadar çabuk Rodez-ya’ya gidersem o kadar iyi olacak. Pagett’e benimle birlikte gelmemesini söyledim.

“Bak sevgili dostum, durum şu,” dedim. “Sen burada görev başında kalmalısın. Her an Rayburn’ü teşhis etmen gerekebilir.

Benim İngiliz Parlamentosu' nun bir üyesi olarak saygınlığımı gözetmem gerekiyor. Yanımda sarhoşların kavgasına karıştığı açıkça anlaşılan, gözü morarmış bir sekreter taşıyamam."

Pagett yüzünü buruşturdu. Öylesine ciddi ve kuralcı bir adamdı ki yüzünün halinden dolayı üzüldüğü, çile çekiyordu.

"Peki, ama yazışmalarınızı, iletişiminizi ve konuşmalarınızın metinlerini nasıl idare edeceksiniz, Sir Eustace?"

Kayıtsızca, "Kendim becerebilirim," dedim.

Pagett, "Özel vagonunuz yarın, yani çarşamba sabahı on bir trenine takılmış olacak," diye ekledi. "Gerekli tüm hazırlıkları yaptım efendim. Bayan Blair beraberinde hizmetçi getirecek mi?"

"Bayan Blair mi?" diye bağırdım.

"Evet, bana kendisini vagonunuza davet ettiğinizi söyledi."

Evet, gerçekten de yapmıştım bunu. Kıyafet balosu gecesini. Hatta gelmesi için ısrar bile etmiştim. Ama kabul edeceğini sanmıyordum. Bayan Blair çok hoş bir bayan, ama Rodez-ya'ya gidip dönene kadar, tüm yol boyunca onun varlığına dayanabilir miyim, işte onu hiç bilemiyordum. Kadınlar sürekli ilgi beklerler. Bazen de her işe burunlarını sokar, insanın kafasını karıştırırlar.

Sinirlenerek, "Başka birini de davet etmiş miyim?" diye sordum. Bütün bunları bir an zevke kapılıp yapmıştım.

"Bayan Blair, Albay Race'i de davet ettiğinizi söylüyor."

"Eğer Race'i de davet ettiysem herhalde iyice sarhoştum. Hatta zilzurna sarhoş olmalıyım. Beni dinlersen Pagett, gözündeki morluk da sana bir ders olsun, asla böyle bir duruma düşme."

"Sizin de bildiğiniz gibi ben içki içmem, Sir Eustace."

"Sizin açınızdan büyük bir avantaj, iyi ki böyle bir zayıflığınız yok Pagett! Neyse daha başka birini davet etmemişim değil mi, Pagett?"

“Hayır, Sir Eustace.”

Rahatlayarak içimi çektim.

“Miss Beddingfeld de var,” dedim. “Bildiğim kadarıyla o da kemik bulmak için Rodezya’ya gitmek istiyordu. Onu bu yolculuk için geçici sekreter olarak yanıma alabilirim. Bana söylediğine göre daktilo kullanmayı biliyor.”

Pagett’ nin bu fikri şiddetle reddetmesine çok şaşırdım. Anne Beddingfeld’den hiç hoşlanmıyor. Gözünün şiştiği gecedan beri ne zaman bu kızıdan bahsedilse tuhaf tepkiler veriyor. Pagett giderek daha gizemli bir hal alıyor.

Yalnızca onu kızdırmak için bile kıza sekreterlik teklif edeceğim. Üstelik kızın daha önce de dediğim gibi çok güzel bacakları var.

BÖLÜM 18

(Anne'in öyküsünün devamı)

Yaşadığım sürece Table Dağı'nın manzarasını unutmayacağım. Erkenden kalkıp yukarı çıktım. Doğruca filika güvertesine gittim. İğrenç bir saldırıya uğradığıma inanıyordum, ama yine de yalnızlığın neden olabileceği riskleri göze almaya kararlıyım. Table Koyu'na henüz giriyorduk. Yumuşacık, pamuk pamuk bulutlar Table Dağı'nın zirvelerinden yamaçlara doğru süzülüyor, henüz uyumakta olan denizin üstünü kaplıyorlardı. Doğmakta olan güneşin ışıkları bulutları altın sarısı bir renge boyuyor, sabaha gizemli bir hava kazandırıyordu. Şehir sabah güneşinin sisli havası altında uyuyordu.

Bunca güzellik karşısında bir an soluğumu tuttum ve insan nasıl bazen olağanüstü güzellikte bir şeyle karşılaştığında içi burkular, tuhaf özlem dolu bir elem hisse derse işte öyle bir duygu içine girdim. Böyle şeyleri ifade etmeyi pek beceremem, ama bir an için bile olsa Little Hampsley'den ayrıldığımdan beri aradığım şeyi bulmuştum. Yeni bir şey, şimdiye kadar düşlerimde bile görmediğim yeni bir heyecan ve susadığım, açlığını çektiğim romantizm.

Kilmorden sessiz sessiz -ya da belki bana öyle geldi- limana doğru süzüldü. Her şey bir düşt en farksızdı. Bütün düş görenler gibi bu

düşün sona ermesini istemiyordum. Biz zavallı insanlar bulduğumuz hiçbir şeyi elimizden kaçırmak istemeyiz.

“İşte Güney Afrika bu,” diyordum kendi kendime. “Güney Afrika. Güney Afrika. Dünyayı görüyorsun. İşte dünya bu. Karşında! Düşünsene Anne Beddingfeld, dünyayı görüyorsun! Dünya karşında!”

Güvertede kendimi yalnız zannediyordum, ama bakınca birinin daha tırabzana yaslanmış şehrin güzelliklerini seyrettiğini gördüm. Daha başını çevirmeden onu tanıdım. Şimdi sabahın sakin romantik atmosferinde dün gece yaşananlar bana gerçekdışıymış gibi geliyordu. Benim için ne düşünmüştü acaba? Söylediklerimi anımsayınca kendimi bir garip hissettim. O dediklerimi kastetmemiştim yoksa gerçekten kastetmiş miydim?

Başımı diğer tarafa çevirerek dikkatle Table Dağı’na baktım. Eğer Rayburn buraya yalnız kalabilmek için geldiyse varlığını belli ederek onu rahatsız etmemeliydim.

Ancak biraz sonra arkamdan yaklaşan hafif bir ayak sesi ve ardından onun içten, doğal sesini duydum.

“Miss Beddingfeld.”

“Evet?”

Döndüm.

“Sizden özür dilemek istiyorum. Dün gece çok kaba davrandım.” Aceleyle, “Dün... dün tuhaf bir geceydi,” dedim.

Pek uygun bir yanıt değildi, ama o anda başka bir şey gelmemişti aklıma.

“Beni affedecek misiniz?”

Tek bir kelime bile söylemeden elimi uzattım. Tuttu.

“Bir şey daha söylemek istiyorum.” Ciddileşmişti. “Belki farkında değilsiniz, ama çok tehlikeli bir işe karışmış bulunuyorsunuz, Miss Beddingfeld.”

“Bunu ben de biliyorum,” diye yanıtladım.

“Hayır, bilmiyorsunuz. Biliyor olamazsınız. Sizi uyarmak istiyorum. Bırakın bu işin peşini. Sizi hiç ilgilendirmiyor bu olanlar. Merakınızın sizi başkalarının işine karışmaya yöneltmesine engel olun. Hayır, lütfen yine kızmayın. Kendimden bahsetmiyorum. Nelerle karşılaşabileceğinizi hiç bilmiyorsunuz... bu adamları hiçbir şey durduramaz. Son derece acımasızlardır. Şimdi bile tehlikesiniz... dün geceyi anımsayın. Sizin bir şeyler bildiğinizi düşünüyorlar. Tek şansınız onlara yanıldıklarını, bir şey bilmediğinizi göstermek. Çok ama çok dikkatli olun, her an tehlikelere karşı gözünüz açık olsun ve ola ki ellerine düşerseniz kendinizce akıllılık taslamayın. Yalnızca tüm gerçeği söyleyin, bu sizin tek şansınız olabilir.”

“Tüylerimi ürpertiyorsunuz, Bay Rayburn,” dedim. “Neden beni uyarmak zahmetinde bulunuyorsunuz ki?”

Önce yanıt vermedi, ama sonra kısık bir sesle, “Sizin için yapabileceğim tek şey bu. Ben sahile çıkınca güvendedim, ama tabii kaçabilirsem.”

“Ne?” diye bağırdım.

“Bakın, bu gemide, ‘Kahverengi Elbiseli Adam’ olduğumu sizden başka bilenlerin de olduğunu düşünüyorum.”

Heyecanla, “Eğer benim söylediğimden çekiniyorsanız...” diye söze girdim.

Tatlı bir gülümsemeyle beni susturdu.

“Sizden şüphelenmiyorum, Miss Beddingfeld. Eğer böyle bir şey söylediysem inanın yalan. Ama gemide baştan beri bunu bilen biri daha var. Eğer konuşursa... ben bittim demektir. Yine de konuşmayacağını sanarak kumar oynuyorum.”

“Neden?” diye sordum.

“Çünkü o öyle biri ki, kendi işini kendisi halletmek ister. Yalnız hareket eder. Hem polis beni yakalarsa onun işine yaramam. Belki de kurtulurum. Bir saat sonra anlaşılacak bu.”

Kahverengi Elbiseli Adam

Alaycı bir tavırla güldü, ama yüzündeki sert, endişeli ifadeyi görüyordum. Eğer kaderle kumar oynuyorsa iyi bir kumarbazdı. Kaybedince gülebiliyordu.

“Her neyse,” dedi. “Bir daha karşılaşacağımızı zannetmiyorum.”

“Hayır,” dedim yavaşça. “Hiç sanmıyorum.”

“Neyse... elveda,” dedi.

“Elveda,” dedim.

Bir an için elimi tuttu ve gözlerimin içine baktı, parlak bakışları benimkilerle çakıştı. Sonra birden arkasını dönüp uzaklaştı. Güvertede uzaklaşan ayak seslerini duyuyordum. Yankı yapıyordu. Bu sesi her zaman duyacakmışım gibi geldi bana. Ayak sesleri... yaşamımdan çıkıp giden ayak sesleri.

İtiraf etmeliyim ki bundan sonraki iki saat boyunca çok sıkıldım. Ancak bürokrasi gereği olan sıkıcı formaliteleri halledip iskele-ye çıktığımda rahat bir soluk alabildim. Hiçbir kısıtlama yapılmamıştı, ancak şimdi güzel bir gün olduğunu ve acıktığımı hissedebiliyordum. Suzanne’a katıldım. Nasıl olsa geceyi onunla otelde geçirecektim. Gemi ertesi sabaha kadar Elizabeth Limanı’na ve Durban’a gitmeyecekti. Bir taksiye binip doğruca Mount Nelson Oteli’ne gittik.

Her şey cennetten farksızdı. Güneş, hava, çiçekler! Little Hamps-ley’in ocak ayındaki halini -diz boyu çamurunu, aralıksız yağın yağmurunu- düşününce buradan çok hoşlanmıştım. Suzanne benim kadar heyecanlı değildi. Tabii o daha önce çok yolculuk yapmıştı. Üstelik o kahvaltı öncesi mutlu olabilen tiplerden değildi. Bu yüzden de büyük mavi çiçekli çit sarmaşığını görünce heyecanlanıp bağırduğım için beni ciddi şekilde küçümsedi.

Şimdi burada yeri gelmişken açıklamak isterim ki bu asla Güney Afrika öyküsü olmayacak. Ülkenin renklerini gerçekçi bir biçimde aktarmaya asla söz vermiyorum -hani bilirsiniz ya- her sayfada yarım düzine italik yazılmış sözcük olur filan. Yani doğa hakkın-

da uzun uzun tasvirler yapmayacağıma da söz veriyorum. İsterim, ama beceremem. Örneğin Okyanusya Adaları'ndan bahsedecek olursanız ister istemez *béche -de-mer*^(*) sözcüğüne değinirsiniz. *Béche-de-mer*'in ne olduğunu bilmiyorum, hiç bilmedim ve bileceğimi de sanmıyorum. Güney Afrika'dan bahsederken ise *stoep*'den bahsetmek şarttır. *Stoep* buradaki evleri çepeçevre saran oturulacak açık alana verilen ad. Dünyanın başka yerlerinde bu gibi yerlere teras, veranda -piazza ya da ha-ha- deniyor. Yine burada Papaya ile tanıştım. Papaya hakkında kitaplarda çok şey okumuştum. Daha buraya varmamla birlikte kahvaltıda önüme konulduğu için keşfetmem hiç uzun sürmedi. Önce bunun ham kavun olduğunu sandım. Hollandalı garson kız hemen yardımcı olarak üzerine limon sıkıp, şeker ekleyerek yememi önerdi. Çok hoşuma gitti. Sonra *hula-hula*^(**) ile tanıştım, yanılmıyorsam bu Hawaiili kızların dans ederken giydikleri saman etekler benzer bir şeydi. Hayır, yanılıyor olmalıyım, onun da *lava lava*. Bu tuhaf isimleri hep karıştırırım zaten.

Her neyse bütün bunlar İngiltere'nin soğuşundan sonra bana çok iyi gelmişti. İster istemez eğer *bacon-bacon*'la kahvaltı edilse ve sonra kitapların parasını ödemeye üzerinde bir *jumper-jumper*'la gidilse soğuk adamızdaki yaşantımızın belki biraz ısınacağını düşündüm.

Yemekten sonra Suzanne biraz keyifsizdi. İkimize yan yana iki oda vermişlerdi. Benim odam doğrudan Table Koyu'nun güzel manzarasını görüyordu. Ben manzarayı seyrederken Suzanne özel bir krem kutusunu arıyordu. Ancak kutuyu bulup uygulamaya başladıktan sonra beni dinleyebilecek hale geldi.

"Sir Eustace'ı gördün mü?" diye sordum. "Biz kahvaltı salonuna girerken o çıkıyordu. Şef garsona kendisine verilen balığın ne

(*) Denizhıyarı.

(**) İlahiler ve geleneksel müzik aletleri eşliğinde yapılan bir dans.

kadar kötü olduğu konusundaki düşüncelerini anlatıyordu. Ne kadar sert olduğunu ispat etmek için şeftaliyi yere attı, ama sanırım sandığı kadar sert değilmiş ki yarıldı.”

Suzanne güldü. “Sir Eustace da benim gibi erken kalkmaktan hoşlanmıyor. Neyse Anne, Bay Pagett’i gördün mü? Onunla koridorda karşılaştım. Gözü mosmor. Acaba yine ne yaptı?”

Kayıtsızca, “Yalnızca beni denize atmaya çalıştı,” dedim.

Yine bir sıfır öndeydim. Suzanne yüzünün diğer yarısını kremsiz bırakarak beni dinlemeye başladı.

“Gittikçe daha gizemli oluyor bu işler,” diye bağırdı. “Ben Sir Eustace ile ilgilenip sakın günler geçirirken senin Edward Chiches-ter’in peşinde gerçek macera yaşayacağını sanıyordum, ama şimdi durum değişti, bundan emin değilim. Umarım Pagett, beni de gecenin karanlığında trenden aşağı atmaya kalkmaz.”

“Senden şüphelendiğini sanmam Suzanne, ama dediğin olursa kocana telgraf çekerim.”

“Bak bu aklıma ne getirdi -bana telgrafı versene. Evet... Ne yazalım? ‘Çok gizemli bir olaya karıştım. Bana hemen bin sterlin yolla lütfen, Suzanne.’”

Kâğıdı alıp, “çok”, “bir” hatta sakıncası yoksa “lütfen” gibi bazı sözcükleri çıkartarak çok daha ucuza telgraf çekebileceğini söyledim. Ne var ki Suzanne para konusunda kesinlikle umursamazdı. Aksine iki sözcük daha ekledi. “Çok eğleniyorum.”

O gün Suzanne arkadaşlarıyla öğlen yemeği için sözleşmişti. Arkadaşları on bire doğru otele geldiler ve onu alıp yemeğe çıkardılar. Yalnız kalmıştım. Otelin lobisinde ve bahçesinde biraz dolaştıktan sonra otelden çıkıp tramvay hattını geçtim. Ağaçlarla gölgesindeki bir meydandan doğruca anacaddeye ulaştım. Burada güneşte dolaşarak etrafa bakınmak, çiçek ve meyve satan siyah derili satıcıları seyretmek hoşuma gitti. Bu arada son derece lezzetli dondurma sa-

tan bir yer de keşfettim. Sonuçta altı penny karşılığında koca bir sepet şeftali alarak otele doğru yürüdüm.

Otelde hayretimi ve sevincimi uyandıran bir not beni bekliyordu. Bu not müze müdüründen geliyordu. Profesör Beddingfeld'in kızının *Kilmorden* ile geldiğini gazeteden okumuş. Babamı tanır ve takdir edermiş. O gün çaya Muizenberg'deki villasına gidersem karısı da kendisi de çok mutlu olacaklarmış. Notta villa açıkça tarif ediliyordu.

Zavallı babamın hâlâ anımsanmasından ve takdir edilmesinden mutluluk duymuştum. Cape Town'dan ayrılmadan önce bana özel olarak müzenin gezdirilebileceğini öngörüyor, ama bunu istemiyordum. Bu birçok insan için büyük bir zevk olabilirdi, ama insan en iyi yemeği bile her gün, sabah öğlen akşam yese bıkar. İşte ben de o durumdaydım, müzelerden bıkmıştım artık.

En iyi şapkamı (Suzanne'ın bir kenara attığı) ve beyaz keten elbisemi giyerek öğlen yemeğinden hemen sonra yola çıktım. Hızlı trene binip yarım saat sonra Muizenberg'deydim. Hoş bir yolculuktu bu. Kıvrıla kıvrıla Table Dağı'nın yamaçlarından geçtik. Bazı çiçekler inanılmaz güzellikteydi. Coğrafya bilgim oldukça zayıf olduğu için Cape Town'un bir yarımadaının üzerine kurulmuş olduğunu bilmiyordum. Dolayısıyla dağın altından bir tünelle geçip tekrar deniz kıyısına çıkmamız beni çok şaşırttı. Burası herkesin denize girdiği güzel bir plajdı. Daha çay için çok erkendi. Bir kabin kiraladım ve sörf tahtası isteyip istemediğimi sorduklarında, "Evet, lütfen," dedim. Sörf bana oldukça kolay görünmüştü. Ama *değildi*. Bir kez denedim. Öfkeden tahtayı fırlatıp attım. Ama sonra yine de ilk fırsatta bir tahta daha almaya karar verdim. Yenilmeyecektim. Ve tamamen tesadüfen tahtanın üzerinde durmayı başardım ve mutluluktan adeta çıldırdım. Sörf böyle bir şey işte. Ya ciddi bir şekilde lanet ediyorsunuz ya da tuhaf bir şekilde kendinizle iftihar ediyorsunuz.

Kahverengi Elbiseli Adam

Ufak birkaç güçlükten sonra Medgee Villası'nı buldum. Tam olarak dağın yamacındaydı ve diğer villalardan ve evlerden oldukça uzaktaydı. Kapıyı çaldım. Kapı güler yüzlü küçük bir zenci çocuk tarafından açıldı.

“Bayan Raffini?” dedim.

Beni içeri aldı, bir koridordan geçirdi ve bir kapı açtı. Tam içeri girecektim ki bir an durakladım. Bu işte bir tuhaflık seziyordum. Eşikten içeri girmemle birlikte kapı arkamdan çarpılarak kapandı.

Odadaki adam masasının gerisindeki yerinden ayağa kalkarak, bana doğru geldi ve elini uzattı.

“Sizi burayı, bizi ziyaret etmeye kandırabildiğimiz için çok mutluyum Miss Beddingfeld,” dedi.

Uzun boyu, kızıl sakallarıyla Hollandalıya benziyordu. Bir müze müdürüyle uzaktan yakından ilgisi yoktu. O anda çok büyük bir aptallık yaptığımı anladım.

Düşmanların eline düşmüştüm.

BÖLÜM 19

Bu başıma gelen bana ister istemez “Pamela’nın Maceraları” III. Bölüm’ü anımsattı. Altı pennylik koltuklarda oturup iki pennylik sütlü çikolataları yiyip, aynı şeylerin benim de başıma gelmesinin özlemine duyduğum günleri anımsadım. Evet, işte olmuştu, hem de ne büyük bir şiddette! Ve bir şekilde hiç de hayal ettiğim gibi eğlendirici değildi. Film sahnesinde her şey kolay, nasıl olsa bir IV. Bölüm olduğunu biliyorsunuz. Gerçek yaşamda ise *Anne’in Maceraları*’nın herhangi bir bölümünün sonunda birden sonsuza dek bitmeyeceğinin hiçbir garantisi yoktu.

Evet, tuzağa düşmüştüm, zor durumdaydım. O sabah Rayburn’ün söyledikleri istemesem de aklıma geliyordu. Bana doğruyu söyle, demişti. Evet, bunu rahatlıkla yapabilirdim, ama bana yararı olacak mıydı? Birincisi öyküme inanacaklar mıydı? Bu çılgın serüvene naftalin kokan basit bir kâğıt parçası yüzünden karıştığım kim inanırdı ki? Bana bile inanılmaz geliyordu. O anda soğukkanlılık ve akliselikle kendimi iflah olmaz romantik bir aptal gibi hissettim ve Little Hampsley’in huzurlu sıkıcılığında olmak isterdim.

Bütün bunlar çok kısa bir zaman diliminde, hatta size anlattığımdan da kısa bir sürede aklımdan geçti. İlk hamlem geriye doğru bir adım atarak kapının tokmağını yoklamak oldu. Beni tutsak alan adam bu hareketimi sırtarak izledi.

Kahverengi Elbiseli Adam

Espri yaparcasına, “Buradasınız ve burada kalacaksınız,” dedi.

Elimden geldiğince aptal görünmeye çalışarak, “Ben buraya Cape Town müze müdürünün davetlisi olarak geldim,” dedim. “Eğer bir yanlışlık yaptımsa...”

“Yanlışlık mı? Oh evet hem de büyük bir yanlışlık yaptınız.”

“Beni engellemeye ne hakkınız var? Polise haber vereceğim...”

“Hav hav hav,” dedi. “Aynı küçük bir köpek gibi.” Adam gü-lüyordu.

Bir sandalyeye oturdum.

Soğukkanlılıkla, “Anladığım kadarıyla tehlikeli bir akıl hasta-sısınız,” dedim.

“Öyle mi?”

“Şunu açıkça belirtmek isterim ki arkadaşlarım nerede oldu-ğumu biliyorlar ve eğer akşama kadar dönmezsem buraya gelip be-ni ararlar. Anlıyorsunuz, değil mi?”

“Demek biliyorlar? Hangi arkadaşlarınız?”

Hızla bu konudaki iyi dileklerimi irdeledim. Sir Eustace’dan mı bahsetmeliydim? Tanınmış bir adamdı ve isminden bahsetmem işe yarayabilirdi. Eğer Pagett ile ilişkileri varsa yalan söylediğimi an-larlardı. Sir Eustace’dan bahsetme riskine girmemem daha doğru olacaktı.

“Örneğin Bayan Blair,” dedim. “Beraber kaldığım arkadaşım.”

Adam, “Hiç sanmam,” diyerek portakal renkli kafasını salladı. “Onu bu sabah on birden beri görmediniz. Sizi buraya davet eden notumuzu ise öğlene aldınız.”

Bu söyledikleri, hareketlerimin ne kadar iyi takip edilmiş ol-duğunu gösteriyordu. Ama dövüşmeden de yenilmeyecektim.

“Çok akıllısınız,” dedim. “Sanırım şu olağanüstü kullanışlı bir buluş olan telefonu duymuşsunuzdur? Yemekten sonra dinlenirken Bayan Blair beni, odamdan telefonla aradı. Ona bugün nereye gide-ceğimi söyledim.”

Yüzünün asılmasını mutlulukla izledim. Demek oluyordu ki Suzanne'ın bana telefon edebileceği gibi bir olasılığı hiç düşünmemişti. Keşke gerçekten de etmiş olsaydı!

Haşın bir tavırla, "Yeter," diye bağırarak ayağa kalktı.

"Beni ne yapacaksınız?" Halen sakın görünmeyi başarıyordum.

"Eğer arkadaşlarınız gelirse zararınızın dokunamayacağı bir yere koyacağız," dedi.

Bir an kanım dondu, ama sonra söyledikleriyle rahatladım.

"Yarın bazı sorularımıza yanıt vereceksiniz. Sonra sizi ne yapacağımızı düşüneceğiz. Şunu da bilin ki küçük hanım ufak bir aptalı konuşturacak çok yollarımız var."

Hiç yüreklendirici değildi, ama hiç değilse soluklanma zamanım vardı. Yarına kadar! Bu adam daha büyük birinin emirlerini yerine getiren maşaydı. Acaba bu şef Pagett olabilir miydi?

Adamın çağırması üzerine iki siyahi gelip beni yukarı çıkardılar. Tüm karşı koymama ve çırpınmama rağmen ağzımı tıkadılar, ellerimi ve ayaklarımı bağladılar. Beni koydukları yer tavan arasında bir odaydı. Ortalık toz içindeydi, burada yaşanmadığı anlaşıyordu. Hollandalı alaycı bir şekilde reverans yaptıktan sonra arkasını döndü ve gülerek kapıyı üzerime kapattı.

Çaresizlik içindeydim. Ne kadar çırpınırsam çırpınayım ellerimi ve ayaklarımı biraz olsun gevşetemediğim gibi ağzımdaki tıkaç da bağımama engel oluyordu. Ola ki eve biri gelse bile dikkatini çekme şansım hiç yoktu. Aşağıda bir kapının kapandığını duydum. Herhalde Hollandalı gidiyordu.

Bir şey yapamamak beni çıldırtıyordu. Yeniden bağlarımı zorladım, ama düğümler dayanıyordu. Sonunda vazgeçtim ya bayıldım ya da uyudum. Uyandığımda her yerim ağrıyordu. Karanlıktı, gecenin iyice ilerlemiş olduğunu düşündüm, çünkü ay gökte iyice yükselmişti ve bulutların arasından parlıyordu. Ağzımdaki tıkaç nefes almamı güçleştiriyordu. Ağrılarım ise dayanılacak gibi değildi.

Kahverengi Elbiseli Adam

Tam o anda köşede, yerde kırık bir cam parçası gözüme ilişti. Ay ışığı üzerine düşüyordu o yüzden parıltısı dikkatimi çekmişti. Ona bakarken aklıma bir şey geldi.

Kollarımı ve ayaklarımı kullanamazdım, ama yuvarlanabilirdim. Yavaşça ve acemice yuvarlanmaya başladım. Kolay değildi. Çok acı vermesinin dışında ellerim bağlı olduğu için yüzümü de koryamıyordum. Belirli bir yönde kalmak ise çok zordu.

İstedğim yer dışında her yöne yuvarlanıp duruyordum. Neyse ki sonuçta amacıma ulaştım. Camın ucunu, bağlı ellerimde hissettim.

Sonrası da hiç kolay olmadı. Camı istediğim pozisyona getirmek epeyce zamanımı aldı. Sonunda aşağı yukarı hareket ettirerek ipi kesmemi sağlayacak şekilde duvarla bağlarım arasına dik sıkıştırırmayı başarmıştım. Kendimi kötü hissetmemi sağlayan uzun bir işlemdi, neredeyse umudumu yitiriyordum, ama sonuçta bileklerimi bağlayan ipi kesmeyi başardım. Sonrası zaman meselesiydi. Öncelikle ellerimi kurtardım. Ağzımdaki tıkaçı çıkarıp derin derin soluk aldım. Bu benim için çok önemliydi.

Kısa bir süre sonra son düğümü de çözmüştüm, ama hemen ayağa kalkamadım. Neyse sonuçta ayağa kalkmayı başardım, bacaklarımı ve kollarımı sallayarak kan dolaşımımın normale dönmesini sağladım. O anda her şeyden çok yiyecek bir şeyler bulmak istiyordum.

Gücümü yeniden kazandığımdan emin olmak için biraz daha bekledim. Sonra yavaşça kapıyı yokladım. Umduğum gibi kilitli değildi yalnızca mandallanmıştı. Yavaşça mandalı açtım ve dışarı süzıldüm.

Her yer sessizdi. Pencereden giren ay ışığı bana tozlu, halısız merdivenleri işaret ediyordu. Yavaşça merdivenlerden indim. Yine ses yoktu, ama aşağıya indiğimde merdiven sahanlığında mırıldanmalar duydum. Olduğum yerde bir süre kıpırdamadan bekledim. Duvardaki saat gece yarısının geçtiğini gösteriyordu.

Aşağı inmenin tehlikeli olduğunu düşündüğüm halde merakıma yenik düştüm. Kendime birtakım önlemler alarak yavaşça son basamağa kadar indim ve kare biçimindeki hole ulaştım. Etrafa baktığımda bir an soluğum kesildi. Antrenin kapısında zenci bir çocuk oturuyordu. Beni görmemişti, sonradan soluk alışından derin bir uykuda olduğunu anladım.

Geri mi dönmeliydim yoksa devam mı etmeliydim? Sesler, beni buraya getirdiklerinde koydukları odadan geliyordu. Seslerin biri Hollandalıya aitti, ama diğeri kulağıma yabancı gelmemesine rağmen o anda tanıyamadım.

Sonunda konuşmanın duyabileceğim kadarını dinlemem gerektiğine karar verdim. Zenci oğlanın uyanma riskini göze almalıydım. Sessizce holü geçip çalışma odasının kapısına diz çöktüm ve kulağımı kapıya dayadım. Önce bir iki dakika ne konuştuklarını anlamadım.

Gerçi sesler yeterince yüksekti, ama dediklerini seçemiyordum.

Sonra gözümü anahtar deliğine dayadım. Tahmin ettiğim gibi adamlardan biri Hollandalıydı. Diğeriye görüş alanımın dışındaydı.

Birdenbire bir içki almak için ayağa kalktı. Sırtı dönüktü, ama onu tanımıştım.

Bay Chichester!

Şimdi konuşulanları daha net duyabiliyordum.

“Ne olursa olsun tehlikeli bu iş. Ya arkadaşları gelirse?”

Konuşan Hollandalıydı. Chichester yanıt verdi. Ses tonundaki o ulvi tonlama kaybolmuştu. Sanırım sesini bu yüzden tanıyamadım.

“Blöf,” dedi. “Nerede olduğunu bilmiyorlardır.”

“Çok kesin konuştu ama.”

“Eminim. Konuyu inceledim, korkacak bir şey yok. Hem bu ‘Albay’ın emri. Sanırım onun emirlerine karşı gelmek istemezsin.”

Hollandalı kendi dilinde bir şeyler homurdandı. Bence basitçe küfretmişti.

“Peki, ama niye kafasından vurmuyoruz?” dedi. “Çok kolay olur bu. Tekne de hazır. Götürür denize atarız.”

Chichester, “Evet,” diye homurdandı. “Bana kalsa ben öyle yapardım. Kız çok fazla şey biliyor, bu kesin. Ama Albay bir işte tek tabanca olmak ister, bunu biliyorsun. Kendi işini kendi görmek ister. Hem bu kızın ne bildiğini öğrenmek istiyorum.”

Bilgi sözcüğünden önce bir an duraklamıştı. Bu Hollandalının da dikkatinden kaçmadı.

“Bilgi mi?”

“Öyle bir şey.”

Kendi kendime, “Elmaslar,” dedim.

“Şimdi,” dedi Chichester. “Listeyi ver bana.”

Uzun bir süre için konuşmaları benim açımdan tamamen anlamsızdı. Büyük miktarlarda sebzelerden bahsediyorlardı. Tarihlerden, fiyatlardan, bilmediğim bir sürü yerden filan bahsettiler. Bu sayım ve hesaplamalardan hiçbir şey anlamadım. Bir süre sonra Chichester, “İyi,” dedi. “Bunları Albay’a göstermek üzere alıyorum.” O anda çıkan sestten sandalyesini geriye çektiğini hissettim.

“Ne zaman gideceksin?”

“Yarın sabah saat onda.”

“Gitmeden önce kızı görmek istiyor musun?”

“Hayır. Albay gelene kadar onu kimsenin görmemesine ilişkin kesin talimat var. Kız iyi değil mi?”

“Akşam yemek için içeri girdiğimde baktım. Galiba uyuyordu. Yemek işi ne olacak?”

“Biraz acıkmanın hiç zararı olmaz. Albay yarın gelecek. Eğer aç olursa sorulara daha iyi cevap verir. O zamana kadar yanına kimse girmesin. İyice bağladınız, değil mi?”

Hollandalı güldü.

“Ne sanıyorsun?”

İkisi de güldüler. Ben de içimden onlara güldüm. Gelen seslerden odadan çıkmaya hazırlandıklarını anladığım için hızla geri çekildim. Tam zamanında harekete geçmiştim. Merdivenin başına geldiğimde odanın kapısının açıldığını duydum. Aynı anda zenci de esneyerek kımıldadı. Holün kapısına doğru bir hamle yapmam düşünülemezdi bile. Yeniden tavan arasına, hapishaneme dönerek iplerimi bağladım ve yere uzandım. Gelip beni görmek isteyebilirlerdi.

Ama gelmediler. Bir saat sonra yeniden aşağıya indim, kapıdaki zenci uyanmış bir şarkı mırıldanıyordu. Evden dışarı çıkmak istiyordum, ama bu işi nasıl yapacağımı bilemiyordum.

Sonunda yeniden tavan arasına dönmeye mecbur oldum. Zenci uşak gece nöbeti tutuyordu. Sabahın erken saatlerine kadar olduğum yerde sabırla bekledim. Adamlar kahvaltı yapıyordu çünkü sesleri yukarı kata kadar geliyordu. Sinirlerim iyice gerilmeye başlamıştı. Bu evden nasıl çıkacaktım?

Sakinleşmeye çalıştım. Aceleyle verilmiş bir karar, ani bir hareket her şeyi berbat edebilirdi. Kahvaltıdan sonra gelen seslerden Chichester’in gittiğini anladım. Yanılmıyorsam Hollandalı da ona eşlik etmişti.

Soluğum kesilerek dinledim. Masa toplanıyor, evin işleri yapılıyordu. Nihayet sesler kesildi. Yeniden odadan çıkarak yavaşça aşağıya indim. Hol boştu. Hızla holü geçtim, kapıyı açtım ve bir süre sonra dışarıda gün ışığındaydım. Sonra da koşarak tepeden aşağı inmeye başladım.

Aşağı inerek yavaş yavaş yürüdüm. Herkesin bana bakması beni hiç şaşırtmıyordu. Tavan arasında o kadar çok yuvarlanmıştım ki herhalde yüzüm ve elbiselerim toz içindeydi. Sonunda bir garaj buldum ve içeri girdim.

Kahverengi Elbiseli Adam

“Bir kaza geçirdim,” dedim. “Beni Cape Town’a götürecek bir araba istiyorum. Durban’a giden gemiye yetişmeliyim.”

Fazla beklemem gerekmedi. On dakika sonra hızla Cape Town’a doğru ilerliyordum. Chichester’in gemide olup olmadığını öğrenmeliydim. Gemiye binip binmemek konusunda kararsızdım, ama sonuçta binmeye karar verdim. Chichester kendisini Muizenberg’teki villa-da gördüğümü bilmiyordu nasıl olsa. Eminim bana yeni tuzaklar hazırlayacaktı, ama bu kez hazırlıklıydım. Peşinde olduğum adam oydu, gizemli “Albay” adına elmasların peşindeki adam!

Yazık, çok yazık! Limana vardığımda, *Kilmorden Castle*, denize açılmıştı bile. Ve benim Chichester’in de gemide olup olmadığı konusunda bir fikrim bile yoktu.

BÖLÜM 20

Doğruca otele döndüm. Salonda tanıdığım kimse yoktu. Yukarı koşup Suzanne'ın kapısını tıklattım.

Odadan, "İçeri gel," diyen sesi duyuldu. Beni görünce hemen boynuma sarıldı.

"Anne tatlım, nerelerdeydin? Senin için çok endişelendim. Meraktan ölecektim. Ne yapıyordun?"

"Macera yaşıyordum," diye yanıtladım. "'Pamela'nın Maceraları' III. Bölüm."

Ona başıma gelenleri anlattım. Bitirdiğimde derin derin iç çekti.

"Niye böyle şeyler hep senin başına geliyor?" diye sızlandı. "Niye kimse beni yakalayıp elimi ayağımı bağlamıyor?"

"Eğer yapsalardı hiç hoşuna gitmezdi," dedim. "Doğruyu söylemek gerekirse macera beni eskisi kadar cezbetmiyor. Bu kadarını yaşamak yetti."

Suzanne tatmin olmamış görünüyordu. Bir iki saat ağzı tıkalı, eli ayağı bağlı kalsa onun da fikrinin tamamen değişeceğinden emindim. Suzanne heyecanı seviyordu, ama rahatsız olmaktan da nefret ediyordu.

"Şimdi ne yapacağız?" diye sordu.

"Bilmiyorum," dedim. "Sen tabii Pagett'i kollayabilmek için Rodezya'ya gideceksin..."

"Ya sen?"

Benim de düşündüğüm buydu zaten. Chichester'in *Kilmorden* ile buradan ayrılıp ayrılmadığını öğrenmem gerekiyor? Durban'a

gitme fikrini gerçekleştirmiş miydi? Muizenberg'teki villadan ayrı-
lış saati her iki soruyu da doğrulayan bir yanıt olabilirdi. Bu durum-
da ben de trenle Durban'a gidebilirdim. Herhalde gemiden evvel
orada olurdum. Diğer yandan kaçtığım ve de Durban'a doğru yola
çıktığım Chichester'e telgrafla haber verilebilirdi. Bunu yapacakla-
rından emindim. Bu durumda adam Port Elizabeth'te ya da East
London'da inerek kolayca izini kaybettirebilirdi.

“Durban'a giden trenleri öğrenmeliyiz,” dedim.

“Sabah çayı için henüz geç değil,” dedi Suzanne. “Haydi, gel
aşağıda içelim.”

Resepsiyon görevlisinden Durban treninin akşam 8.15'te hare-
ket ettiğini söylediler. O an için kararımı erteleyerek Suzanne ile
“on bir çayına” indim.

Suzanne, “Başka bir kıyafet giymiş olursa Chichester'ı tanıya-
bilir misin?” diye sordu.

Esefle başımı salladım.

“Kadın kılığına girdiğinde tanıyamamıştım, senin çizimin ol-
masa da asla o olduğunu düşünemezdim.”

Suzanne, “Bu adam profesyonel bir aktör, bundan eminim,”
dedi. “Kusursuz makyaj yapıyor. Gemiden donanmadan biri ya da
çok farklı bir kıyafetle de inse onu asla tanıyamazsın.”

“Çok iyimsersin,” diye alay ettim.

Tam o sırada Albay Race pencereden baktı ve içeri girerek ya-
nımıza geldi.

Suzanne, “Sir Eustace nerelerde?” diye sordu. “Bu gün onu hiç
göremedim.”

Albay Race'in yüzünde tuhaf bir ifade belirdi.

“Bazı kişisel sorunları varmış, onlarla uğraşıyor.”

“Şunu bize de anlatsanız.”

“Okul çocukları gibi bildiğim sırları hemen anlatmamı bekle-
meyin benden.”

“Bize bir şeyler anlatın... hiç olmazsa merakımızı tatmin için bir şeyler uydurun.”

““Kahverengi Elbiseli Adam’ seyahatte bizimle berabermiş dersem inanır mısınız?”

“Ne?”

Yüzümden rengin çekildiğini ve tekrar geri geldiğini hissettim. Neyse ki Albay Race, bana bakmıyordu.

“Sanırım bu gerçek. Her limanda aranıyor ve bu yüzden Pedler’i kandırıp onun sekreteri olarak buraya gelmiş.”

“Yani o Bay Pagett mi?”

“Oh hayır, Pagett değil, diğeri. Kendine Rayburn ismini veren.”

Suzanne, “Onu tutukladılar mı?” diye sordu. Bu arada masanın altından cesaret vermek için elimi sıkıyordu. Cevabını beklerken neredeyse soluğum kesildi.

“Ortalardan kaybolmuş.”

“Sir Eustace nasıl karşıladı bunu?”

“Bunun kaderin ona oynadığı kötü bir oyun olduğunu söylüyor.”

O gün daha sonraları Sir Eustace’ın bu konudaki görüşlerini doğrulayan bir olay daha oldu. Biraz dinlenmek için yattığımız öğlen uykusundan oteldeki bir kominin getirdiği notla uyandık. Sir Eustace, bizi odasına çaya davet ediyordu.

Zavallı adam gerçekten acınacak durumdaydı. Susanne’ın içten, samimi mırıldanmalarından da cesaret alarak bize tüm dertlerini açtı.

“İlk önce hiç tanımadığım, saygısız kadının biri evimde kendini öldürttü, sanırım sırf beni deli etmek için! Niye benim evimde? Niye İngiltere’deki onca ev içinden benimki seçildi ki? O kadına ne kötülüğüm oldu ki kalkıp kendini benim evimde öldürttü?”

Suzanne’ın üzüntüsünü belirten yeni bir mırıldanmanın ardından Sir Eustace daha az incinmiş bir tonda konuşmaya devam etti.

“Bu yetmiyormuş gibi, kadını öldüren o utanmaz, o yüzsüz, sekreter olarak bana yamandı. Düşünün sekreter, benim sekreterim hem de! Bıktım artık şu sekreterlerden, artık hiçbirini istemiyorum. Bunlar

Kahverengi Elbiseli Adam

ya katil oluyorlar ya da alkolik. Pagett'nin moraran gözünü gördünüz mü? Elbette görmüşsünüzdür. O durumdaki bir sekreteri yanımda nasıl tutarım? Üstelik yüzündeki sarılık gözündeki morlukla birleşince iğrenç oluyor. Artık sekreter istemiyorum, tabii eğer genç bir bayan sekreterim olursa durum değişebilir. Şöyle cici bir kız. Pırıl pırıl gözleri olan, gereğinde, kendimi kötü hissettiğimde elimden tutacak akıllı bir kız. Ne dersiniz Miss Anne? Bu görevi kabul eder misiniz?"

Gülerek, "Kaç kez elinizden tutmam gerekiyor?" diye sordum.

Sir Eustace nazikçe, "Tüm gün boyunca," dedi.

"Daktilo yazmakta o kadar iyi değilim," diye anımsattım.

"Hiç sorun değil. Bu çalışmaların tamamı Pagett'nin fikriydi. Beni ölesiye çalıştırıyor. Onu Cape Town'da bırakmaktan mutlu olucam."

"O burada mı kalacak?"

"Evet. Rayburn'ün peşinden koşarak kendini eğlendirecek. Bu tam Pagett'e göre bir iş. Entrikaya bayılır. Önerimde ciddiyim. Benimle gelecek misiniz? Bayan Blair de bizimle olacak ve bu arada istediğiniz zaman izin alıp kemik aramaya gidebilirsiniz."

Yaşlı adamı incitmemeye çalışarak saygılı bir şekilde, "Teşekkür ederim Sir Eustace," dedim. "Ama bu gece Durban'a gitmek niyetindeyim."

"Haydi, terslik çıkarmayın. Düşünsenize, Rodezya'da aslanlar var. Aslanları seversiniz değil mi? Tüm kızlar aslanları çok sever."

"Atlama talimleri mi yapacaklar?" diye sordum gülerek. "Hayır, çok teşekkür ederim, ama Durban'a gitmek zorundayım."

Sir Eustace, bana baktı, derin derin içini çekti ve yan odanın kapısını açarak Pagett'i çağırdı.

"Eğer uyandınlıysa biraz çalışmaya ne dersin," dedi.

Guy Pagett kapıda görüldü. Beni görünce her ne kadar hafifçe ürperdiyse de her ikimize de selam verdikten sonra melankolik bir sesle, "Bugün sizin anılarınızı daktilo ettim Sir Eustace," dedi.

“Öyle ise bırak onu artık. Ticaret odasına, tarım bakanlığına, madden işletmelerine ya da nereye gitmen gerekiyorsa oraya gidip, bana benimle Rodezya’ya gelecek bir hanım bulmalarını söyle. Güzel, zeki gözleri olsun, sonra elini tutmamdan da kaçınmasın.”

“Peki, Sir Eustace istediğiniz gibi bir sekreter kız bulacağım.”

Sekreter gittikten sonra Sir Eustace, “Pagett hain bir adamdır,” dedi. “Şimdi sırf canımı sıkmak için ucubenin birini bulup getireceğine bahse girebilirim. Bu arada bacaklarının da güzel olmasını istediğimi söylemeyi unuttum.”

Suzanne’ın elini tutarak onu odasına doğru sürükledim.

“Haydi Suzanne,” dedim. “Hemen planlarımızda gerekli değişiklikleri yapmalıyız. Pagett burada kalıyormuş duydun, değil mi?”

“Evet,” dedi. “Bu demek oluyor ki ben Rodezya’ya gidemeyeceğim. Çok yazık. Aslında gitmeyi çok istiyordum. Ne kötü!”

“Sıkma canını, haydi keyfin yerine gelsin,” dedim. “Elbette ki gideceksin. Son dakikada şüphe uyandırmadan bundan vazgeçmen olanaksız. Ayrıca Pagett beklenmedik bir zamanda Sir Eustace’ın yanına gidebilir ki o zaman senin bu yolculuğa katılman çok daha zor olur.”

“Pek hoş bir durum olmaz elbette,” derken dudaklarını büzen Suzanne’ın gamzeleri ortaya çıkmıştı. “O zaman ben de rol yapar, ona karşı dayanılmaz bir tutkum varmış gibi davranırım.”

“Aslında böyle bir durumda o, Sir Eustace’ın yanına geldiğinde senin zaten orada olman çok daha doğal ve iyi olacaktır. Sonra diğer ikisini de gözden kaçırmamamız gerekiyor.”

“Ah Anne, gerçekten de Albay Race ve Sir Eustace’dan şüpheleniyor olamazsın.”

Gizemli bir şekilde, “Herkesten şüpheleniyorum,” dedim. “Eğer biraz dedektif romanı okuduysan her zaman hep en akla gelmeyecek kişinin suçlu olduğunu bilirsin. Katillerin çoğu Sir Eustace gibi babacan görünümlü şişman tiplerdir.”

“Albay Race ne babacan görünümlü, ne de şişman!”

Kahverengi Elbiseli Adam

“Katiller bazen de dal gibi, yakışıklı ve suratsız olurlar,” dedim. “İkisinden de şüpheleniyorum, ama unutma ki kadın Sir Eustace’ın evinde öldürüldü...”

“Evet evet, bütün bunların üzerinden yeniden geçmemize hiç gerek yok, Anne. Merak etme ikisini de kollayacağım. Eğer biri daha şişmanlar ve babacan bir hal alırsa da hemen sana telgrafla bildireceğim. ‘Sir E. gittikçe şüpheli bir hal alıyor. Hemen gel!’ Ne dersin?”

“Suzanne,” diye haykırdım. “Sen gerçekten bütün bu olanları bir oyun sanıyorsun.”

“Biliyorum öyle,” dedi hiç utanmadan. “Bu senin suçun Anne. Senin ‘Haydi maceraya’ sözlerinin büyüüne kapıldım. Bana gerçek gibi görünmüyor bütün bu olanlar. Tatlım, eğer Clarence Afrika’da tehlikeli katillerin peşinden koştuğumu duyarsa deliye döner.”

Alaycı bir tavırla, “Niye ona telgraf çekmiyorsun?” diye sordum.

Konu telgraf çekmek olunca Suzanne tüm espri anlayışını yitiriyordu. Yine de şakamı iyi karşıladı.

“Olabilir. Çok uzun bir telgraf olur bu!” Düşüncesi bile gözleminin parlamasına yetti. “Ama çekmesem daha iyi. Kocalar tehlikeli oyunlardan hiç hoşlanmazlar.”

“Neyse,” dedim. “Sen Albay Race ile Sir Eustace’ı izleyeceksin...”

Suzanne sözümü keserek, “Niye Sir Eustace’ı izlemem gerektiğini anlıyorum,” dedi. “Görünümü ve babacan tavırları nedeniyle. Ama aynı gerekçelerin Albay Race için söz konusu olduğunu hiç sanmıyorum. Bence ondan şüphelenmemiz doğru değil. Ayrıca adamın gizli servisle de bağlantısı var. Bana kalırsa Anna, yapabileceğimiz en iyi şey onu da aramıza alıp, tüm öyküyü anlatmak.”

Bu öneride bir evlilik etkisi hissettiğim için şiddetle reddettim. Çok akıllı başında kadınların bile bir konuyu tartışırken, “*Edgar diyor ki...*” diye her söze girdiklerini öyle çok duymuşumdur ki. Üstelik sizin Edgar’ın ne büyük bir ahmak olduğunu bilmenize rağmen

söylerler bunu. Suzanne da evli bir kadın olduğu için sonuçta sırtını bir erkeğe dayamak ihtiyacı duyuyordu.

Neyse Albay Race'e hiçbir şey söylemeyeceğine dair söz verdi ve plan yapmaya devam ettik.

“Benim burada kalıp Pagett'i izlemem gerekiyor. Bu akşam Durban'a gidiyormuş gibi otele ayrılacağım, ama aslında küçük bir otele gideceğim. Bu arada görüntümü de biraz değiştirebilirim... küçük bir perukla, o kalın beyaz dantel şallardan biri işimi görür. Böylece benim gittiğimi, güvende olduğunu sanarak rahat hareket edecek, ben de onu çok daha iyi izleyebileceğim.”

Suzanne da bu planı içtenlikle onayladı. Gerekli hazırlıkları yaptı, resepsiyon görevlisinden yeniden tren saatleri hakkında bilgi aldı ve eşyalarımızı topladık.

Restoranda birlikte yemek yedik. Albay Race ortalarda görünmüyordu, Sir Eustace ise Pagett ile birlikte pencere kenarındaki masaların birinde yemek yiyordu. Pagett yemeğin yarısında kalkıp gitti. Bu benim hiç hoşuma gitmemişti, çünkü ona veda etmeyi planlamıştım. Neyse, Sir Eustace'a etmek de yeterli olabilirdi. Yemeğim bitince Sir Eustace'ın yanına gittim.

“Bu gece Durban'a gidiyorum. Sir Eustace'la vedalaşmak istedim.”

Sir Eustace hafifçe iç çekti.

“Evet duydum. Benim de sizinle gelmemi istemezsiniz, değil mi?”

“Çok isterdim.”

“Cici kız. Fikrini değiştirip Rodezya'daki aslanları görmeye gelmeyeceğinden emin misin?”

“Kesinlikle eminim,” dedim.

Hüzünle, “Çok yakışıklı bir adam olmalı,” dedi. “Durban'daki bu delikanlı herhalde benim olgun kişiliğimin çekiciliğini gölgede bırakacak kadar yakışıklı biri. Bu arada Pagett de araba ile şehre gidiyor. Sizi istasyona bırakabilir.”

Kahverengi Elbiseli Adam

Aceleyle, “Ah teşekkür ederim,” dedim. “Bayan Blair ile birlikte bir taksi çağırıldık.”

Guy Pagett ile beraber şehre inmek düşünebileceğim en son şeydi. Sir Eustace yüzüme dikkatle baktı.

“Anladığım kadarıyla Pagett’den pek hoşlanmıyorsunuz. Sizi bundan dolayı asla kınamıyorum. İşgüzar, müdahaleci tavırlarıyla, beni kızdırıp çileden çıkaracak her şeyi yapmasına rağmen o zavalı ezik görüntüsüyle ondan nefret etmekte kesinlikle haklısınız.”

“Yine ne yaptı?” Meraklanmıştım.

“Bana bir sekreter bulmuş. Hayatınızda böyle bir kadın görmemişsinizdir. Eminim kırk yaşında olmalı, gözlüklü, ayağında botları var. Öylesine sert bir havası var ki beni öldürebilir.”

“Yani elinizden tutamaz mı?”

Sir Eustace, “Tutmayacağını umarım, bu sonu olur,” diye haykırdı. “Neyse, boş ver. Güle güle güzel gözlüm. Beni bırakıp gitmenin cezası olarak eğer bir aslan vurursam kürkünü sana vermeyeceğim.”

Elimi içtenlikle sıktı ve ayrıldık. Suzanne resepsiyonda bekliyordu. Sözde beni yolcu etmeye geliyordu.

Hemen, “Derhal yola çıkmalıyız,” dedim ve kapıdaki metrodotele bir taksi çağırmasını işaret ettim.

Tam o anda arkamdan bir ses, “Ben de araba ile şehre gidiyorum Miss Beddingfeld,” dedi. “Eğer isterseniz Bayan Blair ile sizi istasyona bırakabilirim.”

“Oh çok teşekkür ederim,” dedim. “Ama gerçekten size zahmet olmasın...”

“Neden zahmet olsun ki? Hiç sorun değil. Bagajı arabaya koy oğlum.”

Yapacak bir şey kalmamıştı. Israr edecektim ama Suzanne’ın bir işaretiyle geri çekilmenin daha doğru olacağı kanısına vardım.

“Teşekkür ederim Bay Pagett,” dedim.

Hep birlikte arabaya bindik. Şehre doğru hızla ilerlerken söyleyecek bir şeyler arıyordum. Neyse ki Pagett sessizliği bozdu.

“Sir Eustace’a çok güvenilir ve yetenekli, iyi bir sekreter buldum,” dedi. “Miss Pettigrew.”

“Sanırım pek hoşlanmamış,” dedim.

Pagett beni soğuk bakışlarla süzdü.

“Kusursuz bir sekreter,” dedi.

İstasyonun önünde durduk. Bizi burada bırakıp gideceğini umuyordum. Elimi uzattım, ama hayır!

“Ben de gelip sizi yolcu edeyim,” dedi. “Treniniz saat 8.15’de. On beş dakika sonra hareket edecek.”

Hamallara gereken emirleri verdi. Çaresizlik içinde orada kalmıştım, Suzanne’a bakmaya bile cesaret edemiyordum. Adam şüpheleniyordu. Trenle gittiğimden emin olmak istiyordu. Bu durumda ne yapabilirdim? Hiçbir şey. Bir an kafamda, on beş dakika sonra tren buharlar içinde istasyondan uzaklaşırken peronda bana el sallayan Pagett’i canlandırdım. Ustaca talihi kendinden yana döndürmüştü. Bana olan davranışları da değişmişti. Yapmacık güler yüzlülüğü beni çileden çıkarıyordu. Adam tam bir riyakârdı. Önce beni öldürmek istemişti, şimdi iltifat ediyordu. İkiyüzlü! Acaba o gece onu tanımış olabileceğim bir an olsun aklına gelmiyor muydu? Hayır, yalnızca numara yapıyor, beni boyun eğmek zorunda bırakıyordu.

Çaresiz bir koyun gibi onun direktiflerine göre hareket ettim. Bagajım yataklı vagona yerleştirildi. İki yataklı kompartımanda tek başımaydım. Saat sekizi on iki geçiyordu, üç dakika sonra tren hareket edecekti.

Ama Pagett, Suzanne’ı hesaba katmamıştı.

Suzanne birden, “Çok sıcak bir havada yolculuk yapıyorsun Anne,” dedi. “Hele yarın Karoo’dan geçerken çok sıcak olacak. Yanına kolonya aldın mı?”

Bana yol açılmıştı.

“Aaa, sahi,” dedim. “Kolonya şişesini oteldeki tuvalet masasının üstünde unuttum.”

Suzanne'ın emretmeye alışık olması işe yaradı. Hemen Pagett'e döndü.

“Bay Pagett. Çabuk. Zaman çok az. İstasyonun karşısında bir eczane var. Anne'in yanında muhakkak kolonya olmalı.”

Pagett önce tereddüt etti, ama Suzanne'ın ısrarlı tavrına karşı durması olanaksızdı. Suzan doğuştan otokrattı. Pagett gitti. Suzanne gözleri ile onu peronda kaybolana dek izledi.

“Anne çabuk ol,” dedi. “Öbür taraftan in. Gitmeyip peronun bir ucundan bizi gözetliyor olabilir. Baga jını boş ver. Yarın telgraf çekip istersin onları. Umarım tren zamanında hareket eder!”

Trenin diğer tarafındaki kapısını açıp aşağı atladım. Beni gören olmamıştı. Suzanne hâlâ peronun diğer tarafında bıraktığım yerde trene bakıyor ve benimle konuşuyormuş gibi yapıyordu. Keskin bir ısıklık sesi, bir düdük sesiyle birlikte tren hareket etti. Peronda koşan ayak seslerini duyunca kitap satılan küçük bir dükkân arkasına saklandım. Suzanne hâlâ trene mendil sallıyordu. Neşeyle, “Geç kaldınız Bay Pagett,” dedi. “Gitti bile. Bu kolonya mı? Ne yazık, çok daha önce düşünmeliydik.”

Uzaktan önümden geçerek istasyondan çıktılar. Guy Pagett ter içindeydi. Herhalde eczaneye koşarak gitmişti.

“Sizin için bir taksi çağırayım mı, Bayan Blair?”

Suzanne rolünü sürdürüyordu.

“Evet, lütfen,” dedi. “Sizi de geri götüreyim mi? Yoksa Sir Eustace'ın işlerini mi halledeceksiniz? Keşke sevgili Anne Beddingfeld de yarın bizimle gelseydi. Genç bir kızın Durban'a tek başına gitmesine gönlüm razı olmuyor. Ama aklına koymuş bir kere. Orada onu çeken bir şey var galiba...”

Konuşulanları duyamayacağım kadar uzaklaşmışlardı. Akıllı Suzanne! Beni kurtarmıştı.

Bir iki dakika daha oyalandıktan sonra ben de istasyondan çıktım. Panik içerisinde iriyarı bir adamla, burnu yüzüne göre çok büyük olan bir adamla neredeyse çarpışıyordum.

BÖLÜM 21

Planlarımı uygulamakta herhangi bir zorlukla karşılaşmadım. Arka sokaklardan birindeki küçük bir otelde oda tuttum. Valizim olmadığı için bir miktar kaparo verdim ve huzur içinde hemen yattım.

Ertesi sabah erkenden kalkarak kendime birkaç gösterişsiz giysi almak üzere şehre indim. Bizimkilerden büyükçe bir grubu Rodezya'ya götürecek olan trenin saat on birdeki hareket saatine kadar pek bir şey yapmayı düşünmüyordum. Pagett de büyük olasılıkla bizimkiler yola çıkana dek hiçbir alçakça girişimde bulunmayacaktı. Dolayısıyla huzur içinde bir banliyö trenine binerek şehir dışına çıktım ve zevkli bir doğa yürüyüşü gerçekleştirdim. Hava serin sayılırdı, uzun yolculuk ve Muizenberg'teki tutukluluğumun ardından bacaklarımı hareket ettirmek hoşuma gitmişti.

Küçük şeyler büyük şeyler getirir. Ayakkabımın bağı çözüldüğü için eğilip bağlamam gerekti. Tam ayakkabımı bağlıyorum ki, hızla köşeyi dönen bir adam, neredeyse beni ezecekti. Şapkasını kaldırdı, mırıldanarak özür diledi ve hızla yanımdan geçip gitti. Yüzü bana yabancı gelmemişti, ama onu o anda tanıyamadım. Saatile baktım. Zaman ilerlemişti. Tekrar Cape Town'a doğru yola koyuldum.

Tramvay kalkmak üzereydi, yetişmek için koşmam gerekti. Arkamda ayak sesleri duyuyordum. Tramvaya atladım. Arkamdan koşan da öyle yaptı. Bu kez onu hemen tanımıştım. Bu, ayakkabımı

Kahverengi Elbiseli Adam

bağlarken bana çarpan adamdı ve birden yüzünün bana neden yabancı gelmediğini anımsadım. Geçen gece istasyonda çarpıştığım koca burunlu adamdı bu.

Bu bir rastlantı mıydı? Yoksa bu adam beni takip mi ediyordu? Bunu hemen anlayabilirdim. Zile basarak bir sonraki durakta indim. Adam inmedi. Bir dükkânın kapısını siper ederek gözetledim. Adam bir sonraki durakta inerek benim indiğim yere doğru yürüdü.

Durum ortadaydı. Takip ediliyordum. Sevincim kursağımda kalmıştı. Pagett'e karşı olan zaferim kısa sürmüştü. Başka bir tramvaya bindim ve aynen beklediğim gibi gölgem de beni izledi. Ciddi düşüncelere daldım.

Sanırım sandığımdan çok daha büyük bir işe burnumu sokmuştum. Marlow'daki cinayeti işleyen kişi tek başına değildi. Bir çeteye karşı karşıyaydım. Albay Race'in Suzanne'a anlattıkları ve villada duyduklarım sayesinde eylemlerinin bir kısmını anlamaya başlıyordum. Sistemli çalışan bir suç örgütüydü bu ve bütün bu eylemleri organize eden kişi de Albay adında biriydi. Gemide hükümet darbesi söylentileri kulağıma çalınmıştı, söylentilere göre gizli bir örgüt halkı isyana teşvik ediyormuş. Bu Albay'ın işiydi ve adamları onun planını uyguluyorlardı. Kendisi hiçbir zaman bu işlere bulaşmıyor, daima geri planda yönetim ve düzenleme faaliyetlerini yürütüyordu. Beynini kullanıyordu tehlikeli işlere girmiyordu. Yalnızca planı o yapıyordu. İyi de bu kez işin başında bulunup olayları hata yapmasına fırsat tanımayacak güvenli bir noktadan yönetmek istemiş olmaz mıydı?

Demek Albay Race'in *Kilmorden Castle*'da bulunma nedeni buydu. Çete başının peşindeydi. Böyle düşününce her şey yerli yerine oturuyordu. Güney Afrika'ya bu işlere engel olmak için gelmişti ve görevi gizli servisin önemli kişilerinden biri olarak ünlü Albay'ı dize getirmektir.

Kendi kendime başımı salladım, şimdi her şeyi anlamaya başlamıştım. Peki, ama benim ne işim vardı olayın içinde? Ben neden ve nasıl bulaşmıştım ki? Bu olaydaki rolüm neydi? Acaba yalnızca elmasların peşinde miydiler? Başımı salladım. Ne kadar değerli olursa olsun bunlar beni ortadan kaldırma girişimlerini açıklamak için yeterli bir neden olamazdı. Ben, onlar için çok daha önemliydim. Nedenini bilmiyordu bir şeyden dolayı ne pahasına olursa olsun beni yok etmeye çalışıyorlardı ve bilgi her neyse, sonuçta yine elmaslarla bağlantılıydı. Eğer isterse bu konularda beni aydınlatabilecek tek kişinin Kahverengi Elbiseli Adam yani Harry Rayburn olduğunu hissediyordum! Hikâyenin diğer kısmını da o biliyordu. Ama karanlıklara karışmış, ortadan yok olmuştu. Büyük olasılıkla bir daha hiç karşılaşmayacaktık...

Kendimi toparlayarak içinde bulunduğum ana yoğunlaştım. Romantik duyguların, Harry Rayburn'ü düşünmenin zamanı değildi. İlk karşılaşmamızda bende belki de olabilecek en büyük antipatiyi uyandırmıştı. Ya da belki... Ah işte yine hayallere dalıyordum. Asıl sorun ne yapacağımdı... *Şimdi!*

İyi bir gözlemci olduğumu düşünürken takip edilmeye başlamıştım. Korkuyordum! İlk kez sinirlerimi kontrol edememeye başlamıştım. Ben büyük makinenin dişlilerinin düzenli çalışmasını engelleyen küçük çakıl taşıydım ve makinenin dişlileri arasına sıkışan bu çakıl taşı ezmek için çok az zaman kaldığını hissediyordum. Bir defasında Harry Rayburn kurtarmıştı beni, bir defasında da kendi kendimi kurtarmıştım ama şimdi bir çıkmazda olduğumu seziyordum. Etrafım düşmanlarla çevrilmişti ve giderek yaklaşıyorlardı. Eğer yalnız oynamayı sürdürürsem en sonunda ölecektim.

Zor da olsa kendimi cesaretlendirmeye çalıştım. En fazla ne yapabilirlerdi? Uygar bir şehirdeydik ve her yer polis kaynıyordu. Bundan sonrasında gözümü açık tutacaktım. Bir daha beni Muizenberg olayında olduğu gibi tuzağa düşüremeyeceklerdi.

Ben böyle düşüncelere dalmışken tramvay Adderley Sokağı'na ulaşmıştı. Hemen indim. Ne yapacağımı bilemeden caddenin sol tarafında yürümeye başladım. Adamın arkamdan gelip gelmediğini görmek için arkama bakmak zahmetine bile katlanmadım. Arkamda olduğunu biliyordum. Cartwright'a iki kahve... dondurma ve soda ısmarladım. Sinirlerimi yatıştırmak için! Sanırım bir erkek bu kadar dondurma yese midesi bozulur, ama biz kadınlar dondurmaya karşı dayanıklıyızdır. Hasır tentenin en ucuna yerleştim. Soğuk nesnenin boğazımdan aşağı kayması bana çok iyi gelmişti. İlk bardağı bitirerek kenara ittim.

Tezgâhın önündeki uzun bacaklı iskemlelerden birinde otuyordum. Gözucuyla takipçimin de içeri girerek kapının yanındaki küçük masalardan birine yerleştiğini görüyordum. İkinci dondurmayı da bitirerek bir üçüncüsünü, akçaağaçlısını istedim. İstedğim kadar dondurma yiyip hasta olmayan insanlardandım.

Kapının yanında oturan adam birden ayağa kalkarak dışarı çıktı. Buna şaşırmıştım. Eğer dışarıda beklemek niyetindeyse niçin baştan beri böyle yapmamıştı? Yerimden kalkarak yavaşça kapıya doğru ilerledim. Ama hemen görünmeyeceğim bir noktaya saklanmak zorunda kaldım, çünkü adam Guy Pagett ile konuşuyordu.

Eğer Pagett konusunda en ufak bir kuşku olsaydı bile bu gördüğüm onu gidermeye yeterdi. Pagett cep saatini çıkarıp baktı. Birkaç kelime konuştuktan sonra ayrıldılar ve Pagett istasyona doğru ilerledi. Hiç kuşkusuz emirlerini vermişti. İyi de neydi emirler?

Birden yüreğim ağzıma geldi. Beni izleyen adam caddenin ortasına doğru giderek oradaki polisle konuşmaya başladı. Benim bulunduğum dondurmacıyı göstererek uzun uzun bir şeyler anlattı. Planlarını hemen anladım. Herhangi bir suçtan beni tutuklatacaklardı -örneğin yankesicilikten- çete için böyle bir şeyi gerçekleştirmek sorun değildi. Böylelikle beni bertaraf etmiş olacaktı. Ondan sonra masumiyetini ispat edebilirsen et! Her ayrıntıyı düşünmüş olmalılardı. Uzun yıl-

lar önce Harry Rayburn'ün De Beers elmaslarını çalmakla suçlanmasını sağlamışlardı. Suçsuz olduğuna emin olduğum halde zavallı bunun aksini asla kanıtlayamamıştı. Albay'ın hazırladığı böyle bir "komploya" karşı ne gibi bir kanıtım olabilirdi ki?

Saate baktım ve Guy Pagett'nin saate bakış nedenini anladım. Saat on birdi. Yani beni kurtarabilecek dostlarımı taşıyan tren Rodez-ya'ya hareket etmek üzereydi. Şimdiye kadar üzerime gelmemelerinin nedeni buydu demek! Dün geceden şimdiye kadar güvendedim ama artık etrafımdaki ağ giderek daralıyordu.

Dondurmaların parasını ödemek için çantamı açtığımda içinde *para dolu bir erkek cüzdanı* gördüm. Tramvayın kalabalığında bunu çantama özellikle koymuş olmalıydı.

Neredeyse aklımı yitirecektim. Hemen dondurmacıdan çıktım. Büyük burunlu adam ile polis caddeyi geçmek üzereydiler. Beni gördüler. Adam, polise heyecanla bir şeyler söyledi. Tabanları yağlayıp koşmaya başladım. Polisin ağırkanlı bir adam olduğu kanısındaydım. O harekete geçene dek arayı açmalıydım. Ama ne yapacağımı bilemiyordum, bir planım yoktu, o anda bile! Yalnızca canımı kurtarmak için Adderley Sokağı'nın geniş kaldırımında koşuyordum. İnsanlar bana bakmaya başlamıştı. Her an birinin beni durdurmaya kalkışabileceğini hissediyordum.

Tam o anda aklıma bir şey geldi.

Önüme çıkan birine soluk soluğa, "İstasyon nerede?" diye sordum.

"Aşağıda sağda," dedi.

Hızla tarif ettiği yere doğru gittim. Trene yetişmek için koşmak herkes tarafından doğal karşılanırdı. Arkamdaki ayak sesleri yaklaşıyordu. Koca burunlu adam tam bir maratoncuymuştu. Aradığım perona ulaşmadan durdurulacağımı hissediyordum. Saate baktım. On bir vardı. Eğer planım başarılı olursa kurtulacaktım.

Kahverengi Elbiseli Adam

İstasyona Adderley Sokağı'na açılan ana kapıdan girdim. Ve hemen yandaki çıkıştan dışarı çıktım. Tam karşımda Adderley Sokağı'ndaki postanenin yan girişi vardı.

Aynen beklediğim gibi takipçim beni izleyeceği yerde postanenin ana çıkışında yakalamak üzere caddeye koştu ve polisi de orada önlem almak için uyardı.

Bense yeniden sokağın karşısına geçip istasyona döndüm. Bu hamlem tahmin ettiğim gibi beni izleyenleri şaşırtmıştı. Kalabalığa karıştılar.

Deli gibi koşuyordum. Saat tam on birdi. Perona ulaştığımda uzun trenin yavaş yavaş hareket etmekte olduğunu gördüm. Bir hamal beni durdurmaya çalıştı, ama silkinerek ondan kurtuldum ve trenin alt basamağına atladım. İki basamağı tırmandım ve kapıyı açtım. Kurtulmuştum. Güveneydim.

Tren peronun dip tarafında yalnız başına duran bir adamın yanından geçti.

El salladım ve, "Yine görüşürüz, Bay Pagett!" diye bağırdım.

Şimdiye dek hiç bu kadar şaşkın bir adam görmemiştim. Hortlak görmüş gibiydi.

Bir iki dakika sonra kondüktörle başım belaya girdi.

Sesimi yükselterek, "Ben, Sir Eustace Pedler'in sekreteriyim. Lütfen beni onun özel vagonuna götürün," dedim.

Suzanne ile Albay Race vagonun açık seyir sahanlığında duruyorlardı. Beni görünce ikisi de şaşkınlıktan kendilerini tutamayıp haykırdılar.

Albay Race, "Merhaba Miss Anne," dedi. "Nereden çıktınız böyle? Durban'a gittiğinizi sanıyordum. Sürprizlerle dolu bir insansınız."

Suzanne hiçbir şey söylemedi, ama gözleri aynı anda yüzlerce soru yöneltiyordu.

"Geldiğimi şefe bildirmeliyim," dedim. "Kendisi nerede?"

“Ofisinde, vagonun ortasındaki kompartımda. Zavallı Miss Pettigrew’e bitmez tükenmez bir şeyler dikte ettiriyor.”

“Bu çalışma hevesi yeni bir şey olmalı?” dedim.

Albay Race, “Herhalde kadıncağızı kompartımanında kalma-ya mecbur etmek için günün tamamını alacak kadar daktilo işi veriyor,” dedi.

Güldüm. Sonra önde ben, arkamda onlar Sir Eustace’ı aramaya çıktık. Onu bulduğumda sekreteri bunaltacak kadar hızlı bir şeyler dikte ettiriyordu. Miss Pettigrew uzun boylu, gözlüklü, demode giysili, işinin ehli görünen bir kadındı. Sir Eustace’a yetişmeye çalışmak onu serseme çevirmişti. Kalemi kâğıdın üzerinde hızla kayıyordu ama kaşlarını çatmıştı, panik içindeydi.

Kompartımana girdim.

Şımarık bir kız havasında, “Bir dakika bakar mısınız?” dedim.

Sir Eustace cümlesini yarıda bırakıp şaşkın şaşkın yüzüme baktı. Sekreter kadın sakın, becerikli görünümüne rağmen çok sinirli biri olmalıydı, ki sesimle birlikte üzerine ateş açılmış gibi yerinden sıçradı.

Sir Eustace, “Tanrım aklımı koru!” diye haykırdı. “Durban’daki genç adama ne oldu?”

Tatlı, yumuşak bir sesle, “Sizi tercih ettim,” dedim.

“Sevgilim,” dedi. “Hemen elimi tutabilirsin.”

Miss Pettigrew öksürdü ve Sir Eustace hemen elini çekti.

“Ah evet,” dedi. “Durun bakayım nerede kalmıştık? Evet. Tylman Roos konuşmasında... Ne oldu? Niçin yazmıyorsunuz?”

Albay Race nazikçe, “Sanırım,” dedi. “Miss Pettigrew’in kalemi kırıldı.”

Kalemi yerden alıp ucunu açtı. Sir Eustace gözlerini ona dikmişti. Ben de öyle. Albay Race’in ses tonunda tam olarak çözemediğim bir şey vardı.

BÖLÜM 22

(Sir Eustace Pedler'in anılarından özetler)

Anılarımı yazmaktan vazgeçtim. Onun yerine "Sekreterlerim" adı altında kısa bir makale yazacağım. Sekreter konusunda hiç şansım yok. Bir an çalıştıracak sekreter bulamıyorum, sonra bir an geliyor gereğinden fazla sekreterim oluyor. Şu an çevrem kadınlarla dolu bir halde Rodezya yolundayım. Tabii Race en güzel ikisini kendine ayırıp, işe yaramazını bana bıraktı. Zaten hep böyle olur, ama ne olursa olsun bu vagon benim özel vagonum, Race'in değil.

Anne Beddingfeld de bizimle beraber sözde geçici sekreterim olarak Rodezya'ya geliyor. Ama bütün gün seyir sahanlığında Race ile Hex River Pass manzarasını seyretti. Evet, ona görevinin yalnızca elimi tutmak olduğunu söylemiştim, ama onu bile yapmıyor. Belki de Miss Pettigrew'den korkuyor. Eğer öyle ise onu suçlayamam. Miss Pettigrew'in tek bir cazip tarafı bile yok... koca ayaklı bir yaratık, kadından çok erkeğe benziyor. Anne Beddingfeld'in gizemli bir hali var. Pagett, bana onu geçen gece Durban'a giden trene bindirdiğini söylediği halde, o son dakikada sanki maraton koşmuşçasına soluk soluğa bir halde bu trene atladı. Ya Pagett yine sarhoştur ya da bu kızda bir tuhafılık var.

Bu davranışını açıklamadı. Zaten hiç kimse bir şey anlatmıyor. "Sekreterlerime" bir bakın: Bir Numaralı Sekreter: Adaletten kaçan bir katil. İki Numaralı Sekreter: İtalya'da gizli işler çeviren bir sarhoş. Üç Numaralı Sekreter: İki yerde birden bulunabilme yeteneğine sahip çok güzel bir kız. Dört Numaralı Sekreter: Miss Pettigrew! Tehlikeli bir cadı olduğunu düşündüğüm bir ucube. Belki de o Pagett'nin üzerime saldıdığı İtalya'daki arkadaşlarından biri. Eğer günün birinde Pagett tarafından büyük ölçüde aldatıldığım, ihanete uğradığım ortaya çıkarsa hiç şaşırmayacağım. Neyse, bana kalırsa bunların içinde en akıllı başında olanının Rayburn olduğunu düşünüyorum. Beni hiçbir şekilde rahatsız etmedi. Guy Pagett'e gelince ne yaptı etti kasayı bana yamamak terbiyesizliğini yaptı. Kompartımda kasaya çarpmadan dolaşabilen bir tek kişi bile yok.

Bir sevgi seliyle karşılanmak umuduyla dışarı seyir sahanlığına çıktım. İki kadın da kendilerinden geçmiş bir halde Race'in yolculuk öykülerini dinliyorlardı. Bence bu vagona "Sir Eustace ve yerine "Albay Race ve haremi" adı yakıştırdı.

Bayan Blair yine o saçma fotoğraflarını çekmeye başladı. Her dönemekten geçtiğimizde, yükseklerle tırmandıkça fotoğraf çekip duruyor.

"Anlıyorsunuz değil mi?" diye haykırıyordu her defasında heyecanla. "Trenin arkasından trenin ön kısmının resmini çekebilmem için trenin keskin bir dönemece girmesi gerekiyor, özellikle dağları da fon olarak kullanınca muhteşem bir görüntü çıkıyor ortaya..."

Ona hiç kimsenin fotoğrafın trenin arka kısmından çekilmiş olduğunu anlayamayacağını söyledim. Bana ters ters, adeta acıyarak baktı.

"Ben de fotoğrafın altına, "Trenin arka tarafından çekilmiştir," yazarım," dedi.

Kahverengi Elbiseli Adam

“Bunu herhangi bir tren fotoğrafının altına da yazabilirsiniz,” dedim. Kadınlar bu gibi basit ayrıntıları düşünemiyorlar. Anne Beddingfeld, “İyi ki buralardan gün ışığında geçiyoruz,” dedi yüksek sesle. “Dün gece Durban’a gitseydim bu güzellikleri göremeyecektim.”

Race gülerek, “Doğru,” dedi. “Sabah kalktığınızda kendinizi çöl ve kayalık bir arazi olan Karoo’da bulacaktınız. Çok sıcağıdır orası.”

Anne içini çekip, mutluluk içinde çevreye bakarak, “İyi ki fikrimi değiştirmişim,” dedi.

Gerçekten manzara olağanüstüydü. Etrafımız yüksek dağlarla çevriliydi ve biz döne döne dağların tepelerine tırmanıyorduk. Anne, “Bugün Rodezya’ya giden en iyi tren bu muydu?” diye sordu.

Race yine gülerek, “Bugün mü?” dedi. “Haftada yalnızca üç tren var oraya, Miss Anne. Pazartesi, çarşamba ve cumartesi. Zaten çağılayanlara ancak cumartesi varabileceğiz, bunu bilmiyor muydunuz?”

Bayan Blair, “O zamana kadar birbirimizi çok iyi tanıma fırsatı bulacağız,” dedi. “Orada ne kadar kalacaksınız Sir Eustace?” “Belli olmaz,” dedim.

“Neye bağlı?” diye sordu.

“Johannesburg’daki işlerime. Asıl planım çağılayanlarda birkaç gün kalmaktı. Afrika’ya üç defa gelmeme rağmen henüz çağılayanları göremedim. Sonra da Johannesburg’a geçip siyasi durumu, darbe söylentilerini inceleyecektim. Biliyorsunuz, ülkemizde Güney Afrika siyaseti konusunda otorite olarak tanınıyorum. Ama duyduğuma göre önümüzdeki haftalarda Johannesburg’a gitmek pek de uygun olmayabilirmiş. Aslında ben de darbe ortamında siyasi durumu değerlendirmek istemem.”

Race bilgiç bilgiç gülümsedi.

“Bence tehlikeyi biraz abartıyorsunuz, Sir Eustace. Johannesburg’da tehlikeli bir durum söz konusu olmayacaktır.”

Kadınlar, onu ne cesur bir kahraman ifadesiyle süzdüler. Bu çok canımı sıktı. Ben de en az Race kadar cesurum, ama tipten kaybediyorum. Bu uzun boylu, zayıf, yanık tenli adamlar her zaman daha avantajlı oluyor.

Soğuk bir ses tonuyla, “Herhalde siz de orada olacaksınız,” dedim.

“Olabilir. Beraber de gidebiliriz.”

Umursamaz bir havada, “Belki de ben biraz çağlayanlarda kalırım,” dedim. Neden Race, Johannesburg’a gitmemi bu kadar istiyordu ki? Galiba Anne’e göz koymuştu.

“Sizin planınız nedir Miss Anne?” diye sordum.

“Belli olmaz, duruma bağlı,” dedi.

“Sekreterim olduğunuzu sanıyordum,” diye itiraz ettim.

“Oh evet ama beni kovduğunuzu düşünüyordum. Bütün gün Miss Pettigrew’in elini tuttunuz.”

“Çok şey yapmış olabilirim ama bunu yapmadığıma yemin edebilirim,” dedim.

Salı gecesi

Kimberley’den henüz ayrılmıştık. Race’e elmas hırsızlığıyla ilgili bütün ayrıntılar yeniden anlattırıldı. Neden acaba şu kadınlar konu elmas olunca kendilerini kaybederler?

Sonunda Anne Beddingfeld de üzerindeki esrar perdesini biraz araladı. Sanırım o bir gazete için çalışıyor. Bu sabah de Aar’dan acele bir telgraf çekti. Dün gece Bayan Blair’in odasından gelen mırıltılardan, onun ona yüksek sesle yıllar boyu yazdığı özel makaleleri okuduğunu çıkardım.

Kahverengi Elbiseli Adam

Anlaşılan o da, Kahverengi Elbiseli Adam'ın peşinde. Gemide onu ele geçiremedi, aslında buna fırsatı da olmadı, ama şimdi telgraf çekip "Katille yolculuğum" ya da "Katil ile neler konuş-tum" başlıklı tamamen uydurma öyküler yaratmakla meşgul. Bu işlerin nasıl yapıldığını biliyorum. Pagett izin verse ben de anı-larımda öyle yapacağım. Ve tabii Nasby'nin yetenekli editör-leri bu öyküyü öylesine işleyip değiştirecekler ki Rayburn bile Daily Budget de okuduğunda kendini tanıyamayacak.

Kız çok da akıllı. Kişisel gayretleriyle evimde öldürülen kadı-nın kim olduğunu öğrenmiş. Nadina isminde bir Rus baleriniy-miş. Anne'e bundan emin olup olmadığını sordum. Bunu var-sayımlarını indirgeyerek açıklarken aynen bir Sherlock Holmes havasındaydı. Lord Nasby'ye kanıtlanmış bir gerçek gibi bil-dirdiğinden eminim. Kadınların önsezilerine güvenirim, Anne Beddingfeld'in tahmininde haklı olduğundan da eminim, ama bunu bir hüküm olarak nitelendirmesi saçma.

Daily Budget'in kadrosuna alınmayı nasıl başardığını bilemi-yorum. Ama o bu gibi işleri yapabilecek nitelikte bir kız. Ona karşı durmak olanaksız. Tatlı dille, zekâsıyla kararlılığını, kı-rılmaz inadını maskeleyebiliyor. Özel vagonuma binmeyi nasıl da başardı baksanıza!

Nedense bir ipucu bulduklarına dair bir şeyler seziyorum. Ra-ce'in dediğine göre polis Rayburn'ün Rodezya'ya gitmiş olabi-leceğinden şüpheleniyormuş. Pazartesi treni ile gitmiş olabile-ceğini düşünüyorlarmış. Sanırım telgrafla her yere bildirmiş ama onun tanımına uyan kimseye rastlanmamış. Gerçi bu pek bir şey söylemiyor ama! O çok zeki bir adam, üstelik Afrika'yı da çok iyi tanıyor. Büyük olasılıkla zenci yerli kadın kılığına bürünmüştür. Bu arada polis daha çok yüzünde yara izi olan, genç, yakışıklı, Avrupai giysili bir adam. Zaten bana o yara izi de pek gerçekmiş gibi görünmedi ama.

Her neyse Anne Beddingfeld, onun peşinde. Hem kendisi ve hem de Daily Budget için onu keşfeden kişi olmanın zaferini yaşamak istiyor. Günümüzde genç kızlar çok soğukkanlı oluyorlar. Onu bu işin kadınlara göre bir iş olmadığı konusunda uarmaya çalıştım. Bana güldü. Eğer onu bulursa geleceğini garantilemiş olacağını söyledi. Race'in de bundan hoşlanmadığını görüyorum. Kim bilir belki Rayburn de bu tren dedi. Eğer bu doğruysa hepimiz bir gece yataklarımızda öldürülebiliriz. Bunu Bayan Blair'e söyledim. Güldü ve eğer dediğim olur da ben öldürülürsem Anne'e yazacak bomba gibi bir haber çıkacağını söyledi. Sansasyonel habermiş! Tanrım!

Yarın Bechaunaland'den geçeceğiz. Toz dayanılmaz olacak. Arap çocukları gelip her istasyonda elleriyle işledikleri tahta hayvanlar satacaklar. Aynı zamanda da hasır örgülü sepetler ve bambu kaplar. Korkarım Bayan Blair deliye dönecek. Böyle oyuncaklarda öylesine ilkel bir çekicilik vardır ki, onun ilk görüşte çok etkileneceğini sanıyorum.

Cuma akşamı

Korktuğum başıma geldi. Bayan Blair ile Anne tam kırk dokuz tane tahtadan oyulmuş hayvan oyuncak satın aldılar!

BÖLÜM 23

(Anne'in öyküsünün devamı)

Rodezya yolculuğu çok eğlenceli geçti. Her gün bizi kendine hayran bırakan yeni ve ilginç bir şeylerle karşılaşıyorduk. Öncelikle Hex Nehri Vadisi'nin muhteşem manzarası, sonra Karoo çölünün el değmemişliği ve ıssızlığı, Bechaunaland'ın göz alabildiğince uzanan otlakları ve yerli çocukların sattığı o güzel el oyması hayvanlar. Suzanne ile birlikte hemen her istasyonda -tabii bunlara istasyon denilebilirse- bu el oyması hayvanlara bakalım derken treni kaçırmak tehlikesi ile karşılaştık. Bence makinist kendi hoşuna giden her noktada treni durduruyordu ve bir anda boş araziden mantar gibi biten yerli-ler örme sepetler, el işi oyuncaklar, şeker kavanozları, postlar ve her tür oyma tahta hayvan figürüyle trenin başına üşüşüyorlardı. Suzanne hemen tahtadan hayvanların koleksiyonunu yapmaya başladı. Onu aynen taklit etmeye çalıştıysam da çoğunluğu bir "tiki" yani üç penny olan bu tahta hayvanların hiçbiri birbirinin aynı değildi. Zürafalar, kaplanlar, aslanlar, yılanlar, mahzun bakışlı antiloplar, Afrika geyikleri ve mini mini siyahi savaşçılar. Çok eğlendik.

Sir Eustace bizi sakinleştirmeye çalışıyordu, ama bunda başarılı olamadı. Düşünüyorum da çölde ıssız bir noktada kalmamış olmamız

gerçekten bir mucize. Güney Afrika'daki trenler kalkmadan önce ül-kemizdeki gibi düdük çalmadıkları gibi kalmaları istasyonda bir telaş, bir koşturma da yaratmıyor. Tren yavaşça hareket ediyor ve yola koyuluyor. Tam pazarlık ederken başınızı kaldırıncı birden trenin git-mekte olduğunu görüyorsunuz ve delicesine koşturaya başlıyorsunuz.

Suzanne'ın Cape Town istasyonunda trene atladığını görünce ne kadar şaşırdığını tahmin edersiniz. İlk geceyi bu konuda durum değerlendirmesi yaparak geçirdik. Gece yarısına kadar konuştuk.

Saldırı planları yanında savunma planları da yapmam gerektiğini anlamıştım. Sir Eustace ve ekibiyle yolculuk etmek oldukça güvenliydi. Sir Eustace da Albay Race de iyi birer koruyucuydular ve onların yanında bulunduğum sürece düşmanlarımla benim için arı kovanına çomak sokmaya kalkışmayacaklarından emindim. Ayrıca Sir Eustace'ın yanında olduğum sürece öyle ya da böyle Guy Pagett ile bağlantıda sayılırdım ve Guy Pagett tüm bu gizemin mer-keziydi. Suzanne'a, Guy Pagett'nin şu esrarengiz Albay olup ola-mayacağını sordum. Gerçi birinin emrinde çalışıyor olması bu varsayımımın pek de geçerli olamayacağını gösteriyordu, ama birkaç defa her ne kadar otoriter geçinse de Sir Eustace'ın onun etkisi altında kaldığına tanık olmuştum. Sir Eustace yumuşak başlı, iyi niyetli bi-riydi, akıllı bir sekreter onu kolaylıkla parmağının ucunda oynatabi-lirdi. Üstelik Sir Eustace'ın pozisyonu ilgi çekmek istemeyen biri için avantaj bile olabilirdi.

Suzanne bu fikrimi şiddetle protesto etti. Guy Pagett'nin bü-tün bu işlerin gerisindeki beyin olabileceğini asla kabul etmiyordu. Ona göre gerçek beyin, yani Albay perdenin gerisindeydi ve biz Af-rika'ya vardığımızda zaten o da buradaydı.

Bu görüşünde tutarlı birçok yön olmasına rağmen tatmin olun-mamıştım. Şüpheli tüm olaylarda Pagett'nin yönetici durumunda or-taya çıktığını unutmamak gerekiyordu. Görünüşünde bir çete liderin-

de olması beklenen kendinden emin ve kararlı havanın asla olmadığı açıktı, ama Albay Race'in açıklamalarına göre bu gizemli Albay çetenin beyniydi ve bildiğim birçok dâhi sıksa, çelimsiz ve pısırsık tiplerdi. Yaratıcı zekâ ile fiziksel koşulların uyum içinde olması gerekmiyordu.

Tam bunu açıklarken Suzanne, "Profesörün kızı konuşuyor," dedi.

"Doğru, olabilir. Pagett bu işlerin gerisindeki beyin olabilir. Yani çetenin başı, Gizemli Şef!" dedim. Birkaç dakika susup düşündükten sonra da ekledim. "Sir Eustace'ın bu büyük serveti nasıl elde ettiğini merak ediyorum."

"Yine mi ondan şüpheleniyorsun?"

"Suzanne öyle hale geldim ki herkesten şüpheleniyorum. Aslında ondan pek şüpheleniyorum, ama ne de olsa Pagett'nin patronu ve aynı zamanda da Mill House'un *sahibi*."

"Duyduğuma göre bu serveti nasıl elde ettiğinden pek bahsetmek istemiyormuş. Ama bu davranışı bunun gerisinde cinayet olduğunu da göstermez. Belki de bunun gerisinde bazı ayak oyunları, dalavereler vardır. Miras da olabilir."

İstemeyerek kabul ettim.

Suzanne, "Sanırım yine yanlış ata oynuyoruz," dedi. "Aklımızı Pagett'e takıp, asıl olaydan uzaklaşıyoruz. Düşünsene ya Pagett gerçekten de dürüst biriyse?"

Birkaç dakika düşündükten sonra başımı salladım. "Buna inanmam."

"Ama her yaptığı için geçerli bir açıklaması var."

"Evet. Ama tatmin edici değil. Örneğin, *Kilmorden*'da beni denize atmak istediği geceye dönersek, Rayburn'ü takip ettiğini ve Rayburn'ün onu tenhada sıkıştırarak burnuna bir yumruk indirdiğini söyledi. Bunun doğru olmadığını biliyoruz."

Suzanne isteksizce, "Doğru," dedi. "Ama biz bu öyküyü ikinci elden, yani Sir Eustace'ten dinledik. Eğer doğrudan Pagett'nin ken-

disinden dinlemiş olsaydık, çok farklı olabilirdi. Senin de bildiğin gibi insanlar bir olayı, bir öyküyü anlatırken daima kendilerinden de bir şeyler katmaya bayılırlar.”

Bunu ciddi bir şekilde düşündüm.

Sonunda, “Hayır,” dedim. “Olacak iş değil! Pagett suçlu. Beni denize atmak istediğini de inkâr edemezsin ya. Sonra gelişen diğer olaylar! Her şey Pagett’nin suçlu olduğunu gösteriyor. Neden bu fikir üzerinde bu kadar ısrar ediyorsun ki?”

“Yüzü...”

“Yüzü mü? Ama...”

“Evet, ne söyleyeceğini biliyorum. Katil yüzlü. Haklısın, ama gerçek şu ki öyle yüzü olan biri gerçekte katil olamaz. Bu da doğanın tuhaf şakalarından biri!”

Suzanne’ın bu görüşlerine katılmıyordum. Doğa hakkındaki... özellikle de geçmiş çağlar hakkındaki bilgilerim hiç de az sayılmazdı. Şakacı olsa bile bunu pek göstermediği açıktı. Sonuçta Suzanne doğayı her zaman kendi görüşlerini renklendirmek için kullanan insanlardandı.

Sonra yeniden planlarımızı tartışmaya başladık. Belirli bir durum olması gerektiğinin farkındaydım. Açıklama yapmaktan sonsuza dek kaçınamazdım. Tüm bu sorunlarımın çözümü avucumun içindeydi, ama bunu bir süre daha düşünmek bile istemiyordum. *Daily Budget!* Susmam veya konuşmam artık Harry Rayburn’ü o kadar da etkileyemezdi. Benim katkım olmadan da onun *Kahverengi Elbiseli Adam* olduğu ortaya çıkmıştı. Ona ancak onun tarafından değilmişim ya da düşmanımıymışım gibi görünerek yardımcı olabilirdim. Albay ve çetesi benimle Marlow cinayetini yüklemek istedikleri adam arasında duygusal bir arkadaşlık olduğunu anlamış olmalıydı. Bildiğim kadarıyla öldürülen kadının kimliği henüz saptanamamıştı. Lord Nasby’ye telgraf çekip bu kadının Paris’i ayağa kaldıran Rus balerin Madam Nadina olduğunu söyleyebilirdim. Onun kimliğinin halen saptanama-

Kahverengi Elbiseli Adam

miş olmasını aklım almıyordu, ama daha sonraları bütün bu olayların içyüzünü öğrendiğimde bunun ne kadar normal olduğunu anladım.

Nadina Paris'teki büyük başarısına rağmen, İngiltere'ye hiç gelmemişti. Londra seyircisi onu tanımıyordu. Marlow cinayeti kurbanı olarak gazetede yayımlanan fotoğrafları da tanınmayacak kadar bulanık çıkmış o yüzden birinin çıkıp da cesedin kimliğini teşhis edememesi hiç de şaşılacak bir durum değildi. Ayrıca Nadina, İngiltere'ye gelişini de herkesten saklamıştı. Cinayetin işlendiği günün ertesi sabahı menajeri onun çok acil, özel bir durum nedeniyle hemen sözleşmesini bozup Rusya'ya dönmesi gerektiğini bildiren bir mektup almıştı.

Bütün bunları sonradan öğrendim elbette. Suzanne'ın da onayıyla de Aar'dan uzun bir telgraf çektim. Bu haber konusundaki zamanlamam mükemmeldi (tabii bunu da sonradan öğrendim). *Daily Budget* tam da o günlerde sansasyon yaratacak bir haber peşindeymiş. Tahminlerimde yanılmamışım. *Daily Budget* haberi hemen manşetten vermişti: "*Marlow cinayetinin kurbanının kimliği özel muhabirimiz tarafından saptandı.*" Ve sonra da sansasyonel haberler sürüp gitmiş elbette: "Muhabirimiz katil ile birlikte seyahat etti. Katil Kahverengi Elbiseli Adam mı? O nasıl bir insan?"

Haber ana başlıklarıyla Güney Afrika gazetelerine de ulaştırılmış elbette, ama ben hakkımdaki yazıları ancak çok uzun bir süre sonra okuyabildim. Bulawayo'dayken gazeteden takdirlerini ve talimatlarını belirten bir telgraf aldım. Artık *Daily Budget*'in kadrosundaydım ve Lord Nasby, beni bizzat tebrik ediyordu. Katili izlemekle görevlendirilmiştim. İşin tuhafı, yine ben, yalnızca ben katilin Harry Rayburn olmadığını biliyordum. Herkesin öyle olduğunu sanmasında hiçbir sakınca yoktu, hatta şimdilik en iyisi buydu!

BÖLÜM 24

Bulawayo'ya cumartesi sabahı erkenden girdik. Burası beni hayal kırıklığına uğrattı. Hem çok sıcaktı, hem de oteli hiç beğenmedim. Sir Eustace'ın ruh durumunu ise ancak asık suratlı ya da daha da doğrusu küskün olarak tanımlayabilirim. Sanırım aldığımız tahta hayvanlar onu kızdırmıştı, özellikle de koca zürafa. Uzun boynu, hüzünlü gözleri ve sarkık kuyruğuyla devasa bir zürafa. Kişilikli bir hayvandı. Cazipti. Suzanne ile aramızda onun kime ait olacağına ilişkin tartışma bile çıktı. Onu paylaşamıyorduk. Onu alırken ikimiz de *tiki* ödemiştik. Suzanne benden büyük ve evli olmasını gerekçe gösterirken ben de onun güzelliğini fark eden ilk kişi olduğumu savunuyordum.

Bu arada bu aldığımız üç boyutlu nesneleri taşımanın sorun olduğunu da belirtmeliyim. Şekilsiz, üstelik de kırılğan kırk dokuz gaprip tahta hayvan heykeli gerçekten de çok fazla yer kaplıyordu. Hevenkler halinde sarıp iki hamala taşımaları için verdik ancak hamallardan biri bir grup büyüleyici devekuşunun bulunduğu hevenki düşürdü ve başını kırdı. Bu olay bize ders oldu. Suzanne ve ben taşıyabileceğimiz kadarını taşıdık. Albay Race de bize yardım etti. Koca zürafayı taşımak ise Sir Eustace'a kaldı. Hatta bu yardımdan Miss Pettigrew bile kaçamamış, onun hissesine küçük bir gergedan ile iki zenci savaşçı düşmüştü. Her nedense Miss Pettigrew'in beni pek sevmediğini seziyordum. Belki de beni şımarık bir aşıfte olarak görüyordu. Nedense benden mümkün olduğunca uzak durmaya çalışıyordu.

İşin asıl tuhaf yanı ise bir türlü çıkaramasam da bu kadının yüzünün bana tanıdık gelmesiydi.

Öğleden önceyi odalarımızda dinlenerek geçirdikten sonra akşamüzeri Matopos'a Rhodes'in(*) anıt mezarını ziyaret ettik. Öyle diyorum, ama Sir Eustace yine son dakikada sözünden döndü. Yine Cape Town'a geldiğimiz o ilk sabah olduğu gibi sinirliydi. Hani şu şef-talileri yere atıp parçaladığı gün gibi. Gideceğimiz bir yere sabahın erken saatinde varmak onu çekilmez bir hale getiriyor. Hamalları, kahvaltıdaki garsonları, otel yönetimini azarlayıp duruyordu. Belki elinde kalem ve not defteriyle etrafında dönüp duran Miss Pettigrew'i de azarlayacaktı, ama Sir Eustace'ın bile bu kadına küfür etmeye cesaret edebileceğini hiç sanmıyordum. O tipik kitaplardaki işgüzar sekreterlerdendi. Zürafamı tam zamanında kurtardım. Sir Eustace'nin onu da yere vurmaya hazırlandığını hissediyordum.

Neyse gezimize dönersek, Sir Eustace gitmek istemeyince Miss Pettigrew'de kendisine ihtiyaç duyulur kaygısıyla otelde kalmaya karar verdi. Son dakikada Suzanne da aşağıya haber yollayarak başının ağrıdığını, gelemeyeceğini bildirdi. Dolayısıyla Albay Race ile ikimiz yola yalnız çıktık.

Albay Race tuhaf biri. İnsan bunu kalabalıktayken pek anlamıyor. Ama onunla yalnız kalınca dayanılmaz, ezici biri oluyor. Daha suskun oluyor, ama susması konuşmasından daha anlamlı bir hal alıyor. Sanki susarken daha çok şey söylüyor.

İşte sarı, kahve fundalıklarının arasından Matopos'a gittiğimiz gün de öyleydi. Her şey son derece sessiz ve sakindi... tabii bindiğimiz araba hariç. Bu araba galiba insanoğlunun yaptığı ilk Ford otomobillerdendi. Döşemesi yırtılmıştı ve motordan pek anlamam ama sanırım hiçbir tarafı olması gerektiği gibi değildi.

(*) Cecil John Rhodes, İngiliz asıllı Güney Afrikalı siyasetçi ve iş adamı.

Doğa giderek değişiyordu. Etraf aşınmış büyük kaya parçalarıyla çevrilmişti. Birden buranın uygarlıktan uzak bir yer olduğunu anladım. Bir an babamın Neanderthaler insanları bana da babam gibi gerçek görünmeye başladı. Albay Race'e döndüm.

Sanki bir düşteymişim gibi, "Bir zamanlar burada devler yaşamış olmalı," dedim. "Onların çocukları da bugünkü çocukların çakıl taşları ile oynadıkları gibi bu taşlarla oynamış, onları üst üste yığmış, devirmiş ve ne kadar iyi dengelerlerse o kadar mutlu olmuşlardır. Eğer bu ülkeye isim vermem gerekirse 'Dev Çocuklarının Ülkesi'" derdim.

"Belki de hiç farkında değilsiniz ama çok doğru bir tanımlama yaptınız," dedi. "Basit, ilkel ve büyük. İşte Afrika bu!"

Başımila onayladım.

"Burayı seviyorsunuz, değil mi?" diye sordum.

"Evet. Ama burada uzun bir süre yaşamak, insanı vahşi yapıyor. Yaşamı ve ölümü çok basite almaya başlıyorsunuz."

Harry Rayburn'ü düşünerek, "Evet," dedim. O da böyleydi. "Ama zayıflara karşı değil, öyle değil mi?"

"Bu 'zayıf' sözcüğüyle neyi kast ettiğinize bağlı, Miss Anne."

Sesindeki ciddiyet beni şaşırtmıştı. Bu adamı çok az tanıdığımı şimdi daha iyi anlıyordum.

"Çocuklar ve köpekleri kastetmiştim," dedim.

"Doğrusunu isterseniz çocuklara ve köpeklere karşı acımasız olduğumu hiç anımsamıyorum. Kadınları 'zayıf' olarak kabul etmiyor musunuz?"

Düşündüm.

"Hayır. Sanmıyorum... Belki de aslında öyle oldukları halde bunu kabul etmiyorum. Babam erkek ve kadının başlangıçta yeryüzünde eşit güçte olduklarını söylerdi. Aslan ile kaplan gibi..."

Albay Race gülerek, "Ya zürafalar?" diye sordu.

Güldüm. Zürafamla herkes alay ediyordu.

"Ve zürafalar," dedim. "Bakın başlangıçta insanoğlu göçebedir. Ancak topluluk olup bir yere yerleştikten sonra erkekler belirli işleri,

kadınlar ise başka işleri yapmaya başladı, bu da kadının giderek fiziksel gücünü yitirip zayıflamasına yol açtı. Ama aslında insan yine aynı insan, yani duyguları aynı. Demek istediğim, kadınların erkeğin fiziksel gücüne hayran olmalarının nedeni belki de bu! Çünkü bu onların bir zamanlar sahip oldukları, ama sonra kaybettikleri bir şey.”

“Yani atalarımıza hayranlık gibi bir şey mi?”

“Evet. Öyle bir şey,” dedim.

“Bunun doğru olduğuna inanıyor musunuz? Yani kadınların güce taptıklarına demek istiyorum.”

“Eğer dürüst olursam... bence bu doğru. Karaktere, kişiliğe değer verdiğinizi sanırsınız, ama âşık olunca en ilkel güdüler, fiziksel güç her şeyin üstüne çıkar. Ama bu bir sonuç değil, eğer ilkel koşullarda yaşıyorsanız bu söylediğim geçerli, ama yaşamıyorsunuz ki, sonuçta yine diğeri galip gelir. Kazanan daima üstün olandır, değil mi? Yani toplumun yasaları, bir şekilde daima üstün gelir. İncil’in yaşamın kaybedilmesi ve yeniden bulunmasına ilişkin söyledikleri gibi.”

Albay Race düşünceli bir tavırla, “Sonuç olarak,” dedi. “Âşık olursunuz ve sonra unutursunuz. Bunun gibi bir şey mi kastettiğiniz?”

“Tam olarak değil. Ama isterseniz o şekilde de algılayabilirsiniz.”

“Ama ben sizin asla unuttuğunuzu sanmıyorum Miss Anne,” dedi.

“Hayır,” diye dürüstçe yanıt verdim.

“Ya da âşık olduğunuzu da.”

Yine yanıt vermedim.

Gideceğimiz yere ulaştığımız için bu konuşma burada kesildi. Arabadan inip tepeden bu sessiz dünyayı seyretmeye başladık. Albay Race’in yanında olmak beni rahatsız ediyordu. Bu ilk kez başıma gelmiyordu. Düşüncelerini anlaşılmaz siyah gözlerinin ardında o kadar güzel gizliyordu ki. Bu beni biraz korkutuyordu. Zaten beni baştan beri hep korkutmuştu. Onun yanındaki yerimi bir türlü kestiremiyordum.

Sessizce hiç konuşmadan Rhodes'in iri kayalarla korunan anıt mezarına kadar tırmandık. Tuhaf, ürkütücü, insanların ulaşması güç bir yerdi burası. Vahşi bir güzelliğin zafer şarkısıydı sanki söylenen.

Orada bir müddet susarak oturduk. Sonra yokuştan aşağı ama yoldan saparak inmeye başladık. Yokuş bazen inilebilecek gibi taşlarla kaplıydı, ama sonra öyle sarp ve dik bir kayalık noktaya ya da yara geldik ki...

Albay Race ilk önce kendisi indi sonra bana yardım etmek üzere döndü.

Sonra birden, "Eh iyisi sizi kucaklamalı," dedi ve itiraz etmeme fırsat kalmadan ayaklarım yerden kesildi.

Beni tekrar yere bırakırken kollarının ne kadar kuvvetli olduğunu fark etmiştim. Çelik gibi adaleleri olan demir kadar sağlam bir adamdı. Kenara çekilmeyip de önümde dimdik durup, yüzüme bakınca yine korktum.

Birden, "Burada bulunmanızın gerçek nedeni ne, Anne Beddingfeld?" diye sordu.

"Dünyayı gezen bir çingeneyim ben," dedim.

"Evet. Bu doğru. Muhabirliğiniz yalnızca bir kamuflej. Sizde gazeteci ruhu yok. Siz kendi kendinizle savaşıyorsunuz, yaşamla kavgıyorsunuz. Ama hepsi bu değil."

Bana ne söyletmek istiyordu? Korku içindeydim, korkuyordum. Yüzüne baktım. Benim gözlerim onunkiler gibi sır saklayamaz, ama savaşı düşmanın ülkesine taşıyabilir.

İnadına ben de, "Ya siz burada ne yapıyorsunuz Albay Race?" diye sordum.

Bir an için yanıt vermeyeceğini sandım. Şaşkındım. Neden sonra konuşmaya başladı. Söyledikleri onu eğlendirir gibiydi.

"İhtiraslarımın peşinden koşuyorum," dedi. "Yalnızca bu... ihtiraslarımın peşinden koşuyorum. Anımsarsanız Miss Beddingfeld, 'Bu günah melekleri bile gökten indirir' der İncil..."

"Sizin hükümetle bağlantınız olduğunu söylüyorlar," dedim. "Gizli servisten olduğunuzu. Bu doğru mu?"

Kahverengi Elbiseli Adam

Yanıt vermeden önce bir an duraklamış mıydı, yoksa bana mı öyle gelmişti?

“İnanın bana Miss Beddingfeld, burada bulunmamın, bu yolculuğa katılmamın tek nedeni kendi kişisel zevkimi tatmin etmek.”

Sonraları düşününce yanıtı biraz kuşku buldum. Ama belki de doğrudu.

Arabada yine sessizdik. Sonra yolun yarısında yol kenarında çay içmek için biçimsiz ilkel bir yerde durduk. Adam bahçe ile uğraşıyordu ve rahatsız ettiğimiz için kızmış görünüyordu. Bitmez tükenmez bir bekleyişten sonra ılık bir çayla, bayat bir kek getirdi. Sonra yine bahçesiyle uğraşmaya gitti.

Adam gider gitmez etrafımız bir sürü kedi tarafından sarıldı, altısı birden aynı anda acı acı miyavlıyorlardı. Gürültü dayanılmazdı. Onlara biraz kek verdim. Deli gibi atıldılar. Sütlükteki sütü boşalttıgımdaysa kapmak için neredeyse kavga ettiler.

Sinirli bir şekilde, “Ah,” diye bağırdım. “Açlıktan ölmüş bunlar. Hainlik bu. Lütfen biraz daha kek ve süt isteyin.”

Albay Race isteğim üzerine sessizce kalktı. Büyük bir kap süt ile geri gelince kediler yine saldırarak hemen bitirdiler.

Tam bir kararlılıkla ayağa kalktım.

“Bu kedileri de yanıma alacağım. Burada bırakamam bu zavallıları.”

“Lütfen sevgili yavrucuğum, saçmalama,” dedi. “Yanında elli tahta hayvan bir de altı kediyile dolaşman olanaksız.”

“Tahta hayvanları boş verin,” dedim. “Bu kediler canlı. Bunları yanıma alacağım.”

“Bunu yapamazsınız, yapmayacaksınız,” dedi ve ona nefretle bakmama rağmen sözlerini sürdürdü. “Beni acımasızlıkla suçladığınızı biliyorum, bu kadar duygusallaşıp, küçük şeylere üzülerək hayatınıza devam edenezsınız. Boşuna uğraşmayın, onları almanıza izin vermeyeceğim. Burası ilkel bir ülke ve biliyorsunuz ben sizden daha güçlüyüm.”

Yenildiğim zaman bunu hemen anlarım. Gözyaşları içinde arabaya döndüm.

Beni avutmak istercesine, “Belki de yalnızca bugün için yiyecekleri yoktu,” dedi. “Adamın karısı Bulawayaya’a erzak almaya gitmiş. Her şey yolunda, hiç üzülmeyin. Hem biliyorsunuz, dünya aç kedilerle doludur.”

Kızarak, “Susun... kesin artık,” dedim.

“Size yaşamı olduğu gibi kabul etmeyi öğretiyorum. Aynı zamanda da -benim gibi- sert ve acımasız olmayı öğretmeye çalışıyorum. Gücün sırrı bu, başarının sırrı da!”

Kızgınlıkla, “Acımasız olacağıma ölmeyi yeğlerim,” dedim.

Yeniden arabaya binip hareket ettik. Yavaş yavaş kendime geliyordum. Aniden elimi avucuna aldı.

“Anne,” dedi. “Seni çok istiyorum. Benimle evlenir misin?”

Ciddi şekilde şaşırmıştım.

“Oh hayır,” diye kekeledim. “Evlenemem.”

“Neden?”

“Ama ben size karşı öyle hissetmiyorum.”

“Anlıyorum. Tek neden bu mu?”

Dürüst olmalıydım. Bunu ona borçluydum.

“Hayır,” dedim. “Tek neden bu değil. Şey... başka birini seviyorum.”

Yeniden, “Anlıyorum,” dedi. “Başlangıçta, seni *Kilmorden*’da ilk gördüğümde de durum aynı mıydı?”

“Hayır,” diye fısıldadım. “O... O zamandan sonra.”

Üçüncü kez, “Anlıyorum,” dediği zaman sesinde beliren anlamlı tonlamayla ister istemez başımı çevirip yüzüne baktım. Yüz ifadesi her zamankinden çok daha acımasızdı.

“Ne... Ne demek istiyorsunuz?” diye kekeledim.

Otoriter, gizemli bir havada beni süzüyordu.

“Hiç... Yalnızca şimdi artık ne yapmam gerektiğini biliyorum,” dedi.

Bu sözler beni ürpertti. Sesinde anlam veremediğim bir kararlılık vardı ve bu beni korkutuyordu.

Otele dönünceye kadar hiç konuşmadık. Doğruca Suzanne’ın yanına koştum. Yatağının üzerine uzanmış kitap okuyordu. Başının ağrıdığını gösterecek hiçbir delil yoktu.

“Şurada serilip kaldım,” dedi. “Anne, şekerim ne oldu sana?”

Bunu sormasının nedeni odaya girmemle birlikte gözlerimden boşalan yaşlardı.

Ona kedilerden bahsettim. Albay Race’den bahsederek canını sıkamak istemiyordum, ayrıca nedense bunun doğru olmayacağını düşünüyordum. Ama Suzanne zekidir. Hemen durumu anladı.

“Üşütmediğinden emin misin, Anne?” diye sordu. “Bu sıcakta böyle bir şey sormak çok saçma görünebilir, ama tir tir titriyorsun.”

“Bir şeyim yok,” dedim. “Yalnızca sinirlerim bozuk bunalıyorum. Çok kötü bir şeyler olacak gibi geliyor bana.”

Suzanne kararlılıkla, “Saçmalama,” dedi. “Haydi, ilginç bir şeylerden bahsedelim. Anne şu elmaslar...”

“Ne oldu onlara?”

“Bunların benim yanımda güvende olduklarına inanamıyorum. Önceleri sorun yoktu, eşyalarımın arasında böyle bir şey olacağı kimsenin aklına gelmezdi. Ama şimdi herkes yakın arkadaş olduğumuza bildiği için benden de şüphelenebilir.”

“Yine de bir film kutusu içinde olacakları kimsenin aklına gelmez,” diye itiraz ettim. “Orası onları saklamak için kusursuz bir yer. Daha iyisini bulabileceğimizi sanmam.”

Teredditle kabul etti, ama bu konuyu çağılayanlara vardığımızda bir kez daha konuşmamız gerektiğini söyledi.

Trenimiz saat dokuzda hareket etti. Sir Eustace hâlâ son derece sinirliydi. Miss Pettigrew ise şaşkın, sinmiş görünüyordu. Albay

Race yine tamamen eski kişiliğine dönmüştü. Öyle ki yoldaki konuşmalarımızın bir düş olup olmadığını bile düşündüm.

O gece sert ranzada kâbuslar görerek uyudum. Müthiş bir baş ağrısı ile kalktım ve dışarı vagonun seyir sahanlığına çıktım. Hava çok temiz ve güzeldi. Göz alabildiğince ormanlarla kaplı tepeler uzanıyordu. Ağaçların yaprakları hafif esintiyle dalga dalga kıpırdanıyordu. Burayı sevmiştim, hem de şimdiye dek gördüğüm her yerden çok daha fazla. Burada, bu ormanlarda küçücük bir kulübede yaşamak isterdim, sonsuza kadar.

Saat iki buçukta Albay Race, beni “ofis” olarak kullanılan kompartımana çağırarak çalılıkların üzerini aynen bir buket gibi örten beyaz bir sis bulutunu gösterdi.

“Çağlayanların sisi,” dedi. “Neredeyse geliyoruz.”

Hâlâ bütün gecemi berbat eden karabasanların etkisindeydim. Her nedense içimde evime gelmişim gibi bir his vardı... Evime! Buraya daha önce hiç gelmemiştim, yoksa düşlerimde gelmiş miydim?

Trenden otele yürüyerek gittik. Büyük, beyaz bir binaydı ve sineklere karşı tüm pencereleri tel ile kaplanmıştı. Burada cadde de yoktu, ev de. Verandaya çıktığımda gözlerime inanamadım. Tam karşımda, yaklaşık yarım mil uzakta çağlayanlar vardı. Böylesine muhteşem bir güzelliği hayatımda hiç görmemişim... göremezdim de.

Suzanne yemeğe otururken, “Anne çok şaşırmış görünüyorsun,” dedi. “Seni hiç böyle görmemişim.”

Hayretle beni süzüyordu.

Gülerek, “Gerçekten öyle miyim?” diye sordum. “Buranın büyüleyici güzelliğinden olsa gerek.” Nedense gülmemde yapmacık bir hava vardı.

“O kadar değil. Daha fazlası olmalı.”

Kaşları hafifçe çatıldı, bir şekilde kaygılı olduğu anlaşılıyordu.

Evet, mutluydum. Ama içimde bir huzursuzluk vardı, sanki bir şeyler bekliyordum, hemen çok yakında olacak bir şeyler. Tedirgin ve heyecanlıydım.

Kahverengi Elbiseli Adam

Çaydan sonra dolaşmaya çıktık. Küçük çekçeklere bindik ve çekçeklerimizi çeken güler yüzlü zenci yerliler tarafından köprüye götürüldük.

Altımızdaki derin vadi ve coşkun akan sular, tam önümüzde adeta bir sis perdesi gibi sudan ayrılan zerreciklerin bir an üzerimize geldikten sonra yeniden şelaleye karışıp kaybolması inanılmaz bir güzellik, muhteşem bir manzaraydı. İşte hep hayalimde canlandırdığım çağlayan manzarası buydu, akıl almaz bir doğa. Hep görmek için yaklaşmak istediğiniz, ama bunu asla yapmadığınız!

Köprüden geçtikten sonra iki tarafı beyaz taşlarla örülmüş bir patikadan uçurum boyunca yürümeye başladık. Nihayet büyük bir düzlüğe çıktık. Buranın sol tarafında şelalenin altına inilen bir yol vardı.

Albay Race, “Şelale geçidi,” diye açıkladı. “Aşağı inelim mi, yoksa yarına mı bırakalım? Oldukça zaman alır. Üstelik geri dönerken epeyce tırmanmak gerekiyor.”

Sir Eustace, “Bunu yarına bırakalım,” dedi. Fiziksel hareketlerden hiç hoşlanmadığını fark etmiştim.

Geri döndük. Yolda yerli bir aileye rastladık. Kadın evinin tüm eşyasını başının üzerinde taşıyordu. Bu koleksiyonunun arasında bir de tava vardı.

Suzanne, “Ne zaman fotoğraf makineme ihtiyaç duysam yanımda olmaz,” dedi.

Albay Race, “Bu sık sık rastlayacağınız bir manzaradır, Bayan Blair,” dedi. “Hiç üzülmeyin.”

Yeniden köprüye dönmüştük.

Albay Race, “Gökkuşağı ormanına gidelim mi? Yoksa ıslanmaktan korkar mısınız?” diye sordu.

Suzanne ve ben, ona katıldık. Sir Eustace otele döndü. Gökkuşağı ormanı beni hayal kırıklığına uğrattı. Hiç de yeterince gökkuşağı görmediğimiz gibi iliklerimize kadar ıslandık. Ama yine de çok daha yakından çağlayanı tam ters yönden de görmüş ve ne denli bü-

yük olduğunu anlamış olduk. Ah sevgili çağlayan seni ne kadar sevdim, seviyorum ve hep seveceğim!

Otele ancak yemek saatine yakın bir zamanda döndük. Sanırım Sir Eustace'ın Albay Race'e karşı bir antipatisi vardı. Suzanne ile birlikte onunla yakından ilgilendik, ama başarılı olamadık.

Yemekten sonra Miss Pettigrew'i de yanına alıp çalışma odasına çekildi. Bir süre Suzanne, Albay Race ve ben sohbet ettik. Daha sonra Suzanne esneyerek artık yatmak istediğini belirtti. Ben de Albay Race ile yalnız kalmak istemediğim için odama çekildim.

Ama uyuyamayacak kadar heyecanlıydım. Soyunmadım bile. Koltuğa oturarak düşlere daldım. Ve bütün bu zaman süresince yine bir şeylerin giderek yaklaştığını hissediyordum...

Kapıya hafifçe vuruldu. Şaşırmıştım. Yerimden sıçradım. Kapıyı açtığımda küçük zenci bir çocuk, bana bir kâğıt uzattı. Kâğıdı alıp odama döndüm. Tanımadığım bir el yazısı ile adıma yazılmış bir nottu bu. Elimde kâğıt öylece duruyordum. Aradan biraz zaman geçtikten sonra açtım. Çok kısa bir nottu bu:

Sizi görmeliyim. Otele gelmek cesaretini gösteremedim. Şelale geçidinden önceki alana gelir misiniz? 17 numaralı kamarcanın anısı için gelin, lütfen! Harry Reayburn adıyla tanıştığınız kişi.

Kalbim heyecanla çarpıyordu. Demek o buradaydı! Ah bunu biliyordum! Biliyordum! Onun yanımda olduğunu hissetmiştim. Bilmeden buraya gelmemin nedeni buydu belki de! Kader beni buraya sürüklemişti.

Başıma bir eşarp bağlayarak gizlice kapıdan çıktım. Dikkatli olmalıydım. Takip ediliyordum. Bunu biliyordum. Onunla buluştuğumu kimse öğrenmemeliydi. Suzanne'ın odasının kapısına gittim. Derin bir uykudaydı. Soluk alıp verdiğini duyabiliyordum.

Kahverengi Elbiseli Adam

Ya Sir Eustace? Onun çalışma odasının kapısının önünde de durdum. Evet, hâlâ Miss Pettigrew'e bir şeyler dikte ettiriyordu. Sesinin gittikçe yükselerek, "Bundan dolayı belirtmek isterim ki yabancı işgücü, özellikle de ten renklerinin farklılığı..." diyordu. Bir an kadının yazmaya ara verdiğini ve Sir Eustace'ın kızarak söylendiğini duydum.

Yeniden sessizce ilerledim. Albay Race'in odası boştu. Salon-da da yoktu. Halbuki en korktuğum kişi oydu. Kaybedecek zamanım yoktu. Otelden çıkarak köprüye giden patikada yürümeye başladım.

Sonra köprüyü geçip karanlıkta bekledim. Eğer beni izleyen biri olduysa onun köprüyü geçtiğini görebilecektim. Dakikalar geçti, ama kimse görünmedi. İzlenmemiştim. Dönüp düzlük alana çıkan yokuşu tırmanmaya başladım. Beş altı adım sonra durdum. Arkamda hafif bir çıtırtı duymuştum. Takip edilmediğimi biliyordum. Her kimse burada bekliyor olmalıydı.

Ve birden hiç nedeni yokken tamamen içgüdüsel olarak büyük bir korkuya kapıldım. Bu aynen *Kilmorden*'da o gece hissettiğim korku gibi bir şeydi, beni tehlikeye karşı uyaran bir duygu!

Omzumun üzerinden arkama baktım. Sessizlik. İki adım daha attım. Yine aynı çıtırtıyı duydum. Yürürken yeniden başımı çevirerek omzumun üstünden arkama baktım. Gölgeler arasından bir erkek silüeti çıktı. Onu gördüğümü anlayınca üzerime doğru koşmaya başladı.

Bu karanlıkta birini tanımak kesinlikle olanaksızdı. Tek anladığım onun uzun boylu ve Avrupalı olduğuydu. Yerlilerden biri değildi. Tüm gücümle koşmaya başladım. Onun da arkamdan koştuğunu duyuyordum. Bana yolu gösteren beyaz taşları izleyerek basacağım yeri anlıyordum, çünkü o gece mehtap yoktu. Ondan hızlı koşuyordum.

Sonra birden ayağımın boşluğa geldiğini hissettim. Arkamdaki adamın güldüğünü duydum. Şeytanca, pis bir gülüştü bu. Baş aşağı boşluğa doğru yuvarlanırken bu şeytani kahkaha hâlâ kulaklarımda çınlıyordu.

BÖLÜM 25

Ağır ağır kendime gelirken büyük bir acı hissediyorum. Başım-
da korkunç bir ağrı, sol kolumda ise dayanılmaz bir sancı vardı. Ko-
lumu hareket ettiremiyordum. Her şey bana hâlâ kâbus gibi geliyordu,
inanamıyordum olanlara. Karabasanlar içindeydim, düşüyor, düşüyor-
dum. Bir an sisler arasında Harry Rayburn'ün yüzünü görür gibi ol-
dum. Gerçek sandım. Ama sonra benimle alay eder gibi yine kaybol-
du. Sonra bir defasında birinin ağzıma bir kap dayadığını ve bir şey-
ler içtiğimi anımsıyorum. Siyahi bir surattı bu, yüzüme gülümsüyor-
du, şeytanın yüzü sanıp haykırdım. Ve yine düşler... düşler... çaresiz-
ce uyarmak için Harry Rayburn'ü aradığım düşler... Ama niye? Bunu
ben de bilmiyorum. Bir tehlike seziyordum, büyük bir tehlike ve onu
ancak ben kurtarabilirdim. Sonra yine karanlık. Bağışlayan, merha-
metli karanlık ve gerçek uyku.

Sonunda uyandım. Uzun kâbus sona ermişti. Her şeyi anımsı-
yordum. Otelden ayrılışımı, koşa koşa Harry ile buluşmaya gidişi-
mi, gölgeler arasından çıkan adamı, o şeytani kahkahayı ve son ola-
rak da düşüşümü.

Ölmemiş olmam gerçekten mucizeydi. Yaralıydım, hastaydım,
her tarafım ağrıyordu, kolumu bile kıpırdatamayacak kadar halsizdim
ama yaşıyordum. Peki, ama neredeydim? Başımı güçlükle oynatarak
etrafıma bakındım. Tahta duvarlı bir odaydı burası. Her tarafta hay-

Kahverengi Elbiseli Adam

van derileri ve fildişleri asılıydı. Sert bir divanda bir hayvan postunun üzerinde yatıyordum. Kolum bandajlıydı ve kıpırdatamıyordum. Önce yalnız olduğumu sandım, ama sonra ışıkla aramda bir adamın oturmakta olduğunu fark ettim. Adamın başı pencereye dönüktü. O kadar sakin ve hareketsiz duruyordu ki, bir an tahtadan oyulmuş bir insan figürü zannettim. Bu siyah kıvrıcık saçlı baş, bana yabancı gelmemişti, ama hayal gücümün beni aldatmasını istemiyordum. Birden döndü. Soluğumu tuttum. Bu Harry Rayburn'dü. Kanlı canlı Harry Rayburn!

Bana doğru yaklaştı.

Endişeli bir sesle, "İyi misin?" diye sordu.

Yanıt veremedim. Gözyaşları yanaklarımdan aşağı süzölmeye başladı. Hâlâ halsizdim, ama ellerini avuçlarıımın arasına aldım. Bana böyle bakarken, onun bu bakışları üzerimdeyken ölmüş olmayı nasıl da isterdim.

"Ağlama Anne. Lütfen ağlama. Kurtuldun artık. Güvendesin. Kimse sana zarar veremeyecek."

Gidip bir kâse aldı ve bana getirdi.

"Biraz bu süttten iç."

Söz dinleyerek içtim. Şımarık, küçük bir çocukla konuşuyormuşçasına yumuşak, sevecen bir ses tonuyla konuşuyordu.

"Şimdi bir şey sorma da uyu. Gittikçe gücünü toplayacaksın. Eğer istersen gidebilirim."

"Hayır," diye inledim. "Hayır... Hayır."

"Öyleyse kalıyorum."

Bir iskemle çekerek yanı başıma oturdu. Elini elimin üstüne koydu, hafifçe okşadı. Yeniden uykuya daldım.

Herhalde uyuduğumda akşamdı. Yeniden uyandığımda ise güneş tepedeydi. Kulübede yalnızdım, ama kıpırdamamla birlikte ihtiyar yerli bir kadın koşarak yanıma geldi. Çirkindi, ama gülümsemesiyle ba-

na cesaret veriyordu. Bir leğenin içinde su getirerek yüzümü yıkama yardım etti. Daha sonra büyük bir kâse dolusu çorba verdi. Çorbayı son damlasına kadar içtim. Sorduğum sorulara yalnızca gülerek ve başını sallayarak yanıt verdiğini görünce onun İngilizce bilmediğini anladım.

Harry Rayburn'ün içeri girmesiyle birlikte yaşlı kadın ayağa kalktı ve saygıyla geri çekildi. Sonra da Harry'nin bir el işaretiyle dışarı çıktı ve bizi yalnız bıraktı. Harry, ona gülümseyerek baktı.

“Bugün daha iyisiniz.”

“Evet. Ama hâlâ güçsüzüm. Neredeyim ben?”

“Zambezi’de küçük bir adada. Çağlayanlardan dört kilometre ötede.”

“Dostlarım nerede olduğumu biliyorlar mı?”

Başını salladı.

“Onlara haber yollamalıyım.”

“Bu sizin... şey elbette. Ama yerinizde olsaydım biraz daha güçleninceye kadar beklerdim.”

“Neden?” diye sordum.

Hemen yanıt vermediği için konuşmaya devam ettim.

“Ne kadar zamandır buradayım?”

Yanıtı beni şaşırtmıştı.

“Yaklaşık bir gün kadar...”

“Ah,” dedim. “Suzanne’a haber yollamalıyım. Çok merak etmiştir.”

“Suzanne da kim?” diye sordu.

“Bayan Blair,” dedim. “Otelde o, Sir Eustace ve Albay Race ile beraberdim. Ama tabii bunu siz de biliyorsunuz.”

Başını salladı.

“Sizi elbisenizden ağaca asılı bir durumda bilinçsiz ve kırk bir kolla bulduğumdan başka bir şey bilmiyorum.”

“Neredeydi bu ağaç?”

Kahverengi Elbiseli Adam

“Vadinin yamacında. Eğer elbiseniz dallara takılmamış olsaydı parçanızı bile bulamazlardı.”

Ürperdim. Sonra birden aklıma bir şey geldi.

“Benim burada olduğumu bilmediğinizi söylüyorsunuz. Ya yolladığınız not?”

“Ne notu?” diye sordu.

“Benimle o açıklık alanda buluşmak istediğinizi bildiren not.”

Bana hayretle bakarak, “Ben not filan yollamadım,” dedi.

Saçlarımın dibine kadar kızardığımı hissettim. Neyse ki bunu fark etmemişe benziyordu.

“Eğer notu siz yollamadıysanız, neden oradaydınız? Bu nasıl bir mucize?” diye sordum.

Kısaca, “Burada yaşıyorum,” dedi.

“Bu adada mı?”

“Evet. Savaştan sonra bu adaya geldim. Bazen otelden grupları alır tekneyle gezdiririm, ama burada yaşamak öylesine basit ve ucuz ki buna bile pek gereksinimim olmuyor. Genelde aklıma eseni yapıyorum.”

“Yalnız mı yaşıyorsunuz?”

“Kalabalıktan hoşlanmadığımdan emin olabilirsiniz.”

“Size yük olduğum için özür dilerim,” dedim. “Ama bunda benim hiç suçum yok.”

Gözlerindeki parıltı beni şaşırttı.

“Önemli değil,” dedi. “Sizi kömür çuvalı gibi sırtıma atıp tekneye taşıdım. Aynen ilkel taş devri erkekleri gibi.”

“Ama aynı nedenle değil...” dedim.

Bu kez kızarma sırası ondaydı. Öylesine kızardı ki, yüzünün yanık teni bile bunu kapatmadı.

Mahcubiyetini kapamak amacıyla, “Ama bana hâlâ nasıl olup da beni aramaya çıktığınızı anlatmadınız,” dedim.

“Uyuyamamıştım. Huzursuzdum, sanki bir şeylerin olacağını hissediyordum. Sonra biraz rahatlayacağımı düşünerek tekneyle açıldım ve çağılayanlara doğru gittim. Tam vadinin girişindeyken çığlığınızı duydum.”

“Beni buraya kadar taşıyacağınıza niçin otelden yardım istemediniz?”

Yeniden kızardı.

“Belki bu size bağışlanamaz bir küstahlık gibi gelecek ama şu anda bile içinde bulunduğunuz tehlikenin farkında olmadığını düşünüyorum. Arkadaşlarınıza haber verecektim, öyle mi? Hani dostlarınıza, sizi gözleri kapalı ölüme yollayan iyi kalpli dostlarınıza mı? Hayır, size herkesten daha iyi bakacağıma dair kendi kendime yemin ettim. Bu adaya hiç kimse gelmez. Bir tek bir zamanlar ağır bir hastalıktan kurtardığım ihtiyar Batani! O da çok sadıktır. Ağzı da sıkıdır, asla bir şey söylemez. Sizi bu adada aylarca alıkoyabilirim ve kimsenin haberi bile olmaz.”

Sizi bu adada aylarca alıkoyabilirim ve kimsenin haberi bile olmaz. Bazı sözcükler insanı nasıl mutlu ediyordu!

Kısık bir sesle, “Çok doğru yapmışsınız,” dedim. “Kimseye haber yollamayacağım. Birkaç günlük merakın kimseye zararı olmaz. Zaten akrabam filan da değiller. Yalnızca yolculukta tanıdığım dostlarım, özellikle de Suzanne. O notu yazan her kimse hakkımda çok fazla bilgiye sahip olmalı. Bu bir yabancının yapacağı iş değil.”

Bu sefer nottan bahsederken kızarmamıştım.

Çekinerek, “Eğer beni dinlerseniz...” dedi.

Açıksözlülükle, “Hiç sanmıyorum ama...” dedim. “Yine de dinlemekten bir zarar gelmez.”

“Her zaman her aklınıza eseni yapar mısınız Miss Beddingfeld?”

“Genellikle,” diye yanıtladım. Karşımda başka biri olsaydı: her zaman, derdim.

Kahverengi Elbiseli Adam

Hiç ummadığım şekilde, “Kocanıza acıyorum,” dedi.

Anında yanıtı yapıştırdım.

“Hiç gerek yok! Birine delice âşık olmadığım sürece evlenmeyi düşünmüyorum. Elbette bir kadın için istemediği şeyleri sırf sevdiği biri için yapmak kadar büyük bir zevk olamaz. Üstelik ne kadar inatçı, kişilikli bir kadınsa sevgisi de o kadar güçlü olur.”

“Korkarım ki sizinle aynı fikirde değilim. Genelde evlendikten sonra bunun tam tersi oluyor.”

“Doğru,” diye onayladım. “İşte zaten bunun için evliliklerin çoğu başarısız. Hata genellikle erkeklerde. Eşlerine o kadar boyun eğiyorlar ki, ister istemez aldatılıyorlar ya da bir o kadar bencil davranıp, kendi bildiklerini okuyup, bir kez olsun teşekkür bile etmiyorlar. Başarılı kocalar eşlerine kendi istediklerini yaptırdıktan sonra bunu niye yaptı diye hesap soranlardır. Kadınlar yönetilmeye bayılırlar, ama fedakârlıklarının görmezden gelinmesinden de nefret ederler. Diğer yandan erkekler kendilerine daima yumuşak ve sevgiyle yaklaşan kadınlardan da hoşlanmazlar. Eğer evlenirsem çoğu zaman bir cadı, bir şeytan olacağım. Ama arada sırada da kocama hiç ummadığı bir anda aslında bir melek olduğumu kanıtlayacağım.”

Harry kahkahalarla güldü.

“Yani tam bir kedi köpek hayatı yaşayacaksınız!”

“Âşıklar daima kavga ederler,” dedim. “Çünkü birbirlerini anlamazlar. Anlamaya başladıkları zaman da aşkları biter.”

“Yani bunun tersi doğru mu oluyor?” diye sordu. “Sürekli kavga edenler birbirlerine âşık mıdır?”

Aklım karışarak, “Bilmiyorum,” dedim.

Şömineye döndü.

İçten bir sesle, “Biraz daha çorba ister misiniz?” diye sordu.

“Evet, lütfen. O kadar açım ki, bir gergedanı bile yiyebilirim.”

“Bu iyi.”

Ben, onu seyrederken o ateşle oynuyordu.

“Kalkabildiğim zaman yemeği ben pişiririm,” dedim.

“Yemek pişirmesini bildiğinizi sanmıyorum.”

Şöminenin rafında dizili bir sıra tencereye bakarak, “Tencere-deki şeyleri sizin kadar ben de ısıtabilirim,” dedim.

“Alındın mı?” dedi ve güldü. Güldüğü zaman yüzü değişiyordu. Çocukça bir ifadeye bürünüyordu. Mutlu... farklı bir adam oluyordu.

Çorbamı zevkle içtim. Bu arada onun bana geleceğimle ilgili önerisini açıklamadığını anımsadım.

“Ah evet,” dedi. “Size şunu önerecektim. Sizin yerinizde ol-sam tamamen iyileşinceye kadar burada kalırdım. Düşmanlarınız sizin öldüğünüzü düşüneceklerdir. Cesedinizi bulamamak onları şa-şırtmayacaktır. Kayalarda parçalanıp çağlayanın sularına karıştığı-nızı sanacaklardır.”

Ürperdim.

“İyileşince de Beira’ya gider oradan da İngiltere’ye dönmek üzere bir gemiye binersiniz.”

Tepeden bakarak, “Bu kadar uslu durmayı düşünmüyorum,” dedim.

“Aptal bir okullu genç kız gibi konuşuyorsunuz.”

“Ben aptal bir okullu kız değilim,” diye bağırdım. “Genç bir kadını ben.”

Öfkeden kızarmış ve heyecan içinde ayakta durduğu sırada o hiç anlam veremediğim bir ifadeyle beni süzüyordu.

“Tanrı yardımcım olsun. Gerçekten öylesiniz,” diye mırıldan-dı ve ayağa kalkarak odadan çıktı.

Hızla iyileşiyordum. Asıl önemli olan kırılan kolum ve başıma aldığım darbeydi. Kolumun durumu bir hayli ciddiydi ve kurtarıcım başlangıçta bunun önemli ve zor iyileşecek bir kırık olduğunu söyle-di. Ancak daha sonraları dikkatli bir muayeneden sonra çok ağrıma-

sına rağmen iyileşmek üzere olduğumu, çok yakında kolumu kullanabileceğimi belirtti.

Tuhaf bir durumdu bizimkisi! Dünyadan ve insanlardan uzak Âdem ile Havva gibi baş başa idik, ama bir farkla! İhtiyar Batani sürekli etrafımızda dönüyor, bir köpek kadar bile itibar görmüyordu. Yemek pişirmekte ısrar ettim, tabii tek kolla becerebileceğim kadarıyla. Harry genellikle dışarıda oluyordu, ama palmyelerin gölgesinde yan yana yatarak konuşuyor baş başa uzun saatler geçiriyorduk. Her konuda tartışıyor, kavga ediyor ve sonra yine barışıyorduk. Çok tartışıyorduk, ama yine de aramızda inanılmaz bir dostluk gelişmişti. Dostluk ve başka bir şey daha.

Gitme zamanımın yaklaştığını istemeyerek de olsa anlıyordum. Beni bırakacak mıydı? Hiçbir şey söylemeden? Hiçbir şey yapmadan? Uzun süre sustuğu, ne diyeceğini bilemediği ve yerinden fırlayıp yanımdan kaçtığı anlar olmuştu. Bir gece kriz yine geldi. Yemeğimizi bitirmiş kapının önünde oturuyorduk. Güneş batmak üzereydi.

Saç tokasına ihtiyacım vardı, ama Harry bulamadığı için toplayamamıştım. Dümdüz ve simsiyah saçlarım dizlerime kadar uzanıyordu Çenem avucumda, dirseklerim dizlerime dayalı, dalgın oturuyordum. Birden Harry'nin bana baktığını hissettim.

“Bu halinle aynen bir cadiya benziyorsun Anne,” dedi. Hiç duymadığım bir ses tonuyla.

Elini uzatarak saçlarıma dokundu. Titredim. Birden bir küfürle ayağa fırladı.

“Yarın buradan gitmelisin, anlıyor musun?” diye bağırdı. “Daha fazla dayanamayacağım. Sonuçta ben de bir erkeğim. Gitmelisin Anne gitmelisin. Gitmek zorundasın. Aptal değilsin. Bunun böyle sürmeyeceğini sen de biliyorsun.”

Yavaşça, “Sanırım öyle,” dedim. “Ama mutluyduk değil mi?”

“Mutlu mu? Cehennemden farksızdı.”

“Evet, aynen öyle!” dedim.

“Neden bana işkence ediyorsun? Neden benimle oynuyorsun? Alay ediyorsun! Saçlarının arasından gülerek neden öyle söyledin?”

“Gülmüyordum. Alay da etmiyordum. Eğer gitmemi istiyorsan, giderim. Ama kalmamı istersen de kalırım.”

Hiddetle, “Hayır,” diye bağırdı. “Hayır olmaz. Benimle oyna-ma! Benim kim olduğumu bilmiyor musun, Anne? Bir suçlu, bir ka-tıl! Aranan bir adam. Burada beni Harry Parker olarak tanıyorlar, göçmen olduğumu, bu ülkeye münzevi bir yaşam sürmeye geldiği-mi düşünüyorlar. Ama günün birinde biri taşları üst üste koyacak ve gerçek ortaya çıkacak. Anne, çok genç ve güzelsin, öyle güzelsin ki her erkeği deli edebilirsin. Dünya senin ayaklarının altında... Aşk, yaşam, her şey. Benimki ise boşa geçmiş bir yaşam, yanmış, kül ol-muş, geriye yalnız külleri kalmış!”

“Eğer beni istemiyorsan...”

“Seni istediğimi biliyorsun. Seni kollarımın arasına alıp tüm dünyadan gizlemeyi, seni sonsuza kadar yanımda tutmayı tüm kal-bimle, ruhumla istediğimi biliyorsun. Kendime engel olamıyorum, Anne. Uzun ve siyah cadı saçlarınla, hüzünlü olduğu zaman içi gü-len ela gözlerinle. Ama seni kendinden ve kendimden kurtarmak is-tiyorum. Bu gece gitmelisin. Beira’ya gidersin ve...”

“Beira’ya gitmeyeceğim,” dedim.

“Gideceksin. Oraya seni götürüp gemiye zorla bindireceğim. Sen beni ne zannediyorsun? Her gece seni öldürdüklerini rüyamda görüp sıçrayarak uyanmak isteyeceğimi mi? Her zaman bir mucize olacağını bekleyemezsin. İngiltere’ye dönmelisin, Anne ve evlenip mesut olmalısın.”

“Bana rahat, huzurlu bir ev vaat edecek bir adamla mı?”

“Bundan daha iyisi olmalı.”

“Ya sen?”

Yüzü ciddileşti ve ifadesizleşti.

Kahverengi Elbiseli Adam

“Benim yapılacak işlerim var. Ne olduğunu sorma. Ama tahmin edebilirsin. Sana şu kadarını söyleyebilirim; ismime sürülen lekeyi temizleyeceğim ya da bu yolda ölüp gideceğim. Hem o gece seni öldürmek isteyen alçağı da bulup intikamını alacağıma da söz veriyorum.”

“Haksızlık etmemeliyiz,” dedim. “Beni itmedi.”

“Gerek yoktu ki. Planı bundan daha akıllıcaydı. Seni bulduktan sonra patikaya çıktım. Her şey yolunda görünüyordu ama yol kenarındaki taşlardan bazıları özellikle yerlerinden çıkarılmış, ertesi gün hemen geri yerine yerleştirilmişti. Yarın kenarında büyük çalılar vardı. Taşları bunlara dayayarak senin yolda olduğunu zannederken adımı boşluğa atmanı sağladılar. Eğer onu elime bir geçirirsem Tanrı yardımcısı olsun.”

Bir an susup farklı bir ses tonuyla konuştu.

“Bunlar hakkında seninle hiç konuşmamıştık, değil mi? Ama zamanı geldi. Bütün öyküyü başından sonuna kadar bilmeni istiyorum.”

“Eğer eskiye dönmek seni üzecekse boş ver,” diye fısıldadım.

“Ama bilmeni istiyorum. Yaşamımın bu kısmından bir başkasına bahsedeceğimi hiç düşünmezdim.”

Bir iki dakika kadar sustu. Güneş batmıştı. Afrika gecelerinin kadife siyahı aynen bir manto gibi üzerimizi kaplıyordu.

“Bir kısmını biliyorum,” dedim.

“Ne biliyorsun?”

“Asıl adının Harry Lucas olduğunu biliyorum.”

Hâlâ tereddüt ediyordu. Bana bakmıyordu, gözlerini önüne dikmişti. Aklından neler geçtiğini bilmiyordum, ama birden başını yukarı kaldırdı, bana döndü ve verdiği karar gereğince öyküsünü anlatmaya başladı.

BÖLÜM 26

“Haklısın. Gerçek adım Harry Lucas. Babam Rodezya’ya çiftlik kurmak için gelen emekli bir askerdi. Cambridge’teki ikinci yılında öldü.”

Birden, “Onu sever miydin?” diye sordum.

“Ben... bilmiyorum.”

Sonra kızarak anlatmaya devam etti:

“Niye böyle söyledim ki? Babamı *çok severdim*. Son görüşmemizde birbirimize, karşılıklı çok kötü şeyler söyledik. Beni azgınlığım ve borçlarımdan dolayı azarladı. Ama onu çok severdim. Şimdi onu daha iyi anlıyorum, ama artık çok geç. İşte o adamla da Cambridge’te tanıştım...”

“Genç Eardsley ile mi?”

“Evet... genç Eardsley’le. Bildiğin gibi babası Güney Afrika’nın en tanınmış adamlarından biriydi. Hemen dost olduk ve kendimizi hayatın akışına bıraktık. Ortak noktamız Afrika sevgimiz ve dünyanın bilinmedik, ayak basılmamış yerlerini keşfetme arzumuzdu. Genç Eardsley Cambridge’ten ayrıldıktan sonra babasıyla son görüşmelerinde şiddetli bir kavga ettiler. Yaşlı adam, oğlunun borçlarını iki kere ödemişti ve üçüncü kez ödemeyi reddediyordu. Aralarında çok kötü anlar yaşanmıştı. Artık sabrının sonuna gelmiş olan Sir Laurence, oğluna bundan sonra ona yardım etmeyeceğini söylemişti. Oğlunun ar-

tık kendi ayaklarının üzerinde durmasını öğrenmesini istiyordu. Sonuç olarak bildiğin gibi bu iki genç adam Güney Amerika'ya elmas aramaya gittiler. Şimdi ayrıntılara girmek istemiyorum, ama orada çok iyi zaman geçirdik. Elde yok, avuçta yok, uygarlıktan uzakta, bin bir zorlukla, yaşayabilmek için çok çaba harcadık, ama çok güzel günlerimiz de oldu. Tanrı bilir ya gerçek bir dostun değerini, ancak böyle bir ortamda anlayabilirsin. Aramızda öyle sağlam bir dostluk bağı gelişti ki bunu ancak ölüm bozabilirdi. Albay Race'in de sana anlattığı gibi bu iki genç adam çalışmalarında başarılı oldular. İngiliz Gine'sinin balta girmemiş ormanlarının ortasında *Kimberley*'i aratmayacak bir elmas madeni buldular. O zamanki mutluluğumuzu anlatamam. Ama bizi asıl mutlu eden keşfimizin getireceği servet değildi. Eardsley zaten zengindi, babası öldüğü zaman milyoner olacağını biliyordu. Lucas ise doğuştan fakirdi ve buna alışkındı. Evet, yaşanan yalnızca bir şey keşfetmiş olmanın getirdiği mutluluktur."

Ara verdi ve sonra adeta özür dilercesine ekledi.

"Öyküyü bu şekilde anlatmamda sakınca yok değil mi? Yani ben olayın içinde değilmişim gibi, üçüncü bir kişinin ağzından anlatmamın. Şimdi geriye baktığım zaman bana o iki genç çocuktan biri ben değilmişim gibi geliyor. Onlardan birinin Harry Rayburn olduğunu unutmuş gibiyim."

"İstediğin gibi anlat," dedim.

Ve devam etti:

"Kimberley'ye döndüğümüzde sevinçten ne yapacağımızı bilmez bir haldeydik. Uzmanlara göstermek, keşfimizi kanıtlamak için çok değerli bir elmas koleksiyonunu yanımızda getirmiştik. Ve sonra Kimberley'deki otelde o kadınla tanıştık..."

Sinirlenmişim. Kapının tokmağını tutan eli kaskatı kesilmişti.

"Anita Grünberg... Adı buydu. Aktristti. Çok genç ve çok güzeldi. Güney Afrika'da doğmuştu, ama sanırım annesi Macardı. Gi-

zemli havasıyla ayak değmemiş vahşi topraklardan dönen iki gencin dikkatini çekti tabii. Bu onun için kolay bir işti. İkimizde ona âşık olduk ve ikimiz de bu işi ciddiye aldık. İlk kez dostluğumuza gölge düşüyordu, ama bu bile aramızı bozmadı. İkimiz de samimiyetle kenara çekilip meydana diğerine bırakmaya hazırдық. Ama onun istediği bu değildi. Hâlâ bazen neden bunu istemediğini düşünüyorum, onun gibi biri için Sir Laurence Eardsley'nin oğlu kaçırılacak bir kısmet değildi. Neyse sonradan onun evli olduğunu öğrendim, De Beers'te eksperlik yapan biriyle, ama kimse bunu bilmiyordu. Keşfimizle çok yakından ilgilendi. Biz de ona her şeyi anlattık, hatta elmasları da gösterdik. Ona *Delilah* (*) demek daha doğru, çünkü tam anlamıyla *Delilah* gibi hareket etti.

Bu sırada De Beers soygunu ortaya çıktı ve polis eliyle koymuş gibi bizim üzerimize geldi. Elimizden elmasları da aldılar. Başlangıçta yalnızca güldük, her şey o kadar saçmaydı ki! Sonra elmaslar mahkemede incelendi ve bunların De Beers'den çalınan elmaslar olduğundan hiçbir kuşku olmadığı belirlendi. Bu arada Anita Grünberg ortadan kaybolmuştu. Rolünü çok iyi oynamıştı. Mahkemede bunların bizim elmaslarımız olmadığını söyledik, ama kimse bize inanmadı, herkes güldü, alay etti bizimle.

Sir Laurence Eardsley çok nüfuslu bir adamdı. Davayı düşürmeyi başardı, ama bu mahkeme iki genç adamı mahvetmenin yanı sıra, isimlerine de haksız bir hırsız damgası vurarak onları sonsuza dek lekelemiş oldu. İhtiyar adamın kalbi de buna dayanamadı. Oğlu ile bir kez konuştu ve bu konuşmada kullanabileceği en ağır kelimeleri kullanarak hakaret etti. Aile şerefini kurtarmak için elinden geleni yapmıştı, ama artık onu evlatlıktan reddediyordu. Onu evinden kovdu.

(*) Yahudi mitolojisinde Samson'u kendisine âşık ederek saçlarını kesen ve onun gücünü yok eden kadın.

Kahverengi Elbiseli Adam

Genç adam bu sözler karşısında gururunun esiri olup aptalca sessiz kaldı, yalnızca masum olduğunu söylemekle yetindi, babasının onun yüzüne karşı kendisine asla güvenmediğini söylemesini, ona inanmamasını bağışlayamadı. Bu konuşma sonrası perişan olmuştu, arkadaşları onu bekliyordu. Bir hafta sonra savaş ilan edildi. İki arkadaş birlikte gönüllü olarak savaşa gittiler. Sonra neler olduğunu biliyor-sun. Gerekli gereksiz her tehlikeye atıldı ve bir kahraman olarak öldü. İsmindeki lekeyi temizlemişti...

Sana yemin ederim ki Anne, o kadından böylesine nefret etmemin, ona kin beslememin asıl nedeni bu. Kadın, ona benden çok daha yakın olmuştu. Ona deli gibi âşıktım, ama nedense benden çekiniyordu hatta korkuyordu, ama Eardsley ile aralarında daha derin bir uyum, bir yakınlık vardı. Eardsley için bu kadın dünyanın merkeziydi, aldatıldığını anladığında yıkıldı, dünya ayaklarının altından kayıp gitti. Bu darbe onu sersemletti, adeta felce uğrattı.”

Harry yine sustu. Birkaç dakika sonra konuşmaya devam etti:

“Bildiğin gibi ben önce kayıp sonra savaşta ölmüş olarak kabul edilmiştim. Bu yanlışlığı düzeltmek zahmetine girmedim. Parker ismini alarak önceden bildiğim bu adaya geldim. Savaştan önce masum olduğumu kanıtlamak umudum vardı ama artık bu umudumu da isteğimi de kaybetmiştim. Adeta ruhum ölmüştü. ‘Neye yarayacak ki? Artık ne iyi olabilir ki?’ Tek hissettiğim şey buydu. Tek dostum ölmüştü ve ikimizin de başka yakını yoktu. Aslında benim de ölmüş olmam gerekiyordu, ama kader işte. Sonuçta burada ne mutlu, ne mutsuz sakın bir yaşam sürmeye başladım. Bütün hislerim ölmüştü. O zaman bunu algılayamadım ama şimdi anlıyorum ki bu biraz da savaşın etkisiydi.

“Sonra bir gün beni bu derin uykudan uyandıran bir olay oldu. O gün otelden birkaç konuğu teknemle nehirde gezdirecektim. İşkelede durmuş, konukların tekneye binmelerine yardımcı oluyordum. O anda

konukların arasından birinin attığı hayret nidası dikkatimi çekti. Zayıf, sakallı bir adamdı ve tüm gezi boyunca hortlak görmüş gibi beni izleyip durdu. Adamın bu şaşkınlığı merakımı uyandırmıştı. Otelde yaptığım araştırmada adamın Kimberley’den geldiğini ve De Beers’lerin yanında çalışan Carton isminde bir elmas eksperisi olduğunu öğrendim. O an içimde eski kin uyandı. Adadan ayrıldım ve Kimberley’ye gittim.

“Orada onun hakkında birkaç şey daha öğrenebilirdim. Ama sonuçta onunla karşılıklı konuşmanın daha doğru olacağını düşündüm. Yanıma tabancamı da aldım. Adamı daha görür görmez bir korkak olduğunu anladım. Yüz yüze geldiğimizde benden korktuğu açıkça anlaşılıyordu. Bildiklerini anlatması için baskı yaptım. Soygunun bir kısmını o ayarlamıştı ve Anita Grünberg, onun karısıydı. Beni yıllar önce karısı ile otelde yemek yerken görmüştü. Sonra da gazetelerde savaşta öldüğümü okumuş, bu yüzden de çağlayanlarda kanlı canlı karşısında görünce afallamıştı. Anita ile çok gençken evlenmiş, ama çok geçmeden Anita ondan uzaklaşmıştı. Karısının çok kötü bir çeteyle ilişkide olduğunu anlattı ve işte ilk kez o zaman Albay’ın adını duydum. Carton bu soygundan başka bir olaya karışmamıştı. Öylesine yeminler etti ki söylediklerine inandım. Bu adam o başarılı cinayetleri düzenleyen çetenin elemanı olabilecek bir tip değildi.

“Yine de benden bir şeyler gizlediğini hissediyordum. Ona hayatımın zaten bir değeri olmadığını, dolayısıyla hemen orada gözümü kırpmadan öldürebileceğimi söyleyerek konuşması için tehdit ettim. Korkudan başka bir öykü daha anlattı. Anlaşılan Anita Grünberg ‘Albay’a güvenmiyordu. Otelde bizden çaldığı elmasların hepsini ona vermeyerek birkaç tanesini kendine saklamıştı. Carton teknik bilgisiy-le onu hangi elmasları kendisine saklamasının doğru olacağı konusunda uyarmıştı. Eğer günün birinde olur da bu elmaslar ele geçerse renkleri ve temizlikleri sayesinde kolayca tanınacaklarını ve De Beers’teki eksperlerin de bu elmasların asla kendi ellerinden geçmediğini söy-

leyeceklerini anlatmıştı. Bu durumda elmasların değiştirildiğine ilişkin iddiamız doğrulanmış olacaktı, adım temize çıkacaktı ve asıl suçluların da yakalanmasını sağlayacaktım. Albay bu işte de her zaman ki gibi olayın dışında kalmıştı. Ama Anita'nın elinde gereğinde onu tehdit edebilecek deliller vardı. Carton, karısı, yani Anita Grünberg ya da şimdiki adıyla Nadina ile bir anlaşma yapmayı önerdi. Karısının bir miktar para karşılığında bu elmasları bana vererek eski patronuna ihanet edebileceğini söyledi. Derhal ona telgraf çekecekti.

“Carton'dan hâlâ şüpheleniyordum. Korkutarak ağzından laf almak kolaydı, ama korktuğu için öyle yalanlar söyleyebilirdi ki, bunların arasından doğrularını bulup çıkarmak hiç de kolay olmayabilirdi. Otele dönüp bekledim. Ertesi akşam telgrafının yanıtının gelmiş olacağı düşüncesiyle evine gittim. Ama bana Bay Carton'un gittiğini ama ertesi gün döneceğini söylediler. Şüphelendim. Biraz araştırınca aslında Carton'un *Kilmorden Castle* adlı gemi ile iki gün sonra Cape Town'dan İngiltere'ye hareket edecek olduğunu öğrendim. Acele edersem gemiyi yakalayabilirdim.

“Gemideki varlığımı belirterek Carton'u korkutmaya hiç niyetim yoktu. Cambridge'teyken birçok tiyatro oyununda rol almış, defalarca sahneye çıkmıştım. Onun için kendime sakallı, orta yaşlı bir adam süsü vermem işten bile değildi. Gemide hastalığımı ileri sürerek mümkün olduğunca kamaramdan çıkmadım.

“Londra'ya varınca onu izlemekte güçlük çekmedim. Doğruca bir otele gitti ve ertesi güne kadar da hiç dışarı çıkmadı. Ertesi gün otelden saat birden hemen önce ayrıldı. Peşindeydim. Doğruca Knightsbridge'deki bir emlakçıya gitti. Nehir üzerindeki kiralık evler hakkında soruşturma yaptı.

Ben de içeride bitişik masada evler hakkında konuşuyordum. Tam bu sırada içeri Anita Grünberg ya da Nadina girdi. Kibar, küstah, çekici ve eskisinden daha da güzeldi. Tanrım! Ondan nasıl da

nefret ediyordum! Benim hayatımı ve benimkinden çok daha mükemmel bir hayatı mahveden kadın işte karşımdaydı. O anda gırtlığına sarılıp boğabilirdim onu. Bir an gözlerimi kan bürüdü. Emlakçının söylediklerini duymuyordum bile. Tek duyduğum onun yüksek, net ve yabancı aksanlı sesi: “Mill House, Marlow!” diyor-du. “Sir Eustace Pedler’in evi. Tam bana göre bir yer gibi görünüyor. Orayı mutlaka görmem gerekiyor.”

Emlakçı ona bir kâğıt yazdı ve yine aynı küstah tavırlarıyla çıkıp gitti. Aslında burada buluşmalarının önceden kararlaştırılmış olduğundan emindim, ama Carton’u hiç tanıımıyormuş gibi davranmıştı. Bundan bu emlakçı ziyaretinin aslında Mill House’da buluşmak için bir bahane olduğu sonuca vardım. O sırada Sir Eustace’ın Cannes’da olduğunu bilmiyordum, düşündüğüm çetenin orada buluşacağıydı. Sir Eustace Pedler’in soygun sırasında Afrika’da olduğunu bildiğim için de gizemli Albay’ın o olduğu kanısına vardım.

İki kuşkulumu Knightobridge Sokağı boyunca izledim. Nadina Hyde Park Otel’ine girdi. Ben de adımlarımı sıklaştırarak ardından otele girdim. Restorana girmişti. O an beni tanıması riskini göze almak istemediğim için Carton’u izlemeye karar verdim. Onun elmasları almaya gittiğini umut ediyordum. Böylece hiç ummadığı bir anda karşısına çıkarak onu korkutacak, gerçek kimliğini açıklayacak ve gerçeği açıklamaya mecbur edecektim. Onu Hyde Park metrosuna kadar izledim. Tünelin dip tarafında duruyordu. Yakınında bir tek kızdan başka kimse yoktu. O an karşısına çıkmaya karar verdim. Zaten gerisini sende biliyorsun. Güney Afrika’da olduğunu sandığı birini karşısında görmenin şokuyla geri adım attı ve rayların üzerine düştü. Korkaklığından oldu tüm bunlar. Sonra doktor olduğumu söyleyerek onun ceplerini aradım. Cebinde içinde birkaç banknot bulunan bir cüzdan, önemsiz birkaç mektup, sonradan bir yerlerde düşürdüğüm bir film ve ayın yirmi ikisinde, *Kilmorden Castle*’da randevu veren

bir kâğıt buldum. Acele ile kaçarken o kâğıdı da düşürdüm, ama neyse ki üzerindeki rakamları anımsıyordum.

En yakın tuvalete girerek aceleyle makyajımı sildim. Ölen bir adamın ceplerini karıştırdığım için tutuklanmak istemiyordum. Doğruca Hyde Park Oteli'ne döndüm. Nadina hâlâ yemek yiyordu. Onu Marlow'a kadar nasıl izlediğimin ayrıntılarına girmeme hiç gerek yok. Eve girdi ve ben de onunla beraber gelmişim gibi kapıcı kadınla konuşup içeri girdim."

Sustu. Gergin bir sessizlik olmuştu.

"Bana inanacaksın, değil mi Anne? Söyleyeceklerimin doğru olduğuna Tanrı'nın huzurunda yemin ederim. Onu öldürmek niyeti ile eve girdim, ama ölmüştü! Cesedini ilk kattaki odada buldum. Tanrım! Korkunçtu! Onun ardından içeri girmem üç dakika bile sürmemişti, ama o ölmüştü! Evde başka kimse yoktu. İçinde bulunduğum durumun kötülüğünü hemen anladım elbette. Şantaj yapılan kişi şantaj yapanı öldürmüş ve yine kurban olarak beni seçmişti. Bu işte de Albay'ın rolü vardı. Beni ikinci defa kurban olarak seçiyordu. Yine aptalca kendi ayaklarımla tıpış tıpış tuzağa düşmüştüm.

Sonra ne yaptığımı pek bilmiyorum. Dışarı çıktığım zaman tamamen normal bir tavır takındım. Ama cinayet ortaya çıkar çıkmaz eşkalimin telgrafla her yere bildirileceğinden emindim.

Birkaç gün yerimden kıpırdamaya cesaret edemeyerek olduğum yerde kaldım. Derken şans ayağıma geldi. Sonra caddede iki yaşlı adamın konuşmasını duydum. Bunlardan biri Sir Eustace Pedler'di. Hemen aklıma sekreter olarak onun yanına girmek geldi. Duyduğum konuşma bana yeterli bilgi vermişti. Artık Sir Eustace Pedler'in Albay olduğundan kuşkulanmıyordum. Bu adamın evi bir rastlantıyla buluşma yeri olarak belirlenmişti."

"Biliyor musun?" diye lafını kestim. "Guy Pagett de cinayet olduğu zaman Marlow'daydı."

“Öyle ise sorun kalmadı. Ben onun Sir Eustace ile Cannes’da olduğunu sanıyordum.”

“Sözde Floransa’daymış. Ama ben onun *oraya* hiç gitmemiş olduğunu biliyorum. Marlow’da olduğundan eminim ama tabii bunu kanıtlamıyorum.”

“O adamdan, seni denize atmak istediği geceye kadar şüphelenmiştim. Bu adam olağanüstü bir aktör.”

“Evet. Öyle değil mi?”

“Marlow’daki evin neden seçildiğini şimdi anlıyorum. Pagett kimseye görünmeden bu eve girip çıkabiliyordu. Tabii ki Sir Eustace ile seyahat etmeme karşı çıkmadı. Bekledikleri gibi Nadina bu randevuya elmasları getirmemişti! Anladığım kadarıyla Carton elmasları bu ülkeye gelirken *Kilmorden Castle*’da bir yere gizlemişti. Nerede olduklarını benim bileceğimi umdukları için de benim yakalanmamı istemediler. Albay bu elmasları elde edinceye kadar tehlikede sayılırdı. Onun için de ne pahasına olursa olsun bunları bulmaya kararlıydı. Tabii Carton onları her nereye sakladıysa hoş sakladıysa, ki benim bundan hiç haberim yok.”

“Bu başka bir öykü,” dedim. “Benim öyküm. Ve şimdi ben öykümü anlatacağım.”

BÖLÜM 27

Sizlere bu sayfalarda anlattığım hikâyemi aynen Harry'ye de anlattım. Dikkatle dinledi. Onu en çok şaşırtan ve hatta afallatan elmasların bende, daha doğrusu Suzanne'da olmasıydı. Bu hiç aklına gelmemişti. Elbette Harry'nin hikâyesini dinledikten sonra Carton'un gemideki küçük ayarlamasının nedenini anlamıştım. Daha doğrusu bunun tamamen Nadina'nın planı olduğundan hiç kuşku yoktu, olaydaki asıl beyin oydu. Ona ya da kocasına karşı yapılacak herhangi bir sürpriz girişim elmasların ele geçmesiyle sonuçlanacaktı. Sır onun beyninde saklıydı ve eminim ki Albay geleceğinin bir geminin gece nöbetçisinin ellerinde olduğunu rüyasında görse inanmazdı.

Harry'nin eski suçu, yani hırsızlık büyük ölçüde halledilmişti, aksini her an kanıtlayabilecek durumdaydık. Ama asıl diğer arandığı suç, yani cinayet elimizi kolumuzu bağlıyordu. Şu durumda ortaya çıkıp suçsuz olduğunu kanıtlayamazdı.

Tekrar tekrar üzerinde durduğumuz nokta 'Albay'ın kim olduğuydu. Acaba Guy Pagett Albay olabilir miydi, yoksa?

Harry, "Sadece bir şey kafamı karıştırıyor," dedi. "Anita Grünberg'i Marlow'da öldüren Pagett olabilir, bu da onun Albay olabileceği olasılığını güçlendiriyor, çünkü Anita'nın iş konuşmak için alt kademeden biriyle buluşmayı kabul edeceğini hiç sanmıyorum. Gelgelelim buraya geldiğin ilk gece, seni ortadan kaldırmak istemeleri bu

varsayımı çürütüyor. Pagett'nin Cape Town'da kaldığından eminsin, buraya bir sonraki çarşambadan önce ulaşmış olması olanaksızdı. Burada, dünyanın bu ıssız köşesinde onun adına çalışan birinin olması pek olası değil, bütün planlarını seninle Cape Town'da başa çıkamak için yapmıştı. Elbette Johannesburg'daki bir ajanına telgraf çekip onun Mafeking'den Rodezya trenine binmesini istemiş olabilir. Ama telgrafta ne istediğini detaylı anlatamazdı."

Bir süre susup oturduk. Neden sonra Harry konuşmaya devam etti.

"Otelden ayrıldığıın zaman Bayan Blair'in uyuduğunu ve Sir Eustace'ın sekreterine bir şeyler dikte ettirdiğini duyduğunu söyledin. Peki ya Albay Race neredeydi?"

"Onu hiçbir yerde bulamadım," dedim.

"Aramızdaki yakınlığı bir şekilde öğrenmiş olabilir mi?"

Matopos'tan dönerken yoldaki konuşmamızı anımsayarak, "Olabilir," dedim. "Güçlü bir kişiliğe sahip. Ama Albay olabileceğini sanmam, benim Albay kavramıma uymuyor. Ayrıca bunu düşünmek bile saçma olur. Gizli servisten."

"Öyle olduğunu nereden biliyorsun? İnsanları buna inandırmak öyle kolay ki. Yemi atarsın balıklar hemen yutar. Kimse bunu yalayamaz ve söylenti öyle yayılır ki herkes bunun tartışılmaz bir gerçek olduğuna inanır. Tabii bu da tüm şüpheleri ortadan kaldırır. Anne bu Race denilen bu adamdan hoşlanıyor musun?"

"Hoşlanıyorum da hoşlanmıyorum da. Beni ürkütüyor, ama aynı zamanda çekici bir tarafı var. Bildiğim bir şey varsa o da bu adamdan her zaman korktuğum."

"Kimberley soygunu sırasında onun da Afrika'da bulunduğunu biliyor muydun?"

"Evet, ama Suzanne'a Albay'dan bahseden de o. Üstelik bu adamı yakalamak için Paris'te ne kadar uğraştığını da anlatmış."

Kahverengi Elbiseli Adam

“Akıllı bir *kamuflaj*.”

“İyi de bu durumda Pagett kim? Race’in adamı mı?”

Harry yavaşça, “Belki de...” dedi. “O suçsuzdur.”

“Ne?”

“Anne bir düşünsene. Hiç *Kilmorden*’daki o gece neler olduğunu Pagett’nin ağzından duydun mu?”

“Evet... Sir Eustace dolayısıyla.”

Sir Eustace’in anlattıklarını ben de Harry’ye anlattım. Dikkatle dinledi.

“Sir Eustace’in kamarasının önünde bir adam görerek onu güverteye kadar takip etmiş. Öyle mi demiş? Şimdi bir düşünelim, Sir Eustace’in kamarasının karşısında kimin kamarası vardı? Albay Race’in. Diyelim ki Albay Race gizlice güverteye çıktı, seni denize atmaya çalıştıktan sonra güvertede kaçarken salonun kapısında tam da o sırada dışarı çıkmakta olan Pagett’e rastladı. Onu bir yumruktayere serdi, içeri girdi ve kapıyı kapadı. Biz oraya gittiğimizde Pagett’i yerde bulduk. Buna ne dersin?”

“Ama ona senin vurduğunu söylediğini unutuyorsun.”

“Belki de ayılırken benim uzaklaştığımı görmüştür. Böyle olunca beni suçlaması normal değil mi? Özellikle de beni izlediğini düşündüğü dikkate alınacak olursa.”

Yavaşça, “Olabilir,” dedim. “Ama bu bütün kuramlarımızın değişmesi demek. Ayrıca başka şeyler de var.”

“Onların çoğu da açıklamaya göre değişir. Cape Town’da seni takip eden adamın Pagett ile konuştuğunu ve Pagett’nin saatine baktığını söylüyorsun. Adam, ona saati sormuş olabilir.”

“Yani sence bu yalnızca bir rastlantı mıydı?”

“Tam olarak değil. Bu olayda bir şekilde Pagett de işin içine sokulmak isteniyor. Cinayet için neden Marlow’daki ev seçildi? Elmaslar çalışıldığı sırada Pagett de Kimberley’deydi, neden bu olabi-

lir mi? Eğer ben birden sahneye ıkmasaydım, günah keçisi olarak onu mu kullanacaklardı?”

“Yani onun tamamen suçsuz olduğuna mı inanıyorsun?”

“yle görünüyor. Eğer bu doğruysa cinayet günü Pagett’nin Marlow’da ne yaptığını ğrenmeliyiz. Eğer akla yakın bir açıklaması varsa doğru iz üzerindeyiz demektir.”

Ayağa kalktı.

“Vakit gece yarısını geçti, içeri girip biraz uyumalısın Anne. afaktan hemen önce seni tekneyle gtrecekėim. Livingstone’dan kalkan trene yetişmelisin. Orada tren hareket edinceye kadar seni saklayacak bir arkadaşım var. Oradan Bulawayo’ya geçip Beira trenine binersin. Bu arada ben de Livingstone’daki arkadaşımdan otelde neler olduğunu ve arkadaşlarının nereye gittiklerini öğrenirim.”

Dalgın dalgın, “Beira,” dedim.

“Evet Anne, Beira’ya gidiyorsun. Bu erkek işi! Lütfen bunu bana bırak!”

Sorunları konuşurken kendimizi unutmuştuk, ama şimdi yine duygularımızın etkisindeydik. Birbirimize bakamıyorduk bile.

“Peki,” diyerek kulübeye girdim.

Post kaplı divana uzandım, ama uyuyamıyordum. Dışarıda Harry’nin bir aşağı bir yukarı kararsızlık içinde dolaştığını duyuyordum. Uzun, karanlık saatlerin ardından gün ışırken bana seslendi.

“Haydi Anne. Gitme zamanımız geldi.”

Söyleneni yaparak kalktım ve dışarı ıktım. Hâlâ karanlıktı ama şafağın skmesinin yakın olduğunu biliyordum.

“Motorlu tekneyle değil kanoyla gidecekėiz...” Harry birden sustu ve elini kaldırdı.

“Hışşt. Neydi o?”

Kulak kesildim, ama bir şey duyamadım. Onun kulakları benimkilerden daha hassastı. Ve de uzun yıllar vahşi doğada yaşayan bir

adamın kulaklarıydı bunlar. Sonunda bende duydum, sudaki bir hışırtı, kürek sesiydi bu. Nehrin sağ kıyısından iskeleye doğru gelen bir kayığın varlığını belirtiyordu.

Gözlerimiz karanlığa iyice alışınca, tüm dikkatimizi suya yoğunlaştırdık ve nehirde bir sandal gördük. Birden bir alev parladı. Biri kibrit çakmıştı. Bu küçük ışıktaki bile Muizenberg'teki villada gördüğüm kızıl sakallı Hollandalıyı tanımıştım. Yanındakilerde yerlilerdi.

“Çabuk kulübeye.”

Harry, beni kulübenin içine çekti. Birkaç tüfekle bir de tabanca indirdi.

“Tüfek doldurmasını bilir misin?”

“Hiç doldurmadım. Nasıl yapacağımı göster.”

Talimatlarını dikkatlice dinledim. Kapıyı kapattık. Harry pencereden dışarıyı gözetliyordu. Sandal yanaşmak üzereydi.

Harry, “Kimsiniz?” diye bağırdı sesi yankı yapıyordu.

Eğer konuklarımızın kim olduğundan en ufak bir şüphemiz olsaydı aldığımız tepki karşısında tamamen yok olacaktı. Kulübemize yağmur gibi kurşun yağdı. Neyse ki yaralanmadık. Harry tüfeği doğrulttu. Nişan aldı. Ateş etti, sonra tekrar tekrar ateş etti. İki inilti ve birinin suya düştüğünü duyduk.

İkinci tüfeğe uzanırken, “Bu onlara iyi bir ders olur. Kiminle karşı karşıya olduklarını tekrar düşüneceklerdir,” dedi. “Anne, Tanrı aşkına geride dur. Tüfekleri de daha çabuk doldur.”

Yine kurşunlar. Bunlardan bir tanesi Harry'nin yanağını sıyırdı. Bunun yanıtı onlarınkinden çok daha sert oldu. Tüfeği tam istediği zamanda doldurmuştum, kolunu uzattığında hazırды. Yeniden pencereye dönmenden önce beni tek kolu ile kendine çekerek vahşice öptü. Birden bağırdı.

“Gidiyorlar, yeterince derslerini aldılar. Suyun üzerinden burada kaç kişi olduğumuzu kestiremezler. Şimdilik geri çekildiler, ama

yine gelecekler. Onlara karşı hazırlıklı olmalıyız.” Tüfeği yere bırakarak bana döndü.

“Anne! Güzelim! Şahanesin sen! Mucizesin! Küçük kraliçem benim! Aslan gibisin! O kadar cesursun ki! Kara saçlı cadı!”

Beni yine kollarına aldı. Saçlarımdan, gözlerimden, dudaklarımdan öptü.

Sonra beni iterek, “Haydi şimdi işbaşına,” dedi. “Şu parafin kuttularını çıkar.”

Dediğini yaptım. Kulübenin içinde bir şeylerle meşguldü. Sonra onu damda kolunda bir şeyler sürünürken gördüm. Birkaç dakika sonra ise yanımdaydı.

“Tekneye git,” dedi. “Onu adanın diğer tarafına geçirmeliyiz.”

Ben koşarken o parafini alıyordu. Yavaşça, “Geliyorlar,” diye seslendim. Karşı kıyıda suyun dalgalandığını görmüştüm.

Hemen yanıma koştu.

“Tam zamanı. Lanet olsun! Tekne nerede?”

Her iki teknenin de ipini kesmişlerdi. Tekneler nehrin ortasına kadar gelmişlerdi bile. Harry hafifçe ıslık çaldı.

“Kapana kısıldık tatlım. Bir fikrin var mı?”

“Seninle olduktan sonra hiçbir şeyin önemi yok,” dedim.

“Ah, ama beraber ölmek pek eğlenceli olmayacak. Bundan daha iyisini yapabiliriz. Bak, bu sefer iki sandalla geliyorlar. Karaya iki farklı noktadan çıkacaklar. Şimdi sıra benim küçük gösterimde.”

Biz bunları konuşurken kulübeden büyük bir alev yükseldi. Alevin ışığı kulübenin damında yan yana siper almış iki insan figürünü aydınlattı.

“Eski elbiselerim, içini bez doldurdum, bu onları biraz oyalar. Haydi, Anne gel, çaresiz bunu deneyeceğiz.”

El ele koşarak adanın diğer tarafına geçtik. Bu tarafta ada dar bir su yoluyla kıyıdan ayrılıyordu.

“Yüzmeliyiz. Yüzebilir misin Anne? Neyse çok da önemli değil. Seni karşıya geçirebilirim. Kayalık burası. Tekne için uygun değil, ama yüzmeye uygun. Üstelik Livingstone da bu tarafta.”

“Yüzebilirim,” dedim. “Hatta biraz daha uzağa bile gidebilirim.” O anda yüzündeki endişeli ifadeyi fark ederek sordum. “Tehlikeli olan ne, Harry? Köpekbalığı mı var?”

“Hayır, küçük kaz kafalı,” dedi. “Köpekbalıkları okyanusta olur. Ama yine de çok zekisin Anne. Timsahlar. Sorun bu.”

“Timsahlar mı?”

“Evet, ama onları düşünme. İstersen bildiğin bütün duaları et.”

Suya atladık. Dualar etkili olmalıydı ki timsahlarla filan herhangi bir macera yaşamadan karşı sahile çıktık.

“Şimdi doğru Livingstone’a,” dedi. “Zorlu bir yol, üstelik giysilerimizin ıslak olması durumu daha da zorlaştırıyor. Ama bunu başarmalıyız.”

Bu yürüyüş tam bir kâbustu. Elbisemin etek kısmı ıslandığı için bacaklarıma dolanıyordu. Çoraplarım da yırtılmak üzereydi. Sonunda soluğum kesildi, yorgunluktan olduğum yere yığıldım. Harry yanıma geldi.

“Haydi, kalk canım,” dedi. “Ben seni taşıyım.”

İşte Livingstone’a böyle geldim, Harry’nin omzuna atılmış bir kömür çuvalı gibi. Gün henüz ağarıyordu. Harry’nin arkadaşı yirmi yaşlarında yerlilere özgü süs eşyaları satan bir dükkânın sahibiydi. İsmi Ned’di, belki başka bir ismi daha vardı ama ben duyamamıştım. Harry’yi sırtında giysileri ıslak bir kadınla görünce hiç şaşırmadı. Erkekler muhteşem yaratıklar!

Bize yiyecek ve sıcak kahve getirdi. Biz tüylü Manchester tipi battaniyelere sarınıp ısınırken giysilerimizi kuruttu. Ned otele, Sir Eustace ve ekibinin şimdi nerede olduğunu öğrenmeye gitti. Bu arada biz de kulübenin arka tarafında kimsenin bizi göremeyeceği küçük bir odada güven içinde bekledik.

İşte orada o anda Harry'ye hiçbir kuvvetin beni Beira'ya göndermeye yetmeyeceğini söyledim. Önceleri böyle düşünmüyordum, ama şimdi durum değişmişti. Tüm planlarımızı düşmanlarımın beni öldü sanmaları üzerine kurmuştuk. Şimdi ölmediğimi bildiklerine göre Beira'ya gitmeme de gerek kalmamıştı. Orada da beni kolayca takip eder sessizce öldürebilirlerdi. Üstelik beni koruyacak kimse de olmayacaktı. Sonuçta her neredeyse Suzanne'ı bulup ona katılmama, kendimi korumak için elimden geleni yapmama karar verdik. Hiçbir şekilde maceraya atılmamam ve Albay'ın kim olduğunu araştırmamam da emredilmişti.

Uslu uslu Suzanne ile kalarak Harry'den haber bekleyecektim. Elmasları ise Kimberley bankasına Parker ismi altında yatıracaktım.

“Bir şey daha var,” dedim. “Bir parola ya da şifre gibi bir şey bulmalıyız. Birbirimize mesaj yollayacağız diye yine başımızı derde sokmalıyım.”

“Bu kolay. Benden gelecek her mesajda ‘ve’ kelimesinin üstü karalanmış olacak.”

“Karalanmamışsa sahte, anlaştık,” diye mırıldandım. “Ya telgrafta ne yapacağız?”

“Benden gelecek telgraflarda imza olarak Andy olacak.”

Ned bir an için başını içeri uzatıp, “Tren gelmek üzere Harry,” dedi ve hemen geri çekildi. Ayağa kalktım.

Muzipçe, “Eğer doğru dürüst bir adam bulursam evleneyim mi?” diye sordum.

Harry yanıma sokuldu.

“Anne eğer benden başka biriyle evlenirsen o adamın boynunu kırarım. Sana gelince...”

Heyecanla, “Evet...” dedim.

“Seni de götürür bir güzel sopa atarım.”

Şakayla, “Amma da hoş bir koca seçmişim!” dedim. “Üstelik bir gecede fikri değişen biri.”

BÖLÜM 28

(Sir Eustace Pedler'in anılarından özetler)

Daha önce de söylediğim gibi ben tam anlamıyla bir barış adamıyım. Huzur içinde, sakin bir yaşamım olsun istiyorum, ama sanırım elde edemediğim tek şey de bu. Her zaman tehlike ve fırtınanın ortasına düşüyorum. Aslında sürekli çevrede entrika kokusu alıp, etrafı kolaçan eden Pagett'ten kurtulabilsem büyük huzur duyacaktım. Miss Pettigrew gerçekten işe yarıyordu. Her ne kadar bir huri olmasa da başarılı olduğu birtakım işler vardı. Bulawayo'da karaciğer hastalığının nüksettiği ve bunun sonucunda yabani bir ayı gibi hareket ettiğim çok doğru, ama trendeki geceyi de çok rahatsız geçirmiştım. Gecenin saat üçünde müzikal vahşi batı komedilerindeki kahramanlar gibi giymiş bir adam kompartımanuma girerek nereye gittiğimi sordu. Gözümü bile açmadan, "Çay ama lütfen şekersiz olsun," diye mırıldandım. Ama sert bir sesle sorusunu yineleyince onun garson değil de göçmen bürosu görevlisi olduğunu anladım. Neyse ona bulaşıcı bir hastalığım olmadığını yalnızca karaciğerimden sorun yaşadığımı ve turistik amaçlarla Rodezya'ya gittiğimi açıklayabildim. Doğum yerimden göbek adıma varıncaya kadar bütün bilgilerimi alınca mutlu oldu. Sonra biraz

uyuyayım dedim bu kez de saat beş buçukta münasebetsiz bir tren görevlisi elinde çay, diye isimlendirdiği bir fincan şekerli su ile uyandırdı beni. Her ne kadar o anda tek isteğim bu olsa da bardağı suratına atmamayı başardım. Aynı kişi saat altıda buz gibi soğuk şekersiz bir çay getirdi. Neyse ondan sonra bitkin düşüp biraz kestirdim ama bu kez de Bulawayo'ya geldik ve elime tahtadan uzun kolları bacaklarıyla lanet bir zürafa tutuşturdular.

Tüm bu aksiliklere rağmen yine de sakın sayılırdım. Ama sonra asıl felaket ortaya çıktı.

Çağlayanlarda kaldığımız ilk geceydi. Miss Pettigrew'e bir şeyler dikte ediyordum ki izin bile istemeden kapı açılıp Bayan Blair içeri girdi. İster istemez yerimden sıçradım.

"Anne nerede?" diye bağırdı.

Güzel bir soru. Sanki kızıdan ben sorumluymuşum gibi! Miss Pettigrew'un ne düşüneceği hiç aklına gelmiyor muydu? Gece-nin bir yarısında Anne Beddingfeld'i yatak odama saklayacak değildim ya. Benim pozisyonumdaki bir adam için ne utandırıcı bir soruydu bu.

"Herhalde," dedim. "Yatağındadır."

Boğazımı temizleyerek işimize, yani dikte ettirmeye hazır olduğumu belirtmek üzere Miss Pettigrew'e döndüm. Bayan Blair'in de bunu anlamasını istiyordum. Ama ne gezer anlamadığı gibi bir koltuğa çökerek sinir içinde terlikli ayağını sallamaya başladı.

"Odasında yok. Korkunç bir rüya gördüm. Anne tehlikedeydi. Emin olmak için odasına gittim. Ama orada yoktu. Yatağı da hiç bozulmamıştı."

Beklenti içinde bana baktı.

"Ne yapacağız Sir Eustace?"

Kahverengi Elbiseli Adam

Yalnızca yanıt vermiş olmak için, “Yatağınıza dönüp endişelenmekten vazgeçin,” dedim. “Anne Beddingfeld gibi akıllı başında bir kız kendini korumasını bilir.”

Sonra da sordum. “Peki Race ne diyor?”

Neden Race rahat edecekti ki? Kadınlar arasında bulunmanın avantajlarını yaşıyorsa biraz da dezavantajlarını yaşamalıydı. “Onu da bulamadım.”

Birlikte olmalıydılar. İç çekerek oturdum.

Sabırlı bir şekilde, “Bu kadar telaşlanmanız için bir neden görmiyorum,” dedim.

“Ya gördüğüm düş?...”

“Yemek ağır gelmiştir.”

“Oh Sir Eustace!”

Kadın gerçekten sinirlenmişti. Yoksa fazla yemenin karabasanına neden olduğunu herkes bilir.

Onu sakinleştirmek amacıyla, “Ayrıca Race ile Anne oteli ayağa kaldırmadan gezmeye çıkmış olamazlar mı?” diye sordum. Ayrıca, “Yalnızca gezmeye mi çıkmış olduklarını düşünüyorsunuz? Ama saat gece yarısını geçti.”

“İnsan gençken böyle çılgınlıklar yapar,” diye homurdandım.

“Aslında Race bunları düşünmesi gerekecek yaşta ama...”

“Gerçekten de böyle mi düşünüyorsunuz?”

Onu sakinleştirmek için, “Birlikte kaçmışlardır demek istemiyorum ama...” dediysem de çok aptalca bir varsayımda bulunduğumun farkındaydım. Böyle bir yerde nereye kaçılırdı ki?

Eğer Race o anda içeri girmemiş olsa kim bilir daha ne kadar böyle saçmalamayı sürdürecektim. Neyse kısmen de olsa yanılmamıştım. Race gerçekten de dolaşmaya çıkmıştı, ama Anne onunla beraber değildi. Temeldeki varsayımımşa yanlıştı. Bu

ortaya çıkmıştı. Race üç dakika içinde bütün oteli ayağa kaldırdı. Bu kadar üzülen, bu kadar panik içinde bir adam görmemiştim hiç.

Durum cidden çok tuhaftı. Kız nereye gitmişti? On biri on gece giyinik olarak otelden çıkmış ve bir daha da geri dönmemişti. İntihar etmiş olamazdı, bunu düşünmek bile saçmaydı. Hayat dolu, yaşamayı seven bir kızın yaşamaktan vazgeçmesini aklım almıyordu. Çarşambaya kadar tren ya da herhangi bir şeyle buradan ayrılma olanağı da olmadığına göre gitmiş de olamazdı. Peki, ama neredeydi bu kız?

Race adeta ağlamaklıydı. Zavallı adam. Aramadığı yer kalmadı. Her taşın altı bile araştırıldı. Yakın çevredeki tüm güvenlik güçleri alarma geçirildi. Yerli arayıcılar çıkarıldı. Yapılabilecek her şey yapıldı, ama Anne Beddingfeld'in izine rastlanmadı. Sonuçta onun uyurgezer olduğu varsayıldı. Patikada kızın tam yarın kenarında yürüdüğüne ilişkin izler bulunmuştu. Eğer gerçekten boşluğa adım attı ve düştüyse kayalıklarda paramparça olmuş olmalıydı. Maalesef izlerin çoğu sabahın çok erken saatinde o yoldan yürüyen bir grup turistinkine karışıp kaybolmuştu.

Varsayımımızın ne ölçüde doğru olduğunu hiç bilemiyorum. Gençlik günlerimden anımsadığım, uyurgezerlerin asla kendilerine zarar vermedikleri, altıncı hislerinin onları bu gibi tehlikelerden koruduğu. Bu varsayımın Bayan Blair'i de pek tatmin ettiğini sanmıyorum.

Bu kadını hiç anlayamıyorum. Race'e karşı tüm davranışları birden değişti. Onu kedinin fareyi kolladığı gibi kolluyor ve ona karşı nazik davranabilmek için elinden geleni yapıyor. Çok iyi dost olmuş görünüyorlar. Bunun dışında Bayan Blair

Kahverengi Elbiseli Adam

çok sinirli, gergin, isterik bir kadın olup çıktı, en ufak bir gü-rültüde bile yerinden sıçırıyor. Bence artık Johannesburg'a git-menin zamanı geldi.

Dün bir söylenti yayıldı. Güya yakınlardaki bir nehrin üzerin-deki küçük gizemli bir adada bir adamla bir kadın yaşıyorlar-mış. Race çok heyecanlandı. Ama söylentiler boş çıktı. Adam orada uzun yıllardır münzevi hayatı sürdürüyormuş. Otelci, onu çok iyi tanıyordu. Bazen otelden konukları alıp teknesiyle nehirde gezdirir, timsahları hipopotamları filan gösterirmiş. Bence tekneden atılanları yemeğe alıştırdığı, ehlileştirdiği hay-yanlar var. Gezi sırasında onları teknenin küreğiyle savuştur-u-yor, teknedekiler de gerçekten tehlikeli hayvanların peşlerine düştüğünü ve kurtulduklarını sanıyorlar. Neyse, oradaki kadı-nın ne kadar zamandır orada bulunduğu bilinmiyorsa da Anne olamayacağı kesindi. İnsanın başkalarının işine karışmaya ne hakkı olabilir ki? Ben adamın yerinde olsam aşk işlerime bur-nunu sokmaya kalkıştığı için Race' i değil adadan kovmak nehre atardım.

Daha sonra

Hemen yarın Johannesburg'a gitmem kararlaştırıldı. Race de bunun için ısrar ediyor. Duyduğumuza göre orada işler iyice karışmıştı, daha da kötüye gitmeden orada olmamda yarar vardı. Bu arada belki de bir isyancının kurşununa kurban ola-caktım. Bayan Blair de bana eşlik edecekti, ama son dakikada fikrini değiştirerek çağılayanlarda kalmaya karar verdi. Sanı-rım Race' i gözden kaçırmak istemiyordu. Son gece odama ge-lip çekinerek benden bir ricası olduğunu söyledi ve hediye-lik eşyalarıyla ilgilenip ilgilenmeyeceğimi sordu.

Agatha Christie

Panik içinde, “Hayvanlar olduğunu söylemeyin sakın,” dedim. Er ya da geç bu lanet hayvanların başıma bela olacağını zaten hissetmiştim.

Sonunda bir karara vardık. İçinde kırılacak eşyaların bulunduğu iki küçük tahta sandığı yanıma aldım. Hayvanlarsa oradaki dükkânda büyük kutulara yerleştirildi ve trenle Cape Town’a gönderildi. Orada onlarla Pagett ilgilenecekti.

Pagett, Johannesburg’ta bana katılmak için yalvarıp duruyordu. Bayan Blair’in eşyalarını bahane ederek onu Cape Town’da tutmak işime geliyordu. Ona bir mektup yazarak Bayan Blair’in eşyalarını güvenli bir şekilde saklamasını istedim. Tabii kutularda çok değerli şeyler olduğunu da eklemeyi de unutmadım. Her şey ayarlandı. Miss Pettigrew ile yola çıkacağız. Ve Miss Pettigrew’i gören herkes onun saygıdeğer biri olduğu konusunda bana hak verecek.

BÖLÜM 29

Johannesburg, 6 Mart

Burada durum hiç de iyiye gitmiyor. Birçok kitapta okuduğum “ölümle kalım arasında gidip gelme” deyimi sanırım burada ki durumumuzu da çok iyi açıklıyor. Bir volkanın sınırında do-laşır gibiyiz. Grev yapanlar ya da başka bir deyişle isyancılar öldürme hevesi içinde sokaklarda devriye geziyor ve sert, öldürücü bakışlarla insanı süzüyorlar. Sanırım katliam başlar başlamaz öldürecekleri kanlı kapitalistleri fişliyorlar. Taksiye binemiyorsunuz, asiler hemen indiriyorlar. Otelde de mutlulukla erzakları tükendiğinde artık yemek vermeyip sizi anında dışarı atacaklarını belirtiyorlar. Ne biçim bir iş bu?

Geçen gece, Kilmorden'daki iş arkadaşım Reeves ile karşılaştım. Yaşamım boyunca hiç bu derece korkmuş bir adam görmemiştim. O da diğer insanlardan farksız. Hepsi de özellikle politik konularda coşkulu nutuklar çekiyor, sonra da pişman oluyorlar. Reeves şimdi de söylediklerinde yanlış anlaşıldığını aslında kastettiğinin o söyledikleri olmadığını anlatmak çabasında. Ona rastladığımda kendini temize çıkarmak, önceden söylediklerinin yanlış anlaşıldığına insanları ikna etmek için Cape Town'da üç gün süreyle Flamance konuşma yapmayı planlıyordu. Neyse ki Güney Afrika Meclisi'nde değilim. Avam

Kamarası'nda olmak zaten yeterince kötü, ama hiç değilse orada tek bir dil konuşuluyor ve konuşmalar da belirli bir süreyle kısıtlı. Cape Town'dan ayrılmadan önce Güney Afrika Birliği'nin meclisini ziyaret ettiğimde aynen Alis Harikalar Diyarı'nın alaycı kaplumbağasına benzeyen gri saçlı, sarkık bııklı birini dinlemiştim. Adamın ağzından sözcükler sanki cımbızla çekilircesine zorlukla çıkıyordu. Ancak durup durup coşuyor, belirli bazı sloganları söylerken ses tonu öncekiyle iyice farklılaşıyordu. O bunu yaptıkça dinleyen topluluktan "whoof whoof" sesleri yükseliyordu ki sanırım bu Flamancede, "Şuna bakın," gibi bir anlama geliyordu. Diğer grup, yani söylev sırasında kestirenlerse yerlerinden sıçıyorlardı. Sanırım adam üç gündür konuşuyordu. Şu Güney Afrika'dakilerin sabrına hayranım.

Pagett'i, Cape Town'da tutmak için sayısız iş yarattım, ama sonunda benim de iş yaratma kapasitem tükendi. Yarın efendisinin yanında ölmek isteyen sadık bir köpek gibi yanıma geliyor. Halbuki anılarımı ne güzel istediğim gibi uydurarak yazıyordum. Asilerin lideriyle aramda geçen hayali bir konuşma bile sıkıştırmıştım araya.

Bu sabah bir hükümet yetkilisiyle görüştüm. Nazik, ikna edici ve gizemli bir havadaydı. Öncelikle çok kritik bir pozisyonda ve onlar için çok önemli olduğumu belirtti. Sonra da Pretoria'ya gitmemi ya da kendilerinin beni oraya götürmelerini önerdi.

"Beklediğiniz ters bir durum mu var?" diye sordu.

Bir sürü şey söyledi, ama hiçbir şey anlamadım, zaten bir anlam da ifade etmiyorlardı. Çıkarabildiğim kadarıyla ciddi bir çatışma bekleniyordu. Ona hükümetinin bu işleri biraz uzattığını söyledim.

Kahverengi Elbiseli Adam

“Bu bir adama kendisini asması için yeterince ip vermek gibi bir şey, Sir Eustace,” dedi.

“Evet, öyle, kesinlikle öyle!” dedim.

“Asıl sorunu çıkaran grev yapanlar, asiler değil. Onların gerisinde onları idare eden gizli bir örgüt var. Bir sürü sınırlama koyduğumuz, ithalat yollarını kesmek için çok sıkı bir belgelendirme sistemi kurduğumuz halde ülkemize patlayıcı madde ve silah yağıyor. Aralarında bir şifreleme sistemi geliştirmişler. Örneğin patates ‘top’, karnabahar ise, ‘tüfek’ anlamına geliyor. Bunun gibi çeşitli sebze isimleri de çeşitli patlayıcıları ifade ediyor. Silahları ülkeye bu şekilde sokuyorlar.”

“Çok ilginç,” dedim.

“Bunun dışında da Sir Eustace, bütün bu işleri yöneten, olaylardaki yaratıcı beynin, asıl örgütün başındaki kişinin şu anda burada, Johannesburg’ta olduğunu da biliyoruz.”

Bana öyle ısrarla baktı ki, bir an o kişinin ben olduğumdan şüphelendiğimi düşünüp korktum. Soğuk terler dökerken bu ufak ayaklanmayı yakından izlemek üzere buraya geldiğime pişman oldum.

“Burasıyla Pretoria’ya arasındaki tren seferlerini iptal ettik,” diye ekledi. “Ama isterseniz sizi özel bir araba ile yollayabilirim. Yolda durdurulmanız olasılığına karşı size iki tür belge sağlayabilirim: Biri resmen Güney Afrika Birliği’nin temsilcisi olduğunuzu belirten bir belge, diğeryse resmi hiçbir görevinizin olmadığını yalnızca turistik amaçlarla burada bulunduğunuzu belirten bir belge. Böylece yolunuzu kesen kim olursa olsun kolayca geçebilirsiniz.”

“Birini sizin adamlarınız, diğeri de asiler için vereceksiniz değil mi?”

“Evet.”

Bu proje hoşuma gitmedi, başıma gelebilecekleri tahmin ediyordum. Korkudan karşınıza çıkana yanlış değerlendirmeniz işten bile değildi. Yanlış belgeyi yanlış tarafa gösterip sonuçta kana susamış bir asi ya da başı miğferli, ağzı pipolu bir asker tarafından dar ağacına götürülecektim. Ayrıca Pretoria'da tek başıma ne yapacaktım? Birliğin resmi binalarının güzelliğine hayran olup Johannesburg'taki silah seslerinin yankılarını mı dinleyecektim? Tanrı biliyor ya orada adeta kodese tıkılıp kalacaktım. Demir yolunu uçurduklarını duymuştum. Üstelik orada içecek bir şey bulmak da mümkün değildi. Hem orada iki gün önce sıkıyönetim de ilan edilmişti.

"Aziz dostum," dedim. "Sanırım buradaki durumu yerinde tetkike geldiğimi bilmiyorsunuz. Pretoria'dan burada olanları nasıl incelerim? Beni düşündüğünüz için çok teşekkür ederim, ama benim için üzülmeyin. Ben kendimi korurum."

"Sizi uyarmak isterim Sir Eustace, çok yakında yemek bulmak da çok ciddi bir sorun olacak."

İç çekerek, "Biraz perhiz yapmak vücuduma yararlı olur," dedim. Tam o sırada bir telgraf getirdiler. Heyecanla okudum.

"Anne güvende. Birlikte Kimberley'deyiz. Suzanne Blair."

Zaten Anne'in ölmüş olduğuna hiç inanmamıştım. Tuhaf, ama onda asla yıkılmaz, yenilmez bir hava var, terrrier köpeklerle oynaması için atılan toplar gibi. Her şeye boş vermeyi, ne olursa olsun gülmeyi becerebilen biri o. Yine de Kimberley'ye gitmek için neden gecenin bir yarısında otelden kaçtı, onu hiç anlayamadım. Üstelik oraya tren de yoktu. Ne yani kanat takıp mı uçtu oraya? Bunu açıklayacağını hiç sanmıyorum. Hiç kimse bana açıklama yapma zahmetine girmiyor zaten! Hep kendim tahmin etmek zorunda kalıyorum. Bu da bir süre sonra sıkıyor insanı. Gazetecilik gereği olsa bütün bu yaptıkları. Özel muhabirimizden, "Rakiplerimizi nasıl atlattık. Flaş haber!"

Kahverengi Elbiseli Adam

Telgrafi katlayıp cebime koydum ve hükümet görevlisinden kurtuldum. Aç kalma olasılığı pek hoşuma gitmemişti, ama kişisel güvenliğim konusunda endişeli değildim. General Smut bu ayaklanmayla kolaylıkla baş edebilirdi. Ama içki için bir hayli para vermem gerekecekti. Acaba Pagett yarın geldiğinde bir şişe viski getirmek akıllılığını yapacak mıydı? Şapkamı takıp birkaç parça hediyelik eşya almak niyetiyle sokağa çıktım. Johannesburg'taki hediyelik eşya dükkânları bir hayli ilginçtir. Tam ben bir dükkânın vitrinindeki gösterişli muska ve kepenekleri incelerken dükkândan çıkan biri doğrucu yanıma geldi. Albay Race'i karşımda görmek beni gerçekten şaşırttı.

Beni görünce sevindiğini söyleyerek kendimi kandırmak istemem. Çok tedirgin görünüyordu, ama ben, yine de benimle otele gelmesini istedim. Üstelik konuşacak Miss Pettigrew'den başka biri olmamasından da sıkılmıştım artık.

"Johannesburg'ta olduğunuzu bilmiyordum," dedim. "Ne zaman geldiniz?"

"Dün gece."

"Nerede kalıyorsunuz?"

"Arkadaşlarımda."

Konuşmak istemediği anlaşılıyordu. Ayrıca sorularımdan da sıkılmışa benziyordu.

"Umarım kümesleri yerle bir etmezler," dedim. "Duyduğuma göre yakında kuluçkadan alınmış yumurtalar, kart horozlar bile revaçta olacaktı," dedim.

Otele döndüğümüzde, "Sahi? Miss Beddingfeld'in hayatta olduğunu duyduunuz mu?" diye sordum.

Başıyla onayladı.

"Bizi bir hayli korkuttu," dedim. "O gece hangi cehennemde olduğunu bilmek isterdim doğrusu."

"Hep o adadaydı."

"Hangi ada? Yoksa şu genç adamın yaşadığı ada mı?"

"Evet."

"Ne tuhaf," dedim. "Pagett çok şaşırarak. Zaten Anne Beddingfeld'den hiç hoşlanmamıştı. Herhalde Durban'da buluşmak istediği de adadaki adamdı."

"Sanmıyorum."

Ona cesaret verircesine, "Eğer istemiyorsanız bana hiçbir şey anlatmayabilirsiniz," dedim.

"Yanılmıyorsam bu kişi, hepimizin ele geçmesinden mutluluk duyacağım biri."

Heyecanla haykırdım.

"Yoksa o? ..."

Başıyla onayladı.

"Evet, Harry Rayburn ya da diğer adıyla Harry Lucas. Asıl adı bu! Yine elimizden kaçtı, ama çok yakında yakalarız sanıyorum."

"Aman Tanrım," diye mırıldandım.

"Yine de kızın onun suç ortağı olduğundan şüphelenmiyoruz. Onun açısından bu yalnızca bir aşk macerası."

Her zaman Race'in Anne'e âşık olduğunu düşünmüştüm. Bu son sözleri bu kanımı güçlendirdi.

Telaşla, "Anne, Beira'ya gitti," diye ekledi.

"İyi de," diye sordum. "Siz nereden biliyorsunuz bunu?"

"Bana Bulawayo'dan mektup yazdı ve o şekilde eve döneceğini bildirdi. Yapabileceği en doğru şey de buydu zaten, zavallı kızcağız."

"Yine de ben, Beira'da olduğunu sanmıyorum," dedim. Bu kez gizemli davranma sırası bendeydi.

"Bana yazdığında yola çıkmak üzereydi," dedi.

Kahverengi Elbiseli Adam

Şaşırmıştım. Biri açıkça yalan söylüyordu. Anne'in Race'e yanlış bilgi vermek için kendince geçerli nedenleri olabilirdi. Dolayısıyla Race'e karşı puan yapmanın zevkini yaşamış olmak için cebimden telgrafi çıkararak ona uzattım.

"Peki, öyleyse bunu nasıl açıklayacaksınız?" diye sordum. Şaşkına dönmüştü.

"Bana, Beira'ya gitmek üzere olduğunu yazmıştı," dedi. Race'in kendini çok akıllı zannettiğini biliyorum. Bana kalırsa o aptalın teki. Genç kızların asla doğruyu söylemeyeceklerini bile akıl edemiyordu.

"Kimberley mi? Orada ne yapıyorlar?" diye mırıldandı.

"Evet," dedim. "Bu beni de şaşırttı. Halbuki Miss Anne burada olsaydı Daily Budget için çok ilginç yazılar yazabilirdi." Yeniden, "Kimberley," diye mırıldandı. Orada olmaları canını sıkmış gibiydi. "Orada görülecek bir şey yok ki, madenler de işletilmiyor."

Alaycı bir tavırla, "Kadınları bilirsiniz," dedim.

Başını salladı ve çıkıp gitti. Düşünecek çok şeyi vardı.

Onun hemen ardından hükümetin adamı tekrar görüldü.

Çekinerek, "Sizi rahatsız ettiğim için beni bağışlayacağınızı umarım Sir Eustace," dedi. "Ama size sormak istediğim bir iki şey var."

"Elbette dostum," dedim. "Hiç çekinmeyin sorun."

"Sekreterinizle ilgili..."

Aceleyle, "Onun hakkında hiçbir şey bilmiyorum," dedim.

"Londra'da kendini sekreter olarak zorla yanıma aldırdı. Önemli belgelerimi çalarak da Cape Town'da ustaca ortadan kayboldu. Benimle aynı zamanda çağılayanlarda olduğu doğ-

ru, ama gerçek şu ki ben oteldeydim, o ise adadaymış. Orada olduğum sürece kendisini hiç görmediğime yemin edebilirim."

Soluk almak için ara verdim.

“Beni yanlış anladınız. Diğer sekreterinizden bahsediyordum.”
Şaşkınlık içinde, “Ne? Pagett mi?” diye bağırdım. “Sekiz se-
nedir yanımda çalışır. Çok güvenilir bir adamdır.”

Adam gülümsedi.

“Yine anlaşılamadık,” dedi. “Sekreter bayandan bahsediyorum.”
“Miss Pettigrew mu?” diye haykırdım.

“Evet. Agrasato’nun yerlilere satış yapan dükkânından çıkı-
yordu.”

“Tanrım aklımı koru,” dedim. “Ne var bunda? Bugün öğleden
sonra ben de oraya gittim. Beni de oradan çıkarken yakalaya-
bilirdiniz.”

Sanırım Johannesburg’da izlenmeden herhangi bir şey yapmak
olanaksızdı.

“Ama orada birçok kez görüldü, hem de oldukça şüpheli koşul-
larda... Size şunu açıkça belirtmek isterim ki Sir Eustace, ara-
mızda kalsın bu dükkânın perde arkasından bu ayaklanmayı
planlayan gizli örgütün buluşma yeri olduğundan şüphelenili-
yor. İşte bu yüzden sizden sekreteriniz hakkında bütün bildik-
lerinizi bana anlatmanızı rica edeceğim. Nerede ve nasıl yanı-
nıza aldınız bu bayanı?”

Ciddiyetle, “Onu bana sizin hükümetiniz önerdi,” dedim.

Adamcağız o an oracıkta bayılıverdi.

BÖLÜM 30

(Anne'in öyküsünün devamı)

I

Kimberley'ye varır varmaz Suzanne'a telgraf çektim. Elinden geldiği kadar çabuk bana katıldı, tabii yol boyunca da o uzun telgraf-larıyla beni haberdar ederek. Beni hâlâ aynı şekilde sevdiğini görmek şaşırtıcıydı. Aramızdaki dostluğun kısa süreli olacağını sanmışım, ama beni karşısında gördüğü anda içtenlikle boynuma sarıldı ve ağ-lamaya başladı.

Bu duygusal anlardan sıyrılır sıyrılmaz yatağın üzerine otu-rak şimdiye kadar yaşadığım her şeyi anlattım.

Sözlerimi bitirmemin ardından, "Sen hep Albay Race'den şüp-helenmiştin," dedi. "Bense sen kaybolduğun geceye kadar hiç şüp-helenmemiştim. Onu hep sevdim ve senin için ideal bir koca olacağı-nı düşündüm. Oh Anne, kızma ama bu senin adamının doğru söyledi-ğine nasıl inanıyorsun?"

Israrla, "Tabii ki inanıyorum," dedim.

"Seni bu kadar çeken ne var bu adamda? Son derece yakışıklı olmasının ve Taş Devri adamlarını anımsatan vahşi aşk yöntemleri-nin dışında nesi var?"

Bir an Suzanne'a saldırmaktan kendimi alamadım.

"Evli olduğun ve gittikçe şişmanladığın için dünya üzerinde romantizm denilen bir duygunun da var olduğunu unutuyorsun."

"Oh Anne, ben şişmanlıyorum filan değilim. Yalnızca son günlerde senin için o kadar çok endişelendim ki."

"Halbuki çok dinlenmiş görünüyorsun," dedim soğuk bir tavırla. "Rahatlıkla birkaç kilo almış gibisin."

"Bu arada sandığın kadar rahat bir evlilik sürdürdüğümü düşünmüyorum," dedi. "Clarence'dan sürekli hemen eve dönmemi isteyen korkunç telgraflar alıyorum. Yanıt vermediğim için de on beş gündür yazışmıyoruz bile."

Sanırım Suzanne'ın evlilik yaşamındaki bu son sorunu ciddiye almama hiç gerek yoktu. Nasıl olsa zamanı geldiğinde Clarence'ı kandırmasını becerecekti. Konuyu değiştirerek elmaslara getirdim.

Suzanne suratı asılarak bana baktı.

"Sana bir şeyi açıklamam gerekiyor Anne. Bak canım, Albay Race'den şüphelenmeye başlar başlamaz elmaslar yüzünden çok tedirgin oldum. Çağlayanlarda kalmak istiyordum, çünkü bu adamın seni bir yere saklamış olabileceğinden şüpheleniyordum. Ama bu arada elmasları ne yapacağımı da bilemedim. Onların daha fazla yanımda kalmasını ise..."

Suzanne etrafına kuşku ile bakındı. Sanki duvarların kulağı olmasından korkuyordu. Sonra gerçeği kulağıma fısıldadı.

"Çok iyi bir fikir," dedim. "O zaman için en doğrusunu yapmışsın. Ama şimdi durum biraz karışık. Sir Eustace sandıkları ne yaptı?"

"Büyük olanlar trenle Cape Town'a gönderildi. Çağlayanlardan ayrılmadan önce Pagett'ten onları emanete teslim edildiği haberini aldım. Bu arada Pagett de bugün sandıklarla birlikte Cape Town'dan ayrılıp Johannesburg'a Sir Eustace'ın yanına gidecek."

“Anlıyorum,” dedim. “Ya küçük parçalar? Onlar nerede?”

“Herhalde Sir Eustace’ın yanında olmalılar.”

Bu konunun üzerinde biraz düşündüm.

Sonuçta, “Neyse,” dedim. “Durum iç açıcı değil ama hiç de-
ğilse güvendeler. Şu an daha iyisini yapmamız olanaksız.”

Suzanne, bana gülümseyerek baktı.

“Yapmayı düşündüğün belirli bir şey var mı Anne?”

Dürüstçe, “Pek bir şey yok,” dedim.

Yapabileceğim tek şey tren tarifesini almak ve Pagett’nin treninin ne zaman Kimberley’den geçeceğine bakmaktı. Ertesi gün altıya yirmi kala varacağını ve altıda yeniden hareket edeceğini öğrendim. Müm-kün olduğunca çabuk Pagett’i görmek istiyordum ve bu benim için büyük bir fırsattı. Ayaklanma giderek ciddileşiyordu ve bir daha ay-nı fırsatı yakalamayabilirdim.

O günün en iç açıcı olayı Johannesburg’dan gelen bir telgraf-tı. Son derece masum görünen bir telgraftı bu.

“Güvenle ulaştım. Her şey yolunda, Eric ve Eustace burada-lar, ama Guy yok. Şimdilik olduğun yerde kal. Andy.”

II

Eric, Race’in takma ismiydi. Özellikle nefret ettiğim bir isim olduğu için ona bu ismin takılmasını ben istemiştim. Artık Pagett ile görüşünceye kadar yapabileceğim bir şey yoktu. Suzanne, kocasına uzun bir barış telgrafı çekmeye karar vermişti. Nedense son günler-de kocasına çok büyük bir sempati duymaya başlamıştı. Bizim gibi olmasa bile kendine göre Clarence’ı seviyordu.

“Burada olmasını çok isterdim Anne,” dedi yutkunarak. “Onu görmeyeli çok oldu.”

“Biraz krem de ister misin?” diye takıldım.

Suzanne kremden biraz kızaran burnunun ucuna sürdü.

“Yakında çok daha fazla kreme ihtiyacım olacak,” dedi. “Bu tür kremleri de ancak Paris’te bulabilirim.” İç çekerek ekledi. “Paris! Ah Paris!...”

“Suzanne,” dedim. “Çok yakında Güney Afrika’dan ve mace-radan sıkılacaksınız.”

“Güzel bir şapka almak istiyorum,” dedi. “Neyse, yarın senin-le Guy Pagett’le görüşmeye gelmemi ister misin?”

“Yalnız gitmeyi yeğlerim. İkimizin önünde konuşmaya çeki-nebilir.”

Böylece ben ertesi gün öğleden sonra otelin kapısında bir tür-lü açılmayan şemsiyemle uğraştığım sırada Suzanne yatağının üzeri-ne uzanmış, elinde kitap yanında bir meyve sepeti keyif yapıyordu.

Hamalın dediğine göre her şey yolundaydı ve tren tam vaktinde gelecekti. Ama Johannesburg’a gidip gitmeyeceği şüpheliydi. Tren yolu bombalanmıştı. Bu benim açımdan iyi bir haberdirdi!

Tren on dakikalık rötarla istasyona girdi. Herkes perona atla-yıp, bir aşağı bir yukarı heyecanla dolaşmaya başladı. Pagett’i bul-makta zorlanmadım. Beni görünce her zamanki gibi hayretle irkildi.

“Sevgili Miss Beddingfeld, sizin kaybolduğunuzu duymuştum.”

“Yine bulundum işte,” diye yanıtladım. “Ya siz nasılsınız Bay Pagett?”

“Çok iyiyim. Teşekkür ederim Sir Eustace’ın yanına gidiyor olmaktan dolayı çok mutluyum.”

“Bay Pagett,” dedim. “Size sormak istediğim bir şey var. Sizi incitmeyeceğimi umuyorum ama inanın tahmin edemeyeceğiniz ka-dar çok şey vereceğiniz bu yanıtı bağlı. 8 Mart günü Marlow’da ne yaptığınızı bilmek istiyordum.”

Hışımınla yanıt verdi.

Kahverengi Elbiseli Adam

”Bakın Miss Beddingfeld... ben... şey...”

“*Oradaydınız, değil mi?*”

“Evet, kendime ait çok özel bir nedenle orada bulunmam gerekiyordu.”

“Bu nedenin ne olduğunu bana söyleyebilir misiniz?”

“Sir Eustace mı bahsetti bundan?”

“Sir Eustace mı? O da biliyor mu?”

“Bildiğinden eminim. Beni tanımamış olmasını umut ediyordum, ama üstü kapalı sözcüklerinden, imalı bakışlarından durumu bildiği anlaşılıyordu. Zaten durumu onunla açıkça konuşup gerekiyorsa istifamı vermek niyetindeyim. O kendine özgü, mizah düşkünü tuhaf bir adamdır, Miss Beddingfeld. Benimle alay etmekten, beni ezmekten hoşlanıyor. Bu arada korkarım tüm gerçeklerin farkında. Sanırım yıllardır da biliyordu.”

Er ya da geç Pagett’nin neden bahsettiğini anlayacağımı umut ediyordum. Konuşmaya devam etti.

“Sir Eustace’ın yanında benim gibi bir adamın benim pozisyonumda çalışması çok zor, Miss Beddingfeld. Yanlış kişi olduğumu biliyordum ama yine de sakınca görmediğim için devam ettim. Aslında bana açıkça fikrini söylese, üstü kapalı alaylarından, küçümsemelerinden çok daha mutlu olurdum.”

Bir düdük çaldı ve insanlar yeniden trene koşmaya başladılar.

“Evet Bay Pagett,” diye sözünü kestim. “Sir Eustace hakkında söyledikleriniz konusunda sizinle aynı fikirdeyim. *Peki, ama Marlow’a niçin gittiniz?*”

“Bu doğru değildi ama o koşullarda, evet o koşullarda bu son derece doğaldı...”

“Hangi koşullarda?” diye sordum.

Pagett, ona ilk kez bu soruyu soruyormuşum gibi yüzüme baktı. Sonunda Sir Eustace’ın tuhaflıklarından ve kendi savunmasından sıyrılıp bana dönebilmişti.

“Özür dilerim ama Miss Beddingfeld, sizin bu konu ile ilgini-
zi anlayamadım,” dedi.

Artık trene binmiş ve benimle konuşabilmek için pencereden
eğilmişti. Böyle birine bir şeyi açıklamak o kadar güçlü ki. Çaresizdim.

“Tabii o kadar korkunçsa ve bana anlatmaktan çekiniyorsa-
nız...” diye söze başladım.

Nihayet doğru sözcüğü yakalamıştım. Pagett dikleşerek kızardı.

“Korkunç mu? Çekinmek mi? Sizi anlayamıyorum.”

“Öyle ise söyleyin,” dedim.

Üç kısa cümle ile anlattı. Sonunda Pagett’nin sırrını öğrenmiş-
tim. Beklentilerimle uzaktan yakından ilgisi yoktu.

Ağır ağır yürüyerek otele döndüm. Otelde beni bekleyen bir
telgraf vardı. Yırtarak açtım. Telgrafta hemen hiç zaman kaybetme-
den Johannesburg’a ya da daha doğrusu Johannesburg’un bir istas-
yonuna gitmem için direktif veriliyordu. Orada beni bir araba bek-
leyecekti. Ve telgrafın altındaki imza Andy değil Harry’ydi.

Bir sandalyeye oturup, ciddi bir şekilde düşünmeye başladım.

BÖLÜM 31

(Sir Eustace Pedler'in anılarından)

Johannesburg, 7 Mart

Pagett geldi. Her zamanki gibi endişeli elbette. Hemen Pretoria'ya gitmemiz gerektiğini söyledi. Gitmeyeceğimizi, burada kalacağımızı kibar ancak kararlı bir dille belirtmemin ardından bu kez de tüfeğini getirmemiş olmasından dolayı yakınmaya başladı. Sonra da Büyük Savaş'ta nöbet tuttuğu köprüyü aramaya çıktı. Puddecombe yöresinde küçük bir demiryolu köprüsüymüş sanırım ya da öyle bir şey!

Neyse buna bir son vermek için ondan büyük daktiloyu çıkarmasını istedim. Bu onu bir süre oyalayacaktı. Sözünü ettiğim daktilonun bu yolculuk sırasında, her zaman olduğu gibi bozulmuş olması gerekiyordu. Pagett bir süre kendini onun tamirine verecekti. Ama sanırım yine Pagett'nin tedbirli bir insan olduğunu unutmuştum.

"Ben çoktan bütün paketleri açtım Sir Eustace. Daktilo çalışır durumda, bir bozukluk yok."

"Bütün paketleri derken?"

"O iki küçük sandığı da açtım."

"Bu kadar işgüzar olmasan ne iyi olacak Pagett," dedim. "O küçükler seni hiç ilgilendirmiyordu. Onlar Bayan Blair'e ait." Pagett yıkılmıştı. Yanlışlık yapmış olmak onu daima sıkardı.

"Onları tekrar kapa," diye belirttim. "Sonra da gidip çevreyi gez. Johannesburg yarın bir harabeye dönebilir. Burayı sağlam görmek için son şansın olabilir."

Böylece ondan hiç değilse o sabah için tamamen kurtulabilmeyi umuyordum.

"Zamanınız olunca sizinle konuşmak istediğim bir konu vardı, Sir Eustace," dedi.

"Şimdilik zamanım yok," diye yanıtladım. "Özellikle de şu anda hiçbir şey dinlemek istemiyorum."

Pagett geri çekildi.

Tam giderken, "Bu arada Bayan Blair'in paketlerinden ne çıktı?" diye seslendim.

"Küçük halılar, birkaç tane kürk ve şapkalar," dedi.

"Tamam," dedim. "Trendeyken satın aldığı şapkalar. Nerede giyecek ki o şapkaları, bir türlü anlayamadım. Başka bir şey var mıydı?"

"Birkaç makara film ve bir sürü sepet... çeşitli sepetler."

"Hiç şaşırmadım," dedim. "Bayan Blair aldığını düzineyle alan bir kadın."

"Sanırım hepsi bu kadardı Sir Eustace. Tabii yelpaze, eldiven, filan gibi ufak tefek bir şeyler daha vardı."

"Eğer doğuştan aptal bir adam olmasaydın, bunların bana ait olamayacağını en başından anlayabilirdin, Pagett."

"Bunlardan bazılarının Miss Pettingrew'a ait olabileceğini düşündüm, Sir Eustace."

"Ah iyi ki anımsattın. Nasıl olup da böylesine kuşkulu bir tipi sekreter olarak işe aldın? Nereden buldun onu?"

Kahverengi Elbiseli Adam

Ona kısa bir süre önce karşı karşıya kaldığım dolaylı soruşturmayı, sorulan karmaşık soruları anlattım. Gözlerindeki o çok iyi bildiğim pırlıtyı görünce hemen konuyu değiştirmek istedim, ama artık çok geçti. Pagett savaş boyalarını sürmüştü bile.

Hemen ardından da, Kilmorden'la ilgili son derece sıkıcı bir öykü anlatmaya başladı. Bir film makarası ve bahisle ilgili bir öyküydü bu. Gece yarısı bir kamarot, bir kamaranın havalandırma deliğinden içeri film makarası atmış filan. Eşek şakalarından nefret ederim. Pagett'e de belirttim, ama bana öyküyü yeni baştan anlattı. Bir şeyi öylesine karmaşık anlatıyor ki öykünün başını sonunu ancak neden sonra anlayabiliyorum.

Onu öğlen yemeğine kadar bir daha görmedim. Yemek sırasında aynen av kokusu almış bir tazi gibi yanıma geldi. Zaten tazilerden hiç hoşlanmamışımdır. Bu heyecanın nedeni Rayburn'e rastlamış olmasıydı.

Şaşkınlıkla, "Ne?" diye bağırdım.

Caddeyi geçerken ona rastlamış. Sonra da izlemiş.

Sonra da, "Durup kiminle konuştu biliyor musunuz? Miss Pettigrew ile," dedi.

"Ne!"

"Evet, Sir Eustace. Hepsi bu kadar da değil. Miss Pettigrew hakkında biraz araştırma yaptım..."

"Bir dakika. Rayburn'e ne oldu?"

"İkisi beraber o köşedeki yerli dükkânına girdiler..."

Kendimi tutamayarak küfrettim. Pagett ister istemez sustu.

"Bir şey yok. Devam et."

"Uzun bir süre dışarıda bekledim, ama çıkmadılar. Sonunda içeri girdim. Dükkânda kimseler yoktu. Herhalde başka bir kıy kış daha var."

Ona bakıyordum.

"Sonra da dediğim gibi otele geldim ve Miss Pettigrew hakkında bir soruşturma yaptım." Pagett çok önemli bir sır vermesine son derece kısık sesle gizemli bir havada konuşmaya başladı. "Dün gece onun odasından bir adamın çıktığı görülmüş, Sir Eustace."

Kaşlarımı çattım.

"Ben onun saygıdeğer bir hanımefendi olduğunu sanıyordum," diye mırıldandım.

Pagett ara vermeden anlatmayı sürdürüyordu.

"Odasına çıktım ve orayı araştırdım. Ne buldum dersiniz?"

Başımı salladım.

"Bunları!"

Elindeki usturayla tıraş sabununu gösteriyordu.

"Bir kadın bunlarla ne yapar ki?" diye sordu.

Sanırım Pagett sosyetik bayanlara özgü dergilerdeki reklamları hiç okumamış. Gerçi onunla bu konuyu tartışmak istemiyordum, ama bunların varlığının Miss Pettingrew'un cinsiyeti hakkında kuşkuya düşmek için yeterli bir kanıt olduğunu da kabul edemezdim. Pagett umutsuz bir biçimde zamanın gerisinde kalmış bir tip. Varsayımını desteklemek için bir de sigara kutusu çıkarırsa hiç şaşırmayacağım. Neyse onun bile bir sınırı var.

"İnanmamışa benziyorsunuz, Sir Eustace. Ya buna ne diyecsiniz?"

Zaferle uzattığı nesneye baktım. Bir tomar saça benziyordu.

"Saça benziyor," dedim.

"Evet saç. Sanırım peruk dedikleri şey bu."

"Doğru," dedim.

"Şimdi Pettigrew denilen kadının kılık değiştirmiş bir erkek olduğunu kabul ediyor musunuz?"

Kahverengi Elbiseli Adam

“Sanırım kabul etmek durumundayım, Pagett. Zaten bunu ayaklarından anlamalıydım.”

“İşte böyle. Şimdi de size kendimle ilgili birtakım şeyleri açıklamak istiyorum Sir Eustace. Sürekli alaylarınızdan ve benim Floransa’da olduğum döneme ilişkin imaltı sözlerinizden anladığım kadarıyla konuyu zaten biliyorsunuz.”

Sonuçta Pagett’nin Floransa’ya ilişkin sırrı açığa çıkıyordu. “Açıķça anlat dostum,” dedim. “Bazen en iyisi insanın içini dökmesidir.”

“Teşekkür ederim Sir Eustace.”

“Sorun kocası mı? Zaten şu kocalar çekilmez insanlardır. Hep hiç umut edilmedikleri anda gelirler.”

“Sizi anlayamıyorum Sir Eustace. Kimin kocası?”

“Kadının kocası?”

“Hangi kadının?”

“Tanrım, bana sabır ver!” dedim. “Tabii ki Floransa’da buluştuğun bayanın. Bu işin arkasında bir kadın olmalı. Yoksa kilise filan mı soydun? Ya da yüzü hoşuna gitmedi diye bir İtalyan’ı mı bıçakladın?”

“Sizi hiç anlamıyorum Sir Eustace. Herhalde şaka yapıyorsunuz.”

“Bazen keyfim yerindeyse şaka yaparım doğru, ama şu anda şaka yapmadığımdan emin olabilirsiniz.”

“Umarım sizden epeyce uzakta olduğum için beni tanımamışsınızdır, Sir Eustace.”

“Tanımak mı, nerede?”

“Marlow’da Sir Eustace.”

“Marlow’da mı? Senin ne işin vardı orada?”

“Anladığınızı zannediordum...”

“Seni giderek daha az anlıyorum. Şimdi hemen en başa dönüp öykünün tamamını anlat bana. Floransa’ya gittin...”

“Demek bilmiyordunuz! Demek beni görmediniz!”

“Anladığım kadarıyla hiç gerekmediği halde kendini ele veriyorsun. Vicdanın seni rahatsız ediyor. Neyse bu konuda bana tüm öyküyü anlattıktan sonra daha doğru karar verebileceğim. Şimdi derin bir soluk al ve anlatmaya başla. Floransa’ya gittin...”

“Floransa’ya hiç gitmedim. Söylemek istediğim bu.”

“Öyleyse nereye gittin?”

“Eve gittim, Marlow’a.”

“Neden Marlow’a gitmek istedin ki, hiç anlayamıyorum?”

“Karımı görmek istemiştim. Sağlığı iyiydi ve beni bekliyordu...”

“Karın mı? Evli olduğunu bilmiyordum.”

“Evet, Sir Eustace, zaten benim de size açıklamak istediğim buydu. Size bu konuda yalan söyledim. Kandırdım.”

“Ne kadar zamandır evlisin?”

“Sekiz yıldır. Sizin sekreteriniz olarak işe başlamadan altı ay önce evlenmişim. O zaman böyle bir işi kaybetmek istemedim. Evli bir adamı sekreter olarak almayacağınızı düşündüm.”

“Beni çok şaşırttın,” dedim. “Peki, bunca yıldır karın nerede?”

“Yaklaşık olarak beş yıldır Marlow’da, Mill House’un çok yakınında nehir kıyısında küçük bir evde oturuyoruz.”

“Tanrım, aklımı koru!” dedim. “Çocuğun var mı?”

“Dört tane, Sir Eustace.”

Hayretle ona baktım. Pagett gibi bir adamın bundan farklı bir sırrı olamayacağını tahmin etmeliydim. Suç ve günah kavramları ona o kadar uzaktı ki! Zaten beni hep deli eden de ondaki bu saygın hava değil miydi? Ne olacaktı ki, böyle bir adamın sırrı da böyle olurdu, karısı ve dört çocuğu vardı.

Uzun bir süre şaşkınlık içinde yüzüne baktıktan sonra, “Bunu başka bilen var mı?” diye sordum.

Kahverengi Elbiseli Adam

“Yalnızca Miss Beddingfeld’e söyledim. Kimberley’de istasyona gelmişti.”

Hâlâ ona bakıyordum. Bakışlarım onu rahatsız etmişti.

“Söylediklerime çok kızmamış olduğunuzu umut ederim Sir Eustace,” dedi.

“Dostum,” dedim. “Şu anda sana burada ne halt karıştırdığını söylemeye dilim varmıyor.”

Ciddi bir can sıkıntısı ile dışarı fırladım. O dükkânın önünden geçerken dayanamayıp içeri girdim. Tezgâhtar ellerini ovuşturarak bana doğru geldi.

“Aradığınız bir şey mi vardı? Kürk, hediyelik eşya?”

“Sıradan bir şey değil istediğim,” dedim. “Çok özel bir şey. Elinizdekileri görmek isterim.”

“Belki de benimle arka tarafa gelseniz daha iyi olacak,” dedi.

“Orada özel mallarımızı sergiliyoruz.”

İşte asıl büyük hatayı orada yapmıştım. Halbuki bunun çok akılcıca bir davranış olduğunu sanıyordum. Ve adamı izleyerek arka tarafa geçtim.

BÖLÜM 32

(Anne'in öyküsünün devamı)

Suzanne ile başım dertte. Planımı uygulamamam için uzun uzun dil döktü, yalvardı, bağırdı, hatta ağladı bile. Ama ben yine de sonunda bildiğimi okudum. Dediklerimi son noktasına kadar yapacağına söz verinceye kadar benimle geldi ve beni yaşlı gözlerle yolcu etti.

Ertesi sabah erken saatlerde randevu yerindeydim. Beni daha önce hiç görmediğim kısa siyah sakallı bir Hollandalı karşıladı. Bizi bekleyen bir araba vardı, hemen yola koyulduk. Uzaktan tuhaf gümbürtüler geliyordu. Adama bu seslerin ne olduğunu sordum. Kısaca, “Silahlar,” dedi. Demek Johannesburg’da çatışma başlamıştı.

Gittiğimiz yer şehrin varoşlarında olmalıydı. Oraya varmak için dar sokaklara girip çıktık, dönüp durduk. Her an silah seslerine daha da yaklaşıyorduk. İlginç heyecanlı bir yolculuktu bu. Sonunda yıkık dökük bir evin önünde durduk. Bize kapıyı zenci bir çocuk açtı. Rehberim içeri girmemi işaret etti. Loş köhne antrede durdum. Adam önümden geçerek bir kapı açtı.

“Harry Rayburn ile görüşmeye gelen genç bayan,” dedi ve güldü.

İçeri girdim. Oda birkaç eşya dışında bomboştu ve ucuz tütün kokuyordu. Masanın başında adamın biri bir şeyler yazıyordu. Başını kaldırıp kaşlarını çatı.

Kahverengi Elbiseli Adam

“Aman Tanrım Miss Beddingfeld’miş,” dedi.

“Galiba çift görüyorum,” dedim. “Bay Chichester siz misiniz, yoksa Miss Pettigrew mu? Aranızda o kadar büyük bir benzerlik var ki!”

“Şu an için ikisi de değilim,” dedi. “Yalnızca eteğimi ve takımlarımı da tabii çıkardım. Oturmaz mısınız?”

Tereddüt etmeden oturdum.

“Sanırım,” dedim. “Yanlış adrese geldim.”

“Sizin açınızdan öyle sanırım. Gerçekten Miss Beddingfeld ikinci kez aynı tuzağa düşmek!”

“Pek akıllı sayılmam,” diye onayladım.

Halimdeki bir şey onu şaşırtmıştı.

“Hiç de bu durumdan rahatsız olmuşa benzemiyorsunuz?” dedi.

“Deliye dönmem üzerinizde farklı bir etki yaratır mıydı?”

“Herhalde yaratmazdı.”

“Büyük teyzem Jane gerçek bir hanımefendinin ne olursa olsun hiçbir şeye fazla şaşırmaması ya da tepki vermemesi gerektiğini söylerdi,” diye mırıldandım. “Ben de onun dediğini yapıyorum.”

Bay Chichester-Pettigrew’un düşüncesi yüzünden o kadar iyi okunuyordu ki hemen tekrar konuşmaya başladım.

“Gerçekten makyaj konusunda çok iyisiniz. Bütün gün sizi Miss Pettigrew olarak karşımda görmeme rağmen asla tanıyamadım hatta Cape Town’da beni trende görünce şaşkınlıktan kaleminizi kırmanızdan bile şüphelenmemiştim.”

O an da elinde tuttuğu kalemi hırsla masaya vuruyordu.

“Hepsi iyi güzel de şimdi işimize geri dönelim, Miss Beddingfeld. Belki sizi buraya niye çağırdığımızı biliyorsunuzdur.”

“Affedersiniz ama,” dedim. “Ben başkandan başka kimse ile iş görüşmem.”

Okuduğum bir kredi kurumunun sirkülerinde buna benzer bir ifadeye rastlamıştım ve çok hoşuma gitmişti. O anda bunu anımsa-

yabilmiş olmaktan dolayı çok mutluydum. Bay Chichester-Pettigrew üzerinde de çarpıcı bir etkisi oldu. Konuşmak üzere ağzını açtı ve tekrar kapattı.

“Büyük Eniştem George böyle derdi,” diye ekledim. “Yani büyük teyzem Jane’in kocası, bronz karyolalar için tokmak yapardı.”

Chichester’le daha önce hiç dalga geçilmemiş olmalıydı. Bundan hiç hoşlanmadığı anlaşılıyordu.

“Şu konuşma şeklinizi değiştirin artık, genç bayan!” dedi.

Yanıt vermeyip esnedim. Bu çok sıkıldığım anlamına gelen, onu deli eden küçük bir esnemeydi.

Öfkeyle, “Lanet olsun ne...” diye söze başladıysa da hemen sözünü kestim.

“Emin olun bana bağırarakla bir şey elde edemezsiniz. Bu yalnızca zaman kaybı! Aşağı kademeden birileriyle konuşmak gibi bir niyetim yok. Eğer beni hemen Sir Eustace Pedler’in yanına götürürseniz boşa zaman ve emek harcamamış olursunuz.”

“Kim?”

“Evet,” dedim. “Sir Eustace Pedler.”

“Şey... şey... affedersiniz ama...”

Odadan ürkmüş bir tavşan gibi kaçtı. Bu fırsattan yararlanarak çantamı açtım ve burnumu pudraladım. Şapkamı da daha hoş duracak şekilde düzelttim. Sonra da sabırla düşmanımın geri dönmesini beklemeye başladım.

İyice dersini almış, tırsmış bir halde geri geldi.

“Lütfen beni izler misiniz, Miss Beddingfeld.”

Merdivenlerden yukarı çıktık. Kapıyı tıklattı ve içeri girilmesine izin verilince, kapıyı açarak bana yol verdi.

Sir Eustace Pedler hemen ayağa kalkıp beni gülümseyerek karşıladı.

“Hoş geldiniz Miss Anne, buyurun!” Elimi içtenlikle sıktı. “Sizi gördüğüme çok sevindim. Buyurun, oturun. Yolculuğun sizi yormadığını umarım? İyi görünüyorsunuz!”

Karşıma oturdu, hâlâ gülüyordu. Bu beni şaşırtmıştı. Hali o kadar doğaldı ki.

“Doğruca bana getirilmekte ısrar etmekte o kadar haklısınız ki!” diye ekledi. “Minks aptalın tekidir. Usta bir aktör, ama aptalın teki. Aşağıda konuştuğunuz Minks’di.”

Kayıtsızca, “Öyle mi?” dedim.

Sir Eustace neşeyle, “Evet şimdi,” dedi. “Asıl konumuza, gerçeklere gelemim. Benim Albay olduğumu ne kadar zamandır biliyorsunuz?”

“Cannes’da olmanız gerektiği bir dönemde Marlow’da olduğunuzu Bay Pagett’den öğrendiğimden beri!”

Sir Eustace esefle başını salladı.

“Evet, aptala iyi *halt* etmiş olduğunu söyledim. Anlamadı tabii. Kafasında tek bir şey vardı, o da *onu* orada görüp görmediğim. Benim orada ne aradığımı sorgulamak ise hiç aklına gelmedi. Çok büyük şanssızlık! Aslında her şeyi o kadar iyi ayarlamıştım ki! Pagett’i Floransa’ya yollayıp, otele de bir ya da iki gece için Nice’a geçeceğimi bildirmiştim. Böylece cinayet ortaya çıktığında ben çoktan Cannes’a dönmüş olacaktım ve hiç kimsenin de aklına benim Riviera’dan ayrılmış olabileceğim gelmeyecekti.”

Hâlâ son derece sakın ve içten konuşuyordu, sanki olaylardan hiç etkilenmemiş gibiydi. Bir düşte olmadığımı, karşımdaki adamın korkunç, cani Albay olduğuna inanabilmek için kendimi çimdikle-mek istiyordum. Zihnimden yaşadığım olayları geçirdim.

“Öyleyse Kilmorden’da beni denize atmak isteyen sizdiniz?” dedim. “O gece Pagett’nin izlediği sizdiniz.”

Omuzlarını silkti.

“Çok özür dilerim yavrucuğum, ama bunu yapmak zorundaydım. Sizi her zaman sevmiştim, ama her şeyi kurcalıyordunuz. Planlarımin küçük bir kızın yaramazlıkları yüzünden suya düşmesine izin veremezdim.”

“Yine de en akıllıca olan planınız çağlayanlardakinin olduğunu söylemek isterim,” dedim olayları birbirinden bağımsız değerlendirmeye çalışarak. “Otelden ayrılırken sizin orada olduğunuza yemin edebilirdim. Kendi gözleriyle görmediğin hiçbir şeye inanmamak gerekiyormuş meğer.”

“Evet, Minks Miss Pettigrew rolünde yaşamının en büyük başarılarından birini gerçekleştirdi, ayrıca benim sesimi de kusursuz taklit edebiliyor.”

“Bilmek istediğim bir şey var,” dedim.

“Evet?”

“Pagett’nin onu sekreter olarak size getirmesini nasıl ayarladınız?”

“Ah bu çok kolay oldu. Pagett, onu ticaret odasının ya da maddenciler birliğinin ya da o sırada nereye gittiye orada kendisini bekler buldu. Ona telefon ederek hükümetin tayin ettiği bir sekreterin kendisini kapıda beklemekte olduğunu söylemiştim. Pagett de kuzu kuzu yuttu bunu.”

Yüzüne bakarak, “Çok açık sözlüsünüz,” dedim.

“Olmamam için bir neden yok ki.”

Bunu söylediği zamanki ses tonundan hiç hoşlanmamıştım. Hemen kendi farklı yorumumu getirdim.

“Yani siz bu devrimin başarılı olacağına mı inanıyorsunuz?” diye sordum. “Geri dönüşü yok mu? Ya ters teperse?”

“Sizin gibi zeki bir genç hanım için hiç de akıllıca bir soru değil bu! Hayır, yavrum, devrime inanmıyorum. Birkaç gün daha çatışmalar sonra rezil olup mum gibi sönerler.”

“Yani başarılarınızdan biri olmayacak mı?” diye sordum sinsice sıratarak.

“Bütün kadınlar gibi ticaretten hiç anlamıyorsunuz. Benim işim oldukça yüksek bir fiyat ödenmeye hazır olunan bu patlayıcı maddeleri ve silahları temin etmek, ortamı kışkırtmak ve bazı insanlara duyulan kini körüklemektir. Kontratımı başarı ile gerçekleştirdim ve kar-

şılığında da çok para kazandım. Bunun emekliye ayrılmadan önce son işim olmasını düşündüğüm için de her şeyi planlarken çok dikkatli davrandım. Geri dönüş, ters tepmek deyimleriyle neyi kastettiğini anlayamadım, sevgili yavrum. Ben bir devrim lideri ya da bu işle ilgili asilerin başkanı filan değilim, sonuç ne olursa olsun ben yalnızca burayı ziyarete gelmiş, yanlışlıkla kuşkulu bir yerli dükkânına girerek öğrenmemesi gereken şeyleri öğrenmiş dolayısıyla da kaçırılmış mevki sahibi bir İngiliz olarak görüleceğim. Yarın ya da öbür gün koşullar elverirse, beni ellerim bağlı, aklıktan ölmek üzere bir terör kurbanı olarak sokakta bulacaklar.”

“Ah,” dedim yavaşça. “Peki ya ben ne olacağım?”

“Evet, doğru,” dedi. “Size ne olacak? Sizi buraya getirttim, ama size asla zarar vermek istemiyorum ve tabii sizin de yumuşak başlı olmanız şart! Asıl sorun sizi ne yapacağımda? Sizi etkisiz hale getirmenin en iyi yolu ve belirtmeliyim ki benim için en zevkli olan yanı sizinle evlenmek. Biliyorsunuz eşler kocalarını itham edemez ve ben de genç bir karım olsun, elimi tutsun, güzel gözleri ile bana baksın isterim. Bana öyle vahşi vahşi bakmayın. Korkutuyorsunuz beni. Anladığım kadarıyla planımı beğenmediniz.”

“Beğenmedim.”

“Yazık. Ben kadınlara zorla sahip olan canilerden değilim! Her zamanki dert değil mi? Kitaplardaki gibi başkasını seviyorsunuz.”

“Evet. Başkasını seviyorum.”

“Önceleri âşık olduğunuz kişinin uzun bacaklı, kendini beğenmiş Race olduğunu sanıyordum. Ama o gece çağlayanlarda balık avlayan kahraman olduğunu öğrendim. Âşık olduğunuz kişi kurtarıcınız! Zaten kadınlarda zevk ne gezer! Halbuki bu söylediklerimin ikisinde de benim yarım kadar akıl yok. Üstelik ben yönetilmesi çok kolay bir insanımdır.”

Bu konuda haklıydı. Nasıl bir insan olduğunu ve neler yaptığını çok iyi bilmeme rağmen hâlâ Albay olduğuna inanamıyordum. O beni birçok kereler öldürmeye çalışmıştı, başka bir kadını öldür-

müştü ve sayısını bilmediğim daha birçok cinayetten sorumluydu, ama ben yine de zihnimde onu sanki bu kişiler ölümü hak etmişler gibi farklı bir çerçeveye yerleştirmeye çalışıyordum. Onu neşeli, samimi zeki bir yol arkadaşı olmanın dışında farklı bir kişilikte düşünemiyordum. Eğer gerekirse beni soğukkanlılıkla öldüreceğini bildiğim halde ondan korkmuyordum bile. Stevenson da Long John Silver(*) adlı kahramanı için benimle aynı paralelde düşünmüş olmalıydı. O da bu türden bir adamdı kuşkusuz.

Bu olağanüstü insan koltuğunun arkasına yaslanırken, “Neyse, nasıl isterseniz,” dedi. “Lady Pedler olma düşüncesine olumlu bakmamanıza üzüldüm. Diğer seçenekler oldukça sevimsiz de.”

İrkildim, içim burkuldu. Büyük bir riski göze aldığımı baştan beri biliyordum, ama ödülü buna değerdı. Acaba işler istediğim gibi gelişecek miydi, yoksa?

Sir Eustace, “Aslına bakarsak,” diye sürdürdü sözlerini. “Sizi sevdiğimi biliyorsunuz, bu yüzden de size karşı zayıfım. Gerçekten de çok ileri gitmek istemiyorum. Haydi, bana öyküyü en başından anlatın da ne yapabileceğimizi görelim. Ama romantik bir öykü değil gerçekleri istiyorum.”

Bu konuda bir yanlışlık yapamayacağımı biliyordum. Sir Eustace’ın zekâsına derin bir saygım vardı. Gerçekleri, tüm gerçeği, eksiksiz tam olarak anlatmanın zamanıydı. Harry’nin beni kurtarışına kadar olan öyküyü hiçbir şey gizlemeden anlattım. Sözlerimi tamamladığında başını onaylarcasına salladı.

“Akıllı kız. İçtenlikle olayın açık ve net bir resmini çizdiniz. Eğer bunda bir hatanızı saptarsam çok yakında bunu size bildiririm. Birçok insan öykünüzün özellikle baş kısmına inanmayacaktır, ama ben inanıyorum. Siz bir anda, duygularınıza kapılıp, en ufak bir gerekçeyle bile elini ateşe sokabilecek bir kızsınız. Çok da şanslısınız,

(*) Robert Louis Stevenson’ın ünlü *De fine Adası* kitabının başkahramanı; gizemli, hilekâr, ama olağanüstü ilgi çekici korsanı.

ama bildiğiniz gibi eninde sonunda amatör profesyonele yenilir ve bütün çabaları da boşa gider. Ben profesyonelim bu işlere genç yaşlarda başladım. Başka işlerle karşılaştırdınca kolay yoldan zengin olmanın ancak böyle mümkün olabileceği kanısına vardım. Her zaman iyi düşünebilen ve zeki bir insandım. Daima kusursuz dahiya-ne işler planlayabiliyordum. Planlarımın uygulayıcısı asla olmadım. Daima işi uzmanına bırak, yaşamdaki düsturum bu oldu. Yalnızca bir kez böyle davranmadım, onda da başımı derde soktum, ama bu işte başka birine güvenemezdim. Nadina çok şey biliyordu. Ben kıskırtılmadığım sürece kolay idare edilir, iyi kalpli, sakın, sevecen bir insanım. Nadina, beni hem tahrik, hem de tehdit etti, üstelik de başarı dolu bir kariyerin zirvesindeyken. Ancak o ölür ve de elmaslar elimi geçerse güvende olacaktım. Şimdi acemice davrandığımı daha iyi anlıyorum. O aptal Pagett, karısı ve ailesi! Her şeyi berbat ettiler. Onu yalnızca o komik görünüşü, hapishane kaçkını ifadesi ve eski geleneksel ahlak anlayışından dolayı işe almıştım. Bu kulağına küpe olsun Anne. Sakın mizah duygunun seni yönetmesine izin verme! Yıllar boyu içgüdülerim ondan kurtulmam gerektiğini söylüyordu, ama o kadar çalışkan ve sadıktı ki onu işten atacak bir bahane bulamadım. Ben de işi olurluna bıraktım.”

“Neyse, sanırım asıl üzerinde durmamız gereken noktadan uzaklaştık yine. Sorun sizi ne yapacağımı? Öykünüz kesinlikle doğru ama aklımı kurcalayan bir nokta var. Elmaslar şimdi nerede?”

Gözlerinin içine bakarak, “Harry Rayburn’de,” dedim.

Yüzündeki neşeli, alaycı ifade hiç değişmeden, “Hımım. Bu elmasları istiyorum,” dedi.

“Onları alabileceğinizi sanmıyorum,” dedim.

“Öyle mi? Bense aksini düşünüyorum. Hoş olmayan şeyleri anımsatmak istemem, ama inanın bana şehrin bu kısmında sizin gibi genç bir bayanı sokakta ölü olarak bulurlarsa bu kimse için sürpriz olmaz. Aşağıda bu gibi işleri çok ustaca becerebilen bir adamım var. Neyse siz zeki genç bir bayansınız. Sizden istediğim şu: Şimdi oturup

Harry Rayburn'e bir mektup yazacak, gelip sizi burada bulmasını ve elmasları da beraberinde getirmesini isteyeceksiniz..."

"Böyle bir şey yapmam," dedim.

"Büyüklerin sözü kesilmez. Size bir pazarlık öneriyorum. Yaşamınıza karşı elmaslar. Sakın bir yanlışlık yapmayın. Hayatınız benim ellerimde. Bunu biliyorsunuz."

"Ya Harry?"

"Ben iki genç âşığı asla ayıramayacak kadar iyi kalpli biriyim. Onu da bağışlayacağım. Elbette gelecekte beni asla rahatsız etmemeniz koşuluyla."

"Sözünüzde duracağınızdan nasıl emin olabilirim?"

"Yapılacak bir şey yok. Bana güvenecek ve en iyisini umacaksınız. Tabii eğer kahramanlık yapmak ve yok edilmek istiyorsanız o başka!"

Aslında işte tam o noktada ben de kendi oyunumu oynuyordum. Bu pazarlığı hemen kabul etmemekle demek istiyorum. Önce kabadayılık yapıp sonra tatlı sözlerle kandırılan kişi rolünde hiç fena değildim. Mektubu Sir Eustace'ın istediği şekilde yazdım.

"Sevgili Harry,

Masumiyetini hiç kuşku kalmayacak şekilde kanıtlamanın bir yolunu buldum. Lütfen dediklerimi aynen yap. Agrato'nun dükkânına git. 'Özel bir durum için sıradan olmayan bir şey' aradığını söyle. Adam senden arka odaya geçmeni isteyecek. Onunla git. Orada seni bana getirecek birini bulacaksın. Kesinlikle sana dediklerini yap. Ona güven ve elmasları da yanında getirmeyi unutma. Kimseye sakın bir şey söyleme."

Sir Eustace durdu.

"Romantik kısmı size bırakıyorum," dedi. "Ama hata yapmaya dikkat edin lütfen."

Kahverengi Elbiseli Adam

“Her zaman ve sonsuza dek senin Anne, demek yeterli,” dedim. Bunları da yazdım. Sir Eustace kâğıdı eline alarak dikkatle okudu.

“Tamam, olmuş görünüyor. Şimdi adres.”

Adresi verdim. Bu telgrafları ve mektupları alan dükkânın adresiydi.

Sir Eustace masanın üzerindeki çanı çaldı. Chichester-Pettigrew ya da gerçek adıyla Minks hemen odaya geldi.

“Bu mektubu hemen gönder, her zamanki gibi.”

“Peki Albay.”

Chichester zarfın üzerindeki isime baktı. Sir Eustace, onu süzüyordu.

Minks’e, “Arkadaşınız mı?” diye sordu.

Adam şaşırmıştı. “Benim mi?”

“Dün kendisi ile Johannesburg’da görüşmüşsünüz.”

“Yanıma biri gelip siz ve Albay Race hakkında sorular sordu. Ona bir sürü yanıltıcı bilgi verdim.”

Sir Eustace, “Çok iyi dostum çok iyi,” dedi. “Yanılmışım.”

Odadan çıkarken Chichester-Pettigrew’e baktım. Korkudan dudakları bembeyaz olmuştu. O odadan çıkar çıkmaz Sir Eustace eline yanında duran diktafonu aldı ve, “Sen misin Schwart? Minks’e dikkat et. Benden emir almadan bu evden çıkmasın,” dedi.

Diktafonu yerine bıraktı, kaşlarını çatarak parmaklarıyla önündeki masayı tıklatmaya başladı. Düşünceliydi.

Bir iki dakikalık sessizliğin ardından, “Size birkaç şey sorabilir miyim?” dedim.

“Elbette. Sinirleriniz ne kadar sağlam, Anne. Sizin yerinizde başka bir kız olsaydı şu anda ağlıyor ya da ellerini ovuşturuyor olurdu. Halbuki siz hâlâ gerçeklerle ilgileniyorsunuz.”

“Neden Harry’yi polise ihbar edeceğinize sekreteriniz olarak yanınıza aldınız?”

“Çünkü o lanet elmasları istiyordum. Küçük şeytan Nadina Harry’yi bana karşı kullanıyordu. Beni istediği parayı vermediğim takdirde onları Harry’ye geri vermekle tehdit ediyordu. Asıl hatam belki de bu oldu, o gün elmasların onun yanında olacağını sanıyordum. Ama o bunu yapmayacak kadar akıllıydı. Kocasını yani Carton da ölünce elmaslara ulaşmak için ipucum kalmadı. Sonra elime Nadina’ya *Kilmorden*’dan çekilen bir telgrafın kopyası geçti. Telgraf ya Harry’dendi ya da Carton’dan, hangisinin yazdığını bilmiyorum. Sizin bulduğunuz kâğıdın bir eşiği bu. “On yedi bir yirmi iki” bunun Rayburn’e verilmiş bir randevu olduğunu düşündüm. Sonra onun *Kilmorden*’a binmeye çalıştığını gördüğümde ise bu düşüncemin kesinlikle doğru olduğu kanısına vardım. Söylediklerine inanmış gibi görünüp onu sekreterim olarak yanıma aldım. Gözüm üzerindeydi, ondan bir şeyler öğrenebileceğimi umuyordum. Bu arada Minks’in kendi hesabına bir şeyler yapmaya çalıştığını fark ettim, işlerimi baltalayabilirdi. Hemen dize getirip, engelledim. Onu benim için çalışmaya kandırmak kolay oldu. 17 numaralı kamarayı alamamak canımı sıkırmıştı, sizin yer değiştirmek istememeniz de beni endişelendirmişti. Acaba gerçekten de görüldüğünüz gibi masum bir kız mıydınız, yoksa? O gece Rayburn kamaraya gelirken Minks’i üzerine saldırttım. Minks başaramadı. Bunu biliyorsunuz.”

“İyi de telgrafta niye 71 yerine 17 yazılmıştı?” diye sordum.

“Bunu ben de düşündüm. Carton telgrafı çektikten sonra aldığı kopyayı okumamış olmalı. Telgrafçı da bizler gibi yanılarak yazanları 17.1.22 olarak yorumladı. Halbuki aslı 1.71.22 olmalıydı. Anlayamadığım bir şey var o da Minks’in 17 numaralı kamara için neden ısrar ettiği. Herhalde bu bir rastlantıydı.”

“Ya General Smuts’a yazılan evrak? Onu kim çaldı dersiniz?”

“Sevgili Anne, sen hiç benim bir komplo planımdan onu kurtarmak için en ufak bir çabada bulunmadan vazgeçebileceğimi düşünabiliyor musun? Üstelik de bir kanun kaçağı sekreterim varken,

onları alıp yerine boş kâğıtları koymakta bir an bile tereddüt etmedim tabii. Nasıl olsa kimse ihtiyar Pedler'den şüphelenmezdi."

"Peki ya Albay Race?"

"Evet. O tam bir baş belasıydı, Pagett, onun gizli servisten olduğunu söyleyince çok canım sıkıldı. Savaş yıllarında Nadina'nın peşinde dolaştığını bildiğim için bu yolculukta da karşımda görünce *beni* izliyor olabileceğinden şüphelendim. Peşime takılması hiç hoşuma gitmiyordu. O her zaman ne yaptığını bilen, suskun güçlü adamlardan!"

Bir ısıklık sesi. Sir Eustace diktafonu eline alarak yanıt verdi. Birkaç dakika dinledikten sonra da, "Güzel. Şimdi onunla görüşebilirim," dedi.

Sonra bana dönerek, "İş," dedi. "Size odanızı göstereyim Miss Anne."

Beni küçük bir odaya götürdü. Zenci bir çocuk valizimi getirdi. Sir Eustace istediğim bir şey olursa kendisini çağırabileceğimi belirterek nazik bir ev sahibi havasında yanımdan ayrıldı. Lavaboda bir leğen sıcak su bile vardı. Gerekli eşyalarımı çıkardım. Sünger çantamı elime aldığımda sertliği ve ağırlığı beni şaşırttı. Bağını açtım.

Dikkatle baktığım zaman içinde küçük bir tabanca olduğunu görmek beni gerçekten çok şaşırttı. Kimberley'den ayrılırken böyle bir eşyam olmadığını biliyordum. Dikkatle inceledim. Dolu görünüyordu.

İçimde büyük bir rahatlık duydum. Bu böyle bir evde çok işe yarayabilecek bir şeydi. Ama modern giysiler bu gibi şeyleri taşımak için hiç de elverişli değildi. Sonunda küçük tabancayı çorabımın üst tarafına, tam lastik yerine yerleştirdim. Çok büyük bir bomba yaptı. Aslında tehlikeli bir yerdi burası, her an kendimi ayağımdan vurabilirdim, ama koyacak başka yer de bulamamıştım.

BÖLÜM 33

Sir Eustace ile o akşamüzerine kadar bir daha karşılaşmadık. On bir çayını da öğle yemeğini de odama getirdiler.

Sir Eustace yalnızdı. Odasında bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Gözlerindeki parıltı ve halindeki huzursuzluk dikkatimden kaçmamıştı. Bir şeye üzülmüş olduğu her halinden anlaşılıyordu. Gördüğümde bana karşı olan davranışında da belirgin bir değişiklik olmuştu.

“Size bir haberim var. Sevdığınız adam yola çıkmış. Birkaç dakika sonra burada olacak. Çok fazla sevinmeyin, size söyleyecek bir şeyim daha var. Bu sabah beni kandırmaya çalıştınız. Sizi yalnızca gerçekleri söylemek konusunda uyarmıştım, bir noktaya kadar da buna uydunuz. Ama sonra yoldan çıktınız. Beni elmasların Harry Rayburn’de olduğuna inandırmaya çalıştınız. O an yalanınızı yutmuş göründüm, çünkü bu işimi kolaylaştırıyordu, bu şekilde Rayburn’ü buraya çağırmanızı sağlayabilirdim. Ama sevgili Anne, gerçi bunu ancak dün öğrendim, ama elmaslar çağlayanlardan ayrıldığımdan beri bende.”

Yutkundum.

“Demek biliyordunuz.”

“Bunu ortaya çıkaranın Pagett olduğunu öğrenmek belki ilginizi çeker. Bana sürekli bir film makarasından ve bahisten söz ediyordu. Sonra düşündüm ve iki kere ikinin dört ettiğini keşfetmem hiç de zor olmadı. Bayan Blair, Albay Race’den şüphelenmesi, tedir-

gınlığı, eşyalarını benim yanıma vermekteki ısrarı. Sevgili Pagett yanlışlıkla tüm paketleri açmıştı. Otelden ayrılmadan bütün filmleri cebime koydum. İşte şurada duruyorlar. Henüz onları kontrol etmeye vakit bulamadım, ama birinin diğerlerine nazaran daha ağır olduğunu hemen anladım. Tuhaf bir şekilde ses çıkıyor ve ağzı da yapıştırıcıyla kapatılmıştı. Sanırım açmak için konserve açacağına ihtiyacım olacak. Durum apaçık ortada, değil mi? İşte böylece ikiniz de kendi ayaklarınızla tıptış tıptış tuzağıma düştünüz... Ne yazık ki Lady Pedler olmak istemediniz.”

Yanıt vermedim. Ona bakıyordum.

O anda merdivenlerde ayak sesleri duyuldu ve kapı açılarak Harry, iki adamın arasında odaya girdi. Sir Eustace, bana zaferle baktı.

“Plana göre,” dedi. “Siz amatörler daima profesyonellere *yenilirsiniz*.”

Harry, “Bütün bunlar ne anlama geliyor?” diye bağırdı.

“Bunun anlamı dostum Rayburn, siz çok şanssız bir insansınız.”

“Bana güvende olacağımı yazmıştın Anne?”

“Ona kızmama lüzum yok sevgili dostum. O mektubu öyle yazmasını ben istedim. Aslında akıllılık edip yazmayabilirdi, ama bunu ona o zaman söyleyemezdim. Ve sonuçta onun dediğini yaptınız, o yerli dükkânına gittiniz, arka odadaki geçitten dışarı alındınız ve kendinizi düşmanınızın eline düşmüş buldunuz.”

Harry, bana baktı. Bakışının anlamını çözerek Sir Eustace’a biraz daha sokuldum.

“Evet,” dedi Sir Eustace. “Gerçekten de şanslı değilsiniz. Bu sanırım üçüncü karşılaşmamız.”

“Haklısınız,” dedi Harry. “Bu üçüncü karşılaşmamız. İlk ikisinde siz kazandınız... çekirge bir sıçrar, iki sıçrar üçüncüsünde yakanır, diye bir söz vardır, bilmem anımsıyor musunuz? Bu kez sıra bende. Haydi Anne, etkisiz hale getir onu.”

Buna zaten hazır bekliyordum. Bir anda çorabımın içinden tabancayı çıkarıp kafasına dayadım. Harry'nin yanındaki adamlar ile-ri atıldı ama Harry'nin sesi onları durdurdu.

“Bir adım daha atarsanız Albay ölür. Eğer yaklaşırlarsa tetiği çekmekte tereddüt etme Anne.”

“Etmem,” dedim. Yine de çekmeye korkuyordum.

Galiba Sir Eustace ile aynı korkuyu paylaşıyorduk. Çünkü pel-te gibi titrediğini fark ediyordum.

“Olduğunuz yerde kalın,” diye emretti ve adamları da buna itaat ettiler.

“Odadan çıkmalarını söyleyin,” dedi Harry.

Sir Eustace istenileni yaptı. Adamların odadan çıkmalarının ardından Harry kapıyı içeriden kilitledi.

“İşte şimdi konuşabiliriz,” diyerek yanıma geldi ve tabancayı elimden aldı.

Sir Eustace derin derin iç çekip alnında biriken terleri mendi-liyle sildi.

“Bu durum beni şaşırttı,” diye belirtti. “Sanırım korkağın teki-yim. Nihayet tabanca yetkili ellere geçti, bu beni çok mutlu etti. Miss Anne’e bu konuda hiç güvenmiyordum. Evet sevgili dostum, dedi-ğiniz gibi şimdi konuşabiliriz. Beni gafil avladığınızı kabul ediyor-um. Bu tabanca nereden çıktı anlayamıyorum. Geldiği zaman bavu-lunu aratmıştım. Daha bir dakika önce üzerinizde değildi.”

“Üzerimdeydi,” dedim. “Çorabımın içinde.”

Sir Eustace üzülerek, “Kadınları yeterince iyi tanımıyorum. Onları daha iyi incelemeliydim,” dedi. “Acaba Pagett bunu bilebilir miydi?”

Harry öfkeyle masaya vurdu.

“Aptal rolü oynamayın. Eğer ak saçlarınıza saygı duymasam sizi camdan aşağı atabilirdim. Seni lanet canavar! Pis cani! Saçların ağarmış olsa da olmasa da seni...”

Harry ileri doğru birkaç adım atmasıyla birlikte Sir Eustace masanın diğer tarafına sıçradı.

“Gençler çok vahşi oluyor,” dedi. “Kafalarını kullanmadan yalnızca kaslarına güveniyorlar. Haydi konuşalım. Şu an için kozlar sizin elinizde. Ama bu böyle sürmez. Unutmayın ki bu ev adamlarıyla dolu. Sayıca umutsuz durumdasınız. Bir anlık zayıflıktan yararlandığınız için şu an üstün durumdasınız...”

“Öyle mi?”

Harry’nin sesindeki alaycı ton Sir Eustace’ın da dikkatini çekmişti. Gözlerini ona dikti.

Harry yeniden, “Öyle mi sanıyorsunuz?” dedi. “Oturun Sir Eustace ve söyleyeceklerimi iyi dinleyin.” Elindeki tabanca hâlâ Sir Eustace’a yönelikti. “Bu kez kartlar sizin aleyhinizde. Dinleyin beni!”

O anda aşağıdaki kapının şiddetle çarptığını duyduk. Aşağıda büyük bir gürültü oldu. Kükür sesleri ve tabanca sesleri yukarı kadar geliyordu. Sir Eustace’ın yüzü bembeyaz oldu.

“Nedir bu?”

“Race ve adamları. Anne ile aramızda yazışmalarımızın şifreli olması konusunda anlaştığımızı bilmiyordunuz değil mi, Sir Eustace? Telgraflara, ‘Andy’ imzası atacak, mektuplarda da ‘ve’ sözcüğünün üstünü çizecektik. Anne sizin telgrafınızın tuzak olduğunu baştan beri biliyordu. Buraya kendi isteğiyle, bile bile sizi kendi inizde kendi kazdığınız kuyuya düşürmek için geldi. Kimberley’den ayrılmadan önce de hem bana, hem de Race’e telgraf çekti. Bayan Blair’de bizimle sürekli bağlantı halindeydi. Beklediğim gibi sizin yazdığınız mektubu aldım. Daha önce de Race ile dükkânın arkasında gizli bir geçit olma olasılığını tartışmıştık, böylece o da geçidin çıkışını belirledi.” Büyük bir patlamayla oda sarsıldı, çığlıklar, feryatlar duyuldu.

“Şehrin bu kısmını bombalıyorlar. Seni buradan çıkarmalıyım Anne!”

Bir alev yükseldi. Karşıdaki ev yanıyordu. Sir Eustace çaresizlik içinde dolanıyor, Harry ise onu kolluyor, tabancanın namlusunu üzerinden ayırıyordu.

“Gördüğünüz gibi Sir Eustace, oyun bitti. Büyük bir nezaket göstererek olduğunuz yeri bize siz kendiniz bildirdiniz. Race’in adamları geçidin çıkışını gözetliyorlar. Aldığınız tüm önlemlere rağmen beni izlemekte başarılı oldular.”

Sir Eustace birden döndü.

“Çok akıllıca. Takdir ediyorum. Ama yine de söyleyeceğim bir şey var. Eğer ben bu oyunu kaybedersem siz de kaybedersiniz. Hiçbir şekilde Nadina’nın öldürülmesini bana yükleyemezsiniz. Bana karşı kullanabileceğiniz tek kozunuz o gün Marlow’da olmam. Ama hiç ama hiç kimse benim o kadını tanıdığımı kanıtlayamaz. Ama sizinle tanıştığı biliniyor, onu öldürmek için nedeniniz de var üstelik arşiv belgeleri de aleyhinize! Unutmayın, siz bir hırsızsınız, hırsız! Sanırım bilmediğiniz bir şey var. *Elmaslar bende*. Ve işte...”

Ani bir hareketle elini kaldırdı, kolunu salladı ve elindekini savurdu. Pencerenin camı kırıldı ve attığı her neyse karşıdaki yangının alevleri içinde kayboldu.

“Kimberley olayında suçsuz olduğunuzu kanıtlayabilecek dek delil de böylelikle yok oldu. İşte şimdi konuşabiliriz. Sizinle bir pazarlık yapalım. Beni köşeye sıkıştırdınız. Race gerek duyduğu, aradığı her şeyi bu evde bulacak. Eğer kaçabilirsem bir şansım olabilir, ki kaçma şansım var. Kalırsam bittim demektir, ama aynı şey sizin için de söz konusu genç adam! Bitişik odada gizli bir geçit var. Birkaç dakikalık bir süre ortadan yok olmam için yeterli. Önceden aldığım bir iki ufak önlem var. Bırakın gideyim, bana bir şans tanıyın -ben de size Nadina’yı öldürdüğüme dair imzalı bir kâğıt bırakayım.”

“Evet Harry,” diye bağırdım. “Evet evet evet.”

Harry, beni sert bakışlarla süzdü.

“Hayır Anne. Bin kere hayır. Ne söylediğini bilmiyorsun.”

Kahverengi Elbiseli Adam

“Biliyorum. Bu her şeyi çözer.”

“Bir daha Race’in suratına bakamam. Şansımla kumar oynayacağım ama bu ihtiyar tilkiyi elimden kaçırırsam ömrüm boyunca kendimden nefret ederim. Asla olmaz Anne. Yapamam bunu.”

Sir Eustace kıkırdadı. Yenilgiyi kılı bile kıpırdamadan kabul etmişti.

“Haydi, neyse,” dedi. “Sonunda size sözünü geçirecek bir erkek buldunuz Anne. Ama her ikiniz de şundan emin olun, ki dürüstlük her zaman kazanmaz.”

Bir tahta çatırtısı duyuldu ve ardından merdivenlerde ayak sesleri... Harry kilidi açtı. Odaya ilk giren Albay Race oldu. Bizi görünce yüzü güldü.

“Neyse ki güvendesiniz, Anne. Sizin için çok endişelenmiştim...” Sir Eustace’a döndü. “Uzun zamandır peşinizdeyim Pedler, sonunda yakaladım seni.”

Sir Eustace umursamaz bir havada, “Herkes delirmiş,” dedi. “Bu gençler tabanca ile tehdit ederek hiç duymadığım şeylerden bahsettiler bana. Neler oluyor, hiç anlamıyorum.”

“Bilmiyor musunuz? Sizi yani ünlü Albay’ı kısıktırak yakalamış olduğumu kastediyorum. Ocak ayının sekizinde Cannes’da değil Marlow’daydınız. Sizin emrinizde çalışan, maşanız Madame Nadina size sırtını dönüp, sizi tehdit edince ondan kurtulmayı düşündünüz, kendi evinizde ustaca planlanmış bir cinayetle ondan kurtuldunuz.”

“Öyle mi? Bu ilginç bilgileri kimden öğrendiniz? Şu anda bile polis tarafından aranan şu adamdan mı? Çok değerli bir tanık olacağından eminim.”

“Başka bir kanıtımız daha var. Mill House’da Nadina ile buluşacağınızı bilen biri.”

Sir Eustace şaşırmış görünüyordu. Albay Race eliyle bir işaret yaptı. Arthur Minks ya da diğer adıyla Misyoner Chichester veya Miss Pettigrew girdi içeri. Sinirli ve solgundu, ama yeterince konuştu.

“Londra’ya gelmeden önce Paris’teki son gecesinde Nadina’yı ziyaret ettim. O sırada bir Rus kontu kimliğine bürünmüştüm. Bana amacını anlattı. Ona karşısındakinin nasıl bir insan olduğunu anımsatıp, uyardım, ama beni dinlemedi. Masanın üzerinde bir telgraf vardı. Okudum. İşte o zaman elmasları kendim için elde etmeyi düşündüm. Johannesburg’da Bay Rayburn ile karşılaştım. Beni kendi tarafına geçmeye ikna etti.”

Sir Eustace, ona baktı. Bir şey söylemedi, ama Minks’in titriyordu.

Sir Eustace, “Batan gemiyi ilk fareler terk ederler,” dedi. “Fareleri hiç sevmem. Er ya da geç haşaratları yok ederim.”

“Size söylemek istediğim bir şey var Sir Eustace,” dedim. “Pencereden attığınız film kutusunda elmaslar yoktu. İçindekiler sıradan çakıl taşlarıydı. Elmaslar güvenli bir yerde. Belki bilmek istersiniz, şu anda büyük tahta zürafanın karnına yerleştirilmiş durumdalar. Suzanne o kısmı açmış, elmasları ses çıkarmasınlar diye pamuğa sarmış, hayvanın midesine yerleştirmiş ve tekrar özenle kapatmış.”

Sir Eustace bir süre bana baktı. Yanıtı son derece karakteristikti.

“Zaten o göz kırpan zürafadan hiç hoşlanmamıştım. Sanki sezgileri vardı.”

BÖLÜM 34

O gece Johannesburg'a dönemedik. Mermi sesleri gittikçe yakınlaşmıştı ve ben, devrimciler bulunduğumuz varoşların büyük bir kısmını ele geçirmiş oldukları için er ya geç bizi de ele geçireceklerini düşünüyordum.

Saklandığımız yer Johannesburg'un yaklaşık yirmi kilometre dışında bir çiftlikti, tam bozkırın ortasında. Bitkindim. Son iki günün heyecanı ve korkuları beni neredeyse bitap düşürmüştü. Bu kadarı benim için bile çok fazlaydı.

Her ne kadar inanmıyor olsam da kendi kendime sürekli artık dertlerimizin son bulduğunu söylüyordum. Harry ile birlikteydik ve bir daha asla ayrılmayacaktık. Ama ben yine de aramızda bir engel, gölge hissediyordum. Bu onun tarafından konulan bir sınırdı ve nedenini hiç anlamıyordum.

Sir Eustace güçlü bir koruyucu eşliğinde tutuklanmaya gönderildi. Bizden ayrılırken el salladı.

Ertesi sabah erkenden *stoep*'e çıktım ve Johannesburg'a kadar uzanan bozkıra baktım. Soluk sabah güneşinde hâlâ kara dumanların yükseldiğini görüyor, silah sesleri duyuyordum. Devrim bitmemişti.

Çiftçinin karısı dışarı çıkarak beni kahvaltıya çağırdı. Sevecen, anaç bir insandı, benden de hoşlandığını hissedebiliyordum. Bana Harry'nin şafakla beraber gittiğini ve henüz geri dönmediğini söyledi. Yine aynı huzursuzluğu hissettim. Aramızdaki bu gölge ne olabilirdi?

Kahvaltıdan sonra elimde kitabım *stoep*'te oturdum, ama okumak içimden gelmiyordu. Öylesine düşüncelerime dalmıştım ki Albay

Race'in geldiğini de atından indiğini de fark edemedim. Ancak onun, "Günaydın Anne!" demesiyle kendime gelip gerçeklere döndüm.

"Ah," dedim kızarak. "Siz miydiniz?"

"Evet. Oturabilir miyim?"

Bir sandalye çekip hemen yanıma oturdu. Matapos'taki o günden beri ilk kez yalnız kalıyorduk. Yine bu adamı her gördüğümde olduğu gibi tuhaf, korkuyla karışık bir hayranlık duydum.

"Son haberler neler?" diye sordum.

"General Smut yarın Johannesburg'a ulaşmış olacak. Bence bu isyanın tamamen bastırılması daha üç gün alır. Bu arada da çatışmalar devam eder."

"Öldürülenlerin gerçekten de bunu hak eden kişiler olmalarını dilerdim," dedim. "Yani savaşa katılan, bundan bir çıkar umanlar, tek suçları çatışmaların olduğu bölgede yaşamak olan zavallılar değil."

Başıyla onayladı.

"Ne demek istediğinizi anlıyorum Anne. Savaşın adaletsizliği de bu zaten. Neyse, sizin için başka bir haberim var Anne."

"Ne?"

"Bu bir anlamda da benim beceriksizliğimin itirafı olacak. Pedler kaçmayı başardı."

"Nasıl yani?"

"Kaçtı. Hiç kimse bunu nasıl başardığını bilmiyor. Bütün gece kilit altındaydı, hem de çevresi askerlerle sarılmış bir çiftlik evinin üst katında. Ama bu sabah odası boştu, kuş uçmuştu."

İçten içe sevindiğimi itiraf etmeliyim. O güne dek hiç Sir Eustace'dan hoşlanmaktan vazgeçememiştim. Belki bu kınanması gereken bir şeydi, ama gerçek buydu. Bu adamı seviyordum. Her ne kadar bir canı de olsa nasıl diyeyim, hoş bir insandı. Yaşamımda hiç onun kadar sevimli birine rastlamamıştım.

Elbette bu duyularımı asla açıklamadım. Albay Race hiç kuşkusuz çok farklı düşünüyordu. Sir Eustace'ın yargı önüne çıkarılmasını istiyordu. Düşününce onun kaçmış olmasından doğal bir şey olmazdı, beni hiç şaşırtmamıştı. Johannesburg çevresinde sayısız ajanı

ve casusu olmalıydı. Ve Albay Race ne düşünürse düşünsün ben onu bir daha yakalayabileceklerini hiç sanmıyordum. Herhalde daha sonrası için iyi bir plan yapmıştır. Zaten ondan da bu beklenirdi.

Bu düşüncelerimi oldukça yumuşatarak da olsa belirttim ve Albay Race ile aramızdaki sohbet uzayıp gitti. Sonra Albay Race birden Harry'yi sordu. Şafakla birlikte gitmiş olduğunu ve onu bu sabah hiç görmediğimi söyledim.

“Bazı küçük formaliteler dışında onun tamamen aklandığının farkındasın, değil mi Anne? Tabii bazı teknik ayrıntılar var ama Sir Eustace'ın suçluluğu kuşku götürmez bir biçimde kanıtlandı. Artık ayrılmanız için hiçbir neden kalmadı.”

Bu sözleri gözlerime bakmadan, ağır, kesik kesik bir sesle söylemişti.

Minnettarlıkla, “Anlıyorum,” dedim.

“Ayrıca onun artık bir an önce gerçek ismini kullanmasında da hiçbir sakınca kalmadı.”

“Evet, elbette.”

“Gerçek adını biliyor musunuz?”

Bu soru beni şaşırtmıştı.

“Elbette biliyorum. Harry Lucas.”

Yanıt vermedi, ama sessizliği beni şüphelendirmişti.

“Anne anımsıyor musun, Matapos'tan döndüğümüz o gün, sana ne yapmam gerektiğini bildiğimi söylemiştim.”

“Elbette anımsıyorum.”

“Sanırım bunu büyük ölçüde gerçekleştirdim de. Sevdiğiniz adamın üzerindeki tüm şüpheler kalktı.”

“Bunu mu kastetmişsiniz.”

“Elbette.”

Başlangıçtaki şüphelerimin utancıyla başımı eğdim. Yeniden dalgın, düşünceli bir ses tonuyla konuşmaya başladı.

“Çok genç bir delikanlıyken beni aldatan bir genç kıza deli gibi âşık olmuştum. O olaydan sonra kendimi işime verdim. Kariyerim

her şeyin üstüne çıktı. Sonra size rastladım Anne ve birden her şey değerini yitirdi. Ama gençler gençlerle olmalı... Neyse artık işimle ilgilenmeliyim.”

Sessiz kaldım. Sanırım aynı anda iki erkeği birden sevmek olanaksız, ama nedense öyle hissediyorum. Bu adamın çekiciliği gerçekten inkâr edilemeyecek kadar fazlaydı. Birden başımı kaldırarak yüzüne baktım.

“Bana kalırsa daha çok ilerleyeceksiniz,” dedim. Önünüzde daha sizi bekleyen muhteşem bir gelecek var. Dünyanın en büyük adamlarından biri olacaksınız.”

Bu sanki bir tür kehanetti, öyle hissediyordum.

“Ama hep yalnız olacağım.”

“Bütün büyük adamlar gibi.

“Öyle mi düşünüyorsunuz?”

“Bundan eminim.”

Elimi tuttu ve kısık bir sesle mırıldandı.

“Ben... ben... diğerini yeğlerdim.”

O sırada Harry evin köşesini dönerek yanımıza geldi. Albay Race ayağa kalktı.

“İyi sabahlar, Lucas!”

Her nedense Harry tepeden tırnağa kıpkırmızı kesilmişti.

“Evet,” dedim. “Artık gerçek isminle bilinmenin zamanı geldi.”

Harry hâlâ gözlerini Albay Race’den ayıramıyordu.

Sonunda, “Demek gerçeği biliyorsunuz, Albay Race,” dedi.

“Gördüğüm bir yüzü asla unutmam. Seni de çocukken bir kez görmüştüm.”

Bir birine, bir diğerine bakarak, “Neler oluyor?” diye sordum.

Aralarında bir çatışma var gibiydi. Sonunda Race kazandı.

Harry yavaşça başını çevirdi.

“Haklısınız,” dedi. “Ona gerçek ismimi söyleyin.”

“Anne, karşıdaki bu genç adam Harry Lucas değil. Harry Lucas savaşta öldü. Bu genç adam John Harold Eardsley.”

BÖLÜM 35

Albay Race bu son sözlerin ardından yanımdan ayrılarak bizi yalnız bıraktı. Arkasından bakakaldım. Harry'nin sesi beni yeniden kendime getirdi.

“Anne, bağışla beni, ne olur bağışla!”

Elimi avuçlarının arasına aldı, ama istemsizce geri çektim.

“Neden beni aldattın?”

“Sana bunu tam olarak anlatabileceğimi sanmıyorum. Korkuyordum, paranın gücünden, çekiciliğinden korkuyordum. Beni ben olduğum için sevmeni istiyordum hiçbir şeyim olmadan.”

“Yani bana güvenmiyor muydun?”

İstersen bunu böyle algılayabilirsin, ama inan doğru değil. Hep darbe yedim, dünyaya küsmüş, her şeyden şüphelenen bir insan olup çıktım, her şeyin altında başka, açıklanmayan bir neden aramaya başladım ve inan senin beni sevdiğin gibi sevmek olağanüstü bir şeydi.”

“Anlıyorum,” dedim yavaş yavaş. Zihnimden bana anlattığı öykü geçiyordu. İlk kez daha önce dikkatimden kaçmış bazı noktaları fark ediyordum, paranın sağladığı güven, Nadina'dan elmasların satın alınması, iki genç adamdan bahsederken sanki dışarıdan biriyim gibi bahsetmesi. “Arkadaşım” derken kastettiği aslında Eardsley değil Lucas'tı. Nadina'ya ölesiye âşık olan da aslında Lucas, yani yoksul olan sessiz gençti.

“Bu nasıl oldu?” diye sordum.

“Her ikimiz de pervasızdık ölmek istiyorduk. Bir akşam kün-yelerimizi değiştirdik, yalnızca şans getirmesi için! Lucas ertesi gün öldü, paramparça oldu!”

Ürperdim.

“Peki, bana bunu niye söylemedin? Bu sabaha kadar? Herhal-de hâlâ sevgimle ilgili şüpheli yok, değil mi?”

“Her şeyi berbat etmekten korktum, Anne. Seni yeniden adama götürmek istiyordum. Paranın ne önemi var? Mutluluğu satın alamaz ki! Adada ne kadar mutluyduk. Sana diğer yaşamdan, *paradan*, korktuğumu söylemişim, bir kez yaşamımı mahvetti.”

“Sir Eustace senin gerçekte kim olduğunu biliyor muydu?”

“Oh evet.”

“Ya Carton?”

“Hayır. Yalnızca bizi bir gece Kimberley’de Nadina’yla birlikte görmüştü. İki gençten hangisi olduğumu bilemezdi. Dolayısıyla benim Lucas olduğumu kabullendi ve Nadina’ya da bunu telgrafla bildirdi. Nadina asla Lucas’tan korkmazdı. O sessiz, sakın, çok sakın bi-riydi. Ama benim her zaman şeytani bir tarafım vardı. Eğer karşısına çıkacak olanın ben olduğumu bilseydi hiç durmaz kaçardı.”

“Harry, eğer Albay Race, bana gerçeği anlatmasaydı, ne yapmayı düşünüyordun?”

“Hiçbir şey söylemeden Lucas olarak devam etmeyi.”

“Ya babanın milyonları?”

“Race onları almış olmaktan mutlu. Ayrıca onları benden çok daha iyi değerlendireceğinden de eminim. Anne ne düşünüyorsun? Çok sıkıntılı görünüyorsun.”

“Düşünüyorum da,” dedim yavaşça. “Keşke Albay Race, seni bunları açıklamaya mecbur etmeseydi.”

“Hayır. Haklıydı. Sana gerçeği söylemeliydim.”

Sustu, sonra birden ekledi.

“Anne biliyor musun, Race’i çok kıskanıyorum. O da sana âşık ve benden çok daha üstün bir insan. Ben asla onun gibi olamayacağım.”

Gülerek ona döndüm.

“Harry, seni aptal! Benim istediğim sensin. Seni seviyorum ve önemli olan da bu!”

Fırsat bulduğumuz ilk anda Cape Town’a hareket ettik. Suzanne beni orada bekliyordu. Büyük zürafanın içini birlikte boşalttık. Sonunda isyan tamamen bastırıldıktan sonra Albay Race de Cape Town’a geldi ve Muizenberg’te Sir Laurence Eardsley’e ait olan büyük villanın yeniden düzenlenerek açıldığını ve hep birlikte oraya yerleşebileceğimizi belirtti.

Orada planlarımızı yaptık. Suzanne ile birlikte Londra’ya dönecek ve onun evinden gelin olarak çıkacaktım. Çeyizimi ise Paris’ten alacaktık. Suzanne bunları planlamaktan büyük zevk alıyordu. Ben de öyle. Yine de bu gelecek bana bir şekilde uzak bir düşmüş gibi geliyordu. İnanamıyordum. Ve bazen nedenini bilemeden bunalıyor, neredeyse soluk alamıyordum.

Afrika’dan ayrılmamızdan önceki geceydi. Uyuyamadım. Kendimi berbat hissediyor, nedenini de bilemiyordum. Afrika’dan ayrılmak istemiyordum. Geri döndüğümde her şey aynı olacak mıydı? Acaba bir daha her şey aynı olabilecek miydi?

O anda birinin odamın panjurlarını tıklattığını duydum. Ayağa fırladım. Harry dışarıda tıraşadaydı.

“Anne üzerine bir şeyler giy ve dışarı gel. Seninle konuşmak istiyorum.”

Hemen üzerime bir elbise takıp dışarı gecenin serinliğine çıktım. Gecenin karanlığı insanı kucaklıyordu. Harry beni evin biraz uzağında bekliyordu. Yüzü sapsarıydı, ama gözleri parlıyordu.

“Anne, bir defasında bana kadınların en istemedikleri şeyleri bile sevdikleri için seve seve yapabileceklerini söylemiştin. Anımsıyor musun bunu?”

Bunun ardından ne geleceğini çok merak ediyordum.

“Evet,” dedim.

Kollarımı tuttu.

“Anne benimle gel, *hemen şimdi, bu gece!* Rodezya’ya, adamıza dönelim! Bütün bu şamataya katlanamıyorum. Seni daha fazla bekleyemem.”

Bir an düşündüm.

Alaycı bir tonda, “Peki ya Paris’ten alacağım giysiler?” diye sordum.

Harry hâlâ ne zaman ciddi olduğumu ne zaman şaka yaptığımı kestiremiyordu.

“Boş ver o elbiseleri. Lanet olsun, bütün Fransız giysilerine! Sana elbise giydirmek niyetinde olduğumu mu sanıyorsun? Aslında onları üzerinden parçalayıp çıkarmak beni daha mutlu eder. Gitmeni istemiyorum, anlıyor musun? Sen benim kadınımsın. Eğer senin gitmene izin verirsem, seni kaybedebilirim. Benimle geliyorsun, *bu gece, hemen şimdi*, herkesi boş ver!”

Kendimi kollarına bıraktım, sarıldı ve soluğum kesilene dek öptü.

“Sensiz bir an bile kalamam, Anne. Gerçek bu, inan bana! Paradan nefret ediyorum. Bırak Race’in olsun. Haydi gel. Gidelim.”

“Ya diş fırçam,” diye mırıldandım.

“Bir tane satın alırız. Çılgın olduğumun bilincindeyim. Deliyim ben! Ama Tanrı aşkına, lütfen *gel!*”

İri adımlarla hırsıyla yürümeye başladı. Şelalelerde gördüğüm Afrikalı kadın gibi kuzu kuzu onu izledim. O zenci kadından tek farkım başımın üstünde tava olmamasıydı. O kadar hızlı yürüyordu ki ona yetişmekte zorlanıyordum.

Sonunda yumuşak bir sesle, “Harry,” dedim. “Rodezya’ya kadar yürüyecek miyiz?”

Birden arkasını döndü ve kahkahayı basarak beni kollarının arasına aldı.

“Bir çılgın olduğumu biliyorum, sevgilim! Ama seni o kadar çok seviyorum ki!”

“İkimiz de çılgınız. Ah Harry, bana hiç sormadın, ama söyleyeyim. Bu benim için fedakârlık filan değil. Ben de *gelmek* istiyordum.”

BÖLÜM 36

Bu iki yıl önceydi. Hâlâ o adada yaşıyoruz. Tam önümdeki ham tahta masanın üzerinde Suzanne'ın mektubu duruyor.

Sevgili Orman Bebekleri... Sevgili Çılgın Âşıklar

Beni şaşırtmadınız, hem de hiç! Paris'ten giysiler almaktan, düğünden bahsederken bunların gerçekleşmeyeceğini, günün birinde ansızın ortadan kaybolup doğanın kucağında eski tipik bir Çingene düğünüyle evleneceğinizi hep hissediyordum. İkiniz de çılgınsınız, aklınızı kaçırmışsınız. Böylesine büyük bir servetten vazgeçmek çok saçma. Albay Race bunu belgelendirmek istiyordu ama onu bunu resmileştirmeyi zamana bırakmaya ikna ettim. Ne de olsa balayları sonsuza dek sürmez, burada olmadığına göre, üzerime vahşi bir kedi gibi sıçrama riskin olmadan fikrimi belirtebilirim. Vahşi doğada aşk uzun sürebilir ama günün birinde sen de Park Lane'de şık bir evin, gösterişli kürklerin, Paris'ten alınmış giysilerin, büyük arabaların ve son sistem bebek arabalarının, Fransız hizmetçilerin ve Norveçli dadıların hayalini kurmaya başlayacaksın. Ah evet, inan bana kuracaksın bu düşleri!

Sevgili çılgın âşıklar, balayınızın zevkini çıkarın ve dua edin uzun olsun! Arada sırada da fırsat buldukça bolluk içinde yaşamaktan gittikçe kilo alan bu dostunuzu anımsayın.

*Sizi çok seven
Suzanne Blair*

Agatha Christie

Not: Size düğün hediyesi olarak bir tava seti ve beni anımsatması için koca bir güveç tencere dolusu sebze paté de foie() gönderiyorum.*

Zaman zaman okuduğum bir başka mektup daha var. Diğerinden uzunca bir süre sonra büyük bir paket eşliğinde geldi. Bolivya'da bir yerlerden yazılmışa benziyordu.

Sevgili Anne Beddingfeld,

Her ne kadar yazmaktan pek hoşlanmasam da benden haber almanın sizi çok mutlu edeceğini bildiğim için size yazmadan edemedim. Dostunuz Race hiç de sandığı kadar akıllı değilmiş, öyle değil mi?

Sanırım sizi edebi mirasımın uygulayıcı olarak atayacağım. Size anılarımı gönderiyorum. Anılarımda Albay Race ve ekibini ilgilendirecek hiçbir şey yok, ama sanırım sizin ilginizi çekecek pasajlar mevcut. Onları nasıl isterseniz öyle kullanabilirsiniz. Bence Daily Budget için "Tanıdığım caniler" başlıklı bir dizi hazırlayabilirsiniz, ama yazının odağında benim olmam koşuluyla.

Bu arada isminizin artık Anne Beddingfeld değil Lady Earsley olduğundan ve Londra'da Park Lane'deki malikânenizde yaşadığınızdan eminim. Bu arada belirtmek isterim ki size asla bir kinim yok ve olmadı da. Benim yaşımda bir adam için yeni bir yaşama başlamanın çok güç olduğu doğru ama aramızda kalsın, böyle bir olasılığa karşı bir kenarda tedbir olarak ufak da olsa belirli bir fonum vardı. Çok yararlı oldu ve böylece yakınlarımla rahat bir yaşam kurmayı başardım. Bu arada eğer dostumuz Arthur Minks'e rastlarsanız, ona kendisini asla unutmadığımı söyleyin, olur mu? Bu onun için küfürden beter olacaktır.

(*) Ciğerli börek.

Kahverengi Elbiseli Adam

Bu arada gerçek bir Hıristiyan ve tövbekâr olup çıktığımı da belirtmeliyim. Hatta Pagett'e karşı bile. Onun ya da daha doğrusu Bayan Pagett'nin geçenlerde doğum yaptığını ve altıncı çocuğunu dünyaya getirdiğini duydum. Bu gidişle yakında İngiltere nüfusu küçük Pagett'lerden oluşacak. Çocuğa gümüş bir kupa ve yanında üzerinde vaftiz babası olmak istediğimi belirten bir kart gönderdim. Pagett'nin bir an tereddüt etmeden aynı asık suratıyla kupayı da kartı doğruca Scotland Yard'a götürdüğünde hiç kuşum yok.

*Tanrı seni korusun, güzel gözlüm! Bir gün benimle evlenmeye-
rek ne büyük hata yaptığını anlayacaksınız!*

*Sonsuz Sevgilerimle,
Eustace Pedler*

Harry çok kızdı. Onunla aynı görüşte olmadığımız belki de tek nokta bu. Onun için Sir Eustace Pedler beni öldürmeye kalkışan ve en yakın dostunun ölümünden sorumlu tuttuğu bir cani. Sir Eustace'ın beni öldürme girişimleri konusunda hep bir kuşum oldu. Nasıl diyeyim, resimde bir şeyler tam olarak yerine oturmuyordu. Bu arada hep bana karşı bir sevgi ve yakınlık duyduğu kesin.

Peki, ama öyleyse niye iki defa öldürmeye çalışmış olabilir? Harry onun "lanet bir cani" olduğunu söylüyor ve bunun durumu açıklamaya yeterli olduğunu düşünüyor. Suzan bu konuda daha anlayışlı, farkı görebiliyor. Bu konuyu onunla konuştum ve bunu bana "korku kompleksi" olarak açıkladı. Suzanne olaya psiko-analiz açısından yaşıyor. Bana Sir Eustace'ın tüm yaşamının güven ve rahatlık üzerine kurulu olduğunu belirtti. Kendini koruma altına almak onda bir saplantı halindeydi. Ve Nadina cinayeti onda bir çekingenlik, bir korku yaratmıştı. Bana karşı yaptıkları gerçek duygularından çok kendi güvenliği için duyduğu korkuyu yansıtıyordu. Bence Suzanne haklı. Nadina'ya gelince o ölümü hak etmiş bir ka-

Agatha Christie

dındı. Erkeklerin zengin olmak için çok çeşitli yollara başvurmaları kabul edilebilir, ama bir kadının böyle bir art niyetle âşık rolü yapması savunulamaz.

Sir Eustace'ı bağışlamakta o kadar da zorlanmıyorum ama Nadina'yı asla bağışlamayacağım. Asla asla asla!

Geçen gün eski *Daily Budget* gazetelerine sardığımız bazı kurtuları açarken birden gözüme “Kahverengi Elbiseli Adam” başlığı takıldı. Ne kadar uzun bir zaman geçmişti o günlerin üzerinden. Elbette *Daily Budget* ile olan ilişkiyi çok uzun bir süre önce kopardım, ama bir kez bağlantıya girmiş olduğum için onlar peşimi bırakmadı. ROMANTİK EVLİLİĞİM toplumun diline düştü.

Oğlum güneşte yatmış bacaklarını sallıyor. Bu haliyle tam bir “Kahverengi Elbiseli Adam” Afrikalıların en gözde giysisiyle dolaşıyor, yani çıplak! Ve tabii güneşten kahverengi! Toprağı oymaya bayılıyor. Sanırım babama benzedi. İlk çağlar takıntısı olacak.

Doğduğunda Suzanne, bana bir telgraf çekmişti.

“Tebrikler ve ‘Çılgınlar’ Adası’nın son ziyaretçisine sevgiler. Bu arada kafası dolikosefal mi yoksa brakisefaldi mi?”

Suzanne’ın bu sözcüklerinin altında kalamazdım. Yanıt olarak kısa ve öz, ekonomik bir telgraf çektim.

“Platisefalik!” (*)

(*) Basık kafalı; Erişkinlerde kafatası uzunluğunun genişliğe oranının % 70'in altında olması.

